

KPMG d.o.o. Beograd
Milutina Milankovića 1J
11070 Beograd
Srbija
+381 (0)11 20 50 500

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima Addiko Bank a.d. Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Addiko Bank a.d. Beograd (u daljem tekstu: „Banka”), koji se sastoje od:

- bilans stanja na dan 31. decembra 2022. godine;
- i za period od 1. januara do 31. decembra 2022. godine:

- bilansa uspeha;
- izveštaja o ostalom rezultatu;
- izveštaja o promenama na kapitalu;
- izveštaja o tokovima gotovine;

kao i

- napomena, koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja („finansijski izveštaji”).

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji istinito i objektivno prikazuju finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2022. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa MSFI standardima izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (MSFI standardi).

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, Odlukom o spoljnoj reviziji banaka i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naša odgovornost u skladu sa tim standardima je detaljnije opisana u delu izveštaja Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) zajedno sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2022. godine.

Naše mišljenje o finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije i, osim ako nije drugačije izričito navedeno u našem izveštaju, ne izražavamo bilo koju vrstu zaključka kojim se pruža uveravanje o istim.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pregledamo ostale informacije i pri tom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili da li su na bilo koji drugi način, materijalno pogrešno prikazane.

U vezi sa Godišnjim izveštajem o poslovanju, takođe smo u obavezi da izrazimo mišljenje, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, o tome da li je Godišnji izveštaj o poslovanju:

- usklađen sa finansijskim izveštajima i
- pripremljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih izveštaja, po našem mišljenju, informacije koje su date u Godišnjem izveštaju o poslovanju za finansijsku godinu za koju su finansijski izveštaji pripremljeni po svim materijalno značajnim pitanjima, su:

- usklađene sa finansijskim izveštajima i
- pripremljene u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Dodatno, u svetlu saznanja i razumevanja o Banci i njenom okruženju stečenih tokom naše revizije, od nas se zahteva da saopštimo ako utvrdimo materijalno značajne pogrešne navode u Godišnjem izveštaju o poslovanju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo.

Odgovornost rukovodstva i lica zaduženih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI standardima kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje rukovodstvo smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno da proceni sposobnost Banke da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, i da obelodani, ako je to primenljivo, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i korišćene pretpostavke stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili ima nameru da obustavi poslovanje, ili nema nijednu realnu alternativu osim to i da uradi.

Lica zadužena za upravljanje su odgovorna za nadzor procesa finansijskog izveštavanja u Banci.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj jeste da steknemo razumni nivo uveravanja da li finansijski izveštaji uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, i da izdamo izveštaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razuman nivo uveravanja je visok stepen uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o spoljnoj reviziji banaka i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno značajnu grešku ako ona postoji. Greške mogu nastati zbog pronevere ili greške u radu i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da bi one, pojedinačno ili zbirno, mogle uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o spoljnoj reviziji banaka i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam u toku obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, kreiramo i sprovodimo revizorske procedure kao odgovor na te rizike, i pribavljamo dovoljne i odgovarajuće revizorske dokaze koji pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja. Rizik da neće biti otkrivene materijalno značajne greške nastale zbog pronevere je veći od onog koji se odnosi na greške u radu, budući da pronevera može uključiti udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno prikazivanje, ili izbegavanje internih kontrola.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju sa ciljem kreiranja revizorskih procedura koje su odgovarajuće za date okolnosti, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Banke.
- Ocenjujemo primerenost primenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o opravdanosti primene načela stalnosti poslovanja kao primenjene računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, o tome da li postoji materijalna neizvesnost u pogledu događaja ili okolnosti koji mogu značajno dovesti u pitanje sposobnost Banke da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na relevantna obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci su zasnovani na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu uticati da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.
- Ocenjujemo opštu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, i da li finansijski izveštaji prikazuju osnovne poslovne promene i događaje na način kojim je postignuto njihovo objektivno prikazivanje.

Saopštavamo licima zaduženim za upravljanje, između ostalog, pitanja u vezi sa planiranim obimom i dinamikom revizije i značajnim revizorskim nalazima, uključujući i bilo koje značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali u toku naše revizije.

KPMG d.o.o. Beograd

Nikola Đenić
Licencirani ovlašćeni revizor

Beograd, 21. mart 2023. godine

ADDIKO BANK A.D. BEOGRAD

**Finansijski izveštaji
31. decembar 2022. godine**

SADRŽAJ**Strana**

Finansijski izveštaji:

Bilans stanja	3
Bilans uspeha	4
Izveštaj o ostalom rezultatu	5
Izveštaj o promenama na kapitalu	6
Izveštaj o tokovima gotovine	7

Napomene uz finansijske izveštaje	8 – 119
-----------------------------------	---------

Prilog: Godišnji izveštaj o poslovanju

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2022. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3.6, 16	15,246,913	9,751,850
Potraživanja po osnovu derivata	3.6, 17	946	3,459
Hartije od vrednosti	3.6, 18	13,418,512	13,454,383
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.6, 19	5,738,623	4,824,007
Kredit i potraživanja od komitenata	3.6, 20	65,703,395	72,118,908
Nematerijalna imovina	3.7, 21	652,263	753,652
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.7, 3.8, 22	881,479	1,028,909
Odložena poreska sredstva	3.14, 15	204,909	60,095
Ostala sredstva	23	713,421	686,087
UKUPNO AKTIVA		102,560,461	102,681,350
Pasiva			
Obaveze po osnovu derivata	3.6, 17	2,126	3,200
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3.6, 24	7,824,026	8,558,428
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	3.6, 25	69,723,245	68,923,834
Rezervisanja	3.10, 3.12, 26	765,644	533,873
Tekuće poreske obaveze	3.14, 15	6,090	-
Ostale obaveze	3.6, 27	1,366,329	1,325,875
UKUPNO OBAVEZE		79,687,460	79,345,210
Akcijski kapital	3.13, 28	20,545,294	20,545,294
Dobitak	28	1,383,952	801,268
Rezerve	3.13, 28	943,755	1,989,578
UKUPNO KAPITAL		22,873,001	23,336,140
UKUPNO PASIVA		102,560,461	102,681,350

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 21. marta 2023. godine.

Potpisano u ime Addiko Bank A.D., Beograd:

 Gordana Ivanković
 Direktor odeljenja računovodstva i
 izveštavanja

 Vladimir Stanisljević
 Zamenik predsednika Izvršnog
 odbora

 Vojislav Lazarević
 Predsednik Izvršnog odbora

BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2022. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2022.	2021.
Prihodi od kamata	3.2, 5	4,899,769	4,386,457
Rashodi od kamata	3.2, 5	(913,692)	(619,964)
Neto prihod po osnovu kamata		3,986,077	3,766,493
Prihodi od naknada i provizija	3.3, 6	1,884,294	1,655,929
Rashodi naknada i provizija	3.3, 6	(215,150)	(182,447)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		1,669,144	1,473,482
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	3.6, 7	(154,048)	(3,223)
Neto dobitak po osnovu reklasifikacije finansijskih Instrumenata	3.6, 7	-	7,012
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	3.6, 7	(66,927)	51,075
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	3.5, 8	(9,077)	(15,407)
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	3.6, 11	(1,061,839)	(395,829)
Ostali poslovni prihodi	9	261,928	259,909
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		4,625,258	5,143,512
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	12	(1,279,892)	(1,272,681)
Troškovi amortizacije	13	(457,531)	(479,851)
Ostali prihodi	10	63,609	95,399
Ostali rashodi	14	(2,322,927)	(2,646,226)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		628,517	840,153
Porez na dobitak	3.14, 15	(6,090)	-
Gubitak po osnovu odloženih poreza	3.14, 15	(39,743)	(39,743)
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA		582,684	800,410

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 21. marta 2023. godine.

Potpisano u ime Addiko Bank A.D., Beograd:

Gordana Ivanković
Direktor odeljenja računovodstva i
izveštavanja

Vladimir Stanisavljević
Zamenik predsednika Izvršnog
odbora

Vojislav Lazarević
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

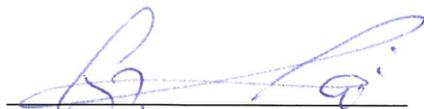
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2022. godine
(U hiljadama dinara)

	2022.	2021.
Dobitak perioda	582,684	800,410
Ostali rezultat perioda	-	-
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-
Negativni efekti promene vrednosti vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(1,230,380)	(263,002)
Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	184,557	39,450
Ukupan pozitivan ostali rezultat	-	-
Ukupan negativan ostali rezultat	(1,045,823)	(223,552)
Ukupan (negativan)/pozitivan rezultat perioda	(463,139)	576,858

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 21. marta 2023. godine.

Potpisano u ime Addiko Bank A.D., Beograd:

Gordana Ivanković
Direktor odeljenja računovodstva i
izveštavanja

Vladimir Stanisavljević
Zamenik predsednika Izvršnog
odbora

Vojislav Lazarević
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2022. godine
(U hiljadama dinara)

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti	Revalorizacione rezerve	Dobitak/ (Gubitak)	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2021. godine	17,517,484	3,027,810	2,104,903	108,227	858	22,759,282
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	800,410	800,410
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	(223,552)	-	(223,552)
Raspodela dobiti	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	17,517,484	3,027,810	2,104,903	(115,325)	801,268	23,336,140
Početno stanje na dan 1. januara 2022. godine	17,517,484	3,027,810	2,104,903	(115,325)	801,268	23,336,140
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	582,684	582,684
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	(1,045,823)	-	(1,045,823)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	17,517,484	3,027,810	2,104,903	(1,161,148)	1,383,952	22,873,001

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

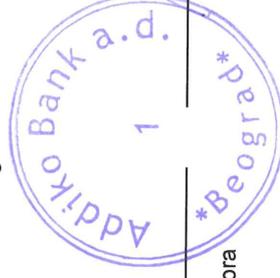
Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 21. marta 2023. godine.

Potpisano u ime Addiko Bank A.D., Beograd:

 Gordana Ivanković
 Direktor odeljenja računovodstva i izveštavanja

 Vladimir Stanisavljević
 Zamenik predsednika Izvršnog odbora

 Vojislav Lazarević
 Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2022. godine
(U hiljadama dinara)

	2022.	2021.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	<u>7,098,403</u>	<u>6,669,362</u>
Prilivi od kamata	5,011,434	4,680,557
Prilivi od naknada	1,880,121	1,669,196
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	206,848	319,609
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	<u>(4,937,762)</u>	<u>(4,876,436)</u>
Odlivi po osnovu kamata	(807,240)	(643,768)
Odlivi po osnovu naknada	(215,585)	(181,576)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(1,249,470)	(1,264,636)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	(388,933)	(234,526)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(2,276,534)	(2,551,930)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	<u>2,160,641</u>	<u>1,792,926</u>
Smanjenje plasmana i povećanje uzetih depozita i ostalih obaveza	<u>1,019,060</u>	<u>4,853,417</u>
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija centralne banke i komitenata	420,498	1,381,821
Smanjenje potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	31,028
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	598,562	3,440,568
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	<u>(968,396)</u>	<u>(897,271)</u>
Povećanje finansijskih sredstava koji se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	(968,106)	(897,271)
Povećanje potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	(290)	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	<u>2,211,305</u>	<u>5,749,072</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	9,045	46,685
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(315,949)	(395,079)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	<u>(306,904)</u>	<u>(348,394)</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu uzetih kredita	5,680,694	5,866,641
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	(6,494,380)	(8,923,597)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	<u>(813,686)</u>	<u>(3,056,956)</u>
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	13,807,202	17,436,105
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(12,716,487)	(15,092,383)
NETO POVEĆANJE GOTOVINE	<u>1,090,715</u>	<u>2,343,722</u>
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	8,627,436	6,078,102
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	381,459	403,686
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	(160,842)	(198,074)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE (napomena 16)	<u>9,938,768</u>	<u>8,627,436</u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 21. marta 2023. godine.

Potpisano u ime Addiko Bank A.D., Beograd:

 Gordana Ivanković
 Direktor odeljenja računovodstva i
 izveštavanja

 Vladimir Stanislavljević
 Zamenik predsednika Izvršnog
 odbora

 Vojislav Lazarević
 Predsednik Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

1. OPŠTE INFORMACIJE O BANCIMA

Depozitno-kreditna banka a.d. Beograd, Novi Beograd, Goce Delčeva 44, na osnovu dozvole Narodne banke Jugoslavije O.br.38 od 27. februara 1991. godine i Odluke o osnivanju Depozitno-kreditne banke d.d. Beograd br. 1/5 od 14. maja 1991. godine, Rešenje Fi-5709/91 od 22. maja 1991. godine, upisana je u registarski uložak br.1-18332-00 Okružnog privrednog suda u Beogradu.

Osnivači Depozitno-kreditne banke a.d. Beograd, radi usaglašavanja akata Banke sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama ("Sl.list SRJ",br.32/93), zaključili su Ugovor o osnivanju Depozitno-kreditne banke a.d. Beograd br. 563 od 20. aprila 1995. godine.

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu XII-Fi br. 10865/02 od 27. septembra 2002. godine, na osnovu izvršene kupoprodaje akcija od postojećih akcionara Depozitno-kreditne banke a.d. Beograd, upisano je većinsko vlasništvo Hypo Alpe-Adria-Bank AG Klagenfurt, a rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu IX Fi br.12210/02 od 28. oktobra 2002. godine upisana je promena naziva banke u Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd.

Po sprovedenom postupku preuzimanja akcija Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd od strane Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt odobrenom rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 4/0-32-3303/4-10 od 14. jula 2010. godine i sprovedenom postupku prinudne prodaje akcija u svemu u skladu sa Zakonom, Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd imala je dva akcionara i to: Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt i Industrija kotrljajućih ležaja a.d. Beograd (kasnije: Industrija kotrljajućih ležaja a.d. Beograd – u stečaju).

Skupština Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd na sednici održanoj dana 24. marta 2011. godine donela je Odluku o izmenama i dopunama Ugovora o osnivanju Hypo Alpe-Adria-Bank ad Beograd br. 08461/11 kojom je Banka promenila način organizovanja i postala zatvoreno akcionarsko društvo, a Rešenjem Agencije za privredne registre BD 39396/11 od 05. aprila 2011. godine usvojen je zahtev Banke pa je Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd promenila pravnu formu i upisana u APR-u kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije G.br.10407 od 22. novembra 2013. godine o davanju prethodne saglasnosti sticaocu Hypo SEE Holding AG za sticanje direktnog vlasništva, koje mu omogućava 99.999% glasačkih prava u Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd, dana 27. marta 2014. godine u Centralnom registru depoa i kliringa hartija od vrednosti izvršen je prenos akcija izdavaoca Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd sa računa društva Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt na račun sticaoca Hypo SEE Holding AG Klagenfurt, matični broj FN 350921, Alpen-Adria-Platz 1, Klagenfurt.

Dana 30. oktobra 2014. godine Hypo SEE Holding AG promenio je naziv u Hypo Group Alpe Adria AG. Vlasnik Hypo Group Alpe Adria AG Klagenfurt (100%) je postao "Al Lake" Luksemburg S.A.R.L. registrovan u Privrednom registru u Luksemburgu pod registarskim brojem B191802, na adresi 47 Grand Rue, L-1661 Luksemburg.

"Al Lake" Luksemburg S.A.R.L je u momentu sticanja u vlasništvu društva "Al Lake" Management S.A.R.L., Luksemburg. Vlasništvo nad "Al Lake" Management S.A.R.L., Luksemburg imali su fondovi kojima upravlja društvo Advent International Corporation sa sedištem u Sjedinjenim Američkim Državama-Boston i Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD).

Dana 08. jula 2016. godine rešenjem Trgovinskog suda u Beču br FN 350921k izvršena je promena poslovnog imena Hypo Group Alpe Adria AG (HGAA) u Addiko Bank AG (ABH), sa sedištem u Wipplingerstrasse 34/4 Beč, Austrija.

Dana 08. jula 2016. godine Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 55080/2016 izvršena je promena poslovnog imena Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Beograd u Addiko Bank a.d., Beograd (Banka).

Od dana 12. jula 2019. godine Addiko Bank AG se kotira na Bečkoj berzi (Vienna Stock Exchange). Vlasnička struktura se nalazi na linku <https://www.addiko.com/shareholder-structure/>.

Addiko Bank AG objavljuje svoje konsolidovane izveštaje na internet stranici www.addiko.com.

Tokom 2022. godine Banka je svoje poslovanje obavljala u centrali Banke i 34 ekspoziture Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

1. OPŠTE INFORMACIJE O BANCI (nastavak)

Banka obavlja sledeće poslove:

1. Depozitni poslovi,
2. Kreditni poslovi,
3. Devizni i menjački poslovi,
4. Pružanje platnih usluga,
5. Izdavanje platnih kartica,
6. Poslovanje sa HOV u skladu sa zakonskim propisima,
7. Izdavanje garancija, avala i drugih oblika jemstva (garancijski poslovi),
8. Kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring i forfeiting),
9. Poslove zastupanja u osiguranju uz prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije,
10. Tehničko i finansijsko praćenje i kontrola izgradnje i rekonstrukcije građevinskih objekata vezano za projektno finansiranje,
11. Procena vrednosti nekretnina od strane ovlašćenih procenjivača za potrebe Banke, kao i njenih klijenata, vezano za njihovo kreditiranje od strane Banke,
12. Pružanje usluga drugim članicama Grupe i drugim pravnim licima iz oblasti koje su u vezi sa poslovanjem Banke.

Organizacioni delovi Banke nemaju svojstvo pravnog lica, nemaju samostalni račun već posluju preko računa Banke, imaju pravo da zaključuju ugovore u okviru svog predmeta poslovanja i u okviru ovlašćenja koja su im data aktima Banke.

Sedište Banke je na adresi Milutina Milankovića 7v, Novi Beograd.

Na dan 31. decembra 2022. godine Banka je imala 533 zaposlenih (31. decembra 2021. godine: 546 zaposlenih).

Šifra delatnosti banke je 6419 – ostalo monetarno posredovanje.

Matični broj Banke je 07726716.

Poreski identifikacioni broj Banke je 100228215.

Odbori i uprava Banke

Upravni odbor

Ganeshkumar Krishnamoorthi, Predsednik Upravnog odbora
Sanela Pašić, Zamenik predsednika Upravnog odbora
Marija Desivojević Cvetković, Član Upravnog odbora
Jozefina Trnavska, Član Upravnog odbora
Velimir Lukić, Član Upravnog odbora

Izvršni odbor

Vojislav Lazarević, Predsednik Izvršnog odbora
Mirko Španović, Zamenik predsednika Izvršnog odbora
Vladimir Stanisavljević, Član Izvršnog odbora

Odbor za reviziju

Ganeshkumar Krishnamoorthi, predsednik Odbora za reviziju
Sanela Pašić, zamenik predsednika Odbora za reviziju
Marlene Schellander, član Odbora za reviziju
Velimir Lukić, član Odbora za reviziju

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1 Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Ovi finansijski izveštaji (u daljem tekstu: finansijski izveštaji) Banke za 2022. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI) i propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", "Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021). Banka, kao veliko pravno lice, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrene od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija. Dodatno, u skladu sa Izmenama i dopunama Zakona o bankama ("Sl. glasnik RS", br. 14/2015), banke u Republici Srbiji su dužne da prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, kao i naknadne izmene standarda i sa njima povezana tumačenja, od dana njihovog izdavanja od strane nadležnog međunarodnog tela.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. 93/2020).

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti osim vrednovanja sledećih značajnih stavki bilansa stanja:

- Finansijskih sredstava vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat - dužničke hartije od vrednosti,
- Finansijskih sredstava vrednovanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha - dužničke hartije od vrednosti i derivativni finansijski instrumenti,
- Derivativnih finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrednosti.

Istorijski trošak je zasnovan na fer vrednosti naknade inicijalno plaćene u zamenu za dobra i usluge.

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrdiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja. U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcije lizinga, koje su vrednovane po u MSFI 16 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u nivoe 1, 2 ili 3 na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1 – parametri nivoa 1 su cene za identična sredstva ili obaveze kotirane (nekorigovane) na aktivnim tržištima koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja;
- Nivo 2 – parametri nivoa 2 su parametri koji nisu kotirane cene svrstane u nivo 1, a koji su uočljivi za dato sredstvo ili obavezu, direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 – parametri nivoa 3 su neuočljivi za dato sredstvo ili obavezu.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu

Sledeće nove izmene postojećih standarda izdate od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde su stupile na snagu tokom tekućeg izveštajnog perioda:

- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“, MSR 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“, MSR 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“ i „Poboljšanja MSFI (ciklus 2018 -2020)“.

Usvajanje navedenih novih i izmena postojećih standarda nije imalo za rezultat značajnije promene finansijskih izveštaja Banke.

2.3. Novi standardi i izmene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvek u primeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izveštaja, bili su izdati sledeći standardi, izmene postojećih standarda i nova tumačenja ali nisu još uvek stupili na snagu:

- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – obelodanjivanje računovodstvenih politika koje su primenljive na periode nakon 1. januara 2023. godine;
- Izmene MRS 8 „Računovodstvene politike, promena računovodstvenih procena i greške“ – definicija računovodstvenih procena koje su primenljive na periode nakon 1. januara 2023. godine;
- Izmene MRS 12 „Porez na dobitak“ – odloženi porezi koji se odnose na sredstva i obaveze iz iste transakcije koje su primenljive na periode nakon 1. januara 2023. godine;
- Izmene MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ – inicijalna primena MSFI 17 i MSFI 9 – komparativne informacije koje su primenljive na periode nakon 1. januara 2023. godine;
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – klasifikacija obaveza na tekuća ili stalna – odlaganje dana primene i tekuće obaveze sa kovenantima;
- Izmene MSFI 16 „Lizing“ – lizing obaveza u transakciji prodaje i ponovne kupovine.

Rukovodstvo Banke je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmene postojećih standarda i nova tumačenja pre nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih standarda, izmena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izveštaje Banke na datum prve primene.

2.4. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2021. godinu koji su bili predmet revizije. Radi adekvatnije prezentacije, sprovedene su određene reklasifikacije uporednih podataka.

Računovodstvene politike i procene koje se tiču priznavanja i vrednovanja sredstava i obaveza, korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2021. godinu.

2.5. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Klasifikacija finansijskih sredstava

Banka vrši procenu poslovnog modela na osnovu kojih se klasifikuju finansijska sredstva kao i procenu da li ugovoreni novčani tokovi po osnovu finansijskih sredstava sadrže samo plaćanja kamate i glavnice. Elementi određivanja poslovnog modela i katarakteristika ugovorenih novčanih tokova obelodanjeni su u napomeni 3.6.1.2.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka priznaje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti i za finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat kao i za očekivane kreditne gubitke po osnovu datih garancija. Knjigovodstvena vrednost finansijskih instrumenata koji se mere po amortizovanoj vrednosti, umanjuje se za iznos rezervisanja za očekivane kreditne gubitke.

Pretpostavke i procene koje Banka koristi kao inpute u modelu vrednovanja očekivanih kreditnih gubitaka obelodanjeni su u napomeni 4.1.1.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.5. Korišćenje procenjivanja (nastavak)

Koristan vek trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na očekivanom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili ranije, ukoliko postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Korisni vek trajanja i stope amortizacije po grupama nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme obelodanjeni su u napomeni 3.7.

Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo iskazano, knjigovodstvena vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti. Razmatranje naznaka obezvređenja kao i procena nadoknativnog iznosa zahteva od rukovodstva značajno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine.

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz svakodnevnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda sporova i prema tome iznose očekivanih i potencijalnih gubitaka.

Procena ishoda sudskih sporova i iznosa gubitaka zahteva značajna prosuđivanja. Imajući u vidu značajne neizvesnosti kao i sudsku praksu, stvarni ishodi mogu značajno odstupati od procenjenih.

Pretpostavke i procene korišćene prilikom obračuna rezervisanja obelodanjene su u napomeni 28.

Beneficije zaposlenih - otpremnine prilikom odlaska u penziju

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima prilikom odlaska u penziju utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Imajući u vidu dugoročnu prirodu ovih naknada, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene.

Pretpostavke i procene korišćene prilikom obračuna rezervisanja obelodanjene su u napomeni 28.

Lizing

Kao diskontna stopa za vrednovanje sadašnje vrednosti lizing plaćanja koristi se inkrementalna stopa zaduživanja. Za potrebe određivanja ove stope, Banka koristi informacije o kamatnim stopama izvora finansiranja, koje usklađuje kako bi stope reflektovale ugovorene uslove lizinga prema tipu sredstava uzetih u lizing.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.6. Načelo stalnosti poslovanja

Konfliktna situacija između Rusije i Ukrajine koja je u toku ne utiče na Banku direktno, pošto Banka nema operativno prisustvo u tim zemljama kao ni direktne izloženosti prema obe zemljama te samim tim Banka ne očekuje dodatna rezervisanja za rizik. Međutim, ne mogu se isključiti indirektni efekti, kao što su volatilnost finansijskog tržišta, negativni efekti sankcija na neke od naših klijenata ili pojava osiguranja depozita ili rešavanja slučajeva.

Na dan sastavljanja ovih finansijskih izveštaja Banka nastavlja da ispunjava svoje obaveze kako dospevaju, te stoga nastavlja da primenjuje načelo stalnosti poslovanja.

Glavni pokretači koji odgovaraju tome da su finansijski izveštaji Banke sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja su:

- **Likvidnost** – Banka kontinuirano, na dnevnom nivou prati svoju likvidnu poziciju. Pokazatelji likvidnosti su tokom cele 2022. godine bili značajno iznad regulatornih limita. Dodatno, Banka ima sve pokazatelje likvidnosti iznad regulatorno propisanih limita a kako je prikazano u napomeni 4.
- **Kapital** – Banka ima jaku kapitalnu poziciju i samim tim i visok pokazatelj adekvatnosti kapitala, a kako je obelodanjeno u napomeni 4.
- **Rezerve i Dobitak** – Kapital Banke predstavlja 20.3% ukupne aktive, dok rezerve i profit predstavljaju 2.28% ukupne aktive.

Imajući u vidu napred navedeno, finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti oslovanja, što podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Priznavanje prihoda i rashoda

Banka priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Banka imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Banke kao što je u daljem tekstu opisano.

3.2. Prihodi i rashodi od kamata

Banka ostvaruje prihode i rashode od kamata iz poslovanja sa Narodnom bankom Srbije, domaćim i stranim bankama i pravnim i fizičkim licima.

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda (obračunska osnova) i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta. Prihodi i rashodi po osnovu kamata priznaju se po načelu uzročnosti prihoda uz primenu efektivne kamatne stope koja se utvrđuje u trenutku početnog priznavanja finansijskog sredstva/obaveze.

Za celokupnu finansijsku imovinu koja se vrednuje po amortizovanoj vrednosti, finansijsku imovinu koja se vrednuje po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, kao i finansijsku imovinu kojom se ne trguje i vrednuje se po fer vrednosti kroz bilans uspeha, prihodi od kamata i troškovi kamata se evidentiraju na osnovu efektivne kamatne stope.

Amortizovani trošak je iznos po kojem se finansijska imovina ili finansijska obaveza meri po početnom priznavanju, umanjen za otplate glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija koristeći metod efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospeća. Za finansijsku imovinu, iznos se usklađuje za bilo koji gubitak. Bruto knjigovodstvena vrednost finansijske imovine je amortizovana vrednost finansijske imovine pre prilagođavanja za bilo koji gubitak. Za kupljenu ili inicijalnu obezvređenu finansijsku imovinu, efektivna kamatna stopa je prilagođena kreditnom riziku tako što se smanjuju procenjeni budući novčani tokovi, uključujući očekivane kreditne gubitke, na amortizovani trošak dužničkog instrumenta prilikom početnog priznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope je stopa obračuna koja se koristi za tačno smanjivanje procenjenih budućih priliva i odliva gotovine tokom očekivanog veka trajanja finansijske imovine, ili kraćeg perioda ako je primenljivo, na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijske imovine, osim kupljene ili inicijalno obezvređene finansijske imovine ili amortizovanog troška finansijske obaveze. Obračun uključuje transakcione troškove i plaćene naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope (osim finansijske imovine koja se meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha), premija i rabata. Očekivani kreditni gubici se zanemaruju.

Za finansijsku imovinu koja je kasnije postala kreditno obezvređena, prihodi od kamata se priznaju primenom efektivne kamatne stope na amortiziranu vrednost sredstva (neto knjigovodstvena vrednost). Ako se, u narednim izveštajnim periodima, kreditni rizik za obezvređenu finansijsku imovinu poboljša tako da finansijska imovina nije više kreditno obezvređena, prihod od kamata se priznaje primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijske imovine (osim za kupljenu ili inicijalnu obezvređenu finansijsku imovinu, pri čemu se obračun prihoda od kamata ne vraća na bruto osnovu, čak i ako se kreditni rizik imovine poboljša).

Prihodi od kamata na imovinu koja se drže radi trgovanja, kao i kamatne komponente derivata iskazuju se u okviru pozicije "Prihodi od kamata". Promene u fer vrednosti koje proizlaze iz imovine i obaveza za trgovanje iskazuju se u okviru pozicije "Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata".

U skladu sa MSFI 16, troškovi kamata obračunavaju na osnovu metode efektivne kamatne stope i umanjuju tokom perioda trajanja lizinga. Troškovi kamata se iskazuju u okviru pozicije "Rashodi od kamata".

Banka ostvaruje prihode/rashode i od naknada po osnovu održavanja odobrenih (primljenih) kredita.

Prihodi po osnovu ovih naknada se razgraničavaju primenom efektivne kamatne stope u toku perioda trajanja kredita i priznaju se u okviru pozicije "Prihodi od kamata".

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija (osim onih koji su sastavni deo efektivne kamatne stope koja se odnosi na finansijsku imovinu ili finansijsku obavezu) uključeni su u efektivnu kamatnu stopu, te se obračunavaju u skladu sa MSFI 15 – „Prihodi od ugovora sa kupcem“ i iskazuju se u okviru pozicije “Neto prihod od naknada i provizija”.

Naknade za pružanje usluga u određenom vremenskom periodu se obračunavaju u tom periodu. Ove naknade uključuju naknade za pozajmice koje nisu sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta, naknade za garancije, provizije od upravljanja imovinom, custody i druge naknade za upravljanje i konsultacije, kao i naknade od posredovanja u osiguranju iz deviznih transakcija. Nasuprot tome, prihod od naknada ostvaren od pružanja transakcijskih usluga trećim stranama, kao što je organizovanje sticanja akcija ili drugih hartija od vrednosti ili kupovina/prodaja preduzeća, priznaje se po završetku predmetne transakcije.

3.4. Prihodi po osnovu dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

Dividende se priznaju u bilansu uspeha samo u sledećim slučajevima:

- ako je utvrđeno pravo subjekta na isplatu dividende,
- ako je verovatno da će subjekt ostvariti ekonomske koristi povezane s dividendom i
- ako se iznos dividende može pouzdano izmeriti.

3.5. Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je obelodanjeno u napomeni 2.1, finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene ili na dan procene vrednosti ako su stavke ponovo vrednovane.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan (napomena 34).

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika (napomena 8).

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od efekata valutne klauzule (napomena 8).

3.6. Finansijski instrumenti

3.6.1.1 Klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Na osnovu poslovnog modela entiteta i karakteristika novčanih tokova, MSFI 9 definiše tri osnovne kategorije za klasifikaciju finansijskih sredstava na dan inicijalnog priznavanja:

Na dan inicijalnog priznavanja, finansijsko sredstvo se klasifikuje u skladu sa jednim od sledećih načina vrednovanja:

- 1) po amortizovanoj vrednosti,
- 2) fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) ili
- 3) po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Finansijsko sredstvo se vrednuje po amortizovanoj vrednosti ukoliko nije naznačeno kao FVTPL i ispunjava sledeće kriterijume:

- cilj poslovnog modela sredstva je držanje sredstva radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i
- ugovorni uslovi finansijskog sredstva dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na stanje glavnice na određene datume.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1.1 Klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (nastavak)

Dužnički instrument se vrednuje kao FVOCI samo ukoliko ispunjava oba sledeća kriterijuma i nije naznačen kao FVTPL:

- cilj poslovnog modela sredstva je držanje sredstva radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaja
- ugovoreni uslovi finansijskog sredstva dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na stanje glavnice na određene datume.

Dužnički instrumenti koji se drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje sastoje se od obveznica Republike Srbije.

Na dan inicijalnog priznavanja instrumenta kapitala koji se ne drži u portfoliju radi trgovanja, Banka može neopozivo da izabere prezentovanje naknadnih promena u fer vrednosti kroz ostali rezultat (OCI), na nivou konkretnog instrumenta kapitala.

Finansijski instrumenti se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati tim sredstvima (MSFI 9.5.1.). Krediti i pozajmice priznaju se kada se sredstva prenesu korisniku. Fer vrednost finansijskog instrumenta pri inicijalnom priznavanju je obično cena transakcije, to jest fer vrednost date ili dobijene nadoknade (MSFI 9.B5.1.2A i MSFI 13). Međutim, ukoliko je deo dobijene ili date nadoknade različit od onoga priznatog kao finansijski instrument, Banka će računovodstveno odmeravati taj instrument po fer vrednosti. Na primer, fer vrednost dugoročnog zajma ili potraživanja koje ne nosi kamatu može da se odmeri po sadašnjoj vrednosti svih budućih dobitaka u gotovini diskontovanih korišćenjem preovladavajućih tržišnih kamatnih stopa za slične instrumente sa sličnom kreditnom sposobnošću. Svaki dodatni pozajmljeni iznos je rashod ili smanjenje prihoda osim ukoliko se ne kvalifikuje za priznavanje kao neka druga vrsta sredstva.

Za ulaganja u vlasničke instrumente koji se ne drže za trgovanje, Banka može pri početnom priznavanju neopozivo odabrati da klasifikuje instrumente po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat (eng. FVOCI), pri čemu se sve naknadne promene u fer vrednosti priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata (eng. OCI). Ova klasifikacija se može primeniti na svako pojedinačno ulaganje. Banka u svom portfoliju u toku 2022. godine nije imala ovakve instrumente.

Prilikom klasifikacije i merenja finansijskih instrumenata potrebno je da se utvrdi da li se kupovina i prodaja obračunava na datum trgovanja ili na datum realizovanja. Banka u bilansu evidentira transakcije na datum realizacije finansijskih sredstava.

Promene fer vrednosti obaveza koje proizilaze iz promena sopstvenog kreditnog rizika obaveze priznaju se kroz ostali ukupni rezultat, dok se preostali iznos promene fer vrednosti prikazuje kroz bilans uspeha.

3.6.1.2 Utvrđivanje poslovnog modela

Sva finansijska sredstva trebaju biti raspoređena u jedan od poslovnih modela opisanih ispod. Takođe, pri inicijalnom priznavanju, za svako sredstvo treba da se utvrdi da li su ugovoreni novčani tokovi samo plaćanja glavnice i kamate (eng. SPPI test). Nakon toga finansijsko sredstvo treba da se svrsta u jednu od kategorija poslovnih modela:

- Držanje imovine radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova,
- Držanje imovine radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i radi prodaje,
- Ostali poslovni modeli – finansijska aktiva koja se drži sa namerom trgovine ili koja ne ispunjava kriterijume kategorija iznad.

U retkom slučaju da entitet promeni svoj model upravljanja određenim finansijskim sredstvima, reklasifikacija svih sredstava na koje utiče promena bi bila potrebna.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1.2 Utvrđivanje poslovnog modela (nastavak)

Karakteristike ugovorenih novčanih tokova

Za potrebe procene da li ugovoreni novčani tokovi predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate, glavnica se definiše kao fer vrednost finansijskog sredstva prilikom početnog priznavanja. Kamata se definiše kao naknada za vremensku vrednost novca, za kreditni rizik povezan sa neotplaćenim iznosom glavnice tokom određenog perioda, kao i za druge osnovne kreditne rizike i troškove kreditnog posla (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi) i profitnu maržu.

Prilikom procene da li su ugovoreni gotovinski tokovi isključivo plaćanja glavnice i kamate (*eng. „SPPI”*), Banka je razmatrala ugovorene uslove instrumenta i analizirala postojeći portfolio na osnovu kontrolne liste za kriterijume isključivog plaćanja glavnice i kamata. To podrazumeva procenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovornu odredbu koja može promeniti vremenski period ili iznos ugovorenih novčanih tokova tako da ne ispunjava ovaj uslov imajući u vidu sledeće: potencijalne događaje koji bi promenili iznos ili vremenski okvir novčanih tokova, karakteristike zaduženosti, uslove prevremene otplate ili produžetka perioda otplate, uslove koji ograničavaju potraživanja Banke za novčanim tokovima navedenih sredstava i karakteristika koje menjaju naknadu za vremensku vrednost novca.

Posebna pažnja pri analizi se odnosila na jednostrane promene marži i kamatnih stopa, klauzule o plaćanju unapred, ostala potencijalna plaćanja, projektno finansiranje i *benchmark* testove. Usklađenost sa SPPI testom se ocenjuje na sledeći način:

- Procenom jednostranih promena marži i kamatnih stopa, Banka je zaključila da prenos troškova vezanih za osnovni ugovor o pozajmici, klauzule napravljene da bi se održala stabilna profitna margina, i promene kamatne stope odražavaju pogoršavanje kreditnog rejtinga, ali nisu štetni sa stanovišta SPPI testa.
- Klauzule o plaćanju unapred, nisu štetni ukoliko iznos plaćen unapred odražava neplaćenu glavnice, kamatu i naknadu povezanom sa prevremenim vraćanjem kredita. Takva naknada mora biti manja od gubitka nastalog od kamatne margine i gubitka nastalog od kamate.
- Ostala potencijalna plaćanja su tipično klauzule o ostalim poslovnim transakcijama. Naknada za neispunjenje predstavlja povećani trošak za praćanje rizika ili nadoknadu za izgubljeni profit koji je povezan sa uzročnim događajem.
- Projektno finansiranje je procenjeno u skladu sa činjenicom da li postoji povezanost sa učinkovitošću predmetnog poslovnog projekta. Ukoliko nema takve povezanosti i zajmoprimac ima dovoljno kapitala za projekat da apsorbira gubitke pre nego što isti počnu da utiču na sposobnost plaćanja kredita, mogu proći SPPI test.
- Krediti sa varijabilnom kamatnom stopom mogu sadržati karakteristike kamatne neusklađenosti. Da bi se procenilo da li je element vremenske vrednosti novca značajno modifikovan, kvantitativni benchmark test treba da se uradi.

Kada se radi *benchmark* test, pri inicijalnom priznavanju, ugovorni nediskontovani tokovi gotovine finansijskog instrumenta su upoređeni sa tokom gotovine po *benchmarku* koji bi nastali da vremenska vrednost novca nije modifikovana. Efekat modifikovane vremenske vrednosti novca je razmatran u svakom izveštajnom periodu i kumulativno tokom životnog veka finansijskog instrumenta. *Benchmark* test je baziran u rasponu razumnih scenarija. Prihvatljivi uporedni finansijski instrument je onaj sa jednakim kreditnim kvalitetom i sa istim ugovornim uslovima osim za modifikacije.

Ukoliko Banka zaključi da bi ugovorni (nediskontovani) tokovi gotovine mogli biti značajno drugačiji (prag od 10%) od (nediskontovanih) tokova gotovine po *benchmark* testu, finansijsko sredstvo ne ispunjava kriterijume definisane po MSFI 9, član 4.1.2 (b) i 4.1.2A(b) i shodno tome ne može biti odmeravan po amortizovanom trošku ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Imovina koja se vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha predstavlja finansijsko sredstvo koje se ne vrednuje po amortizovanom trošku ili dužnički instrument koji nisu klasifikovani kao FVOCI, odnosno tu spadaju:

- ostali poslovni modeli,
- finansijska sredstva za koja ugovoreni uslovi ne zadovoljavaju uslove koji dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na stanje glavnice na određene datume,
- finansijska sredstva koja se pri početnom priznavanju mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- vlasnički instrumenti,
- derivati.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1.2 Utvrđivanje poslovnog modela (nastavak)

Finansijska imovina koja se meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha uključuje sledeće podgrupe:

- finansijska imovina koja se drži radi trgovanja,
- finansijska imovina koja se pri početnom priznavanju vrednuje kroz bilans uspeha,
- finansijska imovina koja se obavezno meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijsku imovinu koja se drži radi trgovanja čine sledeće stavke:

- stečena ili nastala uglavnom radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku,
- pri početnom priznavanju, deo je portfelj utvrđenih finansijskih instrumenata kojima se upravlja zajedno i za koje postoji dokaz o nedavnoj stvarnoj kratkoročno ostvarenoj dobiti,
- reč je o derivatnom instrumentu (osim derivatnog instrumenta koji je ugovor o finansijskom jemstvu ili određeni/stvarni instrument zaštite od rizika).

Pri početnom priznavanju može se neopozivo odlučiti da se finansijska imovina meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha (fer vrednost opcija) ako se time otklanja ili znatno umanjuje nedoslednost pri merenju ili priznavanju (tzv. „računovodstvena neusklađenost“) koja bi u protivnome nastala zbog merenja imovine ili priznavanja dobiti i gubitaka povezanih s tom imovinom na različitim osnovama.

Finansijsku imovinu koja se obavezno meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha čini finansijska imovina koja ne ispunjava uslov da pripadajući novčani tokovi čine samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos.

Dobit ili gubitak po finansijskoj imovini merenju po fer vrednosti se priznaje u bilansu uspeha, osim u sledećim slučajevima:

- ako je reč o ulaganju u vlasnički instrument i ako je odabrana opcija prezentovanja dobiti i gubitaka od tog ulaganja u ostalom rezultatu,
- ako je finansijska imovina merena po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

U slučaju promene poslovnog modela upravljanja finansijskom imovinom sprovodi se reklasifikacija finansijske imovine u drugu kategoriju. Reklasifikacija se provodi prospektivno, od datuma reklasifikacije, odnosno od prvog dana sledećeg obračunskog perioda, bez korekcije prethodno priznatog dobitka/gubitka ili kamate.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kotiranih na aktivnim tržištima zasniva se na tekućim cenama ponude (finansijska sredstva) ili tražnje (finansijske obaveze). Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva nije aktivno, Banka utvrđuje fer vrednost tehnikama procene. To uključuje primenu poslednjih raspoloživih transakcija između nezavisnih strana, analizu diskontovanih novčanih tokova i druge tehnike procene koje koriste učesnici na tržištu. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum vrednovanja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili posle datuma vrednovanja. Na datum bilansa stanja, rukovodstvo Banke je revidiralo modele kako bi se postaralo da na odgovarajući način oslikavaju tekuće tržišne uslove, uključujući relativnu likvidnost tržišta i kamatne marže.

3.6.1.3 Prestanak priznavanja i modifikacija ugovora

Finansijsko sredstvo prestaje se priznavati kada su:

Ugovorna prava na primanje novčanih tokova od imovine istekla, kada je Banka prenela svoja prava na primanje novčanih tokova od imovine ili preuzela obavezu plaćanja primljenog novčanog toka u celosti bez značajnog kašnjenja trećoj strani u okviru "pass-through" ugovora; i/ili

- je prenela gotovo sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom nad imovinom,
- nije prenela niti zadržala gotovo sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom nad imovinom, ali je prenela kontrolu nad imovinom.

Ugovorna usklađivanja koja proizlaze iz pregovora s dužnicima mogu dovesti do dve vrste izmena početnih ugovornih novčanih tokova.

Ako se ugovorni novčani tokovi finansijske imovine ponovno dogovaraju ili znatno menjaju, to ima za posledicu prestanak priznavanja (zbog isteka ugovornih prava na novčane tokove) te finansijske imovine u skladu s MSFI 9. Priznaje se nova finansijska imovina sa izmenjenim uslovima, a razlika između amortizovanog troška finansijske imovine koja se prestala priznavati i fer vrednosti nove finansijske imovine iskazuje se u bilansu uspeha kao modifikacija dobitka/gubitka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1.3 Prestanak priznavanja i modifikacija ugovora (nastavak)

Ako modifikacija nije značajna, izmena ugovornih odredbi ne dovodi do prestanka priznavanja te finansijske imovine.

Analizom ugovora i izmena koje su sastavni deo modifikacija utvrđeno je da Banka nije imala značajne finansijske efekte iz modifikacija, kako značajnih tako i neznačajnih modifikacija.

Neznačajne modifikacije koje ne vode do prestanka priznavanja finansijskog sredstva

Ukoliko se ugovoreni novčani tokovi finansijskog sredstva modifikuju na način koji ne rezultira prestankom priznavanja tog finansijskog sredstva u skladu s MSFI 9 Finansijski instrumenti, potrebno je ponovo izračunati bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva na osnovu modifikovanih ugovorenih novčanih tokova primenom originalne efektivne kamatne stope za diskontovanje. Dobitak ili gubitak od modifikacije priznaje se u bilansu uspeha.

Značajne modifikacije koje vode do prestanka priznavanja finansijskog sredstva

Ukoliko se ugovorni novčani tokovi finansijskog sredstva značajno modifikuju, to rezultira prestankom priznavanja (zbog isteka ugovornih prava na novčane tokove) tog finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9. Novo finansijsko sredstvo s izmenjenim uslovima priznaje se a razlika između amortiziranog troška finansijskog sredstva koji se prestao priznavati i fer vrednosti novog finansijskog sredstva iskazuje se u Bilansu uspeha. Ako dužnik nije u statusu neizvršenja ili ako značajna modifikacija ne dovodi do statusa neizvršenja, tada će novo sredstvo biti klasifikovano u Fazu 1. Ako je dužnik u statusu neizvršenja ili ako značajna modifikacija dovodi do statusa neizvršenja, tada će se novo sredstvo tretirati kao kupljena ili nastala kreditno obezvređena sredstva (*eng. POCI*). Za POCI finansijska sredstva, očekivani kreditni gubici tokom životnog veka trajanja finansijskog instrumenta su uključeni u kreditno usklađenoj efektivnoj kamatnoj stopi pri početnom priznavanju.

Sledeći glavni kriterijumi su prepoznati kao značajne modifikacije:

Kvantitativni - značajna promena ugovornih novčanih tokova kada se sadašnja vrednost novčanih tokova prema novim uslovima diskontuje koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu i razlikuje se od diskontovane sadašnje vrednosti izvornog finansijskog instrumenta za najmanje 10%.

Kvalitativna, u koje Banka ubraja:

- promena dužnika,
- promena valute
- promena svrhe finansiranja,
- SPPI kritične karakteristike su uklonjene ili uključene u novi ugovor o zajmu.

Nakon toga, iznos promene očekivanih kreditnih gubitaka tokom životnog veka finansijskog instrumenta od početnog priznavanja POCI finansijskog sredstva se treba priznati kao dobit ili gubitak od promene vrednosti u bilansu uspeha.

3.6.1.4 Umanjenje vrednosti finansijskih instrumenata

Aktivu Banke izloženu kreditnom riziku, u smislu Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilanskih stavki banke („Službeni glasnik RS“, br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018 i 8/2019) čine krediti, pozajmice, kamate, naknade, depoziti kod banaka i avansi i sve druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena kreditnom riziku, kao i vanbilansne pozicije izloženosti: izdate garancije, ostala jemstva, otvoreni akreditivi i odobreni još neiskorišćeni krediti, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

Ispravka vrednosti i rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti za očekivane kreditne gubitke se priznaju za sledeće izloženosti:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti,
- finansijska sredstva koja se mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Banka iskazuje ispravku vrednosti izloženosti po amortizovanoj vrednosti u bilansu uspeha na teret perioda za koji se utvrđuje očekivani gubitak, kao i u bilansu stanja u korist ispravke vrednosti bilansne izloženosti. Iznosi priznati za očekivane kreditne gubitke povezane sa vanbilansnim obavezama se priznaju kao rashod za period u kojem je utvrđen gubitak, i u korist rezervisanja u bilansu stanja. Način obračuna umanjenja finansijske imovine je opisan u MSFI 9 metodologiji obezvređenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)****3.6.1.4 Umanjenje vrednosti finansijskih instrumenata (nastavak)**

Ispravka vrednosti finansijskih sredstava, koja se mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat, se sprovodi primenom modela očekivanih kreditnih gubitaka na način kojim se ispravke vrednosti priznaju u bilansu uspeha, kao i u sklopu ostalog rezultata ne umanjujući iznos samog sredstva u okviru bilansa stanja.

Prilikom primene *ECL* modela koji uzima u obzir i informacije o budućim događajima, Banka priznaje očekivani gubitak za svaki izveštajni datum kako bi reflektovala promene u kreditnom riziku datog finansijskog sredstva. Umanjenje vrednosti kroz model očekivanog gubitka bazira se na istorijskim, sadašnjim i prognozama o budućim događajima, samim tim uzima u obzir različita scenarija o događajima koji mogu da prouzrokuju kreditni gubitak u budućnosti.

Prema MSFI 9, očekivani kreditni gubici tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta, se računaju kao očekivana sadašnja vrednost gubitaka koji nastaju ako dužnici ne ispune svoje obveze u određeno vreme tokom čitavog veka trajanja finansijskog instrumenta uz istovremeno razmatranje verovatnoće neispunjavanja obaveza kao i kreditnih gubitaka (gubitak zbog neispunjavanja obaveza).

3.6.1.5 Obračun očekivanih kreditnih gubitaka

Očekivani gubitak se definiše kao razlika između tokova gotovine koji Banci pripadaju prema ugovornim uslovima finansijskog instrumenta i tokova gotovine koje Banka očekuje da će primiti (uzimajući u obzir verovatnoću nastanka statusa neizvršenja i očekivanu naplatu). Iako MSFI 9 uvodi ovaj zahtev, isti ne propisuje detaljne metode i tehnike koje treba primeniti.

Prilikom određivanja novčanih tokova koje banka očekuje da će primiti, Banka koristi pristup marginalnih gubitaka, pri čemu se ukupan očekivani gubitak računa kao zbir marginalnih gubitaka koji se pojavljuju u svakom trenutku od datuma izveštavanja. Marginalni gubici proizlaze iz pojedinačnih parametara koji procenjuju izloženosti i gubitke u slučaju neispunjavanja obaveza i uslovne verovatnoće neispunjavanja obaveza za svaki period. Očekivani kreditni gubici tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta (eng. Lifetime ECL) računaju se posebno za različite scenarije, uzimajući u obzir sadašnje i prognozirane informacije o budućnosti. Ukupni očekivani kreditni gubici na kraju se ponderišu verovatnoćom pojedinačnih scenarija. Banka razmatra tri scenarija:

- osnovni scenario, optimistični scenario i pesimistični scenario, a povremeno se simuliraju i neki nepovoljniji scenariji kako bi se razumela dinamika i potencijalni portfolio rizici.

U toku 2022. godine Banka je ažurirala Metodologiju za obračun rezervisanja u skladu sa MSFI 9. Izvršena je primena novih makroekonomskih predviđanja, proširivanje vremenskih serija, dodavanje novog SCDA segmenta i uklanjanje apsolutnog praga iz kriterijuma za prelazak u Fazu 2. Takođe su i ažurirani ili prvi put razvijeni parametri rizika za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke - *PD* (eng. *Probability of Default*) je ažuriran, *LGD* (eng. *Loss Given Default*) je ažuriran za fizička lica i standard segment, a razvijen za segment korporativnih klijenata, dok su *CCF* (*Credit Conversion Factor*), *Prepayment* i *SME* (*Small and Medium Enterprises*) rejting model za novi SCDA segment razvijeni po prvi put. Detaljnije obelodanjivanje elemenata Metodologije i izmena dato je u napomeni 4.1.1 Kreditni rizik.

3.6.1.6 Derivati

Ova kategorija uključuje dve podkategorije finansijskih sredstava: ona koja se drže radi trgovanja i ona koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljena radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, radi ostvarivanja dobitaka iz kratkoročnih promena cena istih. Navedena sredstva se evidentiraju po fer vrednosti u bilansu stanja. Finansijska sredstva kojima se trguje obuhvataju finansijske derivate.

Svi realizovani ili nerealizovani dobitci i gubici po osnovu promena tržišne vrednosti ovih finansijskih sredstava, odnosno svođenja na fer vrednost, priznaju se u korist prihoda, odnosno na teret rashoda.

Banka poseduje derivativne finansijske instrumente koji ne ispunjavaju uslov za računovodstvo zaštite. Na kraju godine Banka je imala potraživanja i obaveze po kratkoročnim valutnim svopovima (*FX-swap*).

Derivati, uključujući valutne ugovore, valutne svopove i druge izvedene finansijske instrumente, prvobitno se priznaju po fer vrednosti u vanbilansnoj evidenciji na datum potpisivanja ugovora i naknadno se ponovo vrednuju po fer vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1.6 Derivati (nastavak)

Početno priznavanje derivata vrši se u momentu kada je izvršeno ugovaranje derivativnog ugovora sa drugom ugovornom stranom (datum dogovora). Iznos nominalne glavnice (notional amount) na koji se ugovara odnosni derivat evidentira se vanbilansno, a bilansno se u aktivi ili pasivi iskazuje inicijalna pozitivna ili negativna fer vrednost derivata. Inicijalno priznavanje fer vrednosti vrši se samo ukoliko postoji tržišna cena istog ili sličnog derivata na organizovanom tržištu, a koja se razlikuje od cene po kojoj je Banka ugovorila derivat.

Informacije o fer vrednostima se pribavljaju na tržištu i uključuju informacije o skorašnjim transakcijama na tržištu ili se utvrđuju metodom diskontovanih novčanih tokova.

Najbolji izvor procene fer vrednosti derivata prilikom inicijalnog priznavanja je transakciona cena (tj. fer vrednost date ili primljene naknade).

3.6.2 Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

3.6.3 Gotovina i sredstva kod centralne banke

Pod gotovinom i sredstvima kod centralne banke, iskazuju se gotovina u dinarima i stranoj valuti, odnosno gotovina na žiro i tekućim računima, gotovina u blagajni i ostala novčana sredstva u dinarima i stranoj valuti, zlato i ostali plemeniti metali, deponovani viškovi likvidnih sredstava banke kod Narodne banke Srbije i sredstva obavezne rezerve u stranoj valuti izdvojena na posebnim računima kod Narodne banke Srbije. Gotovina i sredstva kod centralne banke vode se po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja. Sredstva se drže radi izmirivanja kratkoročnih gotovinskih obaveza, a ne radi investiranja ili u druge svrhe.

Struktura gotovine i sredstava kod centralne banke je prikazana u napomeni 16.

3.6.4 Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci i Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci i Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima, se prvobitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, navedene finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem efektivne kamatne stope.

U okviru navedene pozicije obaveze po primljenim kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove i naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

3.7. Nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

a) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se sastoji od softvera, licenci i nematerijalnih ulaganja u pripremi. Nematerijalna imovina iskazana je po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i ukupnu vrednost eventualnih gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti.

Zasebno stečene robne marke i licence iskazuju se po istorijskoj nabavnoj vrednosti. Robne marke i licence imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se troškovi robnih marki i licenci raspodelili u toku njihovog procenjenog veka upotrebe.

Nematerijalna imovina se otpisuje redovno u toku godine na teret poslovnih rashoda obračunom amortizacije u skladu sa procenjenim korisnim vekom upotrebe koji iznosi 7 godina za core informacioni sistem banke i 5 godina za ostale softvere. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine (nastavak)

a) Nematerijalna imovina (nastavak)

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu.

Nematerijalna imovina uključuje i ulaganja u softvere koja se ne amortizuju budući da nisu još uvek u upotrebi.

Vrste troškova koji se mogu kapitalizovati u skladu sa MRS 38:

- troškovi primanja zaposlenih nastalih direktno u procesu dovođenja imovine u radno stanje,
- profesionalne naknade nastale direktno u procesu dovođenja imovine u radno stanje i
- troškovi testiranja pravilnog funkcionisanja imovine.

Navedeni troškovi predstavljaju primer uobičajenih troškova koji se mogu kapitalizovati, a u opseg troškova koji se kapitalizuju mogu se uključiti troškovi koji zadovoljavaju sledeće uslove:

- mogu su direktno pripisati toj imovini
- nastaju vezano uz pripremu imovine za nameravanu upotrebu.

Kapitalizacija troškova koji se uključuju u nabavnu vrednost softvera prestaje onda kada je imovina dovedena u stanje da se može koristiti na nameravani način. To znači da nakon što softver postigne dovoljan i nameravani nivo funkcionalnosti i spreman je za upotrebu - dalja kapitalizacija troškova prestaje.

b) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i ukupnu vrednost eventualnih gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Prestanak priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme nastaje prilikom njihove prodaje ili kada se buduće ekonomske koristi ne očekuju od njihove upotrebe. Svi gubici i dobiti nastali usled prestanka priznavanja sredstva (izračunati kao razlika između neto prodajne vrednosti i knjigovodstvene vrednosti sredstva) se priznaju u bilansu uspeha u godini kada je došlo do prestanka priznavanja.

Amortizacija sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

Vrsta sredstva	% amortizacija u 2022. godini	% amortizacija u 2021. godini
Građevinski objekti	1.87% - 2.24%	1.87% - 2.24%
Kompjuterska oprema	25.00%	25.00%
Nameštaj	11.00%	11.00%
Motorna vozila	15.50%	15.50%
Ostala oprema	10% - 33.33%	10% - 33.33%

Kod utvrđivanja osnovice za amortizaciju, nabavna odnosno procenjena vrednost se ne umanjuje za iznos preostale (rezidualne) vrednosti zato što se procenjuje da je ona posle korisnog veka trajanja jednog osnovnog sredstva jednaka nuli.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljeno u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja. Knjigovodstvena vrednost sredstva svodi se odmah na njegovu nadoknadivu vrednost ukoliko je knjigovodstvena vrednost veća od njegove procenjene nadoknadive vrednosti.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih rashoda.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima (napomena 15).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine (nastavak)

c) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koja se drži radi zarade od zakupnine ili radi povećanja kapitala, ili radi i jednog i drugog.

Investiciona nekretnina se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju.

Obračun amortizacije investicionih nekretnina počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je stavljena u upotrebu. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Investicione nekretnine se amortizuju stopom od 2.5% godišnje linearnom metodom amortizacije. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja.

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Banci i da se može pouzdano izmeriti. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu.

Na dan 31. decembra 2022. godine, kao ni na uporedni datum, Banka nema investicionih nekretnina.

d) Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vekom upotrebe ne podležu amortizaciji i testiraju se na umanjenje vrednosti jednom godišnje.

Za sredstva koja podležu amortizaciji testiranje na umanjenje njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi.

Za svrhu procene umanjenja vrednosti sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljiviji novčani tokovi. Nefinansijska sredstva kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.8. Lizing

Banka od 1. januara 2019. godine primenjuje MSFI 16 kojim je evidentirala sredstva i obaveze u skladu sa standardom, koje se odnose na dugoročne zakupe poslovnog prostora i automobila. U skladu sa MSFI 16, u bilansu uspeha, po ovom osnovu, troškovi se dele na troškova kamate i troškove amortizacije, što je obelodanjeno u napomeni 5 i napomeni 13.

Prema MSFI 16, ugovorom o lizingu prenosi se pravo korištenja određene imovine na primaoca lizinga ako su zadovoljena sledeća dva uslova:

- primalac lizinga će ostvarivati stvarne ekonomske koristi od upotrebe imovine tokom perioda upotrebe (primalac lizinga ima isključivo pravo korištenja imovine);
- primalac lizinga ima pravo donošenja odluka u svezi s načinom upotrebe imovine tokom perioda lizinga.

Banka je u toku 2022. godine uzimala u zakup poslovni prostor za obavljanje delatnosti, automobile, magacinski prostor i prostor za zakup bankomata.

U skladu sa MSFI 16, Banka je u oviru troškova zakupa prikazala kratkoročni lizing i lizing gde je predmet zakupa male vrednosti, kao i prateće troškove lizinga i troškove poreza koji se odnose na lizing, kako je obelodanjeno u napomeni 14.

Banka daje u zakup delove svog poslovnog prostora i po tom osnovu ostvaruje prihode od zakupnina, kao što je navedeno u napomeni 9.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Stečena aktiva

Prema politici Banke, vrši se procena da li je stečeno sredstvo pogodno za interno poslovanje Banke ili ga treba prodati. Sredstva za koja se utvrdi da se mogu upotrebiti za poslovanje Banke se klasifikuju u okviru relevantne pozicije aktive po nižoj od vrednosti stečenog sredstva (fer vrednosti sredstva) ili knjigovodstvene vrednosti potraživanja.

3.10. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanje je obaveza koja je neizvesna u pogledu roka i iznosa. Rezervisanje se priznaje:

- Kada Banka ima postojeću zakonsku ili ugovornu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- Kada je u većoj meri verovatnije nego što to nije da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava;
- Kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje predstavlja najbolju procenu izdataka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja.

Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato.

Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke. Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, mala.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima i obelodanjuju se u napomenama uz finansijske izveštaje (napomena 30).

Potencijalne obaveze se procenjuju u kontinuitetu da bi se utvrdila mogućnost verovatnoće odliva ekonomskih resursa. Ukoliko će verovatan odliv resursa u budućnosti biti zahtevan za stavke prethodno priznate kao potencijalne obaveze, rezervisanje se priznaje u finansijskim izveštajima za period u kome je nastala promena verovatnoće nastanka događaja.

Rezervisanja za preuzete potencijalne obaveze se odvojeno obračunavaju za:

- Neiskorišćene a odobrene kredite,
- Izdate platve i činidbene garancije,
- Nepokrivene akreditive,
- Druge oblike jemstva po kojima može doći do plaćanja.

Vrednost izloženosti kreditnom riziku (*EAD*) za potencijalne obaveze je jednaka onom delu izloženosti riziku za koji se očekuje da će biti iskorišćen u vreme neispunjenja obaveze.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.11. Primanja zaposlenih

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Primanja zaposlenih (nastavak)

(b) Rezervisanja po osnovu ostalih naknada - otpremnina prilikom odlaska u penziju

U skladu sa Zakonom o radu kao i Pravilnikom o radu, Banka je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od dve prosečne zarade zaposlenog u momentu isplate s tim da tako utvrđena otpremnina ne može biti niža od dve prosečne zarade po zaposlenom kod poslodavca u momentu isplate odnosno ne može biti niža od dve prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u Republici prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike, ako je to za zaposlenog povoljnije.

Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Rezervisanja za otpremnine formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Parametri koji su korišćeni pri obračunu su prikazani u napomeni 26.

(c) Rezervisanja za otpremnine

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa pre datuma redovnog penzionisanja ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa kao višak radne snage u zamenu za otpremninu. Banka priznaje otpremninu pri raskidu radnog odnosa kada je evidentno obavezno da raskine radni odnos sa zaposlenim, u skladu sa usvojenim planom, bez mogućnosti odustajanja ili da obezbedi otpremninu za prestanak radnog odnosa kao rezultat ponude u nameri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa u cilju smanjenja broja zaposlenih.

Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u napomeni 26.

d) Učešće u dobiti i bonusi

Banka priznaje obavezu i trošak za bonuse i učešće u dobiti na osnovu proračuna kojim se uzima u obzir dobit koja pripada akcionarima nakon određenih korekcija. Banka priznaje rezervisanje u slučaju ugovorene obaveze ili ako je ranija praksa stvorila izvedenu obavezu.

3.12. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, rezervi i akumuliranog rezultata.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma izveštajnog perioda se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma izveštajnog perioda.

3.12.1 Akcijski kapital

Obične akcije se klasifikuju kao kapital.

Ukoliko Banka otkupi sopstvene akcije, plaćena nadoknada, uključujući sve direktno pripisive dodatne troškove (bez poreza na dobit), odbija se od kapitala koji se pripisuje vlasnicima kapitala sve dok se akcije ne ponište ili ne reemituju. Ukoliko se takve akcije kasnije reemituju, sve primljene naknade, bez direktno pripisivih dodatnih troškova transakcije i efekata poreza na dobit, uključuju se u kapital koji se pripisuje vlasnicima kapitala. Banka nije vršila otkup sopstvenih akcija.

3.12.2 Ostali oblici osnovnog kapitala

Emisiona premija predstavlja razliku između nominalne i prodajne vrednosti akcija. Nominalna vrednost akcije predstavlja proizvod nominalne cene pojedinačne akcije i ukupnog broja. Rezerve formirane iz dobiti nastaju izdvajanjem dela dobitka nakon oporezivanja i reč je o delu ukupne dobiti Banke koju ona nije isplatila vlasnicima akcija u obliku dividendi i zaposlenima po osnovu učešća u dobitku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Porezi i doprinosi

Odloženi porezi

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja gubitaka ili sredstava i obaveza u transakciji, koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit, ili gubitak, ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti. Važeća poreska stopa na dan bilansa stanja je 15%.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost, ili deo vrednosti, odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata, procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze, izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno, izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih, ili suštinski usvojenih, na dan bilansa stanja.

Tekući porez

Banka je obveznik poreza na dobit u Republici Srbiji. Banka je obavezna da tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit pravnih lica od 15% (2021. godine: 15%), utvrđuje se poreskim bilansom Banke. U situaciji kada je finalna poreska obaveza različita od inicijalno priznate poreske obaveze, navedena razlika utiče na poresku obavezu perioda u kome je razlika utvrđena.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto rezultat perioda.

Ostali porezi

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja, uključuju poreze na imovinu, porez na dodatu vrednost, doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru Ostalih rashoda (napomena 14).

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA

4.1. Faktori finansijskog rizika

Sistem upravljanja rizicima u Banci ima za cilj da se putem poštovanja i primene principa i procedura za upravljanje rizicima obezbedi da se rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju minimiziraju u najvećoj mogućoj meri, da svi aspekti poslovanja Banke budu stabilni i što je moguće manje osetljivi na negativne interne i eksterne faktore i da rizični profil Banke u svakom trenutku bude takav da zadovoljava zahteve opreznog bankarskog poslovanja.

Banka svoj rizični profil zasniva na nivou adekvatnosti kapitala kojim se obezbeđuje pokriće rizika koje zahteva zakonska regulativa.

Osim toga Banka prati i izloženosti drugim rizicima iz poslovanja Banke i njenog okruženja, a koji se ne zahtevaju zakonskim propisima o pokazateljima adekvatnosti kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

Politikama za upravljanje rizicima u Banci je regulisano upravljanje svim relevantnim rizicima (koji su navedeni u daljem tekstu), a kojima je Banka izložena. Banka je svoje politike i procedure upravljanja rizicima zasnovala na zahtevima zakonske regulative Narodne banke Srbije, kao i na politikama, procedurama i drugim relevantnim dokumentima Addiko Grupe.

Pristup u upravljanju pojedinačnim rizicima Banke određen je pozitivnom regulativom Republike Srbije i internim aktima Banke. Ciljani nivo adekvatnosti kapitala zasniva se na principu da pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke treba da bude u skladu sa obimom, vrstom i složenosti poslova koje Banka obavlja i da, pored rizika sadržanih u propisima NBS, obezbedi zonu odstupanja (*buffer*) za druge rizike iz poslovanja Banke i njenog okruženja kojima je Banka izložena, te sveukupno zadovolji zahteve iz supervizorske godišnje procene minimalne adekvatnosti kapitala.

Upravljanje rizicima podrazumeva identifikovanje rizika, merenje/procenu rizika, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i praćenje rizika. U upravljanju rizicima učestvuju:

1. Organi Banke i drugi odbori propisani Zakonom – Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i Kreditni odbor Banke;
2. Radna tela Izvršnog odbora Banke – Savetodavno telo za kontrolu rizika, Savetodavno telo za praćenje korporativnih klijenata, Savetodavno telo za upravljanje operativnim rizikom;
3. Organizacioni delovi Banke – Odeljenje kontrole rizika, Sektor za upravljanje kreditnim rizicima, Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom, Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja i po potrebi drugi organizacioni delovi Banke.

Upravni odbor Banke utvrđuje strategiju i politike za upravljanje rizicima koje sprovodi Izvršni odbor. Izvršni odbor usvaja procedure za identifikovanje, merenje i procenu rizika, kao i upravljanje rizicima, analizira efikasnost njihove primene i izveštava Upravni odbor u vezi sa tim aktivnostima.

Strategija za rizike Banke proizilazi iz poslovne strategije i opisuje planiranu strukturu poslovanja, strateški razvoj i rast uzimajući u obzir procese, metodologije i organizacionu strukturu relevantnu za upravljanje faktorima rizika. Kao takva, Strategija za rizike, predstavlja sponu između poslovne strategije i pozicioniranja rizika Banke. Ista je alat Menadžmenta za upravljanje rizicima na najvišem nivou i definiše okvir za praćenje, kontrolu, i limitiranje rizika kojima se Banka izlaže u svom poslovanju, dok ujedno osigurava adekvatnost internog kapitala, poziciju likvidnosti i ukupnu profitabilnost. Na ovaj način se postiže siguran i održiv rast, uz očuvanje nivoa sopstvenih sredstava dovoljnih da podrže poslovanje Banke uz dati nivo rizika, u skladu sa regulatornim zahtevima.

Primena sveukupne Strategije za rizike Banke je obezbeđena na sledeći način:

- Definisane sklonosti ka preuzimanju rizika i merenje opšteg nivoa rizika, kao i pojedinačnih vrsta rizika, u skladu sa Poslovnom strategijom Grupe i Banke;
- Adekvatno identifikovanje i kvantifikovanje svakog pojedinačnog rizika, naročito u smislu internog kapitalnog zahteva i likvidnosnih zahteva, definisanja postojećih/ciljanih limita za poslovnu godinu i odgovarajućih mehanizama za upravljanje i koordinaciju;
- Prevođenje strateških ciljeva u detaljnije smernice i pravila za upravljanje rizicima putem sveobuhvatnog internog regulisanja svake pojedinačne vrste rizika čime se postiže efikasnost u ispunjavanju ciljeva na nivou pojedinačnog klijenta/transakcije;
- Uspostavljanje odgovarajućeg organizacionog okvira za upravljanje rizicima sa jasnim nadležnostima za izvršavanje.

Banka je uspostavila okvir za sklonost ka rizicima i toleranciju prema rizicima (*eng. Risk Appetite Framework - RAF*) koji čini deo procesa razvoja i implementacije poslovne i strategije upravljanja rizicima. Nadalje, određuje nivo preuzetog rizika u odnosu na kapacitet za podnošenje rizika. Ovim okvirom za upravljanje rizicima definiše se nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Mere kojima je definisan RAF su kalibrisane uzimajući u obzir godišnji budžet, Strategiju za rizike i kapital i Plan oporavka koji predstavljaju okvir za pravilno unutrašnje upravljanje i nadzor rizika.

Takođe, Banka u sklopu strateškog upravljanja rizicima sprovodi još jedan od ključnih procesa - proces interne procene adekvatnosti kapitala (*eng. ICAAP*) sa ciljem utvrđivanja nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena. ICAAP služi kao alat za procenu adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil Banke te sprovođenje strategije Banke primerene za očuvanje adekvatnog nivoa internog kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

Ključni rizici kojima je Banka izložena proizlaze iz samog poslovanja Banke kao i tržišnih uslova, a Banka se sa njima suočava u vidu:

- kreditnih rizika,
- tržišnih rizika,
- rizika likvidnosti,
- operativnog rizika (koji uključuje pravni rizik)

i drugih rizika kao što su

- rizik usklađenosti poslovanja,
- strateški rizik.

U toku 2022. godine nije bilo značajnih promena cilja, načina, procesa i metoda upravljanja navedenim ključnim rizicima Banke.

U nastavku se daje prikaz osnovnih rizika koje Banka prati i njima upravlja na kontinuiranoj osnovi.

4.1.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja potraživanja Banke.

Kreditno poslovanje Banke segmentisano je po vrstama klijenata na segmente privrede - "Corporate" (koji obuhvata četiri podsegmenta - mali, srednji, veliki i standard (mala privredna društva, preduzetnici i poljoprivrednici), fizičkih lica - "Private Individuals", javni sektor i finansijske institucije.

Kreditni odbor Banke je, u skladu sa odlukom Upravnog odbora Banke, organ odlučivanja i nosilac kreditnih nadležnosti koji odlučuje u okvirima utvrđenim tom odlukom i aktima Banke i obavlja druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima.

Izvršni odbor Banke po ovlašćenju Upravnog odbora Banke utvrđuje pravila dodele pojedinačnih kreditnih nadležnosti na konkretne nosioce ispod limita nadležnosti Kreditnog odbora Banke. Izvršni odbor Banke ovlašćuje člana Izvršnog odbora nadležnog za upravljanje rizicima da odlučuje o dodeli konkretnih kreditnih nadležnosti zaposlenima u okvirima ispod limita nadležnosti Kreditnog odbora Banke, uzimajući u obzir njihova znanja, iskustva i rezultate rada.

Proces identifikacije, procene, merenja i upravljanja kreditnim rizikom sprovodi se na kontinuiranoj osnovi i obuhvata ukupan portfolio Banke koji podleže kreditnom riziku.

Proces upravljanja kreditnim rizikom u principu ima tri ključne komponente:

- usmeravanje i vršenje akcija u cilju merenja, preuzimanja, izbegavanja i disperzije rizika,
- limitiranje rizika i
- kontrola rizika (merenje, praćenje, izveštavanje).

U domenu aktivnosti merenja, usmeravanja i vršenja akcija u cilju preuzimanja, izbegavanja i disperzije kreditnog rizika, Banka sprovodi četiri pristupa:

- Finansijska analiza klijenta, uvid u klijentovu kreditnu istoriju s Bankom i drugim finansijskim institucijama, analiza tekućeg kreditnog zahteva, analiza klijentovog biznis modela, analiza klijentovih poslovnih planova i projekcija i posledično odobrenje (preuzimanje) kreditnog rizika;
- Redovna prezentacija statusa poslovanja klijenta nadležnom nosiocu preuzetih ovlašćenja za definisani kreditni rizik najmanje jednom godišnje tokom perioda trajanja ugovora između Banke i klijenta;
- Redovan nadzor klijentovih aktivnosti, a naročito u oblasti redovnog plaćanja dospelih obaveza, značajnih promena u finansijskom stanju i internom rejtingu klijenta;
- Eventualno restrukturiranje klijentovih obaveza prema Banci i posledično pristupanje koracima prinudne naplate, u slučaju neuspešnog restrukturiranja.

Odeljenje kontrole rizika sprovodi funkciju strateškog upravljanja rizicima u Banci, te vrši identifikaciju, merenje, procenu, prati i izveštava o kreditnom riziku na nivou portfolija, odnosno Banke kao celine. Služba kontrole kreditnog rizika u okviru ovog Odeljenja prati, meri i izveštava o kreditnom riziku na lokalnom i grupnom nivou definišući izveštaje u skladu sa potrebama krajnjih korisnika izveštaja. Odeljenje kontrole rizika je dužno da na portfolio nivou prati izloženost kreditnom riziku po osnovu utvrđivanja zbira velikih izloženosti, utvrđivanje i praćenje kvaliteta kreditnog portfolija (struktura po kategorijama rizika, po veličini kredita, po privrednim granama), kao i praćenje razvoja/trenda u odnosu na prethodne periode.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Izveštaji o kreditnom riziku za potrebe izveštavanja Izvršnog odbora, Upravnog odbora i Odbora za reviziju sačinjavaju se najmanje kvartalno, dok izveštavanje prema Grupi ima dinamiku koja je usklađena sa potrebama Grupe. Na osnovu ovih izveštaja omogućava se efikasno upravljanje kreditnim rizikom te pravovremeno i efikasno donošenje odluka.

U Odeljenju kontrole rizika sprovodi se i proces utvrđivanja iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, odnosno obračuna očekivanih kreditnih gubitaka (*eng. ECL*) u skladu sa MSFI 9 po metodologiji utvrđenoj od strane Banke.

Sektor za upravljanje kreditnim rizicima pokriva aktivnosti upravljanja rizikom kreditnog portfolia banke i to pre svega kroz aktivnosti procene kreditnog rizika neproblematičnih klijenata, sprečavanja pojave novih problematičnih plasmana, upravljanja postojećim problematičnim plasmanima za sve segmente u banci kao i praćenjem celokupnog portfolia banke i sprovođenjem korektivnih akcija u cilju očuvanja definisanog risk apetita Banke.

Odeljenje za procenu kreditnog rizika i odobrenje plasmana u okviru Sektora za upravljanje kreditnim rizicima aktivno učestvuje u pripremi kreditnih aplikacija i proceni kreditnog rizika pojedinačnih klijenata koja sadrži stručno mišljenje odnosno „glas“ o konkretnom kreditnom zahtevu, kao i u kontinuiranom praćenju kreditne sposobnosti klijenata u skladu sa zahtevima NBS i Grupe. Takođe Odeljenje se bavi prevencijom, detekcijom, istragom i sanacijom kreditnih prevara. Osnovni cilj je sprečavanje prevarnih radnji u procesu odobravanja kreditnih proizvoda kao i kontinuirano praćenje portfolija u cilju otkrivanja prevarnih radnji.

U okviru Odeljenja za prevenciju i upravljanje problematičnim plasmanima, kao sastavnog dela Sektora obavljaju se sledeće aktivnosti:

- Sprečavanje pojave novih problematičnih plasmana kontinuiranom analizom i praćenjem kretanja promena na portfoliju u nadležnosti sektora. Takođe se obavljaju aktivnosti implementacije i sprovođenja sistema za rano upozorenje na povećanje kreditnog rizika, sprovođenja i unapređenja procesa praćenja kreditnog rizika klijenata.
- Aktivno učestvovanje u procesu restrukturiranja klijenata u cilju njihovog oporavka, procesu prinudne naplate i ostalim merama koje doprinose naplati potencijalno prolemtičnih i problematičnih potraživanja kao i minimiziranju dodatnih troškova rizika.

Odeljenja za analitiku i upravljanje kreditnim portfoliom u okviru Sektora za upravljanje kreditnim rizicima prevashodno je odgovorno za upravljanje rizikom kreditnog portfolija banke na osnovu redovnog praćenja kvantitativnih i kvalitativnih indikatora i na osnovu analitičkog razumevanja navedenih trendova predlaže odgovarajuće mere i korektivne akcije u cilju očuvanja definisanog risk apetita banke. Takođe, osnovna uloga Odeljenja je da vrši kontinuirano unapređenje i optimizaciju kreditnog procesa, kreditnih metodologija kao i svih drugih politika i internih akata u nadležnosti sektora koji će doprinostiti očuvanju kvaliteta kreditnog portfolija banke. U okviru odeljenja se obavljaju i aktivnosti kontrole sprovođenja interne regulative u oblasti kreditnog poslovanja i kreditnog procesa. Takođe, u okviru odeljenja se obavljaju monitoring aktivnosti pojedinačnih klijenata i delatnosti.

Savetodavno telo za kontrolu rizika prati i analizira izloženosti Banke rizicima za koje predlaže mere za poboljšanje kontrole, ublažavanje pojedinačnih tipova rizika i pravila za primenu tih mera, i to: Kreditnom riziku sa posebnim osvrtom na kvalitet aktive, kreditnog portfolija u celini i po segmentima; Riziku koncentracije (rizik izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica); Riziku koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena (rizik zemlje); Proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i adekvatnost kapitala Banke; Regulatorne pokazatelje poslovanja, indikatore Plana oporavka i pokazatelje Okvira sklonosti ka riziku (RAF); Detaljan prikaz ključnih pokazatelja profila i kvaliteta portfolija fizičkih lica; Pregled strukture i statusa sredstava obezbeđenja Banke.

Savetodavno telo za praćenje korporativnih klijenata Banke odgovorno je za praćenje portfolija korporativnih klijenata. Predmet razmatranja ovog tela su izveštaji o stanju i kretanju portfolija standardnih klijenata, donošenje odluka o *WL* klasifikacijama za klijente kod kojih je došlo do ispoljavanja ranih faktora upozorenja i donošenje odluka o merama ublažavanja kreditnog rizika kod ovakvih klijenata. Telo se sastaje najmanje jednom mesečno a po potrebi i češće.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

4.1.1.1 Merenje kreditnog rizika i politika obezvređenja

Sistem rangiranja klijenata

Banka radi procenu kreditnog rizika u skladu sa jedinstvenim standardima Addiko Grupe i usklađena je kako sa domaćom zakonskom i podzakonskom regulativom tako i sa internim politikama i procedurama rejtingovanja klijenata. Kriterijumi za klasifikaciju klijenata Banke su u potpunosti usaglašeni sa važećom Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke („Službeni glasnik RS“, br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018 i 8/2019).

Procena obuhvata kvalitativnu i kvantitativnu procenu rizika, dakle sveobuhvatnu finansijsku analizu, ocenu boniteta i rejtinga klijenta.

Kvantitativna analiza se zasniva na proceni kreditne sposobnosti klijenta što podrazumeva analizu bilansne strukture, pokazatelje likvidnosti, zaduženosti, efikasnosti, profitabilnosti, novčane tokove, limite zaduživanja, te procenu budućeg poslovanja klijenata u narednom periodu (za vreme trajanja plasmana). Kvalitativni pokazatelji se baziraju na oceni razvoja sektora i grane u kojoj klijent posluje, oceni primenjenih računovodstvenih politika, proceni strateških i ekonomskih faktora koji odlikuju klijenta u okviru relevantne industrije.

Rejting klijenta procenjuje se na kraju izvršene finansijske analize, a na osnovu određenih kriterijuma koji se koriste u analizi. Takođe, redovna mesečna rekalkulacija internog rejtinga vrši se na osnovu informacija o:

- danima kašnjenja klijenta,
- eksternih faktora koji mogu uticati na pogoršanje finansijskog stanja klijenata i
- bilo koje eksterne ili interne informacije koja ukazuje na materijalno uvećanje kreditnog rizika.

Klasifikacija kreditne aktive u kategorije rizika u Banci se vrši na bazi internih rejtinga koji se za potrebe eksternog izveštavanja grupišu i prikazuju kroz sledećih 5 kategorija rizika:

- 1A-1E: klijenti sa veoma niskim rizikom, koji imaju najbolju, odličnu ili vrlo dobru kreditnu sposobnost;
- 2A-2E: klijenti sa dobrom ili umerenom kreditnom sposobnošću;
- 3A-3E: klijenti sa srednjim ili visokim kreditnim rizikom;
- 4A-4E (*Watch*): klijenti sa veoma visokim kreditnim rizikom ili je izgledno da će biti u statusu neizmirenja obaveze. Ova kategorija uključuje dužnike koji imaju dospela, nenaplaćena potraživanja ili su u proteklom periodu bili u statusu neispunjavanja obaveza ili su u međuvremenu imali poteškoće u otplati duga;
- 5A-5E (*NPL-default*): klijenti kod kojih je ispunjen jedan ili više zadatih kriterijuma, između ostalog – dospeli iznos kamate ili glavnice je materijalno značajan i u kašnjenju više od 90 dana, Banka smatra upitnom kreditnu sposobnost klijenta, primenjene su mere rizično uslovljenog restrukturiranja koje mogu dovesti do restrukturiranih neprihodujućih potraživanja (*eng. "Forborn"*), ostvareni kreditni gubici ili je pokrenut stečajni postupak.

Faze (nivoi) obezvređenja i značajno povećanje kreditnog rizika

Banka utvrđuje kriterijume za razvrstavanje bilansne aktive i vanbilansnih stavki prema nivoima obezvređenja na način definisan MSFI 9 – Finansijski instrumenti, uključujući i kriterijume za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi.

Kako bi se u skladu sa ovim standardom prepoznalo pogoršanje kreditnog kvaliteta, očekivani kreditni gubitak (*eng. Expected Credit Loss – ECL*), obračunava se u tri različite Faze. Stoga se, za Fazu 1 (*eng. Stage 1*) obračunava jednogodišnji, odnosno 12-mesečni ECL, a za Fazu 2 (*eng. Stage 2*) i Fazu 3 (*eng. Stage 3*) se obračunava ukupan očekivani kreditni gubitak tokom čitavog trajanja instrumenta (*eng. Lifetime ECL*).

Faza 1 započinje u trenutku priznavanja finansijskog sredstva, te se u tom trenutku priznaje i jednogodišnji očekivani kreditni gubitak kao trošak. Za finansijsku imovinu, prihod od kamata se obračunava na bruto izloženost. Ukoliko ne dođe do promene kreditnog kvaliteta finansijskog instrumenta, isti tretman se primenjuje do samog dospeća instrumenta.

Faza 2 - Kada se utvrdi da je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog kvaliteta, odnosno povećanja kreditnog rizika, finansijsko sredstvo se prenosi u Fazu 2, a na bazi već definisanih kriterijuma (kao što je detaljnije opisano u nastavku). U tom trenutku obračunava se životni očekivani kreditni gubitak, što rezultira značajnim povećanjem ispravki vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Detaljno utvrđivanje Faze 2 u regularnom procesu, odnosno utvrđivanje značajnog pogoršanja kreditnog kvaliteta vrši se na osnovu sledećih kriterijuma:

- Stepen povećanja kreditnog rizika meren preko relativne (>300%) promene PD,
- Interni rejting 4D ili 4E,
- Preko 30 dana kašnjenja u materijalno značajnom iznosu,
- Forborn status.

Faza 3 nastaje u trenutku kada se kreditni kvalitet finansijskog sredstva pogorša do tačke u kojoj je prepoznat objektivni dokaz o obezvređenju, odnosno status neispunjenja obaveza. Uslovi za uključivanje u Fazu 3 su:

- Klijent je u materijalno značajnom kašnjenju preko 90 dana;
- Izražena sumnja u kreditnu sposobnost klijenta;
- Restrukturiranje uslovljeno pogoršanjem finansijske sposobnosti dužnika (*engl. Forbearance*);
- Delimičan ili potpuni otpis potraživanja;
- Prodaja dela ili celokupnog potraživanja usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika;
- Nesolventnost / stečaj;

Životni očekivani kreditni gubici se nastavljaju priznavati i u ovoj fazi, dok se prihod od kamata izračunava na bazi neto izloženosti (bruto izloženost umanjena za ispravku vrednosti).

Banka primenjuje pristup procene na nivou klijenta za sve segmente i ima isti pristup i kod segmenta fizičkih lica. Ukoliko su obaveze jedne vrste izloženosti klijenta u status neispunjavanja obaveza onda se i sve ostale izloženosti, odnosno ukupna izloženost klijenta kategorizuju kao *default*.

Informacije o budućim događajima

U skladu sa MSFI 9, Banka će uvrstiti informacije o budućim događajima u svoju procenu o tome da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika po nekom instrumentu od početnog priznavanja i isto uzeti u obzir prilikom obračuna očekivanog kreditnog gubitka. Banka je identifikovala i dokumentovala ključne pokretače kreditnog rizika za svaki portfolio kreditnih instrumenata oslanjajući se na istorijske veze između makroekonomskih varijabli i kreditnog rizika. Ovi ključni pokretači uključuju uz ostale važne faktore sledeće značajne faktore: stopu nezaposlenosti, stopu rasta BDP, stopu inflacije, cene nekretnina i industrijsku proizvodnju. Sve varijable su uključene na nivou segmenta gde god je to opravdano i moguće.

Prognoze kretanja makroekonomskih varijabli za naredne godine se formiraju na bazi interno i eksterno raspoloživih podataka. Posebna pažnja se posvećuje proveru i prilagođavanju ovih podataka (ako je potrebno) kako bi se osiguralo da ove prognoze reflektuju očekivanja Banke za naredni period. Ovo takođe uključuje definisanje budućih scenarija sa pripadajućim verovatnoćama, a posebno osnovni, optimistični i pesimistični scenario uz odgovarajuće verovatnoće za svaki od njih. Prognozirane vrednosti se konzistentno koriste i za ostale relevantne interne procese.

U tabelama u nastavku su prikazane vrednosti za svaki od scenarija za odabrane informacije o budućim događajima koje su korišćene prilikom procene očekivanog kreditnog gubitka na kraju godine, kao i za uporedni period.

	Osnovni scenario		Optimistični scenario	Pesimistični scenario
	Narednih 12 meseci (2023)*	Preostali 2- godišnji period*	3- godišnji period*	3- godišnji period*
Realna stopa rasta BDP (%)	2.2	3.4	4.0	-3.9
Stopa nezaposlenosti (prosečna %)	9.0	7.2	6.5	10.6
Stopa inflacije (prosečna %)	8.0	3.5	3.6	10.2

	Osnovni scenario		Optimistični scenario	Pesimistični scenario
	Narednih 12 meseci (2022)*	Preostali 2- godišnji period*	3- godišnji period*	3- godišnji period*
Realna stopa rasta BDP (%)	4.6	4.4	5.8	3.2
Stopa nezaposlenosti (prosečna %)	10.0	8.8	7.2	11.2
Stopa inflacije (prosečna %)	3.0	2.4	2.6	2.9

* *prosečne vrednosti za navedeni period*

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine**4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)****4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)**

Verovatnoće dodeljene pomenutim scenarijima na 30. novembar 2022. godine su sledeće: osnovni scenario 50%, optimistični scenario 5% i pesimistični scenario 45%, a do 30. novembra 2022. godine bile su korišćene sledeće vrednosti: osnovni scenario 55%, optimistični scenario 10%, pesimistični scenario 35%.

Osnovni scenario podrazumeva očekivanje da će nivo BPD-a u 2023. godini biti niži nego što se ranije očekivalo. Nivo BDP-a je u prvoj polovini 2022. godine bio i bolji od očekivanog usled povećane potrošnje i solidnog broja potrošačkih kredita, ali je i inflacija značajno porasla. Na rast inflacije su najviše uticali porast cene hrane, goriva i električne energije. Nivo zaposlenosti je veći, a stopa nezaposlenosti opada i očekuje se da će postepeno nastaviti da opada. Enegretska kriza može posredno uticati na smanjen izvoz u zemlje EU-e, na osnovu čega se zaključuje da će, ekonomski rast za 2023. godinu biti manji nego što se ranije očekivalo, a inflacija veća. Fiskalni stimulansi nastavljaju da rastu kao glavni kanali podrške potrošnji što se oslikava kroz više plate u javnom sektoru, socijalnu pomoć i penzije.

Optimistični i pesimistični scenariji se sastoje iz po dva scenarija: ekonomskog i scenarija vezanog za klimatske promene. Ekonomski scenario se odnosi na pretpostavke o ekonomiji i političkom razvoju u budućnosti. Scenario vezan za klimatske promene opisuje kako će efekti klimatskih promena uticati na ekonomiju u periodu za koji se predviđa razvoj ekonomije.

Optimistični ekonomski scenario predviđa da će se rat između Rusije i Ukrajine završiti u poslednjem kvartalu 2023. godine, što će biti praćeno dugačkim političkim pregovorima, popuštanjem restrikcija i padom cena usled povećane trgovine. Temperature u 2022. i 2023. godini su iznad proseka i zemlje EU su smanjile korišćenje gasa. Kina COVID-19 tretira kao endemični virus i ukida restrikcije mobilnosti. Cene robe se stabilizuju početkom 2023. godine usred pozitivnih vesti iz Kine i Evrope i efekti pooštavanja politika centralnih banaka su vidljivi krajem 2022. godine. Ne očekuju se ozbiljna previranja niti ostvarivanje kreditnih rizika, dok će finansijske institucije ostati zdrave i sa ključnom ulogom u pružanju podrške tokom oporavka, ne suočavajući se pri tome sa dodatnim kapitalnim troškovima. Optimistični scenario vezan za klimatske promene predviđa da će sve zemlje poštovati NDC (Nationally Determined Contributions) obaveze, kao i da će dostići ciljne količine emisije ugljenika za 2025. i 2030. godinu.

Pesimistični ekonomski scenario podrazumeva da se rat u Ukrajini nastavi do kraja 2023. godine uz male šanse za pregovore. Razmena robe na svetskom nivou je i dalje slaba uz težnju za povećanjem cena, pre svega hrane i metala. U toku zime dostavljanje ruskog gasa može opasti što će dovesti do novih cena električne energije. Zbog daljeg razvitka virusa COVID-19 kineske vlasti nastavljaju sa političkom zatvaranja, ali uspevaju da spreče krizu u sektoru nekretnina uz troškove državne pomoći većim kompanijama. Pesimistični scenario vezan za klimatske promene podrazumeva da se dogovoreni akcioni plan sprovedi, ali sporije nego što je očekivano, gde će tek nakon 2070. količina ugljen-dioksida biti jednaka nuli, a ne do 2050. kako je dogovoreno.

Osim opisanih scenarija, Banka primenjuje i druge pesimističnije (negativne) scenarije koji joj omogućavaju da razmotri širi raspon mogućih ishoda za svoj kreditni portfolio.

Obračun očekivanih kreditnih gubitaka

Banka za procenu obezvređenja finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti preko ostalog rezlutata primenjuje model očekivanih gubitaka (očekivani kreditni gubitak - *ECL*).

Očekivani gubitak se definiše kao razlika između tokova gotovine koji Banci pripadaju prema ugovornim uslovima finansijskog instrumenta i tokova gotovine koje Banka očekuje da će primiti (uzimajući u obzir verovatnoću nastanka statusa neizvršenja i očekivanu naplatu). Iako MSFI 9 uvodi ovaj zahtev, isti ne propisuje detaljne metode i tehnike koje treba primeniti.

Prilikom određivanja novčanih tokova koje Banka očekuje da će primiti, koristi se pristup marginalnih gubitaka, pri čemu se ukupan očekivani gubitak računa kao zbir marginalnih gubitaka koji se pojavljuju u svakom trenutku od datuma izveštavanja. Marginalni gubici proizlaze iz pojedinačnih parametara koji procenjuju izloženosti i gubitke u slučaju neispunjavanja obaveza i uslovne verovatnoće neispunjavanja obaveza za svaki period. Očekivani kreditni gubici tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta (*eng. Lifetime ECL*) računaju se posebno za različite scenarije, uzimajući u obzir sadašnje i prognoziranje informacije o budućnosti. Ukupni očekivani kreditni gubici na kraju se ponderišu verovatnoćom pojedinačnih scenarija. Banka razmatra tri scenarija: osnovni scenario, optimistični scenario i pesimistični scenario, a povremeno se simuliraju i neki nepovoljniji scenariji kako bi se razumela dinamika i potencijalni portfolio rizici.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine**4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)****4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)**

Procena verovatnoće neizvršenja (eng. *Probability of Default - PD*) su procene na određeni datum, koje će se izračunati na osnovu statističkih modela rejtinga. Primenjena segmentacija u daljim postupcima izvodi se iz primenjenog rejting modela po MSFI 9 Metodologiji obezvređivanja Banke - Fizička lica obezbeđena, Fizička lica neobezbeđena, Privredna društva (Veliko, Srednje i Malo), Standard (segment malih privrednih društava, preduzetnika i agro klijenti), Zemlje, Lokalne samouprave, Projektno finansiranje, Banke i ostalo. Ovi statistički modeli uzimaju u obzir interne raspoložive kvantitativne i kvalitativne podatke. Tamo gde je dostupno, mogu se koristiti i podaci dobijeni sa tržišta/eksterni podaci (kao npr. za finansijske institucije i zemlje).

Banka je odabrala pristup indirektnog modeliranja. Odnosno, iskorišćena je postojeća Basel II metodologija kao polazna tačka i prilagođena na način da bude u potpunosti usaglašena sa MSFI 9 standardom. To uključuje uklanjanje bilo kakvog konzervativizma iz modela, uvrštavanje informacija o budućim događajima, kao i procenu očekivane verovatnoće neizvršenja tokom životnog veka finansijskog instrumenta (eng. *Lifetime PD*).

Izloženost u trenutku neizvršenja obaveza (eng. *Exposure at Default - EAD*) je procena izloženosti, uključujući otplate glavnice i kamate i očekivana povlačenja za okvire i garancije. EAD je bruto knjigovodstvena vrednost u trenutku diskontovana na sadašnju vrednost na datum izveštavanja koristeći efektivnu kamatnu stopu. U slučajevima u kojima nisu definisana ugovorna dospeća, primenjuju se kvantitativni i / ili kvalitativni kriterijumi za određivanje strukture novčanog toka (npr. okviri). Primenjeni faktor kreditne konverzije (CCF) za sve relevantne vanbilansne izloženosti je 100% osim za tekuće račune, gde je vrednost CCF-a jednaka 56,64%, za činidbene garancije gde je vrednost između 50% i 100% i za opozive i neopozive okvire za koje se primenjuje faktor između 0% i 50%. Od ove godine uzeta je u obzir i prevremena otpлата kredita (*Prepayment*). Primenjene su različite vrednosti parametra u zavisnosti od segmenta klijenta (fizička lica ili privredna društva), valute i tipa kamatne stope kredita, kao i od intervala dospeća kredita.

Gubitak u trenutku neizvršenja obaveza (eng. *Loss Given Default - LGD*) je procena ekonomskog gubitka pod uslovom neizvršenja obaveza. Za fizička lica, standard klijente i privredna društva parametar LGD je utvrđen na osnovu statističkog modela koristeći interne podatke. Te vrednosti su interno usklađene, a vrše se kvalitativne i / ili kvantitativne provere kako bi se osigurala adekvatnost procene.

Za određivanje PD i LGD parametara, primenjeni su statistički modeli gde god je to moguće i prihvatljivo. Ovi modeli se zasnivaju na istorijskim i/ili eksternim tržišnim dostupnim podacima. Metodologije su zasnovane na internim raspoloživim modelima kreditnog rizika koji su prilagođeni na način da su u potpunosti usklađeni sa zahtevima MFSI 9.

ECL-celoživotni (eng. *Lifetime*) se odvojeno izračunava za različite scenarije, uzimajući u obzir trenutne i prognozirane informacije. Agregiranje finalnog ECL iznosa sprovodi se na kraju procesa putem ponderisanog proseka svakog pojedinačnog scenarija. Banka obračunava tri scenarija: Osnovni, Optimistični i Pesimistični scenario.

Utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka i obezvređenja po kreditnim izloženostima zahteva podelu svih kreditno rizičnih izloženosti u faze obezvređenja u skladu sa MSFI 9 kao i razdvajanje pojedinačno značajnih od onih koji nisu pojedinačno značajni u slučaju kreditno obezvređenih izloženosti. Najznačajniji kriterijum za utvrđivanje koji će se metod koristiti za procenu pojedinačnih rezervisanja za rizike jeste da li je ukupni iznos izloženosti individualno značajan ili ne.

Pojedinačno značajna izloženost je bruto izloženost grupe povezanih lica na nivou Banke koja prelazi 150,000 EUR bez umanjjenja po osnovu vrednosti kolaterala.

Metod kolektivne procene se koristi kod:

- Izloženosti koja su u Fazi 1 ili Fazi 2;
- Pojedinačno značajnih izloženosti koja su u Fazi 3ii, ali je po pojedinačnom obračunu iznos očekivanog gubitka jednak nuli (npr. očekivani tokovi naplate su veći od potraživanja);
- Za sve izloženosti bez značaja (male vrednosti) koje su u Fazi 3.

Banka za kolektivnu procenu obezvređenja koristi model zasnovan na tome da se ispravka vrednosti računa kao produkt izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza (eng. *Exposure-at-Default - EAD*), verovatnoće neispunjavanja obaveza (eng. *Probability of Default - PD*) i gubitka usled neispunjenja obaveza (eng. *Loss Given Default - LGD*), pri čemu se LGD zasniva na relevantnim karakteristikama kao što su vreme u statusu neispunjenja obaveza, segment rizika i proizvoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Individualno utvrđene ispravke vrednosti su one kod kojih se budući očekivani novčani tokovi procenjuju i priznaju za svaku pojedinačnu izloženost/klijenta. U ovom obračunu se uzimaju u obzir otplate:

- iz osnovne delatnosti poslovanja klijenta (primarni novčani tokovi),
- iz realizacije instrumenata obezbeđenja, sporednih sredstava i imovine koja nije povezana sa osnovnom delatnošću dužnika (sekundarni izvori novčanih tokova).

U zavisnosti od pretpostavljenog scenarija nastanka gubitka, očekivani povraćaj se procenjuje pojedinačno u smislu iznosa i vremena povraćaja. Pretpostavke u pozadini svakog od relevantnih scenarija, zajedno sa odgovarajućim verovatnoćama, su dokumentovane i opravdane na bazi pojedinačnih slučajeva. Kod obračuna iz postupka naplate od prodaje nepokretnosti kao sredstva obezbeđenja, Banka zasniva svoje pretpostavke na tržišnoj vrednosti instrumenata obezbeđenja. Faktori umanjenja se mere individualno od slučaja do slučaja i zavise od kvaliteta instrumenata obezbeđenja bazirajući se na različitim faktorima kao što su utrživost, lokacija, vreme potrebno za realizaciju i pravni status nepokretnosti. Pozitivna razlika između izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza i sadašnje vrednosti očekivanih novčanih tokova predstavlja iznos obezvređenja za pojedinačno značajne izloženosti u *default* statusu.

Prema Politici za otkrivanje statusa neizmirenja obaveza i izlazak iz tog statusa Banke, predviđeni su uslovi koji moraju biti ispunjeni kao i vremenski period kada se klijentu može ukinuti status neizmirenja obaveza. U uobičajenim slučajevima minimalni period u kome klijent ne sme kasniti sa plaćanjima je preko 90 dana. Po isteku ovog roka, ako je ispunio uslove za povratak, klijent dobija inicijalni rejting (rejting po poslednjim finansijskim izveštajima).

Politikom za izdvajanje rezervisanja za kreditni rizik Banka definiše okvir kojim pokriva ovu oblast dok su proces i odgovornosti pri obračunu obezvređenja definisani Procedurom za obračun rezervisanja po MSFI 9.

Makro modeli su prilagođeni na način da su usklađeni sa rezultatima validacije i novim makroekonomskim predviđanjima koji su primenjeni kako bi se reflektovala poslednja dostupna ekonomska stanja kroz sve segmente.

Validacija

Metodologija i pretpostavke u obračunu očekivanog kreditnog gubitka uključene su u proces interne validacije. To znači da se neprestano sprovodi kontrola kvaliteta modela i metodologije i predlažu poboljšanja. Primenjeni standardi validacije unapred su formalizovani kako bi se osigurala konzistentna procena tokom vremena. Validacija se obično vrši jednom godišnje, izuzev validacije rejting modela za segmente malih klijenata ("SCPI"), malih i srednjih privrednih društava ("SCCO"), segmenta lokalnih samouprava ("MUN"), osiguranja ("IN") i projektnog finansiranja ("PJRE"), gde se validacije vrše jednom u tri godine.

Banka razlikuje inicijalnu i kontinuiranu validaciju:

- Inicijalna validacija se vrši u slučaju razvoja novog modela, većih promena u postojećoj metodologiji i / ili značajnih promena u vrednostima;
- Kontinuirane validacije predstavljaju redovni pregled postojeće metodologije.

Osim godišnjeg procesa uspostavljeno je i mesečno praćenje kako bi se osiguralo da se promene u razvoju portfolija i modela blagovremeno identifikuju.

U skladu sa Politikom Banke za validaciju modela za rizik, na usvajanje Izvršnom odboru se najmanje na godišnjem ili trogodišnjem nivou podnose izveštaji o tekućoj validaciji modela za kreditni rizik, u zavisnosti od toga o kom modelu je reč.

Izveštaji o redovnoj tekućoj validaciji modela za kreditni rizik Banke za 2022. godinu koje je usvojio Izvršni odbor Banke pokazuju prihvatljive vrednosti kvantitativnih i kvalitativnih testova validnosti modela u upotrebi, uključujući i standardne preporuke sa planom za dalja unapređenja. Rezultati testova validacije parametra LGD koji su sprovedeni u 2022. godini za podsegment fizičkih lica, podsegment SME i podsegment CO pokazali su da su primenjene vrednosti LGD adekvatne.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Otpis potraživanja

Otpis potraživanja vrši se na osnovu Odluke nadležnih instanci u skladu sa ovlašćenjima, ukoliko se utvrdi da potraživanje nije naplativo, kao i u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke („Službeni glasnik RS“, br. 77/2017) – u daljem tekstu: Odluka o otpisu. Samim činom prebacivanja potraživanja iz bilansa u vanbilans banke, Banka nije odustala od naplate potraživanja od klijenata.

Kada Banka nema razumna očekivanja da će potraživanje naplatiti u celosti ili delimično, nastaje događaj internog otpisa. Otpis se može izvršiti samo na račun već priznatog očekivanog kreditnog gubitka. Otpisani iznos može biti puni otpis ili delimični otpis.

Osim opštih kriterijuma za prestanak priznavanja (vidi poglavlje "Prestanak priznavanja i modifikacija ugovora"), navedeni kriterijumi dovode do prestanka priznavanja finansijske imovine:

- Neosigurano finansijsko sredstvo ako je dužnik već u stečajnom postupku;
- Neosigurano finansijsko sredstvo ako nije bilo uplata po osnovu tog finansijskog sredstva u periodu od jedne godine;
- Osigurano finansijsko sredstvo ako nije bilo uplate u određenom razdoblju, u zavisnosti od vrste kolaterala:
  - A. Nekretnine kao kolateral, ako nije bilo uplate u poslednjih 5 godina,
  - B. Pokretna imovina, ako nije bilo uplate u poslednje 2 godine,
  - C. Ostalo, ako nije bilo uplate u periodu od jedne godine;
- Finansijsko sredstvo koje je bilo restrukturirano tri ili više puta i Banka je ocenila da dužnik nije u mogućnosti da izmiri svoje obaveze;
- Finansijsko sredstvo za koje je pravo na podmirenje potraživanja od dužnika u sudskom ili drugom postupku prekinuto odobrenjem prisilne nagodbe.

Prema Odluci o otpisu, Banka je dužna da sprovede prenos u vanbilansnu evidenciju svih problematičnih kredita kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je Banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti. Banka je u toku 2022. godine izvršila prenos nenaplativih potraživanja koja su 100% obezvređena u vanbilans.

Instrumenti obezbeđenja

Instrumenti obezbeđenja koje Banka koristi u poslovanju i prihvata prilikom sklapanja ugovora o plasmanima u cilju zaštite od kreditnog rizika su između ostalog:

- 1) Hipoteke nad poslovnim i stambenim objektima,
- 2) Jemstva pravnih i fizičkih lica,
- 3) Zaloga nad pokretnom imovinom,
- 4) Zaloga nad hartijama od vrednosti,
- 5) Garancije banaka i korporativne garancije,
- 6) Položeni garantni depoziti.

Faktori koji utiču na procenu vrednosti sredstva obezbeđenja (kolaterala):

- a) Period na koji je sredstvo založeno,
- b) Vrednost poslednje procene kolaterala (interne ili eksterne),
- c) Neto prodajna cena kolaterala (bez poreza, provizija).

Da bi se procenilo obezvređenje za budući priliv od realizacije kolaterala, Banka procenjuje vrednost kolaterala i vreme do naplate. Koeficijent za koji se koriguje vrednost kolaterala predstavlja korekciju vrednosti kolaterala do iznosa koji se može povratiti u procesu naplate iz kolaterala.

Procenjena vrednost kolaterala se uzima kao umanjena za *haircut* (umanjenje koje obuhvata umanjenje procenjene vrednosti do nivoa utržive cene kao i troškove prodaje kolaterala) i do nivoa izloženosti.

Banka nastoji da umanjri rizik uzimanjem sredstva obezbeđenja, gde god je to moguće. Vrednost kolaterala se obično utvrđuje prilikom uspostavljanja kao i godišnje na bazi statistike, odnosno jednom u tri godine procenom ovlašćenog procenitelja kada su u pitanju nepokretnosti ili pokretnosti, dok se neki tipovi kolaterala, kao što su na primer, depoziti ili hartije od vrednosti vrednuju i na mesečnoj osnovi.

Banka kroz postupke dobrovoljne prodaje, sudskog i vansudskog izvršenja, kao i kroz postupke stečaja vrši prodaju sredstava obezbeđenja koji služe kao obezbeđenje problematičnih plasmana. Način prodaje zavisi od saradnje klijenata, njihovog pravnog statusa kao i pravnog statusa samog sredstva obezbeđenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku, u bruto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja:

(000 RSD)

	31.12.2022.	31.12.2021.
Ukupna potraživanja		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	15,246,946	9,751,856
Hartije od vrednosti	13,418,770	13,454,383
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5,739,020	4,836,262
Kreditni i potraživanja od komitenata	69,362,990	75,571,499
Ostala sredstva	475,233	490,727
UKUPNO	104,242,959	104,104,727
Vanbilans	23,550,370	26,370,556
UKUPNA IZLOŽENOST	127,793,329	130,475,283

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled finansijskih sredstava Banke sa stanjem 31. decembra 2022:

(000 RSD)

31.12.2022.	Neproblematična potraživanja						Problematična potraživanja						Vrednovan o po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
	Izloženost - vrednosti Stage 1	Ispravka (Stage1)	Neto izloženost (Stage 1)	Izloženost - vrednosti Stage 2 (Stage2)	Ispravka (Stage2)	Neto izloženost (Stage 2)	Izloženost - Stage 3	Ispravka vrednosti (Stage 3)	Neto izloženost (Stage 3)	Neto izloženost POCI 2	Neto izloženost POCI 3	Ukupna bruto izloženost	Ukupna neto izloženost	Ukupna bruto izloženost	Ukupna neto izloženost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	15,246,946	(33)	15,246,913	-	-	-	-	-	-	-	-	15,246,946	15,246,913	-	15,246,946
Hartije od vrednosti	11,573,066	(258)	11,572,808	-	-	-	-	-	-	-	-	11,573,066	11,572,808	1,845,704	13,418,770
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5,738,986	(363)	5,738,623	-	-	-	34	(34)	-	-	-	5,739,020	5,738,623	-	5,739,020
Kreditni i potraživanja od komitenata	56,654,674	(697,262)	55,957,412	9,334,237	(854,123)	8,480,114	2,891,273	(2,108,210)	783,063	266,291	216,515	69,362,990	65,703,395	-	69,362,990
Ostala sredstva	436,709	(1,561)	435,148	13,694	(2,420)	11,275	24,828	(22,319)	2,509	2	-	475,233	448,934	-	475,233
UKUPNO	89,650,381	(699,477)	88,950,904	9,347,932	(856,543)	8,491,389	2,916,135	(2,130,563)	785,572	266,293	216,515	102,397,255	98,710,672	1,845,704	104,242,959
Vanbilans	20,341,531	(96,845)	20,244,686	3,078,639	(103,550)	2,975,090	130,199	(62,244)	67,956	-	-	23,550,370	23,287,732	-	23,550,370
UKUPNA IZLOŽENOST	109,991,912	(796,321)	109,195,590	12,426,571	(960,092)	11,466,479	3,046,334	(2,192,807)	853,527	266,293	216,515	125,947,625	121,998,404	1,845,704	127,793,329

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

(000 RSD)

31.12.2021.	Neproblematična potraživanja						Problematična potraživanja						Vrednovano po		
	Izloženost - Stage 1	Ispravka vrednosti (Stage1)	Neto izloženost (Stage 1)	Izloženost - Stage 2	Ispravka vrednosti (Stage2)	Neto izloženost (Stage 2)	Izloženost (Stage 3)	Ispravka vrednosti (Stage 3)	Neto izloženost (Stage 3)	Neto izloženost POCI 2	Neto izloženost POCI 3	Ukupna bruto izloženost	Ukupna neto izloženost	fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto izloženost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	9,751,856	(6)	9,751,850	-	-	-	-	-	-	-	-	9,751,856	9,751,850	-	9,751,856
Hartije od vrednosti	11,473,230	(139)	11,473,091	-	-	-	-	-	-	-	-	11,473,230	11,473,091	1,981,153	13,454,383
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4,836,262	(12,255)	4,824,007	-	-	-	-	-	-	-	-	4,836,262	4,824,007	-	4,836,262
Kreditni i potraživanja od komitenata	65,143,765	(751,956)	64,391,809	7,090,935	(759,573)	6,331,362	2,911,187	(1,941,063)	970,124	302,014	123,598	75,571,499	72,118,908	22,340	75,593,839
Ostala sredstva	427,696	(3,575)	424,121	6,713	(592)	6,121	56,319	(52,401)	3,918	-	-	490,727	434,159	-	490,727
UKUPNO	91,632,809	(767,931)	90,864,878	7,097,648	(760,165)	6,337,483	2,967,506	(1,993,464)	974,042	302,014	123,598	102,123,575	98,602,015	2,003,493	104,127,067
Vanbilans	26,144,229	(49,755)	26,094,474	220,624	(8,294)	212,330	5,703	(2,169)	3,534	-	-	26,370,556	26,310,338	-	26,370,556
UKUPNA IZLOŽENOST	117,777,038	(817,686)	116,959,352	7,318,272	(768,459)	6,549,813	2,973,209	(1,995,633)	977,576	302,014	123,598	128,494,131	124,912,353	2,003,493	130,497,624

Primenom Zakona o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima („Službeni glasnik RS“ 031/19) (u daljem tekstu: Zakon o konverziji), te daljim pisanim instrukcijama Narodne banke Srbije upućene bankama, Banka je izvršila konverziju stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima u dug indeksiran u evrima po kursu za konverziju.

Za kredite koji su obuhvaćeni Zakonom o konverziji, Banka nakon inicijalnog priznavanja, nadalje, u kontekstu evidentiranja, klasifikacije i praćenja primenjuje iste kriterijume i sva redovna proceduralna pravila kao i za potraživanja po drugim kreditima, osim uslova njihove reklasifikacije iz problematičnih u grupu potraživanja koja nisu problematična. POCI potraživanja po kreditima koji su konvertovani prestaju da se smatraju problematičnim (prikazano u tabeli kao POCI 3) ukoliko su ispunjeni kriterijumi urednosti u izmirivanju obaveza koje je Banka bliže propisala posebnom metodologijom. U vezi sa istim, promenom klasifikacije u neproblematična Banka ne menja način vrednovanja ovih potraživanja u smislu da i dalje prati pravila koja propisuju Međunarodni računovodstveni standardi, odnosno Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja, pri čemu se vrednost tokom vremena koriguje za promene vrednosti *lifetime ECL* u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja kao POCI. Obračun *lifetime ECL* radi se u skladu sa metodologijom koja se primenjuje za Fazu 2 potraživanja (prikazano u tabeli kao POCI 2).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
Struktura plasmana po rejtnizima i status

Sljedeći pregled daje prikaz bruto finansijskih instrumenata po klasama rejtinga sa stanjem na dan 31. decembra 2022. godine:

Hartije od vrednosti

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani državnim institucijama	1,933,999	9,639,067	-	-	-	-	11,573,066
Ukupno	1,933,999	9,639,067	-	-	-	-	11,573,066

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	1,669,703	4,062,601	6,682	-	34	-	5,739,020
Ukupno	1,669,703	4,062,601	6,682	-	34	-	5,739,020

Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani fizičkim licima	1,345,245	15,179,758	10,214,876	6,011,033	2,318,086	-	35,068,997
Plasmani malim i srednjim preduzećima	383,061	10,542,498	17,105,568	2,679,026	789,628	-	31,499,781
Plasmani privredi	-	854,792	1,626,326	313,019	73	-	2,794,211
Ukupno	1,728,306	26,577,048	28,946,770	9,003,078	3,107,788	-	69,362,990

Ostala sredstva

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani fizičkim licima	12	10,122	1,821	1,520	12,809	-	26,284
Plasmani malim i srednjim preduzećima	899	74,211	44,026	14,270	11,421	-	144,827
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	-	270,377	25,956	-	-	-	296,333
Plasmani privredi	4	5,514	1,642	32	597	-	7,789
Ukupno	915	360,223	73,445	15,822	24,828	-	475,233

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Neiskorišćene kreditne linije i garancije

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch List	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani fizičkim licima	33,862	745,824	190,056	32,809	8,985	-	1,011,535
Plasmani malim i srednjim preduzećima	847,318	10,678,671	7,521,528	607,717	121,215	-	19,776,448
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	-	7,991	62,181	-	-	-	70,171
Plasmani privredi	-	1,181,121	1,151,769	359,325	-	-	2,692,215
Ukupno	881,180	12,613,607	8,925,533	999,850	130,199	-	23,550,370

Sledeći pregledi daju prikaz bruto finansijskih instrumenata po klasama rejtinga sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine:

Hartije od vrednosti

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani državnim institucijama	-	10,948,847	524,383	-	-	-	11,473,230
Ukupno	-	10,948,847	524,383	-	-	-	11,473,230

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	2,395,440	2,434,239	6,583	-	-	-	4,836,262
Ukupno	2,395,440	2,434,239	6,583	-	-	-	4,836,262

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani fizičkim licima	1,647,194	15,490,481	10,786,392	5,856,513	2,230,735	-	36,011,314
Plasmani malim i srednjim preduzećima	418,909	9,926,073	18,855,585	2,638,348	625,626	-	32,464,540
Plasmani privredi	-	1,546,274	5,137,039	233,906	178,425	-	7,095,645
Ukupno	2,066,103	26,962,829	34,779,015	8,728,767	3,034,785	-	75,571,499

Ostala sredstva

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani fizičkim licima	7,991	716	1,777	1,941	13,614	-	26,039
Plasmani malim i srednjim preduzećima	9,583	17,117	32,146	17,015	36,047	-	111,908
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	3,528	315,474	21,379	-	-	-	340,381
Plasmani privredi	1	4,717	1,132	46	6,504	-	12,400
Ukupno	21,103	338,024	56,434	19,002	56,165	-	490,728

Neiskorišćene kreditne linije i garancije

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch List	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani fizičkim licima	37,344	566,453	179,666	25,893	5,403	-	814,759
Plasmani malim i srednjim preduzećima	1,364,907	11,332,748	8,107,866	308,044	300	-	21,113,865
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	-	8,000	62,319	-	-	-	70,319
Plasmani privredi	-	2,002,031	2,306,300	63,283	-	-	4,371,614
Ukupno	1,402,252	13,909,232	10,656,151	397,219	5,703	-	26,370,556

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled potraživanja i ispravki vrednosti po rejting klasama na dan 31. decembra 2022. godine

Hartije od vrednosti

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine

	Fer vrednost
1A-1E	1,933,999
2A-2E	9,639,067
3A-3E	-
Ukupno	11,573,066

Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
STAGE 1			
1A-1E	1,669,703	(228)	1,669,475
2A-2E	4,062,601	(78)	4,062,523
3A-3E	6,682	(58)	6,625
	5,738,986	(363)	5,738,623
Problematicni plasmani	34	(34)	-
Ukupno	5,739,020	(397)	5,738,623

Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine

	Bruto izloženost (STAGE 1-STAGE3)	Ispravka vrednosti					Neto izloženost
		STAGE1	STAGE2	STAGE3	POCI 2	POCI 3	
1A-1E	1,716,194	(1,135)	(8)	-	12,112	-	1,727,163
2A-2E	26,529,780	(182,511)	(4,512)	-	47,268	-	26,390,026
3A-3E	28,797,351	(385,934)	(63,106)	-	149,419	-	28,497,730
Watch lista	8,945,585	(127,683)	(786,497)	-	57,492	-	8,088,898
Problematicni plasmani	2,891,273	-	-	(2,108,210)	-	216,515	999,578
Ukupno	68,880,184	(697,262)	(854,123)	(2,108,210)	266,291	216,515	65,703,395

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Ostala sredstva

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti			POCI 2	Neto izloženost
		STAGE1	STAGE2	STAGE3		
1A-1E	915	(2)	-	-	-	913
2A-2E	360,223	(469)	(7)	-	1	359,748
3A-3E	73,444	(930)	(73)	(10)	1	72,432
Watch lista	15,822	(160)	(2,340)	(152)	-	13,170
Problematicni plasmani	24,828	-	-	(22,157)	-	2,670
Ukupno	475,231	(1,561)	(2,420)	(22,319)	2	448,934

Pregled potraživanja i ispravki vrednosti po rejting klasama na dan 31. decembra 2021. godine

Hartije od vrednosti

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

	Fer vrednost
1A-1E	-
2A-2E	10,948,847
3A-3E	524,383
Ukupno	11,473,230

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

	STAGE1 Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
1A-1E	2,395,440	(1,235)	2,394,205
2A-2E	2,434,239	(10,850)	2,423,389
3A-3E	6,583	(170)	6,413
Ukupno	4,836,262	(12,255)	4,824,007

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

	Bruto izloženost (STAGE 1-STAGE3)	Ispravka vrednosti					Neto izloženost
		STAGE1	STAGE2	STAGE3	POCI 2	POCI 3	
1A-1E	2,045,407	(2,088)	(25)	-	20,696	-	2,063,990
2A-2E	26,866,120	(206,750)	(11,041)	-	96,708	-	26,745,037
3A-3E	34,677,345	(420,001)	(57,933)	(1,161)	103,835	3,537	34,305,622
Watch lista	8,698,267	(123,117)	(690,574)	(23,911)	80,775	1,724	7,943,163
Problematicni plasmani	2,858,748	-	-	(1,915,990)	-	118,337	1,061,095
Ukupno	75,145,887	(751,957)	(759,573)	(1,941,063)	302,014	123,598	72,118,908

Ostala sredstva

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti			Neto izloženost
		STAGE1	STAGE2	STAGE3	
1A-1E	21,102	(6)	-	-	21,096
2A-2E	338,024	(1,556)	(4)	-	336,464
3A-3E	56,434	(1,528)	(32)	(15)	54,859
Watch lista	19,002	(485)	(555)	(59)	17,903
Problematicni plasmani	56,165	-	-	(52,328)	3,837
Nerejtingovani klijenti	-	-	-	-	-
Ukupno	490,727	(3,575)	(591)	(52,402)	434,159

Izloženost po geografskim područjima, regionima i granama industrije

U sledećem pregledu se daje distribucija iznosa finansijskih instrumenata sa ispravkama vrednosti po geografskim područjima i regionima na dan 31. decembra 2022. godine i na dan 31. decembra 2021. godine:

Hartije od vrednosti – neto iznos

(000 RSD)

	31.12.2022.	31.12.2021.
Srbija	9,638,809	10,948,761
Crna Gora	-	524,330
USA obveznice	1,933,999	-
Ukupno	11,572,808	11,473,091

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)**4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)****4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)****Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija – neto iznos****(000 RSD)**

	31.12.2022.	31.12.2021.
Srbija	4,051,193	51,490
Evropska Unija	957,907	4,145,644
Ostatak sveta	729,919	639,128
Ispravka vrednosti	(397)	(12,255)
Ukupno	<u>5,738,623</u>	<u>4,824,007</u>

Kredit i potraživanja od komitenata – neto iznos**(000 RSD)**

	31.12.2022.	31.12.2021.
Beograd	26,738,326	38,381,034
Vojvodina	25,105,428	16,388,804
Centralna i Južna Srbija	17,255,584	20,533,374
Evropska Unija	94,720	74,312
Ostatak sveta	168,931	193,977
Ispravka vrednosti	(3,659,595)	(3,452,593)
Ukupno	<u>65,703,395</u>	<u>72,118,908</u>

Ostala sredstva – neto iznos**(000 RSD)**

	31.12.2022.	31.12.2021.
Beograd	318,332	259,396
Vojvodina	14,453	25,044
Centralna i Južna Srbija	29,306	16,206
Evropska Unija	86,688	164,828
Ostatak sveta	26,454	25,253
Ispravka vrednosti	(26,300)	(56,568)
Ukupno	<u>448,934</u>	<u>434,159</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

U sledećim tabelama se daje distribucija bruto iznosa finansijskih instrumenata po geografskim područjima i granama industrije na dan 31. decembra 2022. godine.

Hartije od vrednosti

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine

	Srbija	Evropska Unija	Ostatak sveta	Ukupna izloženost
Finansijske institucije	9,639,067	-	1,933,999	11,573,066
Ukupno	9,639,067	-	1,933,999	11,573,066

Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine

	Srbija	Evropa	Ostatak sveta	Ukupno
Finansijske institucije	3,999,957	957,902	729,919	5,687,777
Usluge	51,237	6	-	51,243
Ukupno	4,051,193	957,907	729,919	5,739,020

Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine

	Srbija	Evropa	Ostatak sveta	Ukupno
Država	119,762	-	-	119,762
Fizička lica	35,436,807	17,459	20,837	35,475,102
Trgovina	9,431,583	-	-	9,431,583
Građevinarstvo	2,662,589	-	-	2,662,589
Proizvodnja i nafta	14,770,123	-	-	14,770,123
Usluge	6,678,475	77,261	148,095	6,903,831
Ukupno	69,099,338	94,720	168,931	69,362,990

Ostala sredstva

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine

	Srbija	Evropska Unija	Ostatak sveta	Ukupna izloženost
Država	241	-	-	241
Finansijske institucije	179,658	85,999	25,568	291,225
Fizička lica	64,399	529	497	65,425
Građevinarstvo	3,465	-	-	3,465
Proizvodnja i nafta	3,173	-	-	3,173
Trgovina	51,602	-	-	51,602
Usluge	59,554	160	389	60,102
Ukupno	362,092	86,688	26,454	475,233

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

U sledećima tabelama se daje distribucija bruto iznosa kredita i potraživanja po geografskim područjima i granama industrije na dan 31. decembra 2021. godine.

Hartije od vrednosti

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

	Srbija	Evropska Unija	Ostatak sveta	Ukupna izloženost
Finansijske institucije	10,948,847	-	524,383	11,473,230
Ukupno	10,948,847	-	524,383	11,473,230

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

	Srbija	Evropa	Ostatak sveta	Ukupno
Finansijske institucije	51,490	4,145,644	639,128	4,836,262
Ukupno	51,490	4,145,644	639,128	4,836,262

Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

	Srbija	Evropa	Ostatak sveta	Ukupno
Država	166,099	-	-	166,099
Fizička lica	36,496,645	20,604	56,574	36,573,824
Trgovina	3,088,665	-	-	3,088,665
Građevinarstvo	16,925,423	-	-	16,925,423
Proizvodnja i nafta	10,818,135	-	-	10,818,135
Usluge	7,808,244	53,707	137,402	7,999,353
Ukupno	75,303,211	74,312	193,976	75,571,499

Ostala sredstva

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

	Srbija	Evropska Unija	Ostatak sveta	Ukupna izloženost
Država	238	-	-	238
Finansijske institucije	144,138	164,349	20,990	329,477
Fizička lica	53,126	319	345	53,790
Građevinarstvo	4,352	-	-	4,352
Proizvodnja i nafta	10,296	-	-	10,296
Trgovina	23,674	-	-	23,674
Usluge	64,824	160	3,917	68,901
Ukupno	300,648	164,828	25,252	490,728

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Intervali izloženost

U sledećim pregledima prikazana je distribucija bruto iznosa kredita i potraživanja po intervalima izloženosti na dan 31. decembra 2022. godine i na dan 31. decembra 2021. godine.

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine

Intervali izloženosti (u 000 RSD)	Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Kredit i potraživanja od komitenata	Ostala sredstva	Gotovina i sredstva kod centralne banke	Ukupno
< 1,000	-	4,568	15,029,148	76,716	-	15,110,432
1,000- 5,000	-	18,343	19,937,612	27,745	2,507	19,986,208
5,000 - 10,000	-	25,996	3,853,455	42,269	-	3,921,720
10,000- 25,000	20,599	47,643	7,310,891	62,192	-	7,441,325
25,000 - 50,000	-	76,491	7,528,214	96,726	-	7,701,432
50,000 - 100,000	1,084,618	-	7,573,469	169,586	-	8,827,672
100,000 - 500,000	6,194,045	150,589	8,130,200	-	-	14,474,835
500,000 - 1,000,000	2,941,852	1,415,389	-	-	510,082	4,867,323
>1,000,000	1,331,952	4,000,000	-	-	14,734,357	20,066,309
Ukupno	11,573,066	5,739,020	69,362,990	475,233	15,246,946	102,397,255

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

Intervali izloženosti (u 000 RSD)	Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Kredit i potraživanja od komitenata	Ostala sredstva	Gotovina i sredstva kod centralne banke	Ukupno
< 1,000	-	1,313	12,241,593	82,112	534	12,325,551
1,000- 5,000	21,430	16,675	22,910,344	36,997	-	22,985,446
5,000 - 10,000	6,499,656	73,809	7,635,941	59,035	-	14,268,441
10,000- 25,000	-	653,837	12,590,159	120,045	257,086	13,621,127
25,000 - 50,000	-	39,033	7,243,967	70,057	-	7,353,057
50,000 - 100,000	975,217	36,799	3,590,523	47,930	-	4,650,469
100,000 - 500,000	2,556,003	62,447	7,889,026	74,552	-	10,582,029
500,000 - 1,000,000	1,420,923	637,272	1,469,946	-	831,558	4,359,700
>1,000,000	-	3,315,077	-	-	8,662,678	11,977,755
Ukupno	11,473,230	4,836,262	75,571,499	490,728	9,751,856	102,123,574

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja (neobezvređena: Stage 1, Stage 2, POCI2; obezvređena: Stage 3 i POCI) i broju dana doznje u bruto iznosu na dan 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine prikazane su u sledećim tabelama:

(000 RSD)
31. decembar 2022. godine

	Neobezvređena potraživanja		Obezvređena potraživanja				Preko godinu dana	Ukupno	
	Nije u doznji	do 30 dana	od 31-90 dana	Nije u doznji	do 30 dana	od 31-90 dana			od 91 do 365 dana
Potraživanja od stanovništva	30,978,056	1,425,456	360,874	272,435	117,213	100,370	1,078,641	762,236	35,095,281
Potrošački i gotovinski krediti	23,651,802	1,364,256	297,581	159,330	116,226	53,876	957,727	629,871	27,230,669
Stambeni krediti	6,601,854	20,335	49,918	109,465	208	45,620	81,003	108,845	7,017,248
Transakcioni krediti i kreditne kartice	724,400	40,865	13,375	3,640	779	874	39,911	23,520	847,364
Potraživanja od privrede	32,841,467	101,156	446,575	208,573	372	238,908	340,121	13,747	34,190,919
Mikro preduzeća i preduzetnici	434,343	1,858	287	479	-	-	2,243	1,459	440,669
Mala i srednja preduzeća	29,734,452	86,690	446,278	208,093	372	238,908	337,863	12,022	31,064,678
Velika preduzeća	2,071,675	12,608	10	1	-	-	-	266	2,084,560
Javna preduzeća	600,997	-	-	-	-	-	15	-	601,012
Potraživanja od ostalih klijenata	33,111,022	-	-	-	-	-	-	34	33,111,056
Ukupno	96,930,544	1,526,612	807,449	481,008	117,585	339,278	1,418,762	776,017	102,397,255

(000 RSD)
31. decembar 2021. godine

	Neobezvređena potraživanja		Obezvređena potraživanja				preko godinu dana	Ukupno	
	Nije u doznji	do 30 dana	od 31-90 dana	Nije u doznji	do 30 dana	od 31-90 dana			od 91 do 365 dana
Potraživanja od stanovništva	31,238,211	2,118,185	436,578	264,372	99,847	103,988	908,296	867,876	36,037,353
Potrošački i gotovinski krediti	22,884,201	2,064,904	368,321	163,008	99,367	39,079	745,659	519,023	26,883,562
Stambeni krediti	7,796,180	14,725	59,333	100,099	-	64,405	135,618	295,274	8,465,634
Transakcioni krediti i kreditne kartice	557,830	38,556	8,924	1,265	480	504	27,019	53,579	688,157
Potraživanja od privrede	38,316,731	253,662	22,058	409,036	1,775	236,818	66,559	132,539	39,439,177
Mikro preduzeća i preduzetnici	363,226	7,409	308	167,369	-	15	1,387	34,668	574,382
Mala i srednja preduzeća	31,167,338	246,118	21,750	241,666	1,775	236,803	64,284	81,136	32,060,870
Velika preduzeća	5,957,492	135	-	1	-	-	888	5,676	5,964,192
Javna preduzeća	828,675	-	-	-	-	-	-	11,058	839,733
Potraživanja od ostalih klijenata	28,628,198	-	-	-	-	-	-	-	28,628,198
Ukupno	98,183,140	2,371,847	458,636	673,408	101,622	340,806	974,854	1,000,415	104,104,728

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled kretanja ukupne izloženosti prema tipu finansijskog instrumenta u 2022. godini prikazan je u tabelama u nastavku.

Hartije od vrednosti

(000 RSD)	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2022.	11,473,230	11,473,230
Transfer u stage 1	-	-
Transfer u stage 2	-	-
Transfer u stage 3	-	-
Nova produkcija	3,182,833	3,182,833
Naplata potraživanja	(3,053,262)	(3,053,262)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-
Kursne razlike	(29,735)	(29,735)
Stanje - 31.12.2022.	11,573,066	11,573,066

Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2022.	4,836,262	-	-	4,836,262
Transfer u stage 1	-	-	-	-
Transfer u stage 2	-	-	-	-
Transfer u stage 3	-	-	-	-
Nova produkcija	4,822,202	-	34	4,822,236
Naplata potraživanja	(3,919,478)	-	-	(3,919,478)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Kursne razlike	-	-	-	-
Stanje - 31.12.2022.	5,738,986	-	34	5,739,020

Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI 2	POCI 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2022.	65,143,766	7,090,935	2,911,187	302,014	123,598	75,571,499
Transfer u stage 1	(3,565,361)	-	-	-	-	(3,565,361)
Transfer u stage 2	-	2,326,378	-	-	-	2,326,378
Transfer u stage 3	-	-	1,238,984	-	-	1,238,984
Transfer u POCI 2	-	-	-	(16,596)	16,596	-
Nova produkcija	24,714,136	-	-	-	-	24,714,136
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	30,178,266	3,271,616	917,875	231,509	198,329	34,797,594
Naplata potraživanja	(59,821,084)	(3,354,691)	(883,299)	(250,636)	(122,008)	(64,431,718)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	(1,293,473)	-	-	(1,293,473)
Kursne razlike	4,950	-	-	-	-	4,950
Stanje - 31.12.2022.	56,654,674	9,334,237	2,891,273	266,291	216,515	69,362,990

Ostala sredstva

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI2	Ukupno
Početno stanje 01.01.2022.	427,696	6,713	56,319	-	490,727
Transfer u stage 1	(12,911)	-	-	-	(12,911)
Transfer u stage 2	-	9,483	-	-	9,483
Transfer u stage 3	-	-	3,428	-	3,428
POCI2	-	-	-	-	-
Nova produkcija	86,849	-	-	-	86,849
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	348,875	2,003	19,053	2	369,933
Naplata potraživanja	(429,380)	(4,505)	(53,972)	-	(487,857)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-	-	-
Kursne razlike	15,580	-	-	-	15,580
Stanje - 31.12.2022.	436,709	13,694	24,828	2	475,233

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled kretanja ukupne izloženosti prema tipu finansijskog instrumenta u 2021. godini prikazan je u tabelama u nastavku.

Hartije od vrednosti

(000 RSD)	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2021.	10,638,217	10,638,217
Transfer u stage 1	-	-
Transfer u stage 2	-	-
Transfer u stage 3	-	-
Nova produkcija	3,583,000	3,583,000
Naplata potraživanja	(2,597,134)	(2,597,134)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-
Kursne razlike	(150,853)	(150,853)
Stanje - 31.12.2021.	11,473,230	11,473,230

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Ukupno
Početno stanje 01.01.2021.	1,625,687	1,110,540	2,736,227
Transfer u stage 1	-	-	-
Transfer u stage 2	-	(1,110,540)	(1,110,540)
Transfer u stage 3	-	-	-
Nova produkcija	4,320,042	-	4,320,042
Naplata potraživanja	(1,110,540)	-	(1,110,540)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-
Kursne razlike	1,073	-	1,073
Stanje - 31.12.2021.	4,836,262	-	4,836,262

Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI 2	POCI 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2021.	63,988,328	8,756,215	2,162,236	152,596	251,114	75,310,489
Transfer u stage 1	(4,044,280)	-	-	-	-	(4,044,280)
Transfer u stage 2	-	2,222,487	-	-	-	2,222,487
Transfer u stage 3	-	-	1,821,793	-	-	1,821,793
Transfer u POCI 2	-	-	-	(14,943)	14,943	-
Nova produkcija	33,444,576	-	-	-	-	33,444,576
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	-	-	463,380	164,360	-	627,740
Naplata potraživanja	(28,205,088)	(3,896,894)	(454,572)	-	(45,550)	(32,602,106)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	(1,066,094)	-	(96,908)	(1,163,001)
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	(22,341)	-	-	(22,341)
Kursne razlike	(39,770)	9,127	6,785	-	-	(23,858)
Stanje - 31.12.2021.	65,143,766	7,090,935	2,911,187	302,014	123,598	75,571,499

Ostala sredstva

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2021.	452,973	12,262	79,237	544,472
Transfer u stage 1	131,515	(142,078)	-	(10,563)
Transfer u stage 2	-	4,004	-	4,004
Transfer u stage 3	-	-	6,558	6,558
Nova produkcija	51,283	-	-	51,283
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	242,819	132,524	48,079	423,422
Naplata potraživanja	(450,894)	-	(77,555)	(528,449)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Kursne razlike	-	-	-	-
Stanje - 31.12.2021.	427,696	6,712	56,319	490,728

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled kretanja ukupne ispravke vrednosti prema tipu finansijskog instrumenta u 2022. godini prikazan je u tabelama je u nastavku.

Hartije od vrednosti

(000 RSD)	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2022.	(139)	(139)
Transfer u stage 1	-	-
Transfer u stage 2	-	-
Transfer u stage 3	-	-
Nova produkcija	(121)	(121)
Umanjenje/Naplata potraživanja	-	-
Kursne razlike	2	2
Stanje - 31.12.2022.	(258)	(258)

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2022.	(12,255)	-	-	(12,255)
Transfer u stage 1	-	-	-	-
Transfer u stage 2	-	-	-	-
Transfer u stage 3	-	-	-	-
Nova produkcija	(36)	-	(34)	(70)
Naplata	11,918	-	-	11,918
Kursne razlike	10	-	-	10
Stanje - 31.12.2022.	(363)	-	(34)	(397)

Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2022.	(751,957)	(759,573)	(1,941,063)	(3,452,593)
Transfer u stage 1	881,911	-	-	881,911
Transfer u stage 2	-	106,722	-	106,722
Transfer u stage 3	-	-	(988,633)	(988,633)
Transfer u POCI2	-	-	-	-
Nova produkcija	(598,812)	-	-	(598,812)
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	(363,990)	(473,467)	(783,038)	(1,620,495)
Naplata potraživanja	135,586	272,195	587,450	995,231
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	1,244,559	1,244,559
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Umanjenje po unwinding efektu	-	-	(229,194)	(229,194)
Kursne razlike	-	-	1,709	1,709
Stanje - 31.12.2022.	(697,262)	(854,123)	(2,108,210)	(3,659,595)

Ostala sredstva

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2022.	(3,575)	(592)	(52,402)	(56,568)
Transfer u stage 1	3,329	-	-	3,329
Transfer u stage 2	-	(1,256)	-	(1,256)
Transfer u stage 3	-	-	(2,073)	(2,073)
Transfer u POCI2	-	-	-	-
Nova produkcija	(328)	-	-	(328)
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	(1,211)	(571)	(18,411)	(20,194)
Naplata potraživanja	225	-	50,466	50,691
Kursne razlike	-	-	100	100
Stanje 31.12.2022.	(1,561)	(2,420)	(22,319)	(26,300)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled kretanja ukupne ispravke vrednosti prema tipu finansijskog instrumenta u 2021. godini prikazan je u tabelama je u nastavku.

Gotovina i sredstva kod centralne banke

(000 RSD)	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2021.	(672)	(672)
Transfer u stage 1	-	-
Transfer u stage 2	-	-
Transfer u stage 3	-	-
Nova produkcija	(2)	(2)
Naplata potraživanja	668	668
tpis (prenos na vanbilans)	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-
Kursne razlike	-	-
Stanje - 31.12.2021.	(6)	(6)

Hartije od vrednosti

(000 RSD)	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2021.	(8,536)	(8,536)
Transfer u stage 1	-	-
Transfer u stage 2	-	-
Transfer u stage 3	-	-
Nova produkcija	(28)	(28)
Umanjenje/Naplata potraživanja	8,459	8,459
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-
Kursne razlike	(34)	(34)
Stanje - 31.12.2021.	(139)	(139)

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Ukupno
Početno stanje 01.01.2021.	(4,840)	(47,176)	(52,016)
Transfer u stage 1	(10,876)	-	(10,876)
Transfer u stage 2	-	10,876	10,876
Transfer u stage 3	-	-	-
Nova produkcija	(25)	-	(25)
Naplata	3,450	36,300	39,750
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-
Kursne razlike	36	-	36
Stanje - 31.12.2021.	(12,255)	-	(12,255)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2021.	(914,564)	(1,029,906)	(1,696,189)	(3,640,659)
Transfer u stage 1	387,326	-	-	387,326
Transfer u stage 2	-	202,733	-	202,733
Transfer u stage 3	-	-	(590,059)	(590,059)
Nova produkcija	(218,133)	-	-	(218,133)
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	(472,021)	(228,898)	(594,509)	(1,295,428)
Naplata potraživanja	465,327	296,341	44,078	805,746
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	1,066,094	1,066,094
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	7,012	7,012
Umanjenje po unwinding efektu	-	-	(184,265)	(184,265)
Kursne razlike	108	157	6,776	7,041
Stanje - 31.12.2021.	(751,957)	(759,573)	(1,941,062)	(3,452,592)

Ostala sredstva

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2021.	(7,936)	(707)	(77,916)	(86,559)
Transfer u stage 1	4,449	1,575	-	6,024
Transfer u stage 2	-	(248)	-	(248)
Transfer u stage 3	-	-	(5,775)	(5,775)
Nova produkcija	(5,092)	-	-	(5,092)
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	-	-	-	-
Naplata potraživanja	(2,259)	(1,211)	(46,569)	(50,039)
Otpis (prenos na vanbilans)	7,263	-	77,859	85,122
Kursne razlike	-	-	-	-
Stanje 31.12.2021.	(3,575)	(592)	(52,402)	(56,568)

Izloženost i sredstva obezbeđenja

U sledećim pregledima se daje distribucija interno prihvaćene vrednost kolaterala (stepen tržišne vrednosti kolaterala koje Banka priznaje po internoj metodologiji do nivoa izloženosti) za potrebe pokrića izloženosti, na dan 31. decembra 2022. godine i na dan 31. decembra 2021. godine:

(000 RSD)	31.12.2022.	31.12.2021.
Iznos kolaterala		
Hipoteka	6,639,157	8,472,912
- stambena nepokretnost	4,466,695	5,308,272
- poslovna nepokretnost	1,987,821	2,807,902
- zemljište i drugo	184,641	356,738
Zaloga na opremi, mašinama i ostaloj pokretnoj imovini	1,319,308	1,574,066
Ostalo	1,245,238	2,219,512
Ukupno	9,203,703	12,266,490

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)	31. decembar 2022. godine		31. decembar 2021. godine	
	Izloženost	Iznos kolaterala	Izloženost	Iznos Kolaterala
1A-1E	1,669,703	-	2,395,440	-
2A-2E	4,062,601	-	2,434,239	-
3A-3E	6,682	-	6,583	-
Problematicni plasmani	34	-	-	-
Ukupno	5,739,020	-	5,739,020	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

	31. decembar 2022. godine		31. decembar 2021. godine	
	Izloženost	Iznos kolaterala	Izloženost	Iznos Kolaterala
1A-1E	1,728,306	792,797	2,066,103	1,058,206
2A-2E	26,577,048	2,872,090	26,962,829	3,829,611
3A-3E	28,946,770	3,065,488	34,779,015	4,756,142
Watch lista	9,003,078	1,998,537	8,728,767	1,919,823
Problematični plasmani	3,107,788	474,791	3,034,785	702,708
Nerejtingovani klijenti	-	-	-	-
Ukupno	69,362,990	9,203,703	75,571,499	12,266,490

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

	31. decembar 2022. godine		31. decembar 2021. godine	
	Izloženost	Iznos kolaterala	Izloženost	Iznos Kolaterala
Do 30 dana	5,738,986	-	4,836,262	-
Preko godinu dana	34	-	-	-
Ukupno	5,739,020	-	4,836,262	-

Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

	31. decembar 2022. godine		31. decembar 2021. godine	
	Izloženost	Iznos kolaterala	Izloženost	Iznos Kolaterala
Do 30 dana	66,046,547	8,841,666	72,831,246	11,705,921
31 do 60 dana	884,182	132,710	357,831	66,564
61 do 90 dana	261,666	35,940	440,462	144,866
91 do 180 dana	621,348	33,924	503,094	74,878
181 do 365 dana	792,960	53,751	465,053	52,265
Preko godinu dana	756,287	105,712	973,813	221,996
Ukupno	69,362,990	9,203,703	75,571,499	12,266,490

Restrukturiranje (eng. Forbearance)

Pod *Forbearance* aktivom se smatra ona aktiva, odnosno oni klijenti koji nisu u mogućnosti da ispoštuju rokove i uslove iz ugovora zbog finansijskih poteškoća. Zbog novonastalih finansijskih poteškoća, Banka može da se odluči na izmenu rokova i uslova iz ugovora, kako bi omogućila klijentu da vraća dug i da refinansira ugovor u celini ili delimično na neki od sledećih načina:

- Izmena dogovorenih uslova i rokova koje klijent nije u mogućnosti da ispoštuje zbog finansijskih poteškoća i koje se odobravaju zbog novonastale situacije klijenta;
- Totalno ili delimično refinansiranje problematičnog ugovora, koje ne bi bilo odobreno da se klijent ne nalazi u finansijskim poteškoćama.

Izloženosti se neće smatrati *forborn* aktivom ukoliko se klijent ne nalazi u finansijskim poteškoćama.

Forbearance i rizici se redovno prate od strane operativnih jedinica koje su odgovorne za upravljanje rizicima plasmana privredi i fizičkim licima. Pored toga, *Forbearance* predstavlja okidač za sprovođenje testova obezvređenja u skladu sa zahtevima MSFI 9.

Uticaj usled modifikacije *Forbearance* mere nije imao finansijski značajne efekte na ukupan rezultat za 2022. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

U nastavku se daje pregled forbearance potraživanja Banke za 2022. i 2021. godinu:

(000 RSD)

	Početo stanje 1.1.2022.	Potraživanja koja su postala forbearance ili je produžena forbearance mera (+)	Potraživanja koja nisu postala forbearance ili je prestala da važi forbearance mera (-)	Promene zbog MSFI 5 (+/-)	Kreditni i FX (+/-)	Druge promene (+/-)	Završno stanje 31.12.2022.
Narodna banka Srbije	-	-	-	-	-	-	-
Država i drugi povezani entiteti	-	-	-	-	-	-	-
Kreditne institucije	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske korporacije	-	-	-	-	-	-	-
Plasmani nefinansijskim korporacijama	1,136,505	184,161	(716,198)	-	-	-	604,468
Plasmani fizičkim licima	402,268	92,664	(108,672)	-	-	-	386,260
Kreditni i potraživanja bilans	1,538,773	276,825	(824,870)	-	-	-	990,728
Vanbilans	-	31,677	-	-	-	-	31,677

(000 RSD)

	Stanje 31.12.2022.	Potraživanja koja nisu u kašnjenju i nisu obezvređena	Potraživanja koja su u kašnjenju i nisu obezvređena (> 0 dana)	Obezvređena potraživanja	Prihod od kamate za forborn potraživanja (+)
Narodna banka Srbije	-	-	-	-	-
Država i drugi povezani entiteti	-	-	-	-	-
Kreditne institucije	-	-	-	-	-
Finansijske korporacije	-	-	-	-	-
Plasmani nefinansijskim korporacijama	604,468	412,488	58,109	133,872	52
Plasmani fizičkim licima	386,260	239,459	14,550	132,250	1,863
Kreditni i potraživanja bilans	990,728	651,947	72,659	266,122	1,915

(000 RSD)

	Početo stanje 1.1.2021.	Potraživanja koja su postala forbearance ili je produžena forbearance mera (+)	Potraživanja koja nisu postala forbearance ili je prestala da važi forbearance mera (-)	Promene zbog MSFI 5 (+/-)	Kreditni i FX (+/-)	Druge promene (+/-)	Završno stanje 31.12.2021.
Narodna banka Srbije	-	-	-	-	-	-	-
Država i drugi povezani entiteti	-	-	-	-	-	-	-
Kreditne institucije	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske korporacije	-	-	-	-	-	-	-
Plasmani nefinansijskim korporacijama	1,199,904	428,608	(492,007)	-	-	-	1,136,505
Plasmani fizičkim licima	445,707	38,555	(81,994)	-	-	-	402,268
Kreditni i potraživanja bilans	1,645,611	467,163	(574,001)	-	-	-	1,538,773
Vanbilans	39,263	-	(39,263)	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

(000 RSD)

	Stanje 31.12.2021.	Potraživanja koja nisu u kašnjenju i nisu obezvređena	Potraživanja koja su u kašnjenju i nisu obezvređena (> 0 dana)	Obezvređena potraživanja	Prihod od kamate za forborn potraživanja (+)
Narodna banka Srbije	-	-	-	-	-
Država i drugi povezani entiteti	-	-	-	-	-
Kreditne institucije	-	-	-	-	-
Finansijske korporacije	-	-	-	-	-
Plasmani nefinansijskim korporacijama	1,136,505	1,074,903	-	61,602	225
Plasmani fizičkim licima	402,268	217,027	3,214	182,027	2,690
Kreditni i potraživanja bilans	1,538,773	1,291,930	3,214	243,629	2,915

Pregled problematičnih potraživanja u ukupnim potraživanjima

Sledeća tabela prikazuje izloženost u statusu neizmirenja obaveza (Faza 3) i stepen pokrivenosti (Pokrivenost 1 uzima u obzir ispravku vrednosti u Fazi 3, dok Pokrivenost 2 dodatno uzima u obzir i vrednost kolaterala) saglasno internoj segmentaciji, na 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine:

Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine	Izloženost	Problemati čni plasmani (Faza 3)	Ispravka vrednosti problematičnih plasmana	Kolateral (NPE)	Racio proble- matičnih plasmana	Pokrivenost 1	Pokrivenost 2
Plasmani fizičkim licima	35,068,997	2,318,086	(1,713,311)	340,057	6.61%	73.91%	88.58%
Plasmani malim i srednjim preduzećima	31,499,781	789,628	(394,826)	134,734	2.51%	50.00%	67.06%
Plasmani privredi	2,794,211	73	(73)	-	0.00%	100.00%	100.00%
Ukupno	69,362,990	3,107,788	(2,108,210)	474,791	4.48%	67.84%	83.11%

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine	Izloženost	Problemati čni plasmani (Faza 3)	Ispravka vrednosti problematičnih plasmana	Kolateral (NPE)	Racio proble- matičnih plasmana	Pokrivenost 1	Pokrivenost 2
Plasmani fizičkim licima	36,011,314	2,230,735	(1,535,706)	501,421	6.19%	68.84%	91.32%
Plasmani malim i srednjim preduzećima	32,464,540	625,626	(318,814)	172,487	1.93%	50.96%	78.53%
Plasmani privredi	7,095,645	178,425	(86,543)	28,800	2.51%	48.50%	64.65%
Ukupno	75,571,499	3,034,785	(1,941,063)	702,708	4.02%	63.96%	87.12%

4.1.1.3 Izveštavanje o kreditnom riziku

Izveštavanje za lokalne potrebe

Izveštavanje Izvršnog odbora Banke o kreditnom riziku na nivou portfolija Banke obavlja Odeljenje kontrole rizika najmanje jednom kvartalno dostavljanjem materijala koji se prezentuju na sednici Savetodavnog tela za kontrolu rizika.

Kroz pomenute materijale daje se analiza postojećeg ukupnog kreditnog portfolija i dinamika njegovog razvoja u prethodnim kvartalima po različitim osnovama kao i osvrt na rizičnost pojedinih oblika izloženosti od značaja za tekuće poslovanje i kontrolu ukupnog kreditnog rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Osnovni smisao analiza koje se prezentuju je prikaz izloženosti Banke po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki na poslednji dan u mesecu za koji se izveštava, pripadajućih relevantnih pozicija i pokazatelja (rezervacije, racio rezervacija u odnosu na izloženost, broj klijenata, itd.), kao i njihova dinamika i razvoj u odnosu na prethodne periode izveštavanja.

Upravnom odboru i Odboru za praćenje poslovanja (u dajem tekstu: Odbor za reviziju) Banke, na kvartalnom nivou, dostavlja se izveštaj o upravljanju rizicima, čiji su format i sadržina standardizovani. Ovaj izveštaj u delu o kreditnom riziku obuhvata različite preglede i aspekte merenja, procene i praćenja kreditnog rizika u kontekstu izloženosti istom, kvalitetu portfolija sa aspekta različitih kriterijuma, kao i uticaju na kapital Banke (imajući u vidu i ICAAP metodologiju).

Izveštavanje prema Addiko Bank AG

Na mesečnom nivou Odeljenje kontrole rizika sačinjava i dostavlja Addiko Bank AG izveštaj „*Key Risk Indicators – KR^{II}*“, koji predstavlja i osnovu za pripremu materijala za mesečni sastanak sa Addiko Bank AG CRO i članovima njegovog tima o kretanju portfolija za prethodni mesec. Isti izveštaj predstavlja i izvor za potrebe praćenja kretanja kreditnog portfolija i izveštavanja u okviru Savetodavnog tela za kontrolu rizika, Upravnog odbora i Odbora za reviziju Banke.

4.1.2 Tržišni rizici

Banka je u okviru tržišnih rizika izložena deviznom riziku, kamatnom riziku iz Bankarske knjige i cenovnom riziku po osnovu dužničkih hartija (po standardima Grupe ovaj rizik se vodi kao kamatni rizik iz Knjige trgovanja). Dodatno, u skladu sa standardima Grupe, Banka prepoznaje i rizik kreditne marže (*engl. Credit Spread Risk*) koji odgovara specifičnom cenovnom riziku iz ugla lokalne regulative.

Tržišni rizici se sastoje od potencijalnih gubitaka koji proizilaze iz promene tržišnih cena, Banka strukturira tržišne rizike po rizičnim faktorima kamatne stope, kreditnom spreadu, valutnom riziku i riziku ulaganja u vlasničke hartije od vrednosti. Banka poseban naglasak stavlja na identifikaciju, merenje, analizu i upravljanje tržišnim rizicima. Tržišni rizici mogu biti rezultat hartija od vrednosti (i proizvoda sličnih vrednosnim papirima), novca i proizvoda u stranoj valuti, derivata, hedžinga kursa i hedžinga rezultata, imovine slične glavnici ili od upravljanja aktivom i kapitalom/obavezama. Pored tržišnih rizika, tržišni rizici likvidnosti mogu se pojaviti i ako, u slučaju slabe tržišne tražnje, Banka nije u mogućnosti da proda pozicije iz trgovanja u uskim grlima likvidnosti (ili zbog zahteva za kompenzacijom zasnovanih na riziku) u kratkom roku. Za postojeće pozicije, one se uzimaju u obzir kao deo ograničenja rizika za tržišne rizike.

4.1.2.2 Merenje tržišnih rizika

Pored standarda definicije i merenja propisanog regulativom Narodne banke Srbije, Banka kao deo Addiko Grupe vrši merenje izloženost tržišnim rizicima (devizni), takođe i metodom vrednosti pod rizikom (*engl. Value-at-Risk*) na osnovu perioda držanja od jednog dana, sa intervalom poverenja od 99%. Glavni instrument koji se koristi u ovom procesu je „Monte Carlo“ simulacija koja uključuje eksponencijalno ponderisane volatilnosti i korelacije u periodu od 250 dana. U cilju određivanja raspoloživog ekonomskog kapitala za tržišne rizike za izračunavanje kapaciteta preuzimanja rizika, vrednosti VaR-a prilagođene su jedinstvenom nivou poverenja od 99.7% i horizontu od 250 dana. Modeli izračunavaju potencijalne gubitke uzimajući u obzir istorijske tržišne fluktuacije (volatilnosti) i tržišni kontekst (korelacije).

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika

4.1.2.3.1 Devizni rizik

Politikama, procedurama i radnim instrukcijama za upravljanje tržišnim rizicima Odeljenje kontrole rizika definišu se aktivnosti kontrole deviznog rizika.

Generalne aktivnosti koje se odnose na upravljanje deviznim rizikom su:

- Identifikovanje,
- Merenje,
- Kontrola,
- Praćenje i
- Izveštavanje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3.1 Devizni rizik (nastavak)

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u Bankarskoj knjizi i u Knjizi trgovanja.

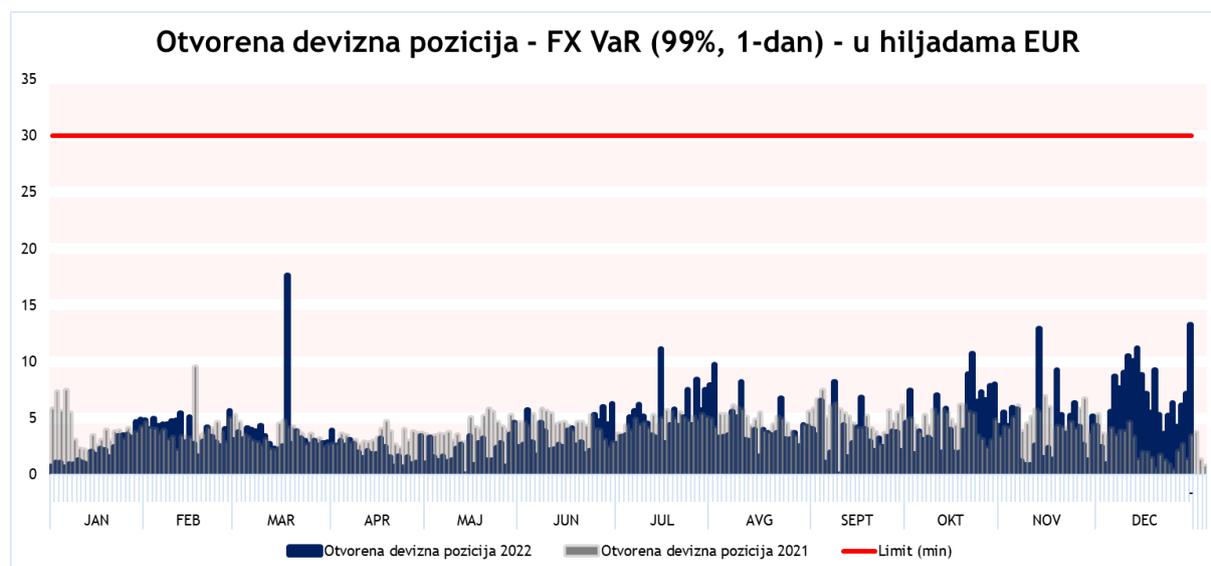
Pokazatelj deviznog rizika se prati kroz odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije i kapitala Banke. Obračun pokazatelja deviznog rizika se vrši u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke. Banka odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od nivoa propisanog odgovarajućim podzakonskim aktima.

Odeljenje računovodstva i izveštavanja dnevno obračuna ukupnu neto otvorenu poziciju i pokazatelj deviznog rizika Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke.

Na osnovu tako utvrđene neto otvorene devizne pozicije Banke, Odeljenje kontrole rizika u saradnji sa Addiko Grupom i metodologijom i alatima Addiko Grupe dnevno obračunava VaR otvorene devizne pozicije, obračunat metodom J.P. Morgan - *Geometric StDev, Monte-Carlo* sa intervalom poverenja od 99% i vremenskim horizontom od jednog dana, koji mora biti u okviru interno propisanih limita.

Na dan 31. decembra 2022. godine VaR (99%, 1 dan) otvorene devizne pozicije iznosio je EUR 13,23 hiljade, odnosno RSD 1,55 miliona i bio je značajno ispod interno definisanog limita od EUR 30 hiljada, odnosno RSD 3,5 miliona.

U nastavku je dat pregled kretanja VaR-a (99%, 1 dan) otvorene devizne pozicije Banke u toku 2022. godine:

Pored standardizovanih scenarija Addiko Grupe u odnosu na promenu valute EUR, najmanje jednom mesečno se sprovodi stres scenario kojim se procenjuje potencijalni efekat promene vrednosti lokalne valute od +/- 5% ili +/- 10% na bilans uspeha, finansijski rezultat Banke pre oporezivanja.

U slučaju da je pri postojećoj otvorenoj deviznoj poziciji Banke (sve ostale varijable nepromenjene) na dan 31. decembra 2022. godine bio zabeležen pad/rast lokalne valute (depresijacija/apresijacija RSD) za 5%, odnosno 10% u odnosu na EUR, USD, CHF i ostale valute zbirno, efekat na bilans uspeha pre oporezivanja bio bi negativan/pozitivan za oko RSD 6,39 miliona, odnosno RSD 12,79 miliona, uglavnom zbog obračunatih kursnih razlika po osnovu potraživanja i obaveza denominovanih u stranoj valuti.

Sledeća analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3.1 Devizni rizik (nastavak)

Valuta	Promene u deviznom kursu 2022. godine (%)	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2022. godine u 000 RSD	Promene u deviznom kursu 2021. godine (%)	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2021. godine u 000 RSD
EUR	+5%	(10,612)	+5%	(1,483)
USD	+5%	3,409	+5%	108
CHF	+5%	244	+5%	(117)
Ostale valute	+5%	(679)	+5%	672

Valuta	Promene u deviznom kursu 2022. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2022. godine u 000 RSD	Promene u deviznom kursu 2021. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2021. godine u 000 RSD
EUR	-5%	10,612	-5%	1,483
USD	-5%	(3,409)	-5%	(108)
CHF	-5%	(244)	-5%	117
Ostale valute	-5%	679	-5%	(672)

Analiza efekata kretanja kurseva valuta:

Valuta	Promene u deviznom kursu 2022. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2022. godine u 000 RSD	Promene u deviznom kursu 2021. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2021. godine u 000 RSD
EUR	+10%	(21,223)	+10%	(2,966)
USD	+10%	6,817	+10%	215
CHF	+10%	489	+10%	(234)
Ostale valute	+10%	(1,359)	+10%	1,343

Valuta	Promene u deviznom kursu 2022. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2022. godine u 000 RSD	Promene u deviznom kursu 2021. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2021. godine u 000 RSD
EUR	-10%	21,223	-10%	2,966
USD	-10%	(6,817)	-10%	(215)
CHF	-10%	(489)	-10%	234
Ostale valute	-10%	1,359	-10%	(1,343)

* U tabelama je prikazana promena u deviznom kursu od +5/+10% (depresijacija RSD) kao i -5%/-10% (apresijacija RSD) i njihov efekat na Bilans uspeha pre oporezivanja.

Odeljenje kontrole rizika navedenu analizu osetljivosti vrši i obračunava mesečno i o rezultatima izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) u skladu sa dinamikom održavanja sednica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3.1 Devizni rizik (nastavak)

Efekat mogućih kretanja kurseva stranih valuta u odnosu na RSD (uz konstantno održavanje ostalih varijabli) na kapital kroz perspektivu pokazatelja deviznog rizika Banke koji se utvrđuje shodno Odluci o adekvatnosti kapitala, dat je u sledećoj tabeli:

Promene u deviznom kursu 2022. godine	Pokazatelj deviznog rizika banke na dan 31. decembar 2022. godine nakon promene deviznog kursa 2022. godine (% kapitala)	Promene u deviznom kursu 2021. godine	Pokazatelj deviznog rizika banke na dan 31. decembar 2021. godine nakon promene deviznog kursa 2021. godine (% kapitala),
+5%	1,21	+5%	0,16
-5%	1,09	-5%	0,15
+10%	1,27	+10%	0,17
-10%	1,04	-10%	0,14

* U tabeli su prikazane promene u deviznom kursu od +5/+10% (depresijacija RSD) kao i -5%/-10% (apresijacija RSD) i njihov efekat na kapital kroz perspektivu pokazatelja deviznog rizika Banke koji se utvrđuje shodno Odluci o adekvatnosti kapitala.

Primenjene pretpostavke za obračun scenarija analize osetljivosti u 2022. godini u odnosu na bilans uspeha pre oporezivanja i kapital su iste kao i pretpostavke primenjene u scenario analizama osetljivosti za 2021. godinu.

U cilju zaštite od rizika promene deviznih kurseva, Banka zaključuje derivatne ugovore i ugovara kredite i plasmane sa valutnom klauzulom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)
4.1.2.3.1 Devizni rizik (nastavak)

U tabeli niže prikazana je valutna struktura finansijskih instrumenata na dan 31. decembra 2022. godine, finansijska sredstava sa valutnom klauzulom su uključena u devizne pozicije sa odgovarajućom valutom za koju je potraživanje vezano.

(000 RSD)

AKTIVA	EUR	USD	CHF	GBP	Ostale valute	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	7,433,907	171,548	105,434	10,985	45,249	7,479,789	15,246,913
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	946	946
Hartije od vrednosti	1,417,186	3,627,533	-	-	-	8,373,793	13,418,512
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	226,291	729,409	686,767	43,340	16,009	4,036,807	5,738,623
Kredit, potraživanja i založena potraživanja komitenata	35,273,121	135,388	125,568	-	-	30,169,318	65,703,395
Ostala sredstva	139,400	22,402	61	3	19	287,048	448,934
Ukupna bilansna aktiva	44,489,905	4,686,280	917,829	54,329	61,277	50,347,701	100,557,322
Derivativni instrumenti	160,732	1,188,550	-	-	-	-	1,349,282
Ukupna aktiva	44,650,637	5,874,830	917,829	54,329	61,277	50,347,701	101,906,604
PASIVA							
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	2,126	2,126
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	4,693,003	-	1	-	34	3,130,989	7,824,026
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	36,790,903	5,709,871	912,264	48,655	80,212	26,181,341	69,723,245
Ostale finansijske obaveze	546,803	53,342	697	202	92	453,393	1,054,528
Ukupna bilansna pasiva	42,030,708	5,763,212	912,962	48,857	80,337	29,767,848	78,603,925
Derivativni instrumenti	2,832,163	43,446	-	-	-	-	2,875,609
Ukupna pasiva	44,862,871	5,806,658	912,962	48,857	80,337	29,767,848	81,479,534
Duga devizna pozicija	-	68,172	4,867	5,471	-	20,579,854	20,427,070
Kratka devizna pozicija	212,234	-	-	-	19,060	-	231,294

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)
4.1.2.3.1 Devizni rizik (nastavak)

U tabeli niže prikazana je valutna struktura finansijskih instrumenata na dan 31. decembra 2021. godine, finansijska sredstava sa valutnom klauzulom su uključena u devizne pozicije sa odgovarajućom valutom za koju je potraživanje vezano.

(000 RSD)

AKTIVA	EUR	USD	CHF	GBP	Ostale valute	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	3,460,073	142,919	80,544	5,873	39,309	6,023,133	9,751,850
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	3,459	3,459
Hartije od vrednosti	1,646,539	2,086,965	-	-	-	9,720,879	13,454,383
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,651,789	982,845	73,453	39,013	54,362	22,545	4,824,007
Kredit, potraživanja i založena potraživanja komitenata	35,051,828	127,749	170,238	-	-	36,769,093	72,118,908
Ostala sredstva	222,689	6,677	92	13	41	204,647	434,159
Ukupna bilansna aktiva	44,032,918	3,347,155	324,327	44,900	93,712	52,743,756	100,586,766
Derivativni instrumenti	1,971,852	2,105,769	342,692	-	-	-	4,420,313
Ukupna aktiva	46,004,770	5,452,924	667,019	44,900	93,712	52,743,756	105,007,079
PASIVA							
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	-	3,200	3,200
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	6,107,321	125	107	-	-	2,450,875	8,558,428
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	36,715,202	5,389,698	655,546	48,564	88,860	26,025,964	68,923,834
Ostale finansijske obaveze	631,674	6,219	756	214	123	503,856	1,142,842
Ukupna bilansna pasiva	43,454,196	5,396,042	656,410	48,778	88,982	28,983,895	78,628,304
Derivativni instrumenti	2,563,290	54,730	12,955	-	22,934	-	2,653,909
Ukupna pasiva	46,017,486	5,450,772	669,365	48,778	111,916	28,983,895	81,282,213
Duga devizna pozicija		2,152				23,759,860	23,762,011
Kratka devizna pozicija	12,716		2,346	3,879	18,204		37,146

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4, POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3.1 Devizni rizik (nastavak)

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. Glasnik RS br. 103/2016-3, 103/2018-91, 88/2019-71, 67/2020-25, 98/2020-72, 137/2020-24, 59/2021-55, 67/2022, 137/2022), Banka je dužna da pokazatelj deviznog rizika tj, odnos između aktive i pasive, održava tako da ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke, uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana, ne bude veća od 20% njenog kapitala.

U toku cele 2022. godine Banka je imala usklađen navedeni pokazatelj sa zahtevima Narodne banke Srbije.

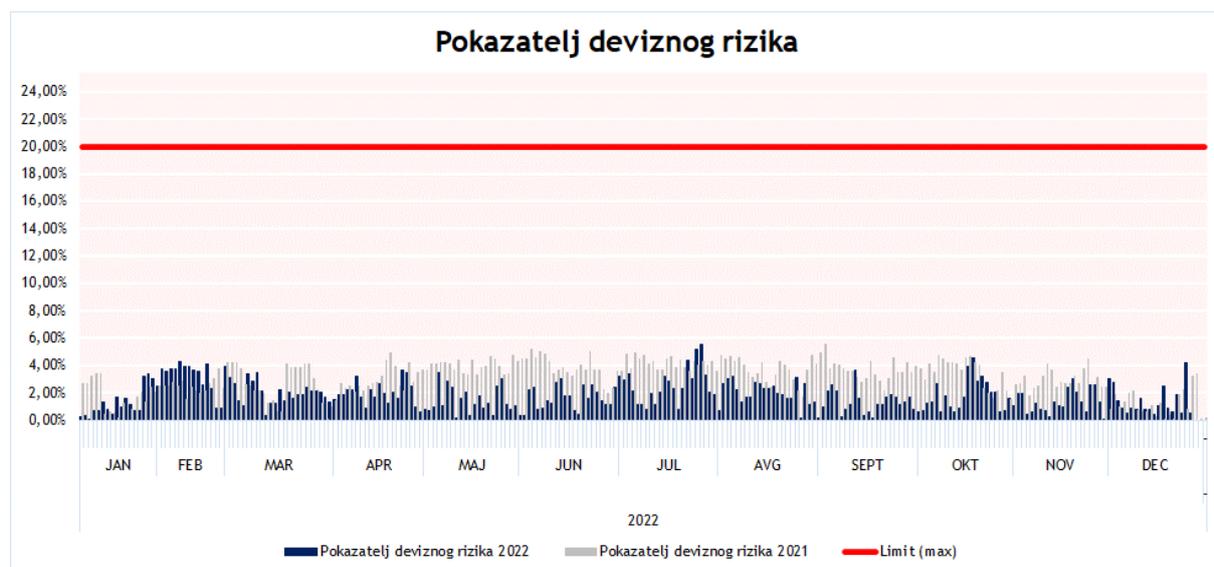
Na dan 31. decembra 2022. godine i 31. decembra 2021. godine pokazatelj deviznog rizika Banke bio je kao što sledi:

Pokazatelj deviznog rizika u %	2022.	2021.
na dan 31. decembra *	1,20	0,16
maksimalan za mesec decembar **	4,22	3,46
minimalan za mesec decembar **	0,06	0,07

*Pokazatelj nakon obračuna kapitala i evidentiranja svih poslovnih promena

**Pokazatelj ostvaren za tekuće radne dane u decembru

U nastavku je prikazano kretanje pokazatelja deviznog rizika u 2022. i 2021. godini:

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige

Kamatni rizik predstavlja rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Banka posebno analizira i upravlja izloženosti po osnovu sledećih oblika kamatnog rizika:

- Rizik vremenske neusklađenosti dospeća (za stavke s fiksnom kamatnom stopom) i ponovnog određivanja cena (za stavke s promenljivom kamatnom stopom) za pojedinačne stavke aktive i pasive, kao i za vanbilansne stavke banke (*engl. repricing risk*);
- Rizik krive prinosa (*engl. yield curve risk*) kome je izložena usled promene oblika kao i nagiba krive prinosa;
- bazni rizik (*engl., basis risk*) – kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena;
- Rizik opcija (*engl. optionality risk*) kome je izložena zbog ugovornih odredbi u vezi sa kamatno osetljivim pozicijama (kreditni s mogućnošću prevremene otplate, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja i dr).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

U skladu sa odgovornostima i nadležnostima definisanim propisima i aktima Narodne banke Srbije, Upravni odbor Banke definiše strategiju i ciljeve Banke u skladu sa kriterijumima za rizike i rezultat, dok Izvršni odbor ima sveukupnu nadležnost za poslovanje Banke i sprovođenje strategije i politika za upravljanje rizicima i strategije upravljanja kapitalom.

Druge odgovornosti u vezi sa kamatnim rizikom se izvršavaju kroz sledeće odbore koje Banka uspostavlja, u skladu sa zakonom, propisima i aktima Narodne banke Srbije:

- Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju) i
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO).

Odeljenje kontrole rizika je u vezi sa upravljanjem kamatnim rizikom, između ostalog odgovorno za sveobuhvatnu analizu, merenje, procenu, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku kao i za kreiranje i implementiranje adekvatnog sistema limitiranja i procedura za rano upozorenje usklađenih sa ICAAP procesom (*engl. Internal Capital Adequacy Assessment Process*).

Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom je u vezi sa upravljanjem kamatnim rizikom Banke, između ostalog nadležno da:

- Upravlja kamatno osetljivim stavkama aktive i pasive Banke ukupno i po svakoj materijalno značajnoj valuti na način da nivo kamatnog rizika bude u okvirima prihvatljivog;
- Daje predloge Odboru za upravljanje aktivom i pasivom za ublažavanje, izbegavanje i zaštitu (*engl. Hedging*) od kamatnog rizika u slučaju povećanih troškova poslovanja i probijanja utvrđenih limita usled promene kamatnih stopa;
- U saradnji sa drugim tržišnim sektorima sprovodi mere koje je Izvršni odbor doneo u vezi sa ublažavanjem kamatnog rizika;
- Obavlja ostale poslove definisane odgovarajućim internim poslovnikom Banke.

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima banke i u skladu sa metodologijom Addiko Grupe, Odeljenje kontrole rizika putem GAP analize (*engl. Interest Sensitivity Gap Balance*) primenjene na bilansne pozicije aktive (imovine) i pasive (obaveza) Banke, kao i kamatno osetljive vanbilansne stavke Banke iz Bankarske knjige najmanje na mesečnom nivou meri, odnosno vrši procenu negativnih efekata promene kamatne stope na finansijski rezultat (bilans uspeha), kao i ekonomsku vrednost Banke.

Izloženost riziku kamatne stope u Bankarskoj knjizi i procena efekata promene ove stope na finansijski rezultat Banke (bilans uspeha) utvrđuje se u skladu sa pristupom baziranom na Delta pristupu u smislu da rezultat prikazuje samo deltu (promenu) kamatnog prihoda obračunatu sa predefinisanim pomeranjem/promenom kamatne stope. Prilikom obračuna uzimaju se u obzir samo kamatno osetljive pozicije iz Bankarske knjige dok je bilans kamatnog GAP-a osnov obračuna. Takođe, nema dinamičkog pregleda (planirani novi poslovi nisu obuhvaćeni, aspekt isteka plasmana nije obuhvaćen, nema prelaska između kategorija rizika – fiksni, varijabilni i *UFN*).

EVE (engl. economic value of equity) predstavlja meru rizika kamatnih stopa u Bankarskoj knjizi (*IRRBB*) a odnosi se na trenutni ili potencijalni rizik na kapital Banke koji nastaje usled nepovoljnih kretanja kamatnih stopa, koje utiču na pozicije Bankarske knjige. Promenom kamatnih stopa, menja se i sadašnja vrednost kao i struktura budućih novčanih tokova. To zauzvrat menja osnovnu vrednost aktive, pasive i vanbilansnih stavki banke, a time i njenu ekonomsku vrednost.

EVE meri teorijsku promenu neto sadašnje vrednosti bilansa stanja isključujući kapital. Tržišna vrednost kapitala izračunava se kao sadašnja vrednost novčanih tokova imovine, umanjena za sadašnju vrednost novčanih tokova obaveza.

Promena *NII (engl. Net interest income)* kao mera rizika kamatnih stopa u Bankarskoj knjizi odnosi se na trenutni ili potencijalni rizik koji utiče na rezultat Banke koji nastaje usled nepovoljnih kretanja kamatnih stopa, koje utiču na pozicije Bankarske knjige.

Promene u kamatnim stopama utiču na rezultat banke menjanjem prihoda i rashoda osetljivih na kamatne stope, utičući na njen neto prihod od kamata (*NII*).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)
4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

U cilju sagledavanja mogućih posledica promena kamatnih stopa na rezultat Banke koristeći prethodno dva opisana pristupa (*EVE* i *DNII*), sprovede se scenariji sa predefinisanim pretpostavkama pomeranja kamatne stope i to:

- Paralelno pomeranje na gore +200bps
- Paralelno pomeranje na dole -200bps
- Paralelni šok na gore BSBS
- Paralelni šok na dole BSBS
- "Steepener" šok BCBS
- "Flattener" šok BCBS
- Kratkoročne stope šok na gore BCBS
- Kratkoročne stope šok na dole BCBS

Komplementarnost *EVE* i *DNII* pristupa se ogleda kroz:

- Obe mere reflektuju uticaj promena neto novčanih tokova koje su rezultat promena kamatnih stopa;
- Promena u očekivanim dobitcima se reflektuje kroz promenu ekonomske vrednosti;
- Pod uticajem su uobičajenih pretpostavki modeliranja.

Na dan 31. decembra 2022. godine efekat na *DNII* bio je kao što sledi:

<i>Scenario</i>	Efekat u mil EUR, 2022.	Efekat u mil EUR, 2021.
Paralelno pomeranje na gore +200bps	1,17	0,74
Paralelno pomeranje na dole -200bps	(1,16)	0,15
Paralelni šok na gore BSBS	1,14	0,56
Paralelni šok na dole BSBS	(1,11)	(0,15)
"Steepener" šok BCBS	0,37	1,29
"Flattener" šok BCBS	(0,21)	(1,19)
Kratkoročne stope šok na gore BCBS	0,12	(0,99)
Kratkoročne stope šok na dole BCBS	(0,11)	0,59

Radi potpunijeg merenja uticaja kamatnog rizika na kapital Banke, uzimajući u obzir samo kamatno osetljive stavke aktive i pasive Banke vrši se i merenje, odnosno utvrđivanje pokazatelja kamatnog rizika u odnosu na kapital, kao odnos utvrđene ekonomske vrednosti Banke i kapitala Banke obračunatog u skladu sa Odlukom Narodne Banke Srbije o adekvatnosti kapitala. Pokazatelj kamatnog rizika (*engl. Risk-Equity-Ratio*) pod navedenim pretpostavkama, pokazuje stepen izloženosti kapitala Banke kamatnom riziku.

Pokazatelj kamatnog rizika na dan 31. decembra 2022. godine kao pokazatelj promene ekonomske vrednosti za kamatno osetljive pozicije u odnosu na kapital Banke iznosio je 6,85% za *EVE* scenario "paralelni šok na gore BSBS" (na dan 31. decembar 2021. godine: 10,85%) što je i dalje ispod postavljenog internog limita od 15% kapitala Banke, dok je za efekat druge grupe scenarija, odnosno za scenario Paralelno pomeranje na gore +200bps' iznosio 3,68% što je značajno ispod postavljenog internog limita od 20% kapitala Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4, POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

Tabela predstavlja ukupan iznos finansijskih sredstava i obaveza po iskazanoj vrednosti, kategorizovanoj po ranijem od datuma određivanja cene (*engl. re-pricing date*) ili datuma dospeća na dan 31. decembra 2022. godine:

(u 000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
FINANSIJSKA AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,622,188	461,150	2,464,811	2,852,844	-	1,845,920	15,246,913
Potraživanja po osnovu derivata						946	946
Hartije od vrednosti	312,536	-	1,235,949	5,729,363	4,294,960	-	11,572,808
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5,726,082	3,278	5,134	78	-	4,051	5,738,623
Kreditni i potraživanja od komitenata	8,178,707	21,609,111	12,096,477	20,365,854	1,584,557	1,868,689	65,703,395
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	448,934	448,934
Aktiva ukupno	21,839,513	22,073,539	15,802,371	28,948,139	5,879,517	4,168,540	98,711,619
FINANSIJSKA PASIVA							
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	2,126	2,126
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2,057,557	1,276,020	4,422,575	30,000	-	37,874	7,824,026
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	21,054,957	7,163,635	20,817,053	11,579,228	8,234,610	873,762	69,723,245
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,054,528	1,054,528
Pasiva ukupno	23,112,514	8,439,655	25,239,628	11,609,228	8,234,610	1,968,290	78,603,925
Kamatni GAP	(1,273,001)	13,633,884	(9,437,257)	17,338,911	(2,355,093)	2,200,250	20,107,694

*Uključujući samo hartije od vrednosti iz bankarske knjige (Hartija od vrednosti iz knjige trgovanja u iznosu od 1,845,704 hiljade dinara nisu uključeni).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

Tabela predstavlja ukupan iznos finansijskih sredstava i obaveza po iskazanoj vrednosti, kategorizovanoj po ranijem od datuma određivanja cene (*engl. repricing date*) ili datuma dospeća na dan 31. decembra 2021. godine:

(u 000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
FINANSIJSKA AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6,091,854	141,600	756,840	875,989	-	1,885,567	9,751,850
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	3,459	3,459
Hartije od vrednosti	103,709	-	1,448,268	5,903,593	4,017,660	-	11,473,230
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4,800,731	3,746	6,047	12,766	-	717	4,824,007
Kredit i potraživanja od komitenata	12,644,937	26,261,846	10,162,024	17,952,261	3,669,961	1,427,879	72,118,908
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	434,159	434,159
Aktiva ukupno	23,641,231	26,407,192	12,373,179	24,744,609	7,687,621	3,751,781	98,605,613
FINANSIJSKA PASIVA							
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	-	3,200	3,200
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	4,107,951	2,155,736	2,292,026	-	-	2,715	8,558,428
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	29,335,075	5,238,790	17,149,870	9,025,010	7,153,662	1,021,427	68,923,834
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,142,842	1,142,842
Pasiva ukupno	33,443,026	7,394,526	19,441,896	9,025,010	7,153,662	2,170,184	78,628,304
Kamatni GAP	(9,801,795)	19,012,666	(7,068,717)	15,719,599	533,959	1,581,597	19,977,309

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

Tabela predstavlja ukupan iznos finansijskih sredstava i obaveza po iskazanoj vrednosti, kategorizovanoj po ranijem od datuma određivanja cene (*engl. repricing date*) ili datuma dospeća i po tipu kamatne stope na dan 31. decembra 2022. godine:

(u 000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekama- tonosno	Ukupno
FINANSIJSKA AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,622,188	461,150	2,464,811	2,852,844	-	1,845,920	15,246,913
Od toga: sa fiksnom ks	7,622,188	461,150	2,464,811	2,852,844	-	-	13,400,993
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,845,920	1,845,920
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	946	946
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	946	946
Hartije od vrednosti	312,536	-	1,235,949	5,729,363	4,294,960	-	11,572,808
Od toga: sa fiksnom ks	312,536	-	1,235,949	5,729,363	4,294,960	-	11,572,808
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5,726,082	3,278	5,134	78	-	4,051	5,738,623
Od toga: sa fiksnom ks	5,726,082	3,278	5,134	78	-	-	5,734,572
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	4,051	4,051
Kredit i potraživanja od komitenata	8,178,707	21,609,111	12,096,477	20,365,854	1,584,557	1,868,689	65,703,395
Od toga: sa fiksnom ks	1,440,315	2,735,008	10,594,243	20,365,854	1,584,557	-	36,719,977
Od toga: sa varijabilnom ks	6,738,392	18,874,103	1,502,234	-	-	-	27,114,729
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,868,689	1,868,689
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	448,934	448,934
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	448,934	448,934
Aktiva ukupno	21,839,513	22,073,539	15,802,371	28,948,139	5,879,517	4,168,540	98,711,619
Od toga: sa fiksnom ks	15,101,121	3,199,436	14,300,137	28,948,139	5,879,517	-	67,428,350
Od toga: sa varijabilnom ks	6,738,392	18,874,103	1,502,234	-	-	-	27,114,729
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	4,168,540	4,168,540

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

(u 000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekama- tonosno	Ukupno
FINANSIJSKA PASIVA							
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	-	2,126	2,126
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	2,126	2,126
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2,057,557	1,276,020	4,422,575	30,000	-	37,874	7,824,026
Od toga: sa fiksnom ks	999,599	699,967	1,736,150	30,000	-	-	3,465,716
Od toga: sa varijabilnom ks	1,057,958	576,053	2,686,425	-	-	-	4,320,436
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	37,874	37,874
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	21,054,957	7,163,635	20,817,053	11,579,228	8,234,610	873,762	69,723,245
Od toga: sa fiksnom ks	20,903,297	7,163,635	20,817,053	11,579,228	8,234,610	-	68,697,823
Od toga: sa varijabilnom ks	151,660	-	-	-	-	-	151,660
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	873,762	873,762
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,054,528	1,054,528
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,054,528	1,054,528
Pasiva ukupno	23,112,514	8,439,655	25,239,628	11,609,228	8,234,610	1,968,290	78,603,925
Od toga: sa fiksnom ks	21,902,896	7,863,602	22,553,203	11,609,228	8,234,610	-	72,163,539
Od toga: sa varijabilnom ks	1,209,618	576,053	2,686,425	-	-	-	4,472,096
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,968,290	1,968,290
Kamatni GAP	(1,273,001)	13,633,884	(9,437,257)	17,338,911	(2,355,093)	2,200,250	20,107,694
Od toga: sa fiksnom ks	(6,801,775)	(4,664,166)	(8,253,066)	17,338,911	(2,355,093)	-	(4,735,189)
Od toga: sa varijabilnom ks	5,528,774	18,298,050	(1,184,191)	-	-	-	22,642,633
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	2,200,250	2,200,250

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4, POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

Tabela predstavlja ukupan iznos finansijskih sredstava i obaveza po iskazanoj vrednosti, kategorizovanoj po ranijem od datuma određivanja cene (*re-pricing date*) ili datuma dospeća i po tipu kamatne stope na dan 31. decembra 2021. godine:

(u 000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekama- tonosno	Ukupno
FINANSIJSKA AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6,091,854	141,600	756,840	875,989	-	1,885,567	9,751,850
Od toga: sa fiksnom ks	6,091,854	141,600	756,840	875,989	-	-	7,866,283
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,885,567	1,885,567
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	3,459	3,459
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	3,459	3,459
Hartije od vrednosti	103,709	-	1,448,268	5,903,593	4,017,660	-	11,473,230
Od toga: sa fiksnom ks	103,709	-	1,448,268	5,903,593	4,017,660	-	11,473,230
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacij	4,800,731	3,746	6,047	12,766	-	717	4,824,007
Od toga: sa fiksnom ks	4,793,313	1,344	6,047	12,766	-	-	4,813,470
Od toga: sa varijabilnom ks	7,418	2,402	-	-	-	-	9,820
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	717	717
Kredit i potraživanja od komitenata	12,644,937	26,261,846	10,162,024	17,952,261	3,669,961	1,427,879	72,118,908
Od toga: sa fiksnom ks	1,633,989	1,661,318	7,544,646	17,952,261	3,669,961	-	32,462,175
Od toga: sa varijabilnom ks	11,010,948	24,600,528	2,617,378	-	-	-	38,228,854
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,427,879	1,427,879
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	434,159	434,159
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	434,159	434,159
Aktiva ukupno	23,641,231	26,407,192	12,373,179	24,744,609	7,687,621	3,751,781	98,605,613
Od toga: sa fiksnom ks	12,622,865	1,804,262	9,755,801	24,744,609	7,687,621	-	56,615,158
Od toga: sa varijabilnom ks	11,018,366	24,602,930	2,617,378	-	-	-	38,238,674
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	3,751,781	3,751,781

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

(u 000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekama- tonosno	Ukupno
FINANSIJSKA PASIVA							
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	-	3,200	3,200
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	3,200	3,200
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	4,107,951	2,155,736	2,292,026	-	-	2,715	8,558,428
Od toga: sa fiksnom ks	2,381,522	400,000	948,231	-	-	-	3,729,753
Od toga: sa varijabilnom ks	1,726,429	1,755,736	1,343,795	-	-	-	4,825,960
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	2,715	2,715
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	29,335,075	5,238,790	17,149,870	9,025,010	7,153,662	1,021,427	68,923,834
Od toga: sa fiksnom ks	28,894,687	5,238,790	17,149,870	9,025,010	7,153,662	-	67,462,019
Od toga: sa varijabilnom ks	440,388	-	-	-	-	-	440,388
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,021,427	1,021,427
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,142,842	1,142,842
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,142,842	1,142,842
Pasiva ukupno	33,443,026	7,394,526	19,441,896	9,025,010	7,153,662	2,170,184	78,628,304
Od toga: sa fiksnom ks	31,276,209	5,638,790	18,098,101	9,025,010	7,153,662	-	71,191,772
Od toga: sa varijabilnom ks	2,166,817	1,755,736	1,343,795	-	-	-	5,266,348
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	2,170,184	2,170,184
Kamatni GAP	(9,801,795)	19,012,666	(7,068,717)	15,719,599	533,959	1,581,597	19,977,309
Od toga: sa fiksnom ks	(18,653,344)	(3,834,528)	(8,342,300)	15,719,599	533,959	-	(14,576,614)
Od toga: sa varijabilnom ks	8,851,549	22,847,194	1,273,583	-	-	-	32,972,326
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,581,597	1,581,597

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

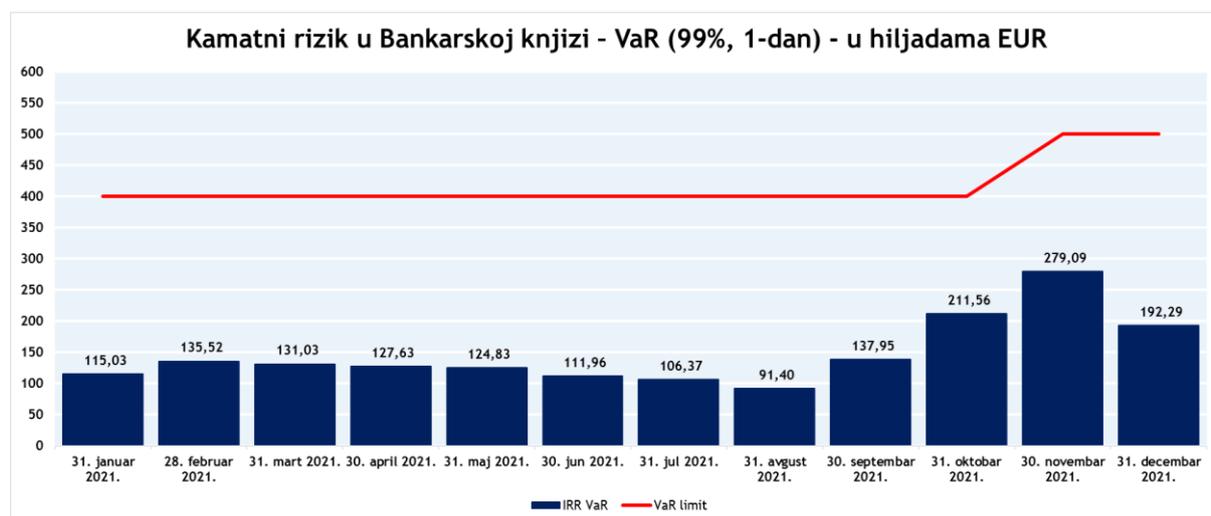
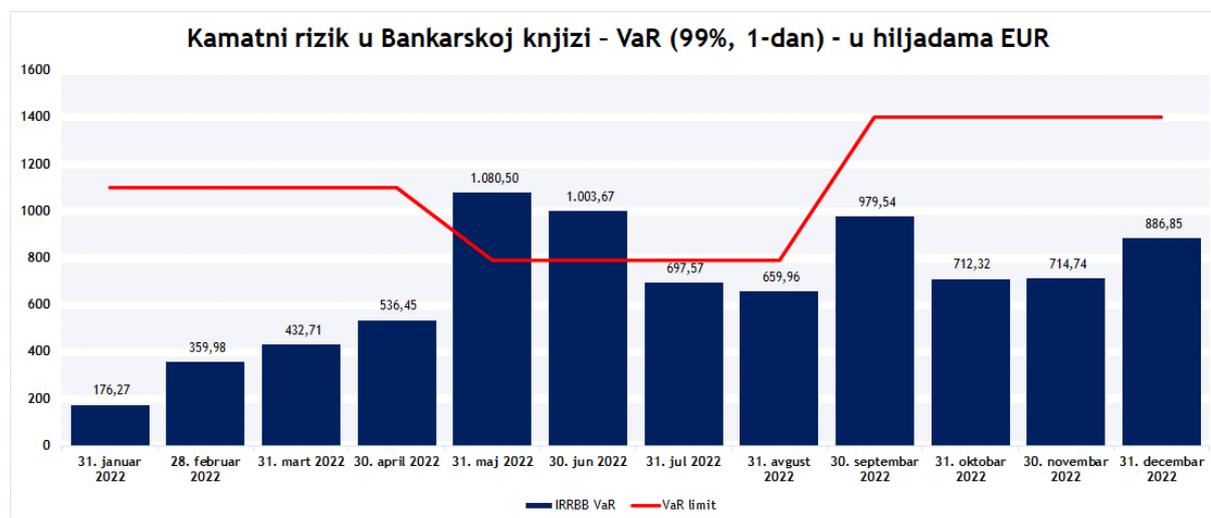
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

U toku 2022. godine pokazatelj kamatnog rizika VaR (99%, 1d) je bio na nižem nivou, osim u maju i junu i septembru kada je kamatni rizik u Bankarskoj knjizi iznosio EUR 1,08, EUR 1,00 i EUR 0,98 miliona. Ova odstupanja od godišnjeg proseka su pripisana uvećanoj volatilnosti kamatnih stopa. Na dan 31. decembra 2022. godine VaR (99%, 1 dan) kamatnog rizika u bankarskoj knjizi iznosio je EUR 886,85 hiljada odnosno RSD 104,05 miliona i bio je značajno ispod limita od EUR 1,4 miliona, odnosno RSD 164,25 miliona.

U nastavku je grafički prikaz kretanja ovog pokazatelja u 2022. i 2021. godini:

4.1.2.3.3 Cenovni rizik

Banka je izložena i cenovnom riziku po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom na to da su ulaganja Banke klasifikovana u bilansu stanja kao po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultati jednim delom kao ulaganja u Knjigu trgovanja. Upravni odbor Banke na predlog Izvršnog odbora Banke usvaja odgovarajuće politike za upravljanje tržišnim rizicima, Izvršni odbor Banke, na predlog Odeljenja kontrole rizika (i Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom), usvaja i odgovarajuće prateće procedure i priručnike za identifikovanje, merenje/procenu, ublažavanje i praćenje tržišnih rizika. Ove politike, procedure i priručnici zasnivaju se na principima Banke i Addiko Grupe u vezi sa upravljanjem i kontrolom tržišnih rizika i u skladu su sa minimumom standarda i kriterijumima koje propisuje Narodna banka Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Cenovni rizik (nastavak)

Za upravljanje cenovnim rizikom po dužničkim i vlasničkim HoV, kome je Banka izložena, odgovoran je Izvršni odbor Banke. ALCO predlaže Izvršnom odboru mere koje imaju za cilj efikasno i uspešno upravljanje ostalim tržišnim rizicima. Radi praćenja i kontrole cenovnog i drugih tržišnih rizika koji proizilaze iz Bankarske knjige i Knjige trgovanja, Banka jednom godišnje utvrđuje set limita i to: limit volumena/pozicije (*engl. Volume/Position limit*), gubitka (*engl. Stop-Loss Limit p.a.*) i VaR limit (1-dnevni, 99%). Limiti za Knjigu trgovanja i Bankarsku knjigu se utvrđuju najmanje jednom godišnje u saradnji sa Addiko Grupom, po zahtevu/predlogu Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom, koji sadrži i strategiju poslovanja Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom u okviru svake od knjiga poslovanja. Zahtev sadrži i procenu, odnosno komentare Odeljenja kontrole rizika u vezi sa predloženim pozicijama i limitima, polazeći od nivoa kapitala i drugih parametara i pokazatelja poslovanja. Zahtev za limite poslovanja u Bankarskoj i Knjizi trgovanja odobrava Izvršni odbor Banke koji se dalje dostavlja Addiko Grupi. Prema standardu matične Banke, na isti način, definišu se pozicije i limiti tzv. Knjige za upravljanje tržišnim rizicima (*engl. Market Risk Steering Book*) koja u slučaju Banke, sadrži sledeće: VaR limit kamatnog rizika i ukupne FX otvorene pozicije, čije pozicije i limiti služe za strateško poslovanje.

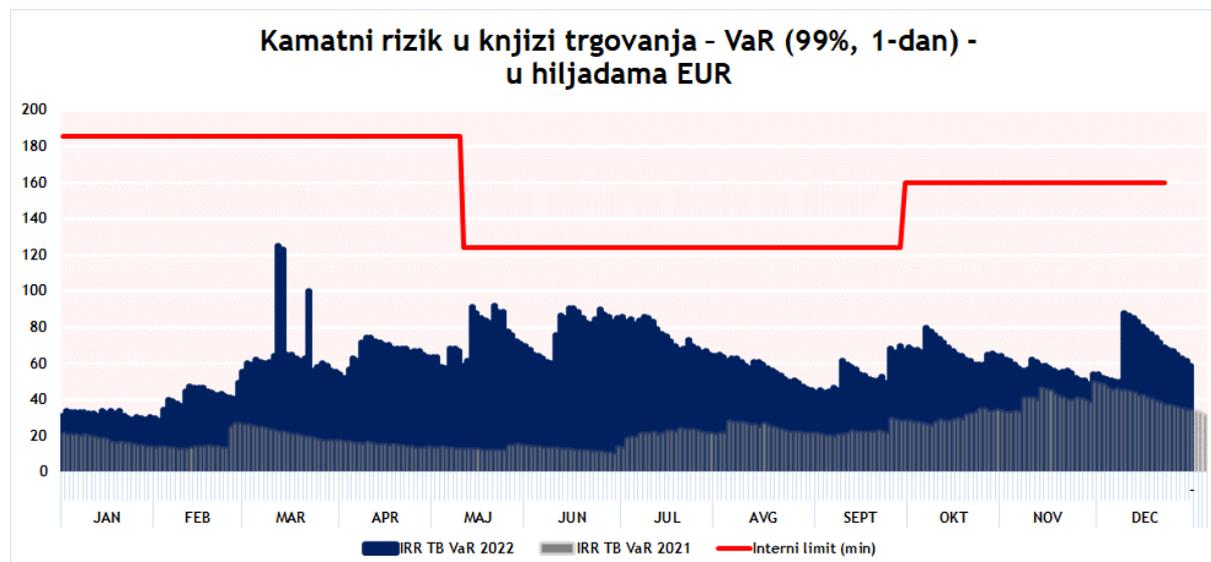
Unutar Knjige za upravljanje tržišnim rizicima Banka je u 2022. godini poslovala i imala utvrđene limite VaR za kamatni rizik iz Bankarske knjige i ukupnu otvorenu FX poziciju.

U 2022. godini, u skladu sa Grupnom i lokalnom strategijom, procedurama i odobrenim limitima, Banka nije imala učešća u drugim pravnim licima po osnovu trgovanja akcijama na Beogradskoj berzi.

Banka je tokom 2022. godine nastavila da ugovara trgovanje finansijskim derivatima sa Addiko Bank dd Zagreb i primenjuje elemente dodatne kreditne zaštite kroz međusobno obezbeđivanje kolaterala između Banaka, a saglasno međusobno zaključenim ugovorima „*Master Agreement for Financial Derivatives Transactions*“ i „*Collateral Addendum to the above-mentioned Master Agreement for Financial Derivatives Transactions*“ koji su usklađeni sa standardima ISDA (*eng. International Swaps and Derivatives Association*).

Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti po regulative NBS odgovara kamatnom riziku iz Knjige trgovanja po standardima Addiko Grupe. Najznačajniji faktor koji utiče na ovaj rizik predstavljaju državne hartije od vrednosti koje se vode u Knjizi trgovanja. U poslednjem kvartalu 2022. godine došlo je do rasta kamatnog rizika (VaR) usled volatilnosti kamatnih stopa. Na dan 31. decembra 2022. godine, VaR kamatnog rizika iz Knjige trgovanja iznosio je EUR 58,8 hiljada odnosno RSD 6,9 miliona i bio je ispod limita koji je iznosio EUR 160 hiljada odnosno RSD 18,8 miliona.

U nastavku je dat pregled kretanja vrednosti VaR (99%, 1 dan) kamatnog rizika iz knjige trgovanja u 2022. i 2021. godini:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

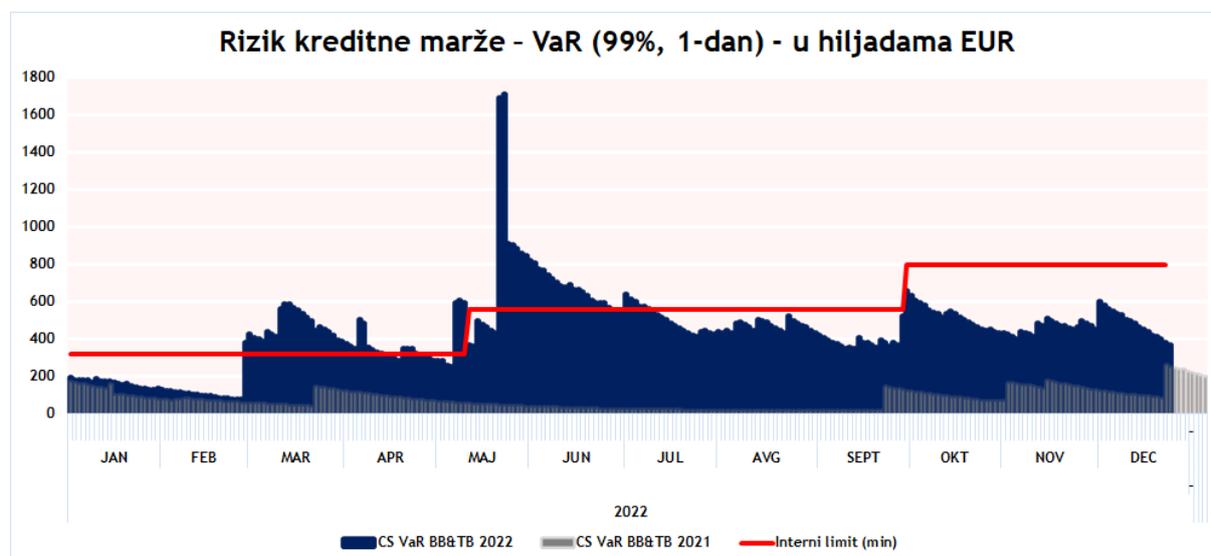
4.1.2.3.4 Rizik ulaganja u vlasničke hartije od vrednosti

Banka prema standardima Addiko Grupe prepoznaje i rizik ulaganja u vlasničke hartije od vrednosti, ali Banka nije u 2022. godini imala izloženost po osnovu ovih hartija.

4.1.2.3.5 Rizik kreditne marže

Banka takođe prati i Rizik kreditne marže - likvidni (engl. *Credit Spread Risk - Liquid*), kao posebnu komponentu tržišnog rizika koji se definiše kao rizik od promene tržišne cene zbog promena kreditnih marži na tržištu. Ključni faktor koji utiče na rizik kreditne marže je držanje rezervi likvidnosti u obliku hartija od vrednosti. U prvoj polovini 2022. godine primetan je porast izloženosti ovom riziku usled velike volatilnosti CDS spreda prouzrokovane nesigurnošću na finansijskim tržištima. Na dan 31. decembar 2022. godine VaR (99%, 1 dan) rizika kreditne marže iznosio je EUR 326,15 hiljada odnosno RSD 38,2 miliona i bio je značajno ispod limita koji iznosi EUR 800 hiljada odnosno RSD 93,8 miliona.

U nastavku je dat pregled kretanja vrednosti VaR (99%, 1 dan) rizika kreditne marže u 2022. i 2021. godini:

4.1.3 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospelje obaveze i to zbog:

- Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti)

Banka upravlja likvidnošću na način da kroz obezbeđivanje dovoljnih sredstva za izmirenje dospelih obaveza uz minimalne troškove osigura svoje redovno i nesmetano poslovanje. To podrazumeva i obavezu Banke da u redovnom poslovanju obezbedi i održava rezervu likvidnosti za slučaj vanrednih i nepredviđenih okolnosti.

S tim u vezi, Banka je domen kontrole i upravljanja rizikom likvidnosti uredila setom internih akata (strategija, politika, procedura, itd,) koji su usklađeni sa zakonskim i podzakonskim aktima Narodne banke Srbije koji regulišu upravljanje likvidnošću, sa drugim politikama i relevantnim aktima Banke, kao i sa standardima Addiko Grupe, čija je Banka članica.

Cilj Strategije za rizik likvidnosti je da uspostavi opšte parametre za promišljeno i stalno upravljanje rizikom likvidnosti inherentnim za poslovni model Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Praćenje i upravljanje likvidnosti na nivou Banke je u odgovornosti Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom (*engl. Balance Sheet Management & Treasury*). Tu se odvija upravljanje situacionom i strukturnom likvidnošću i koordinacija potencijala za finansiranje na nivou Banke. Kontrola rizika likvidnosti je u odgovornosti Odeljenja kontrole rizika koje obavlja poslove merenja i ublažavanja, kao i pravovremeno i konzistentno izveštavanje o izloženosti riziku likvidnosti.

Banka ima uspostavljen plan poslovanja za slučaj nastupanja kriza likvidnosti kojim su definisani procesi i instrumenti kontrole ili zaštite koji su potrebni da bi se otklonile neposredne krize ili kako bi se prevazišle akutne krize. U slučaju krize likvidnosti, glavni prioriteti Banke su rigorozno održavanje solventnosti i sprečavanje narušavanja ugleda Banke.

Ovom Strategijom se definiše:

- Adekvatna identifikacija, definisanje, analiza, merenje, monitoring, izveštavanje i ograničavanje celokupnog apetita za rizik likvidnosti Banke, kako bi se obezbedio održivi razvoj poslovanja Banke;
- Obezbeđivanje da se struktura rizika likvidnosti kreira u skladu sa raspoloživim kapitalom i likvidnošću, čime se podržava njegova zaštita i očuvanje vrednosti za akcionare Banke;
- Organizacioni okvir za dnevno upravljanje i odlučivanje u vezi sa rizikom likvidnosti;
- Efikasno upravljanje likvidnošću (uključujući kvalitet podataka) i pristup „posmatranja unapred“ (*engl. Forward Looking Approach*) koji poštuje definisane signale ranog upozoravanja čiji je cilj usklađivanje adekvatnosti likvidnosti na dugoročnom horizontu

U skladu sa odgovornostima i nadležnostima definisanim propisima i aktima Narodne banke Srbije, Upravni odbor Banke definiše strategiju i ciljeve Banke u skladu sa kriterijumima za rizike i rezultat, dok Izvršni odbor ima sveukupnu nadležnost za poslovanje Banke i sprovođenje strategije i politika za upravljanje rizicima i strategije upravljanja kapitalom.

Druge odgovornosti u vezi sa rizikom likvidnosti se izvršavaju kroz sledeće odbore, u skladu sa zakonom, propisima i aktima Narodne banke Srbije:

- Odbor za praćenje poslovanja Banke;
- Odbor za upravljanje aktivnom i pasivom (ALCO).

Odeljenje kontrole rizika je odgovorno za sveobuhvatnu analizu, merenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti, uključujući i rizik marže finansiranja (*engl. Funding Spread Risk*) kao i za kreiranje i implementiranje adekvatnog sistema limitiranja i procedura za rano upozorenje usklađenih sa okvirom ICAAP (*engl. Internal Capital Adequacy Assesment Process*) i okvirom ILAAP (*engl. Internal Liquidity Adequacy Assesment Process*).

Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom je odgovorno za upravljanje likvidnošću na lokalnom nivou, te je s tim u vezi unutar ove organizacione jedinice delegiran i zaposleni koji shodno standardima Addiko Grupe obavlja poslove Menadžera za likvidnost Banke.

Osnovni instrumenti i pokazatelji za praćenje i merenje kratkoročne i dugoročne likvidnosti su:

- Priprema i izvršenje plana novčanih tokova u određenom vremenskom razdoblju (najmanje za jedan mesec);
- Pokazatelja likvidnosti koji propisuje Narodna banka Srbije (a obračunava i dostavlja Odeljenje računovodstva i izveštavanja);
- Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom - PPLA (*engl. Liquidity Coverage Ratio - LCR*);
- Analiza kretanja i projekcija usklađenosti novčanih tokova u pojedinim vremenskim intervalima (GAP analiza);
- Analiza, praćenje i limitiranje negativnih neto novčanih tokova u odnosu na raspoloživu rezervu likvidnosti u normalnim uslovima poslovanja i uslovima stresa u horizontu od jedne godine;
- Monitoring seta interno definisanih pokazatelja likvidnosti.

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizikom likvidnosti banke („Službeni glasnik RS“, br. 103/2016), Banka je dužna da održava propisane nivoe likvidnosti. Odnos zbira likvidnih potraživanja prvog reda i likvidnih potraživanja drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju i bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane, Banka mora da održava tako da on iznosi:

- a) Najmanje 1.0 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu;
- b) Da ne bude manji od 0.9 duže od tri uzastopna radna dana;
- c) Da iznosi najmanje 0.8 kada je obračunat za jedan radni dan.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine****4, POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)****4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)****4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)**

U skladu sa istom Odlukom, Banka prati i uži pokazatelj likvidnosti Banke koji predstavlja odnos likvidnih potraživanja banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti s druge strane, Banka mora da održava nivo užeg pokazatelja likvidnosti tako da:

- a) Iznosi najmanje 0,7 kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu;
- b) Ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana;
- c) Iznosi najmanje 0,5 kad je obračunat za jedan radni dan.

Primenom Odluke o upravljanju rizikom likvidnosti (Službeni glasnik RS br. 103/2016) počev od 30. juna 2017. godine Banka je u obavezi da na mesečnom nivou obračunava pokazatelj pokrića likvidnom aktivom-PPLA (LCR) koji predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa, Banka je dužna da pokazatelj pokrića likvidnom aktivom, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Kritično nizak nivo likvidnosti Banke predstavlja nivo likvidnosti čiji je pokazatelj niži od navedenih pokazatelja. Ukoliko Banka utvrdi kritično nizak nivo likvidnosti, u obavezi je da najkasnije narednog dana o tome obavesti Narodnu banku Srbije.

Pored regulatornih pokazatelja likvidnosti (LIK i uži LIK), Banka za potrebe internog praćenja likvidnosti, definiše i sledeće pokazatelje koje prati na dnevnom nivou:

- Pokazatelji likvidnosti (po analogiji LIK) po svim značajnim valutama pojedinačno (EUR, USD, CHF i RSD) kao i u ostalim valutama zbirno dopunjeni za pozicije swap i forward transakcija koje dospevaju u narednih mesec dana od dana na koji se obračun odnosi (postoje uspostavljeni limiti za utvrđene GAP-ova po valutama i limiti vrednosti valutnih racija) i
- Set racija likvidnosti koji su procenjeni da mogu biti od značaja za interno upravljanje likvidnošću (postoje uspostavljeni limiti).

Interne limite za ove pokazatelje i pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti na predlog Odeljenja kontrole rizika usvaja usvajaju ALCO i Izvršni odbor. Interni definisani limiti za pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti iznose 1,1 i 0,8 respektivno.

Odeljenje kontrole rizika dnevno prati kretanje vrednosti internih pokazatelja/racija likvidnosti i takođe dnevno dostavlja informaciju o vrednostima ovih pokazatelja Odeljenju sredstava i upravljanja bilansom.

Takođe, Odeljenje kontrole rizika najmanje jednom mesečno, na sednicama ALCO odbora, izveštava o periodičnom trendu kretanja internih pokazatelja likvidnosti.

Za potrebe sagledavanja efekata potencijalno mogućih (negativnih) pomeranja u poziciji likvidnosti, odnosno sačinjavanja nekoliko stres scenarija likvidnosti, Odeljenje kontrole rizika u saradnji sa Odeljenjem sredstava i upravljanja bilansom koji obezbeđuje informacije o raspoloživosti likvidnosnog potencijala i Odeljenjem finansijske kontrole koji definiše/ažurira planirane novčane tokove (za vremenski period do godinu dana), utvrđuje stepen osetljivosti tokova likvidnosti na poremećaje predviđene odgovarajućim scenarijima. Metodologija stres scenarija se razvija u saradnji sa Addiko Grupom, Odeljenje kontrole rizika za kvantitativno i kvalitativno merenje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o dugoročnoj likvidnosti, ukupno i po značajnim valutama pojedinačno, primenjuje metodologije definisane interno i/ili u saradnji sa Addiko Grupom i njenim standardima.

Osetljivosti na stres se koriste za izračunavanje efekata stresa na novčane tokove, kao i rezervu likvidnosti. Stres analiza se obavlja za različite vremenske periode i nivoe nepredviđenih događaja.

Odeljenje kontrole rizika prati i mesečno izveštava o ročnoj (ne)usklađenosti bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki preko skale dospeća za predefinisane vremenske periode (GAP analiza), uzimajući u obzir set prethodno definisanih pretpostavki modela (kriterijumi klasifikovanja imovine i obaveza bez dospeća). Ovaj izveštaj se zasniva na GAP analizi primenjenoj na ročnoj strukturi aktive (imovine) i pasive (obaveza) Banke. Osnovni smisao ovog merenja i izveštaja je prikazivanje imovine i obaveza, odnosno (neto) novčanih tokova (priliva/odliva) polazeći od njihovog ugovorenog roka dospeća, odnosno po periodu preostalom do dospeća. Uključuju se, ali se i odvojeno tretiraju i one bilansne pozicije koje nemaju ugovorom definisano dospeće, koje se raspoređuju prema dokumentovanim pretpostavkama. Od vanbilansnih stavki u izveštaj se uključuju derivati sa efektom na novčane tokove i neiskorišćeni okvirni krediti, garancije, akreditivi po utvrđenim pretpostavkama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

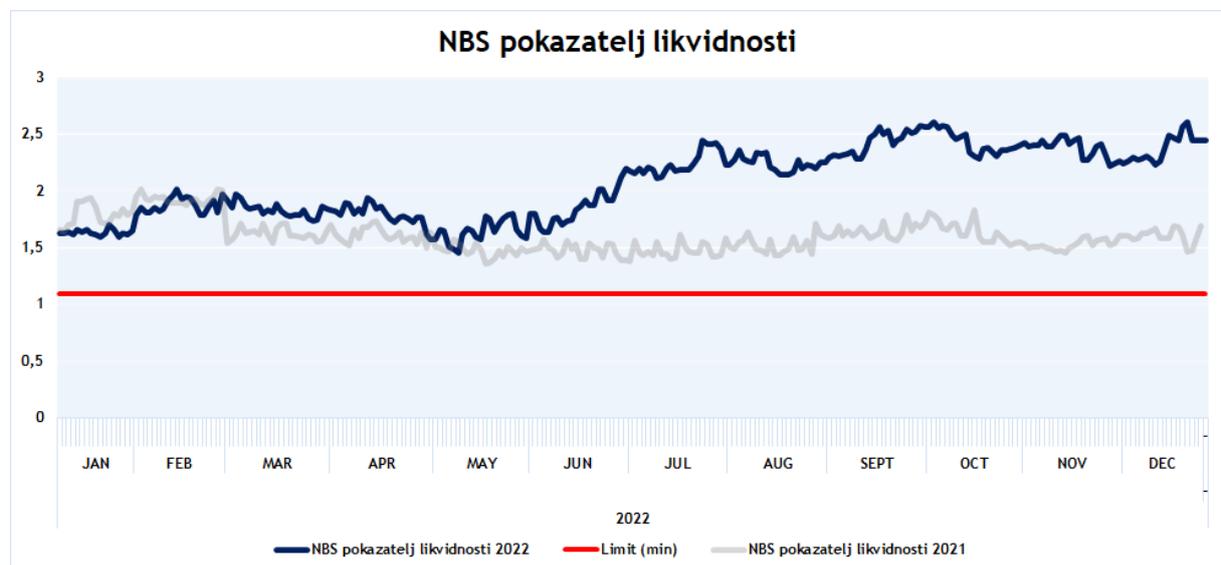
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Sveukupna likvidonosna situacija u Addiko banci u 2022. godini bila je na zadovoljavajućem nivou, Banka u toku godine nije imala kritično niske nivoe likvidnosti, odnosno nijedan od racija koje Banka prati nije bio u kršenju.

U nastavku je uporedni pregled vrednosti pokazatelja likvidnosti za 2022. i 2021. godinu:

Pokazatelj likvidnosti	2022.	2021.
na dan 31. decembar	2,45	1,69
prosek za decembar	2,35	1,60
maksimalan racio u toku godine	2,61	2,02
minimalan racio u toku godine	1,45	1,35

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

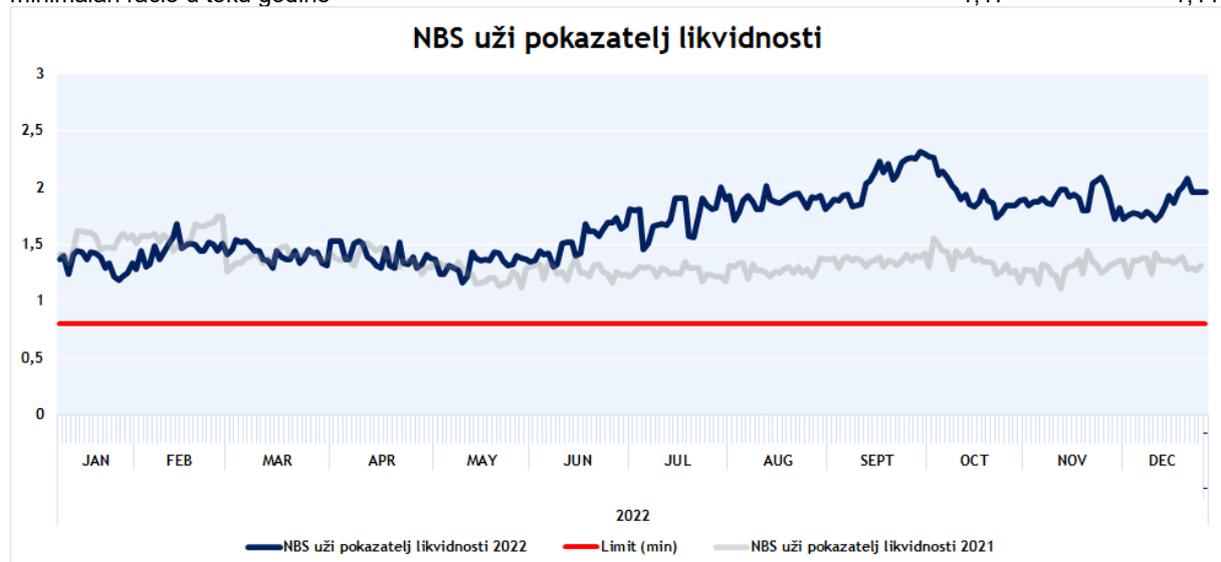
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Uporedni pregled užeg pokazatelja likvidnosti za 2022. i 2021. godinu dat je u narednoj tabeli i grafikonu:

Uži pokazatelj likvidnosti	2022.	2021.
na dan 31. decembar	1,96	1,31
prosek za decembar	1,86	1,33
maksimalan racio u toku godine	2,31	1,75
minimalan racio u toku godine	1,17	1,11

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Tokom 2022. godine, Banka je imala usaglašenu vrednost Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom (LCR) sa limitom propisanim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije.

U tabeli niže dat je pregled kretanja Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom Banke (LCR) u 2022. i 2021. godini:

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom - PPLA (LCR)	2022.	2021.
na dan 31. decembra	178%	150%
prosečan pokazatelj u toku godine	158%	142%
maksimalan racio u toku godine	217%	163%
minimalan racio u toku godine	129%	130%

Što se tiče efekata stres testiranja na likvidnost i njihove upotrebe, rezultati su povezani s upravljanjem odgovarajućim rezervom likvidnosti (*engl. Counter Balancing Capacity*), kao i očekivanim profilom novčanog toka u budućem periodu. Ovo poslednje stoga utiče na stav o adekvatnosti rezerve likvidnosti i prihvatljivosti očekivanih novčanih tokova koji proizilaze iz kombinacije ugovorenih priliva/odliva poslovanja, profila novčanog toka iz modelovanih pozicija i biznis plana.

U decembru 2022. godine rezerva likvidnosti (CBC) u Addiko banci je bila strukturirana na sledeći način:

Kapacitet za pokriće rizika (CBC)	2022. (mil RSD)	2021. (mil RSD)
Blagajna	1,940.08	1,980.74
Višak obavezne rezerve	6,589.28	3,000.20
Aktiva - Nivo kvaliteta 1	12,982.72	12,927.79
Aktiva - Nivo kvaliteta 2	0.00	0.00
Aktiva - Nivo kvaliteta 2B	0.00	0.00
Kumulativni kapacitet za pokriće rizika	21,512.08	17,908.73

U nastavku su data bliža pojašnjena scenarija koje Banka sprovodi u vezi sa stresiranjem neto tokova gotovine.

Banka raspoređuje stres scenarija u dve grupe:

1. Ekonomska perspektiva;
2. Intenzitet scenarija.

Na osnovu ekonomske perspektive, Banka prepoznaje sledeća stres scenarija za rizik likvidnosti:

1. Idiosinkratski scenario – pretpostavlja promene u volumenima poslovanja na osnovu faktora specifičnih za Banku; fokusira se na mogućnost Banke za (re)finansiranje, dok ne postoji razduživanje komercijalnih zajmova kao sredstva za izbegavanje produblivanja krize nastale na osnovu pogoršanja reputacije;
2. Sistemski scenario – pretpostavlja promene u stvarnoj ekonomiji i/ili tržišnih faktora, koji dovode do generalno negativnih ponovnih određivanja cena fer vrednosti i smanjenja mogućnosti kupca da vrati kredite;
3. Kombinovani scenario – pretpostavlja kombinaciju faktora iz prethodno spomenutih scenarija (idiosinkratski i sistemski);
4. Scenario preživljavanja – pretpostavlja još izraženiji stresni razvoj kombinovanog scenarija, koji se ekonomski odnosi na ozbiljni opšti poremećaj na tržištu koji se razvija za samo nekoliko dana.

Banka je razvila dva nivoa intenziteta stres scenarija:

1. Pesimistični scenario – negativni razvoj novčanih tokova (i vrednost kapaciteta za podnošenje rizika, gde je primenjivo) u odnosu na funkcionisanje u slučaju normalnog poslovanja;
2. Nepovoljni scenario – negativni razvoj novčanih tokova (i vrednost kapaciteta za podnošenje rizika, gde je primenjivo) u odnosu na funkcionisanje u slučaju pesimističnog poslovanja.

Dodatno, scenario preživljavanja podrazumeva intenzitet negativnih uticaja na novčane tokove koji je veći od onih u nepovoljnom scenariju, uzimajući u obzir i ekonomsku perspektivu scenarija.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

U nastavku su dati rezultati interno definisanih stres scenarija likvidnosti na dan 31. decembra 2022. godine:

- Normalan scenario u statusu "OK" što znači da je rezerva likvidnosti dovoljna da pokrije sve negativne kumulativne gepove likvidnosti do 1 godine;
- Ostali stresni scenariji u status "OK" što znači da su negativni kumulativni gepovi (T2W) unutar odobrenih limita za svaki scenario;
- Rezerva likvidnosti (CBC – kapacitet za podnošenje rizika) iznosi ukupno 183,36 milion evra ili 21,512,082 hiljade dinara na 31. decembra 2022. godine, dok stres rezerva (donji limit kapaciteta za podnošenje rizika – CBC), koja mora biti održavana u svakom trenutku, iznosi 111 miliona evra ili 12,977,529 hiljada dinara.

Tabela u nastavku prikazuje detaljne rezultate i status svakog scenarija na dan 31. decembra 2022. godine:

Scenario	Limit	Time to Wall	CBC	Najniži nivo profila novčanog toka u scenariju (u mil EUR)	Minimalna neto pozicija likvidnosti u scenariju (u mil EUR)	Period minimalne neto pozicije likvidnosti	Status
Normalni scenario	>12M	>12M	183	-12	61	3M	OK
Idiosinkratski Pesimistični Scenario	6W	5M	183	-70	113	6W	OK
Idiosinkratski Nepovoljni Scenario	30D	4M	183	-76	108	30D	OK
Sistemski Pesimistični Scenario	6W	9M	176	-46	130	6W	OK
Sistemski Nepovoljni Scenario	30D	7M	171	-48	123	30D	OK
Kombinovani Pesimistični Scenario	6W	5M	176	-68	108	6W	OK
Kombinovani Nepovoljni Scenario	30D	3M	171	-73	98	30D	OK
Scenario Preživljavanja	7D	3M	169	-29	140	7D	OK

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

U tabeli u nastavku analizirana su nederivatna finansijska sredstva i finansijske obaveze Banke koje su grupisane prema datumu dospeća, po neto preostaloj ročnosti.

Bruto potraživanja od banaka i klijenata su umanjena za iznose ispravke vrednosti u skladu sa pripadajućim partijama tih potraživanja. U ročnost do mesec svrstana su dospela potraživanja, potraživanja i obaveze bez ugovorene ročnosti, unapred naplaćene naknade za kredite i unapred isplaćene kamate po štednim depozitima.

Podaci na dan 31. decembar 2022. godine:
(u 000 RSD)

	Do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Knjigovodstvena vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	15,246,913	-	-	-	-	15,246,913
Potraživanja po osnovu derivata	946	-	-	-	-	946
Hartije od vrednosti	312,535	-	1,235,949	7,337,656	4,532,372	13,418,512
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5,692,700	17,962	27,417	544	-	5,738,623
Kredit i potraživanja od komitenata	2,844,747	1,330,747	11,620,493	29,541,944	20,365,464	65,703,395
Ostala sredstva	448,933	-	-	-	-	448,933
Aktiva – potraživanja	24,546,774	1,348,709	12,883,859	36,880,144	24,897,836	100,557,322
Obaveze po osnovu derivata	2,126	-	-	-	-	2,126
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,774,432	1,276,020	3,336,640	1,436,934	-	7,824,026
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	41,409,185	6,982,075	19,030,818	2,040,414	260,753	69,723,245
Ostale obaveze	1,054,528	-	-	-	-	1,054,528
Pasiva – obaveze	44,240,271	8,258,095	22,367,458	3,477,348	260,753	78,603,925
Garancije 5%	687,737	-	-	-	-	687,737
Opozivi okviri 5%	37,423	74,847	336,811	-	-	449,081
Neopozive obaveze za nepovučene kreditne linije 100%	65,951	131,902	593,561	-	-	791,414
Vanbilans – Ukupno	791,111	206,749	930,372	-	-	1,928,232
Ročna neusklađenost na kraju godine	(20,484,608)	(7,116,135)	(10,413,971)	33,402,796	24,637,083	
Kumulativni GAP u ročnosti aktive i pasive	(20,484,608)	(27,600,743)	(38,014,714)	(4,611,918)	20,025,165	

Imajući u vidu da je Banka tokom 2022. godine imala u kontinuitetu usklađene sve regutorne pokazatelje likvidnosti, te da u nastavku poslovanja u 2023. godini u planu ima sprovođenje strategije delimičnog produžetka ročnost svoje pasive kroz nastavak saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama (dodatno dugoročno zaduživanje), znavljanje depozita stanovništva sa istim ili dužim rokovima dospeća od postojećih (za amortizovanje potencijalnog povlačenja bloka depozitnih sredstava koji dospevaju u prvoj polovini 2023. godine), kao i da smanji ročnost svoje aktive preko skraćivanja ročnosti kreditiranja stanovništva, očekuje se da za rezultat ima smanjivanje GAP-a likvidnosti utvrđenog na dan 31. decembra 2022. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2021. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Podaci na dan 31. decembar 2021. godine:

(u 000 RSD)

	Do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Knjigovodstvena Vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	9,751,850	-	-	-	-	9,751,850
Potraživanja po osnovu derivata	3,459					3,459
Hartije od vrednosti	103,709	549,374	898,893	7,592,181	4,310,226	13,454,383
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4,778,037	9,974	15,190	20,806	-	4,824,007
Kredit i potraživanja od komitenata	2,706,325	2,611,822	10,709,184	24,752,383	31,339,194	72,118,908
Ostala sredstva	434,148		11			434,159
Aktiva – potraživanja	17,777,528	3,171,170	11,623,278	32,365,370	35,649,420	100,586,766
Obaveze po osnovu derivata	711	2,489	-	-	-	3,200
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2,557,389	1,734,221	1,629,619	2,637,199	-	8,558,428
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	46,502,599	5,552,389	15,719,587	928,326	220,933	68,923,834
Ostale obaveze	1,142,842	-	-	-	-	1,142,842
Pasiva – obaveze	50,203,541	7,289,099	17,349,206	3,565,525	220,933	78,628,304
Garancije 5%	745,513	-	-	-	-	745,513
Opozivi okviri 5%	42,435	84,869	381,912	-	-	509,216
Neopozive obaveze za nepovučene kreditne linije 100%	61,886	123,773	556,977			742,636
Vanbilans – Ukupno	849,834	208,642	938,889	-	-	1,997,365
Ročna neusklađenost na kraju godine	(33,275,847)	(4,326,571)	(6,664,817)	28,799,845	35,428,487	
Kumulativni GAP u ročnosti aktive i pasive	(33,275,847)	(37,602,418)	(44,267,235)	(15,467,390)	19,961,097	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Za potrebe praćenja rizika likvidnosti, vanbilansne pozicije se tretiraju prema sledećim pretpostavkama:

- Garancije – 5% isplata u periodu do 1 meseca,
- Okviri – 5% isplata do 6 meseci,
- Neopozive obaveze za nepovučene kreditne linije – 100% isplata do 1 godine.

Ove pretpostavke za vanbilansne pozicije, kao i sveukupne pretpostavke za potrebe praćenja i merenja rizika likvidnosti, definisane su u saradnji sa Grupom uzimajući u obzir i procene stručnih službi kao i pretpostavke koje je za iste pozicije definisala NBS za merenje pokazatelja likvidnosti (pokazatelj LIK i uži LIK), s tim da Odeljenje kontrole rizika o svim tim utvrđenim pretpostavkama i njihovim promenama obaveštava ALCO odbor.

U skladu sa navedenim pretpostavkama data je tabela na dan 31. decembra 2022. godine:

(000 RSD)

	Do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Garancije 5%	687,737	-	-	-	-	687,737
Opozivi okviri 5%	37,423	74,847	336,811	-	-	449,081
Neopozive obaveze za nepovučene kreditne linije 100%	65,951	131,902	593,561	-	-	791,414
Ukupno	791,111	206,749	930,371	-	-	1,928,232

U skladu sa navedenim pretpostavkama data je tabela na dan 31. decembra 2021. godine:

(000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Garancije 5%	745,513	-	-	-	-	745,513
Opozivi okviri 5%	42,435	84,869	381,912	-	-	509,216
Neopozive obaveze za nepovučene kreditne linije 100%	61,886	123,773	556,977	-	-	742,636
Ukupno	849,834	208,642	938,889	-	-	1,997,365

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročna struktura derivata po ugovorenim dospećima na dan 31. decembra 2022. godine:

(000 RSD)

	1-3 meseca	1-5 godina	Ukupno
Transakcije kupovine	1,172,122	-	1,172,122
Po svopovima sa povezanim bankama	1,172,122	-	1,172,122
Transakcije prodaje	1,173,224	-	1,173,224
Po svopovima sa povezanim bankama	1,173,224	-	1,173,224
Ročna neusklađenost na kraju godine	(1,102)	-	(1,102)

Ročna struktura derivata po ugovorenim dospećima na dan 31. decembra 2021. godine:

(000 RSD)	1-3 meseca	1-5 godina	Ukupno
Transakcije kupovine	3,612,537	-	3,612,537
Po svopovima sa povezanim bankama	2,436,716	-	2,436,716
Po svopovima sa ostalim bankama	1,175,821	-	1,175,821
Transakcije prodaje	3,613,637	-	3,613,637
Po svopovima sa povezanim bankama	2,433,949	-	2,433,949
Po svopovima sa ostalim bankama	1,179,688	-	1,179,688
Ročna neusklađenost na kraju godine	(1,100)	-	(1,100)

4.1.4 Ostali rizici

- Rizik usklađenosti poslovanja**

Rizik usklađenosti poslovanja nastaje usled propuštanja usklađivanja poslovanja sa zakonom i podzakonskim aktima, internim aktima, procedurama za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kao i uobičajenim pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom Banke. Tri osnovna rizika usklađenosti poslovanja su:

- Rizik od sankcija regulatornog tela - rizik koji proističe iz nepravilnosti u poslovanju koje mogu dovesti do toga da regulatorno državno telo preduzme mere prema Banci pod uslovima i na način predviđen zakonom;
- Rizik od finansijskih gubitaka - rizik koji nastaje kao posledica svih rizika kojima je Banka izložena, a naročito usled nepoštovanja zakona i internih akata i neodgovarajuće primene strategija i politika, odnosno zbog upravljanja Bankom koje dovodi do finansijskog gubitka po bilo kom osnovu i
- Reputacioni rizik – rizik koji nastaje ako se ne postupa u skladu sa zakonom i internim aktima čime se narušava poslovni ugled i poverenje klijenata.

- Operativni rizik**

Operativni rizik podrazumeva rizik od gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspešnih internih procesa, ljudskog aktora i sistemskih ili eksternih događaja, i uključuje pravni rizik. Definicija operativnog rizika ne uključuje strateški rizik i reputacioni rizik. Svojim aktima Banka uvažava i definiciju predviđenu Zakonom o bankama i Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima banke tako da se pod ovim rizikom podrazumeva i rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.4 Ostali rizici (nastavak)

Banka meri, odnosno procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost, odnosno učestalost nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na Banku, sa posebnim osvrtom na događaje za koje je malo verovatno da će nastati, ali mogu izazvati velike materijalne gubitke.

Banka primenjuje dva pristupa za identifikaciju i evaluaciju operativnog rizika: „reaktivni pristup“ procene rizika na osnovu nastalog događaja i „proaktivni pristup“ putem scenario analize “SA” (*engl. Scenario Analysis*) i procene rizika - “RCSA” (*engl. Risk and Control Self-Assessment*) kao instrumenata kvalitativne procene.

Cilj upravljanja operativnim rizikom u Banci jeste postizanje „proaktivnog pristupa“ (upravljanje rizikom) umesto „reaktivnog pristupa“ (upravljanje gubicima).

Banka primenjuje sledeće metode i instrumente u cilju podrške upravljanju operativnim rizikom:

- Baza podataka o gubicima za sistematsko prikupljanje podataka o gubicima po osnovu operativnog rizika kroz celokupnu organizaciju;
- Kvalitativne procene (scenarija i procene rizika) za identifikaciju i procenu rizika koji se javljaju u okviru poslovnih procesa;
- Redovno izveštavanje o operativnom riziku.

Svi zaposleni Banke su dužni da aktivno učestvuju u identifikovanju i izveštavanju o gubicima povezanim sa operativnim rizikom.

Identifikacija operativnih rizika se obavlja i procenjuje tako da se mogu definisati adekvatne mere za izbegavanje, smanjenje, prenos ili prihvatanje rizika uključujući i prioritete za implementaciju zaštite.

Cilj jeste smanjenje gubitaka u najvećoj mogućoj meri, u skladu sa dodeljenim resursima i budžetom, Banka će predložiti mere za svođenje operativnog rizika na minimum ako smatra da korist od preduzetih mera neće preći troškove sprovođenja istih, kao i da će doprineti većoj efikasnosti aktivnosti Banke.

Banka identifikuje, procenjuje i prati operativni rizik u svim materijalno značajnim proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima, uključujući eksternalizaciju, a pre njihovog uvođenja procenjuje operativni rizik koji može nastati njihovim uvođenjem.

Za obračun kapitalnog zahteva za operativni rizik Banka koristi pristup osnovnog indikatora (*engl. Basic Indicator Approach - BIA*). Prema ovom pristupu, kapitalni zahtev za operativni rizik jednak je iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog sa stopom kapitalnog zahteva od 15%.

Trogodišnji prosek indikatora izloženosti predstavlja aritmetičku sredinu vrednosti tog indikatora za prethodne tri godine. Ukoliko je za bilo koju od prethodne tri godine indikator izloženosti bio negativan ili jednak nuli, taj iznos se ne uključuje u izračunavanje trogodišnjeg proseka, već se taj prosek izračunava kao odnos zbira pozitivnih vrednosti indikatora izloženosti i broja godina u kojima su ostvarene te vrednosti.

Banka prati izloženost operativnom riziku putem redovnih izveštaja o gubicima (potencijalnim gubicima) povezanim sa operativnim rizikom koji se dostavljaju Savetodavnom telu za upravljanje operativnim rizikom i Izvršnom odboru Banke.

Saradnik za operativni rizik na nivou Banke (*engl. Operational Risk Officer – ORO*) redovno sačinjava izveštaje o izloženosti operativnom riziku.

Upravni odbor Banke i Odbor za reviziju se izveštavaju putem izveštaja o operativnom riziku u skladu sa dinamikom održavanja ovih odbora, Narodna banka Srbije se izveštava o nastalim događajima operativnog rizika u skladu sa zakonskom regulativom ili na zahtev regulatora. Takođe, Banka redovno izveštava Grupu u skladu sa njihovim propisanim standardima izveštavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.4 Ostali rizici (nastavak)

• **Rizik ulaganja**

Rizici ulaganja Banke obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine, pri čemu:

- ulaganja Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% njenog kapitala (misli se na ulaganja kojim Banka stiče udeo ili akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru);
- ukupna ulaganja Banke u lica, koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke, ne smeju preći 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja.

Izloženost Banke riziku ulaganja se u 2022. godini kretala u okviru propisanih limita.

• **Rizik zemlje**

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na:

- zemlju porekla lica sa kojim Banka ulazi u poslovni odnos;
- rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od tog/tih lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog/tih lica.

Rizik zemlje obuhvata :

- političko-ekonomski rizik (nemogućnost naplate potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji);
- rizik transfera (nemogućnost naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika).

Banka rizikom zemlje upravlja uspostavljanjem i praćenjem limita izloženosti. Limiti izloženosti Banke riziku zemlje utvrđuju se pojedinačno po zemlji porekla dužnika, a u proceni i merenju rizika. Banka koristi međunarodno definisane i priznate standarde za procenu rizika zemlje.

Banka sprovodi interno usvojenu Politiku za upravljanje rizicima, kao i Proceduru za upravljanje rizikom zemlje da bi zaštitila svoje poslovanje od navedenog rizika.

Izloženost Banke riziku zemlje porekla se u 2022. godini kretala u okviru propisanih limita.

• **Pravni rizik**

Ukupan broj pasivnih pravnih sporova je u blagom padu u 2022. godini. U Republici Srbiji sporovi za naknade za obradu kredita su bili aktuelni i u toku 2022. godine, pri čemu se u većini slučajeva radi o tužbama predatim sudovima pre objavljivanja dopune stava Vrhovnog kasacionog suda 16. septembra 2021. godine. Većina nerešenih postupaka pokrenutih protiv Banke odnosi se na naknadu za obradu kredita, valutnu klauzulu, povećanje marže i klauzule o kamatnim stopama.

Banka je uspostavila centralizovanu pravnu bazu podataka (kao i u samoj Addiko Grupi), koja omogućava praćenje i upravljanje sudskim sporovima od strane kako Banke tako i Addiko Bank AG, kao i rano uviđanje mogućih novih razvoja i presuđivanja u zemljama članicama u kojima Addiko Grupa posluje. Osim toga, implementirani su i drugi alati za praćenje i upravljanje kako bi se uspostavio i osigurao pouzdan kvalitet podataka i kvalitet obrade sporova, kao i da bi se pratio svakodnevni rad na pasivnim sporovima i sam razvoj sporova.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.4 Ostali rizici (nastavak)

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2022. godine vodilo 6,248 sporova (31. decembar 2021: 6,311 sporova).

Ukupna vrednost svih sporova, bez troškova sudskih postupaka i obračunatih zatezних kamata, koji se vode protiv Banke iznosi 34,531 EUR hiljada (4,051,321 RSD hiljada). U 2021. godini je iznosila EUR 36,190 hiljada (4,255,385 RSD hiljada). Navedena vrednost predstavlja vrednost označenu na tužbi, dok su vrednosti zahteva za isplatu u značajno manjem iznosu, odnosno 6,287 EUR hiljada (737,698 hiljada dinara) sa uključenim troškovima sudskih postupaka i obračunatim zatezним kamatama.

Praćenje i rezervacije za pravni rizik

Rezervacije u pasivnim sudskim postupcima u Addiko Bank a.d. Beograd, pogotovu u vezi rizika od gubitka spora i snošenju sudskih troškova povezanih sa postupcima, utvrđuju se uglavnom u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima koji se primenjuju u celoj Addiko Grupi. Shodno tome, nije potrebno uspostavljati rezervacije ako je velika verovatnoća da će Banka dobiti spor. Ako je verovatnoća uspeha manja od 50%, rezervacije se priznaju. Odeljenje pravnih poslova i/ili angažovani eksterni advokati odgovorni su za procenu uspešnosti. Ovo se posebno odnosi na veoma složene predmete ili predmete sa velikim vrednostima tužbenih zahteva. Pored ovih opštih odredbi, rezervacije se uspostavljaju i u veoma složenim i/ili značajnim sporovima koji nose veći pravni rizik.

Pored pravne baze podataka, gde se podaci mogu pratiti na dnevnom nivou, redovno izveštavanje o lokalnim pravnim pitanjima i najnovijim događajima u postupcima, kao i *ad-hoc* izveštaji o svakom novom sudskom sporu su obaveze kako Banke tako i svih članica Addiko Grupe. Rezultat ovakvog izveštavanja omogućava, u svakom trenutku, pregled ukupnog broja sudskih postupaka koji su u toku i u koje je uključena Addiko Grupa, kao i pravni rizik koji je svojstven ovim postupcima (mereno šansama za uspeh), evidentiranje rezervacija za pravni rizik u odgovarajućem iznosu, efektno praćenje promena i usvajanje mera ukoliko je to potrebno.

Pregled pravnih sporova

U poslednjih deset godina mnoštvo fizičkih lica u jugoistočnoj Evropi uzelo je kredite u stranoj valuti (posebno kredite u valuti CHF). Takvi ugovori su prevashodno prethodnih godina bili predmet prigovora klijenata i sudskih postupaka, pri čemu ovo poslednje uglavnom predstavlja akciju koju iniciraju organizacije za zaštitu potrošača.

Na sednici Građanskog odeljenja Vrhovnog Kasacionog suda održanoj 02. aprila 2019. godine doneto je pravno shvatanje da se valutna klauzula se može pravno valjano ugovoriti u cilju očuvanja jednakosti uzajamnih davanja – tržišne vrednosti dinarskog iznosa plasiranih i vraćenih kreditnih sredstava koja se utvrđuje indeksiranjem kursa evra, dok je ništava odredba ugovora o kreditu o indeksiranju dinarskog duga primenom kursa CHF ukoliko ne postoji pouzdan pisani dokazu da je banka plasirana dinarska sredstva pribavila posredstvom sopstvenog zaduženja u toj valuti i ukoliko pre zaključenja ugovora banka korisniku kredita nije dostavila potpunu pisanu informaciju o svim poslovnim rizicima i ekonomsko finansijskim posledicama koje će nastati primenom takve klauzule.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.4 Ostali rizici (nastavak)

Nakon objavljivanja pravnog shvatanja Vrhovnog Kasacionog suda u vezi sa pravom ugovaranja valutne klauzule, dana 07. maja 2019. godine donet je Zakon o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima („Službeni glasnik” Republike Srbije br. 31/2019) kojim se uređuju prava i obaveze banke i korisnika finansijskih usluga - fizičkog lica, sa kojim je banka zaključila ugovor o stambenom kreditu sa valutnom klauzulom - indeksiran u švajcarskim francima, u postupku konverzije duga po osnovu ovog kredita u dug indeksiran u evrima. Obzirom da je većina korisnika CHF stambenih kredita prihvatila ponudu za konverziju, u kojem slučaju je predviđena obustava sudskog postupka koji se odnosi na valutnu klauzulu, smanjen je pravni rizik od povećanja broja ovih sporova u budućnosti.

Rukovodstvo Banke procenjuje da ne postoji značajan rizik po osnovu ovih sporova, s obzirom na to da su prihvatanjem konverzije rešeni predmeti spora, dok su za manji broj sporova po ovom osnovu formirana rezervisanja u odgovarajućem iznosu, na osnovu raspoloživih informacija.

Tužbe u vezi naknade za obradu kredita i potraživanja u vezi sa kreditima osiguranim od strane Nacionalne korporacija za osiguranje stambenih kredita su pokazale trend pada u prilivu novih tužbi tokom 2022. godine u odnosu na 2021. godinu (ukupan broj sporova koji imaju tužbeni zahtev u vezi naknade za obradu zahteva na dan 31. decembra 2022. godine je 5,459 od čega je 1,245 podneto tokom 2022. godine, a ukupan broj sporova koji imaju tužbeni zahtev u vezi sa naplaćenom NKOSK premijom osiguranja je 535, od čega je 158 podneto u 2022. godini).

Iako je Vrhovni Kasacioni sud objavio dopunu pravnog stava u septembru 2021. godine o ovom pitanju navodeći da je ugovaranje naknada i troškova pravno dozvoljeno, ukoliko je banka jasno i nedvosmisleno ukazala korisniku na visinu troškova i naknada i dalje postoje različita tumačenja ovog stava od strane sudova u određenom broju sudskih sporova iako je primetan pomak u povećanju broja sporova okončanih u korist Banke. Takođe, primetan je značajan pad broja novih tužbi podnetih protiv Banke nakon objavljivanja dopune stave Vrhovnog Kasacionog suda (Banka je primila znatno manji broj tužbi nakon ovog tumačenja). Sve relevantne informacije raspoložive do datuma izdavanja ovih finansijskih izveštaja sagledane su prilikom formiranja rezervisanja.

• **Rizici iz oblasti zaštite životne sredine, društvene odgovornosti i korporativnog upravljanja**

Rizici iz oblasti zaštite životne sredine, društvene odgovornosti i korporativnog upravljanja (u daljem tekstu: ESG rizici) obuhvataju sve rizike koji proističu iz potencijalnih negativnih uticaja, direktnih ili indirektnih, na životnu sredinu, ljude i društvene zajednice i uopšte sve zainteresovane strane, pored onih koji proističu iz korporativnog upravljanja, ESG rizici mogu uticati na profitabilnost, reputaciju i kreditni kvalitet, a mogu imati i pravne posledice.

Banka uzima u obzir ESG rizike povezane sa aktivnostima kompanija klijenata i posvećuje posebnu pažnju dubinskoj analizi pitanja održivosti u vezi sa sektorima koji se smatraju osetljivim. Banka ne tretira ESG rizike kao posebnu vrstu rizika, već ih integriše u postojeću klasifikaciju rizika i postojeći okvir upravljanja rizicima, kao pokretače drugih vrsta rizika (npr, kreditni rizik ili operativni rizik).

Tokom 2022. godine izvršena je procena materijalnosti klimatskog i ekološkog rizika sa fokusom na fizičke i rizike transmisije, sa rezultatima koji pokazuju da, zbog granularnosti i diversifikacije kreditnog portfolija Banke, ne postoji neposredna materijalna pretnja po kvalitet aktive, dok bi se potencijalni uticaj na poslovanje uglavnom ostvario putem makroekonomskih kanala prenosa.

Akutni i hronični klimatski i ekološki rizici već utiču na makroekonomske indikatore, pri čemu ozbiljnost ovog uticaja na srednji i dugi rok u velikoj meri zavisi od mera preduzetih za suzbijanje klimatskih promena, iako nije identifikovana neposredna opasnost za Banku, hitnost i neizvesnost ESG rizika zahtevaju kontinuirano praćenje.

Banka je već identifikovala industrije koje trenutno jesu i koje bi u budućnosti mogle biti pod uticajem klimatskih i ekoloških rizika. Na kraju 2022. godine kreditni portfolio ne pokazuje nikakvu koncentraciju u ovim industrijama, dok se uvode mere za praćenje i ograničavanje takvim izloženostima.

U okviru operativnog procesa odobravanja kredita, Banka je definisala mere za prepoznavanje potencijalnog uticaja klimatskog i ekološkog rizika na kvalitet imovine klijenata u pogođenim industrijama. Odgovarajuća procena je neophodna kako bi se sprečile potencijalne finansijske, pravne ili reputacione posledice po Banku koje bi mogle nastati u slučaju podrške finansiranju takvih kompanija.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2 Upravljanje kapitalom

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- Obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- Obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Banke za preuzimanje rizika i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- Obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- Obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- Alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital;

Upravljanje kapitalom Banke je usklađeno sa važećom relevantnom regulativom i propisima Narodne banke Srbije u vezi sa bankarskim poslovanjem. Pored prethodnog, upravljanje kapitalom je usklađeno i zahtevima Addiko Grupe, čija je Banka članica.

Upravni odbor Banke utvrđuje i odobrava Strategiju upravljanja kapitalom i ona predstavlja osnovni dokument Banke za upravljanje kapitalom.

Izvršni odbor Banke je formirao radno telo: Savetodavno telo za kontrolu rizika, Savetodavno telo za kontrolu rizika prati, analizira i sprovodi simulacije i stres testove vezane za promene kapitala Banke u narednom periodu, kao što su promene regulatornog kapitala, adekvatnosti kapitala i internog kapitala (izračunatog na osnovu procesa interne procene adekvatnosti kapitala banke - ICAAP), Savetodavno telo za kontrolu rizika, predlaže Izvršnom odboru Banke, mere za upravljanje kapitalom Banke.

Radi održavanja odgovarajućeg nivoa i strukture raspoloživog internog kapitala koji može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, rizike kojima je Banka izložena i kojima se očekuje da može biti izložena u narednom periodu, kao i sve promene minimalnog iznosa kapitala propisanog Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, banka uspostavlja plan upravljanja kapitalom. Uvažavajući sve prethodno navedene elemente, kao i smernice iz Odluke o upravljanju rizicima banke, Banka sprovodi kvantifikovanje planiranja kapitala.

Plan upravljanja kapitalom sadrži:

- Strateške ciljeve i vremenski period za njihovo ostvarenje, uzimajući u obzir uticaj makroekonomskog okruženja i faze privrednog ciklusa;
- Način organizacije procesa upravljanja raspoloživim internim kapitalom;
- Postupak i procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- Način dostizanja i održavanja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos raspoloživog internog kapitala.

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. Glasnik RS br. 103/2016-3, 103/2018-91, 88/2019-71, 67/2020-25, 98/2020-72, 137/2020-24, 59/2021-55, 67/2022, 137/2022), Banka je dužna da u svom poslovanju obezbedi da visina kapitala nikad ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa 10,000,000 EUR, prema zvaničnom srednjem kursu Narodne Banke Srbije.

Banka će u svakom trenutku održavati koeficijent adekvatnosti kapitala na nivoima koji nisu ispod:

- 4,5% za pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala;
- 6% za pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala;
- 8% za pokazatelj adekvatnosti ukupnog kapitala;

Pored toga, Banka će održavati pokazatelje adekvatnosti kapitala uvećane na način koji joj omogućava pokriće zahteva za zaštitnim slojevima kapitala:

- zaštitni sloj za očuvanje kapitala banke u iznosu od 2,5% ukupne rizične aktive banke, i
- zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik u visini od 3% ukupnih deviznih i devizno indeksiranih plasmana banke odobrenih privredi i stanovništvu u Republici Srbiji, pod uslovom da je učešće ovih plasmana u ukupnim plasmanima odobrenim privredi i stanovništvu veće od 10%.

Odlukom je propisano da kapital čini zbir osnovnog (koji se sastoji od osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala) i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala. Da bi bili uključeni u osnovni ili dopunski kapital, elementi kapitala moraju u svakom momentu da ispunjavaju uslove propisane Odlukom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2 Upravljanje kapitalom (nastavak)

Osnovni akcijski kapital banke čini zbir sledećih elemenata (korigovan za regulatorna prilagođavanja i umanjen za odbitne stavke):

- 1) akcija i drugih instrumenata kapitala;
- 2) pripadajuće emisione premije uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala;
- 3) dobiti banke;
- 4) revalorizacionih rezervi i ostalih nerealizovanih dobitaka;
- 5) rezervi iz dobiti i ostalih rezervi banke;
- 6) rezervi za opšte bankarske rizike.

Elementi se uključuju u osnovni akcijski kapital samo ako banka može da ih koristi bezuslovno, u celosti i bez odlaganja za pokriće rizika ili gubitaka čim do njih dođe.

Odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala su:

- 1) gubitak tekuće godine i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici;
- 2) nematerijalna ulaganja;
- 3) odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, u skladu s propisima;
- 4) negativan iznos dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. odluke – za banke koje su dobile saglasnost Narodne banke Srbije za primenu IRB pristupa;
- 5) imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke;
- 6) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze;
- 7) direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- 9) primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje;
- 9) primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje;
- 10) iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke;
- 11) iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1,250%, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder;
- 12) iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka;
- 13) bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usle odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta;
- 14) bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita iz odredbe pod 15) ovog stava, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom iz odredbe pod 13) ovog stava i čija je ugovorena ročnost:
  - duža od 2920 dana – ako su ti krediti odobreni u period od 1. januara do 31. decembra 2019. godine.
  - duža od 2555 dana – ako su ti krediti odobreni u period od 1. januara do 31. decembra 202. godine.
  - duža od 2190 dana – ako su ti krediti odobreni počev od 1. januara 2021. godine.
- 15) bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila koji se iskazuju na računu 102 u skladu sa odlukom iz odredbe pod 13) ovog stava a čija je ugovorena ročnost duža od 2,920 dana – ako su ti krediti odobreni počev od 1. januara 2019. godine;
- 16) iznos rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu s propisima Narodne banke Srbije, ako je tim propisima utvrđena obaveza izdvajanja ove rezerve;
- 17) ukupan iznos izloženosti po osnovu kredita u dinarima indeksiranih deviznom klauzulom i kredita u stranoj valuti iz tačke 13a. stav 1. ove odluke za koji je prekoračen procenat iz tog stava, odnosno ukupan iznos izloženosti banke po osnovu kredita u dinarima indeksiranih deviznom klauzulom i kredita u stranoj valuti iz tačke 13a. stav 2. ove odluke za koji je prekoračen procenat iz tog stava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2 Upravljanje kapitalom (nastavak)

Izuzetak od odredbe pod 14 predstavljaju krediti za refinansiranje onih kredita koji su odobreni do 18.03.2020. godine pod sledećim uslovima:

1. kredit za refinansiranje je odobren u periodu od 19.03.2020. do 31.12.2020. godine a ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3,285 dana, ili je kredit za refinansiranje odobren u period od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine a ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 2,920 dana;
2. iznos kredita za refinansiranje nije veći od preostalog neplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

Izuzetak od odredbe pod 15 predstavljaju krediti za refinansiranje onih kredita koji su odobreni do 18.03.2020. godine pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren u period od 19.03.2020. do 31.12.2021. godine, ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3,650 dana i iznos kredita za refinansiranje nije veći od preostalog neplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

Pored toga, izuzetak od odredbe pod 15 predstavljaju i krediti odobreni od 01.01.2019. do 18.03.2020. godine a kojima je produžen rok dospeća uz sledeće uslove:

1. Produžetak roka dospeća poslednje rate ugovoren je u periodu od 19.03 - 31.12.2020. godine a nova ugovorena ročnost nije duža od 3,285 dana, ili je produžetak roka dospeća poslednje rate ugovoren u periodu od 01.01. - 31.12.2021. godine a nova ugovorena ročnost nije duža od 2,920 dana;
2. Ugovorom kojim se menja pomenuti rok dospeća nije odoren novi kredit od 19.03.2020. godine do konačne otplate kredita.

Za potrebe obračuna osnovnog akcijskog kapitala tokom godine banka je dužna da utvrđuje dobitak/gubitak na kraju svakog obračunskog perioda i da sve gubitke oduzima od osnovnog akcijskog kapitala kako oni nastaju, u skladu sa stavom 1. odredba pod 1) ove tačke.

Dodatni osnovni kapital banke čini zbir sledećih elemenata umanjnjen za odbitne stavke:

- 1) akcija i drugih instrumenata kapitala koji predstavljaju instrumente dodatnog osnovnog kapitala;
- 2) pripadajuće emisione premije uz instrumente dodatnog osnovnog kapitala.

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke su:

- 1) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- 2) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- 3) primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje;
- 4) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće;
- 5) iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke;
- 6) iznos svih poreza u vezi sa elementima dodatnog osnovnog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos tih elemenata – u iznosu u kojem ti porezi umanjuju iznos do kojeg se elementi dodatnog osnovnog kapitala banke mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka.

Dopunski kapital banke čini zbir sledećih elemenata, umanjnjen za odbitne stavke:

- 1) akcija i drugih instrumenata dopunskog kapitala, odnosno instrumenti dopunskog kapitala i obaveza po subordiniranim kreditima i zajmovima (subordinirane obaveze);
- 2) pripadajuće emisione premije uz instrumente dopunskog kapitala;
- 3) opštih prilagođavanja za kreditni rizik koja nisu umanjnjenjena za poreske efekte, u visini od najviše 1,25% iznosa rizikom ponderisanih izloženosti za kreditni rizik.

Odbitne stavke od dopunskog kapitala su:

- 1) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- 2) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- 3) primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje;
- 4) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2 Upravljanje kapitalom (nastavak)

Tabela prikazuje visinu obračunatog kapitala Banke u 2022. i 2021. godini (nerevidirani obračuni):

(000 RSD)

Obračun kapitala Banke	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Osnovni akcijski kapital	19,654,926	20,629,308
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala	17,517,484	17,517,484
Emisiona premija	3,027,810	3,027,810
Rezerve iz dobiti	2,104,903	2,104,903
Gubitak po osnovu prve primene MSFI	(1,126,066)	(1,126,066)
Nematerijalna imovina	(652,263)	(753,652)
Ostali nerealizovani gubici	(1,161,148)	(115,325)
Odbitne stavke prema stepenu zaduženosti ili ugovorenoj ročnosti	(55,794)	(25,846)
Dodatni osnovni kapital	-	-
Dopunski kapital	-	-
Subordinirane obaveze	-	-
KAPITAL	19,654,926	20,629,308

Kapitalni zahtevi izračunavaju se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. glasnik RS br. 103/2016-3, 103/2018-91, 88/2019-71, 67/2020-25, 98/2020-72, 137/2020-24, 59/2021-55, 67/2022, 137/2022).

Tabela pokazuje obračun pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke na kraju 2022. i 2021. godine, koji je obračunat u skladu sa propisima Narodne banke Srbije.

(000 RSD)

Obračun pokazatelja adekvatnosti (nerevidirano)	2022.	2021.
Kapital	19,654,926	20,629,308
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom pomnožena recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala	60,775,531	68,513,367
Izloženost deviznom riziku pomnožena recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala	-	-
Izloženost cenovnom riziku pomnožena recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala	384,850	533,850
Izloženost operativnom riziku	10,245,752	9,993,714
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	-	-
Ukupna rizična aktiva	71,406,133	79,040,931
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	27.53%	26.10%

4.3 Procena fer vrednosti

Fer vrednost je cena koja bi bila dobijena za prodaju imovine, ili plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja tekuću cenu ponude. Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene, Banke primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze. Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3 Procena fer vrednosti (nastavak)

Fer vrednost svopa kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja. Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost. Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Banci na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata.

MSFI 13 „Odmeravanje fer vrednosti“ utvrđuje hijerarhiju fer vrednosti koja klasifikuje u tri nivoa inpute za tehnike procene vrednosti, koje se koriste u odmeravanju fer vrednosti:

- Nivo 1: Kotirane cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za ista sredstva ili iste obaveze;
- Nivo 2: Informacije, osim kotiranih cena uključenih u nivo 1, koje su zasnovane na dostupnim tržišnim podacima za sredstva ili obaveze, bilo direktno (tj, cene) ili indirektno (tj, izvedeni iz cena);
- Nivo 3: Informacije o sredstvu ili obavezi koje nisu zasnovane na dostupnim tržišnim podacima.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Smatra se da je tržište aktivno ako su kotirane cene odmah i redovno raspoložive na berzi, kod dilera, brokera, industrijske grupe, službe za obrazovanje cena ili regulatorne agencije i ako pomenute cene odražavaju aktuelne tržišne transakcije koje se redovno obavljaju između nezavisnih stranaka. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja tekuću cenu ponude. Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi, čiji su podaci javno dostupni) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Pomenute tehnike procene u najvećoj mogućoj meri koriste podatke sa tržišta koji se mogu posmatrati, ukoliko su raspoloživi, a u najmanjoj mogućoj meri se oslanjaju na posebne procene Banke. Ukoliko su svi materijalno značajni unosi potrebni za utvrđivanje fer vrednosti nekog instrumenta prisutni, pomenuti instrument se iskazuje u okviru nivoa 2.

Ukoliko jedan ili više materijalno značajnih unosa nisu zasnovani na tržišnim podacima koji su dostupni, pomenuti instrument se iskazuje u okviru nivoa 3. Posebne tehnike procene koje se koriste za vrednovanje finansijskih instrumenata:

- Kotirane tržišne cene ili cene dilera za slične instrumente;
- Fer vrednost svopa kamatne stope obračunate kao sadašnja vrednost procenjenih budućih tokova gotovine, na osnovu dostupnog trenda prinosa;
- Fer vrednost terminskih deviznih ugovora je utvrđena primenom terminskih kurseva na dan bilansa stanja, uz diskontovanje dobijene vrednosti na sadašnju vrednost;
- Ostale tehnike, kao što je analiza diskontovanog novčanog toka, koriste se za utvrđivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koji se u knjigama vode po fer vrednosti

Banka u 2022. i u 2021. godini nije prenosila finansijska sredstva iz Nivoa 1 u Nivo 2.

(000 RSD)

31. decembar 2022. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva				
Hartije od vrednosti	12,760,070	-	-	12,760,070
Potraživanja po osnovu derivata	-	946	-	946
Ukupno finansijska sredstva	12,760,070	946	-	12,761,016
Finansijske obaveze				
Obaveze po osnovu derivata	-	(2,126)	-	(2,126)
Ukupno finansijske obaveze	-	(2,126)	-	(2,126)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.3 Procena fer vrednosti (nastavak)

(000 RSD)

31. decembar 2021. godine

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva				
Hartije od vrednosti	13,454,383	-	-	13,454,383
Potraživanja po osnovu derivata	-	3,459	-	3,459
Ukupno finansijska sredstva	13,454,383	3,459	-	13,457,842
Finansijske obaveze				
Obaveze po osnovu derivata	-	(3,200)	-	(3,200)
Ukupno finansijske obaveze	-	(3,200)	-	(3,200)

Fer vrednost finansijskih derivata se utvrđuje diskontovanjem novčanih tokova na bazi kamatnih stopa koje se uzimaju sa Reuters-a ili Bloomberg-a.

Fer vrednost obveznica emitovanih na međunarodnom tržištu (EURO obveznice) koje imaju aktivno tržište, određuje se na osnovu kamatnih stopa sa aktivnog trzista. Fer vrednost dinarskih obveznica, takođe se određuje na osnovu podataka o kamatnim stopama sa aktivnog tržišta, s tim da postoji mogućnost korekcije cene uzimajući u obzir ekspertske mišljenje, u situacijama kada tržište nije dovoljno reprezentativno.

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koji se u knjigama ne vode po fer vrednosti

Banka je izvršila procenu fer vrednosti finansijskih sredstava koji se u knjigama ne vode po fer vrednosti, i to:

- Diskontovanjem očekivanih budućih novčanih priliva po osnovu finansijskih sredstava očekivanom stopom povrata, koja se sastoji od "risk free" kamatne stope i premije za kreditni rizik za odgovarajuću ročnost finansijskog sredstva;
- Diskontovanjem očekivanih novčanih odliva po osnovu finansijskih obaveza "risk free" kamatnom stopom uvećanom za nulti kreditni "spread" primenjiv na finansijsku obavezu odgovarajuće ročnosti.

Rukovodstvo Banke smatra da zbog prirode finansijskih sredstava, kao i tipa klijenata knjigovodstvena vrednost kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija ne odstupa od njihove fer vrednosti.

U narednoj tabeli date su fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koje se ne vode po fer vrednosti na dan 31. decembra 2022. godine:

(000 RSD)

	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 3
Finansijska aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	15,246,913	15,246,913	15,246,913
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5,738,623	5,738,508	5,738,508
Kredit i potraživanja od komitenata	65,703,395	65,032,432	65,032,432
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	658,461	640,816	640,816
Ostala sredstva	448,934	448,934	448,934
Ukupno	87,796,326	87,107,603	87,107,603
Finansijska pasiva			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama	7,824,026	7,835,601	7,835,601
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	69,723,245	69,310,488	69,310,488
Ostale obaveze	1,054,528	1,054,528	1,054,528
Ukupno	78,601,799	78,200,617	78,200,617

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.3 Procena fer vrednosti (nastavak)
Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koji se u knjigama ne vode po fer vrednosti

U narednoj tabeli date su fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koje se ne vode po fer vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine:

(000 RSD)

	Knjigovo- dstvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 3
Finansijska aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	9,751,850	9,751,850	9,751,850
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4,824,007	4,825,091	4,825,091
Kredit i potraživanja od komitenata	72,118,908	74,768,600	74,768,600
Ostala sredstva	434,159	434,159	434,159
Ukupno	87,128,924	89,779,700	89,779,700
Finansijska pasiva			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	8,558,428	8,638,247	8,638,247
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	68,923,834	69,036,221	69,036,221
Ostala obaveze	1,142,845	1,142,845	1,142,845
Ukupno	78,625,107	78,817,313	78,817,313

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA
a) Prihodi od kamata
(000 RSD)

	2022.	2021.
Po obaveznoj rezervi kod centralne banke	29,258	10,178
Po poslovima sa centralnom bankom	73,239	580
Po plasmanima bankama i finansijskim organizacijama	5,533	48
Po plasmanima preduzećima	1,512,324	1,277,291
Po plasmanima stanovništvu	2,700,551	2,578,201
Naknade za odobravanje kredita preduzećima	116,743	53,170
Naknade za odobravanje kredita stanovništvu	57,964	50,048
Po hartijama od vrednosti	404,157	416,941
Ukupno prihodi od kamata	4,899,769	4,386,457
b) Rashodi kamata		
Obaveze prema bankama i finansijskim organizacijama	203,904	84,565
Obaveze prema preduzećima	396,986	274,559
Obaveze prema stanovništvu	274,252	214,616
Po uzetim kreditima	27,147	35,059
Po lizing poslovima	11,403	11,165
Ukupno rashodi kamata	913,692	619,964
NETO PRIHOD PO OSNOVU KAMATA	3,986,077	3,766,493

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA (nastavak)
c) Prihodi od kamata
(000 RSD)

	2022.	2021.
Finansijska imovina po fer vrednosti kroz bilans uspeha	73,205	76,444
Finansijska imovina po fer vrednosti kroz ostali rezultat	330,952	340,497
Finansijska imovina vrednovana po amortizovanoj vrednosti	4,495,612	3,969,516
Ukupno prihodi od kamata	4,899,769	4,386,457

Rashodi od kamata po osnovu finansijskih obaveza su vrednovani po amortizovanoj vrednosti u celokupnom iznosu. Prihod kamate po obezvređenim plasmanima u 2022. godini iznosi 61,858 RSD hiljada, dok u 2021. godini ovaj prihod je iznosio 62,209 RSD hiljada.

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA
a) Prihodi od naknada i provizija
(000 RSD)

	2022.	2021.
Dokumentarni poslovi	9,937	6,445
Garancije	179,464	171,270
HOV	-	1,868
Kartice	355,421	317,571
Krediti	89,683	116,299
Osiguranje	7,198	4,557
Platni promet u inostranstvu	390,466	282,700
Platni promet u zemlji	549,061	473,841
Vođenje računa	303,064	281,378
Ukupno prihodi od naknada i provizija	1,884,294	1,655,929
b) Rashodi naknada i provizija		
HOV	1,782	1,086
Platni promet u inostranstvu	47,869	46,736
Kartice	54,667	52,167
Ostale naknade od stanovništva	18,635	8,664
Platni promet u zemlji	73,216	61,146
Po transakcijama sa bankama	7,626	6,893
Po transakcijama sa preduzećima	9,765	4,371
Rashodi naknada po garancijama	1,590	1,384
Ukupno rashodi od naknada i provizija	215,150	182,447
NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA	1,669,144	1,473,482

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

7. NETO DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA

(000 RSD)

	2022.	2021.
Negativni efekti promene vrednosti derivata namenjenih trgovanju	(18,012)	(19,786)
Pozitivni efekti promene vrednosti derivata namenjenih trgovanju	17,722	50,814
Promene fer vrednosti hartija namenjenih trgovanju	<u>(153,758)</u>	<u>(34,251)</u>
Neto gubitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	<u>(154,048)</u>	<u>(3,223)</u>
Neto dobitak po osnovu reklasifikacije finansijskih instrumenata	-	7,012
Gubitak po osnovu finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz bilans uspeha	<u>(66,927)</u>	<u>51,075</u>
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz bilans uspeha	<u>(66,927)</u>	<u>51,075</u>

8. NETO RASHOD/(PRIHOD) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

(000 RSD)

	2022.	2021.
Negativne kursne razlike nastale po osnovu deviznih potraživanja i obaveza	(48,843,133)	(24,781,616)
Negativne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za potraživanja	(3,149)	(1,231)
Negativne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za obaveze	<u>(63)</u>	<u>(17)</u>
Ukupno negativne kursne razlike	<u>(48,846,345)</u>	<u>(24,782,864)</u>
Pozitivne kursne razlike nastale po osnovu deviznih potraživanja i obaveza	239	21,394
Pozitivne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za potraživanja	29,028	126,391
Pozitivne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za obaveze	<u>48,808,001</u>	<u>24,619,672</u>
Ukupno pozitivne kursne razlike	<u>48,837,268</u>	<u>24,767,457</u>
NETO RASHOD	<u>(9,077)</u>	<u>(15,407)</u>

9. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

(000 RSD)

	2022.	2021.
Prihodi od zakupnina	4,301	4,264
Prihodi od neiskorišćenih bonusa zaposlenih	2,072	2,458
Ostali prihodi od zaposlenih	5,296	6,044
Prihod po osnovu funkcije centralizovanog upravljanja	203,872	206,000
Ostali prihodi	<u>46,387</u>	<u>41,143</u>
Ukupno ostali poslovni prihodi	<u>261,928</u>	<u>259,909</u>

Prihodi po osnovu funkcije centralizovanog upravljanja u iznosu od 203,872 RSD hiljada 2022. godini, odnosno 206,000 RSD hiljada u 2021. godini predstavljaju prihode od internih usluga Banke prema članicama Addiko Grupe (digitalno bankarstvo, *business modeling* i slični prihodi).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
10. OSTALI PRIHODI

(000 RSD)

	2022.	2021.
Dobici od prodaje ostale opreme	175	7,278
Dobici od naplaćene štete	2,198	-
Smanjenje rezervisanja za obaveze	51,537	79,305
Ostali prihodi	9,699	8,816
Ukupno ostali prihodi	63,609	95,399

11. NETO PRIHODI/(RASHODI) PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA**Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki**

(000 RSD)

	2022.	2021.
Rashodi po osnovu obezvređenja bilansnih pozicija		
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(33)	(2)
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	(12,325)	(25)
Kreditni i potraživanja od komitenata	(1,531,891)	(1,513,561)
Hartije od vrednosti	(1,455)	(28)
Ostala sredstva (napomena 20c)	(20,522)	(55,132)
Otpisano u toku godine	(48,914)	(4,333)
Ukupno rashodi obezvređenja bilansnih pozicija	(1,615,140)	(1,573,081)
Rashodi rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni	(402,834)	(111,721)
Ukupno rashodi	(2,017,974)	(1,684,802)

Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki

(000 RSD)

	2022.	2021.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		669
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	11,918	39,750
Kreditni i potraživanja od komitenata	374,302	805,746
Hartije od vrednosti	1,357	8,459
Ostala sredstva	50,601	85,122
Naplaćeno u toku godine	317,543	202,247
Ukupno po bilansnoj aktivni	755,721	1,141,993
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	200,414	146,980
Ukupno prihodi	956,135	1,288,973
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(1,061,839)	(395,829)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI
(000 RSD)

	2022.	2021.
Neto zarade	799,314	802,592
Porezi i doprinosi na zarade	307,675	307,941
Ostali lični rashodi	136,922	135,508
Rashod za otpremnine pri prestanku radnog odnosa	32,508	18,596
Rashod za otpremnine pri odlasku u penziju	3,473	8,044
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1,279,892	1,272,681

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE
(000 RSD)

	2022.	2021.
Trošak amortizacije nematerijalne imovine (napomena 21)	213,783	215,284
Trošak amortizacije ulaganja u zakupljene objekte (napomena 22)	30,048	32,524
Trošak amortizacije građevinskih objekata (napomena 22)	8,739	8,698
Trošak amortizacije ostale opreme (napomena 22)	48,987	55,971
Troškovi amortizacije automobila sa pravom korišćenja (napomena 22)	10,503	7,867
Troškovi amortizacije nekretnina sa pravom korišćenja (napomena 22)	145,471	159,507
Ukupno troškovi amortizacije	457,531	479,851

14. OSTALI RASHODI
(000 RSD)

	2022.	2021.
Donacije i pomoći	1,352	1,352
Zakupnine	66,038	68,785
Ostali troškovi u zakupljenim objektima	77,150	81,125
Premije osiguranja	242,171	239,468
Troškovi reprezentacije	5,140	2,327
Troškovi reklame	158,349	134,656
Troškovi korišćenja informacionih Sistema	664,143	841,069
Troškovi goriva i održavanja automobile	6,523	5,384
PTT troškovi i troškovi komunikacija	49,066	57,508
Članarine u zemlji i inostranstvu	2,985	3,143
Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	200,054	196,998
Troškovi revizije	9,082	13,714
Troškovi konsultantskih usluga	115,247	121,970
Komunalne usluge	41,834	38,710
Kancelarijski material	8,320	6,501
Ostali rashodi prema zaposlenima	64,577	109,259
Sudske i administrativne takes	125,630	79,103
Troškovi poslovanja sa karticama	203,013	170,468
Troškovi obezbeđenja imovine	39,386	45,085
Ostali administrativni troškovi	92,760	90,312
Materijalni troškovi	6,511	3,793
Gubici po osnovu otpisa i prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	-	11,319
Rashodi rezervisanja za pasivne sudske sporove	119,811	309,194
Ostali rashodi	23,785	14,983
UKUPNO OSTALI RASHODI	2,322,927	2,646,226

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
14. OSTALI RASHODI (nastavak)

Troškovi premije osiguranja najvećim delom čine plaćeni troškovi osiguranja depozita u iznosu od 208,182 RSD hiljada (2021. godina: 209,154 RSD hiljada). Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata su porezi i doprinosi za plate na teret poslodavca. Troškovi reklama najvećim delom čine TV reklame u iznosu od 28,875 RSD hiljada (2021. godina: 25,197 RSD hiljada), internet oglašavanje u iznosu od 56,162 hiljada dinara (2021. godina: 54,810 RSD hiljada), a preostale troškove čine istraživanja, promotivni materijala i dr. Troškovi korišćenja informacionih sistema čine najvećim delom troškovi usluga za osnovni sistem u iznosu od 186,845 RSD hiljada (2021. godina: 168,367 RSD hiljada), troškovi licenci i održavanja softvera iznose 331,111 RSD hiljada (2021. godina: 372,181 RSD hiljada). U 2022. godini troškovi zakupnine odnose se na zakupe male vrednosti, kratkoročne zakupe poslovnog prostora kao i prateće troškove zakupa i to u iznosu od 45,578 RSD hiljada (2021. godina: 48,697 RSD hiljada).

15. POREZ NA DOBITAK**(a) Komponente poreza na dobitak**

Ukupan poreski rashod sastoji se od sledećih poreza:

(000 RSD)	2022.	2021.
Tekući porez na dobitak	(6,090)	-
Ukupno	(6,090)	-
Odloženi poreski rashod – ukidanje odloženih poreskih sredstava priznatih po osnovu prve primene MSFI 9	(39,743)	(39,743)
Ukupan poreski rashod	(39,743)	(39,743)

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

(000 RSD)	2022.	2021.
Dobitak pre oporezivanja	628,517	840,153
Porez na dobit po stopi od 15%	9,090	126,023
Poreski efekti prihoda i rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	-	(126,023)
Iskorišćeni nepriznati poreski krediti	(3,000)	-
Ukidanje odloženih poreskih sredstava	39,743	39,743
Porez iskazan u bilansu uspeha	45,833	39,743
Efektivna poreska stopa	7.29%	4.73%

(c) Osnov za knjiženje odloženih poreskih sredstava i obaveza i efekte na bilans uspeha za 2022. i 2021. godinu

(000 RSD)	Odložena poreska sredstva 2022.	Odložene poreske obaveze 2022.	Kapital 2022.	Bilans uspeha 2022.	Odložena poreska sredstva 2021.	Odložene poreske obaveze 2021.	Bilans uspeha 2021.
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	204,909	-	184,557	-	20,352	-	-
Nerealizovani gubici po osnovu prve primene MSFI 9	-	-	-	39,743	39,743	-	39,743
Ukupno	204,909	-	184,557	39,743	60,095	-	39,743

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

(000 RSD)

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
U dinarima		
Žiro-račun	6,413,768	1,969,400
Deponovani viškovi likvidnih sredstava	-	3,000,000
Gotovina u blagajni	1,061,678	1,053,533
Potraživanja za kamate od NBS	4,359	204
Ukupno u dinarima	7,479,805	6,023,137
U stranoj valuti		
Obavezna rezerva u stranoj valuti	6,987,226	2,896,872
Gotovina u blagajni	779,587	831,526
Devizni računi za trgovanje HoV	328	321
Ukupno u stranoj valuti	7,767,141	3,728,719
Ispravka vrednosti	(33)	(6)
Stanje na dan 31. decembra	15,246,913	9,751,850

U izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novčana sredstva na računu Banke, gotovina u blagajni, devizna sredstva na računima kod domaćih i stranih banaka.

U gotovinu i gotovinske ekvivalente za izveštaj o tokovima gotovine Banke uključene su pozicije:

(000 RSD)

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Žiro-račun	6,413,753	1,969,400
Gotovina u blagajni	1,841,266	1,885,059
Devizni računi u inostranstvu	1,683,421	4,772,656
Devizni računi za trgovanje HoV	328	321
Stanje na dan 31. decembra	9,938,768	8,627,436

Banka je u 2022. godini obračunavala dinarsku i deviznu obaveznu rezervu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije („Službeni glasnik” RS br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015, 21/2019, 3/2021 i 66/2021).

Na dan 31. decembra 2022. godine obračunata dinarska obavezna rezerva, čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu od 18. decembra 2022. godine do 17. januara 2023. godine iznosila je 4,966,336 RSD hiljada i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa koju plaća Narodna banka Srbije tokom 2022. godine kretala se u rasponu 0,10% – 4,00% p.a.

Na dan 31. decembra 2022. godine obračunata devizna obavezna rezerva koja se izdvaja u devizama i čiji nivo se morao održavati u periodu od 18. decembra 2022. godine do 17. januara 2023. godine iznosila je 49,860 EUR hiljada.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

17. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

(000 RSD)

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Potraživanja po osnovu derivata	946	3,459
Ukupno potraživanja po osnovu derivata	946	3,459

(000 RSD)

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obaveze po osnovu derivata	2,126	3,200
Ukupno obaveze po osnovu derivata	2,126	3,200

Svi derivativni finansijski instrumenti su iskazani po fer vrednosti u vanbilansnoj evidenciji Banke dok se sredstvo priznaje kao pozitivna promena fer vrednosti derivata, a obaveza se priznaje kada je promena fer vrednosti derivata negativna. Fer vrednost na početku transakcije je jednaka ceni transakcije.

Tabela pokazuje ugovore za FX swap-ove sa datumima izmirenja nakon dana bilansa stanja u bruto iznosima na dan 31. decembra 2022. godine:

	Ugovori sa pozitivnom vrednošću	Pozitivna fer vrednost 000 RSD	Ugovori sa negativnom vrednošću	Negativna fer vrednost 000 RSD
FX swap - potraživanje na dan izmirenja USD / obaveza na dan izmirenja EUR	USD 10,641,000 / EUR 10,000,000	946		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja USD / obaveza na dan izmirenja EUR			USD 10,641,000 / EUR 10,000,000	2126
Fer vrednost na kraju godine		946		2,126

Tabela pokazuje ugovore za FX svopove sa datumima izmirenja nakon dana bilansa stanja u bruto iznosima na dan 31. decembra 2021. godine:

	Ugovori sa pozitivnom vrednošću	Pozitivna fer vrednost 000 RSD	Ugovori sa negativnom vrednošću	Negativna fer vrednost 000 RSD
FX swap - potraživanje na dan izmirenja CHF / obaveza na dan izmirenja EUR	CHF 3,015,623 / EUR 2,900,000	1,971		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja USD / obaveza na dan izmirenja EUR	USD 9,390,620 / EUR 8,300,000	166		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja USD / obaveza na dan izmirenja EUR	USD 5,100,525 / EUR 4,500,000	949		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja USD / obaveza na dan izmirenja EUR	USD 5,658,000 / EUR 5,000,000	373		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja RSD			EUR 10,000,000 / RSD 1,179,688,000	2,488
FX swap - potraživanje na dan izmirenja CHF / obaveza na dan izmirenja EUR			CHF 3,015,623 / EUR 2,900,000	267
FX swap - potraživanje na dan izmirenja USD / obaveza na dan izmirenja EUR			USD 9,390,620 / EUR 8,300,000	166
FX swap - potraživanje na dan izmirenja USD / obaveza na dan izmirenja EUR			USD 5,658,000 / EUR 5,000,000	279
Fer vrednost na kraju godine		3,459		3,200

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
18. HARTIJE OD VREDNOSTI**(000 RSD)**

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Hartije od vrednosti vrednovane kroz bilans uspeha	1,845,704	1,981,153
Hartije od vrednosti vrednovane kroz kapital	10,914,605	11,473,230
Hartije od vrednosti koje se drže radi naplate	658,461	-
Ispravka vrednosti	<u>(258)</u>	<u>-</u>
Ukupno hartije od vrednosti	<u>13,418,512</u>	<u>13,454,383</u>

Po osnovu ulaganja u u hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednost kroz ostali rezultat Banka je u 2022. godini ostvarila prihod od kamate u iznosu od 324,376 RSD hiljada (2021. godina: 340,497 RSD hiljada), napomena 5, ispravka vrednosti za hartije vrednovane kroz ostali rezultat prikazana je na kapitalu u iznosu od 239 RSD hiljada.

Po osnovu ulaganja u u hartije od vrednosti radi trgovanja Banka je u 2022. godini ostvarila prihod od kamate u iznosu od 73,206 RSD hiljada (2021: 76,444 RSD hiljada).

Po osnovu ulaganja u u hartije od vrednosti koje se drže do naplate Banka je u 2022. godini ostvarila prihod od kamate u iznosu od 6,576 RSD hiljada, ispravku vrednosti koja je prikazana kroz bilans uspeha u iznosu od 19 RSD hiljada.

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA**(000 RSD)**

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
U dinarima		
Plasmani po REPO transakcijama	4,000,000	-
Plasmani drugim finansijskim organizacijama	36,910	22,569
Ukupno u dinarima	<u>4,036,910</u>	<u>22,569</u>
U stranoj valuti		
Devizni računi kod drugih banaka	1,683,671	4,784,763
Plasmani u stranoj valuti	18,439	4,727
Ostala potraživanja u stranoj valuti	-	24,203
Ukupno u stranoj valuti	<u>1,702,110</u>	<u>4,813,693</u>
Bruto krediti i potraživanja od banaka	<u>5,739,020</u>	<u>4,836,262</u>
Ispravka vrednosti u dinarima	(102)	(23)
Ispravka vrednosti u stranoj valuti	<u>(295)</u>	<u>(12,232)</u>
Ukupno	<u>5,738,623</u>	<u>4,824,007</u>

Tokom 2022. godine Banka je plasirala sredstva bankama u dinarima sa kamatnom stopom u rasponu od 1,50% do 3,40% (2021. godina: od 0,10% do 0,20%) dok u EUR valuti 1 plasman po stopi 0,05% (2021. godina: u EUR valuti nije bilo plasmana).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

U tabeli u nastavku predstavljeni su krediti i potraživanja od komitenata koja su grupisana po preostaloj ročnosti.

(000 RSD)

	31. decembra 2022.			31. decembra 2021.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
– Preduzeća	2,562,964	2,141,614	4,704,578	3,969,370	7,607,555	11,576,925
– Stanovništvo	1,940,124	26,195,719	28,135,843	1,337,132	26,301,130	27,638,262
– Javni sektor	9,444	8,909	18,353	16,567	24,149	40,716
– Drugi komitenti	54,789	7,444	62,233	6,580	22,280	28,860
Ukupno u dinarima	4,567,321	28,353,686	32,921,007	5,329,649	33,955,114	39,284,763
U stranoj valuti						
– Preduzeća	11,668,707	16,644,796	28,313,503	10,293,805	16,314,865	26,608,670
– Stanovništvo	178,368	7,378,006	7,556,374	468,006	8,260,963	8,728,969
– Javni sektor	32,569	597,989	630,558	145,170	632,206	777,376
– Drugi komitenti	63,515	134,818	198,333	32,555	139,166	171,721
Ukupno u stranoj valuti	11,943,159	24,755,609	36,698,768	10,939,536	25,347,200	36,286,736
Bruto krediti	16,510,480	53,109,295	69,619,775	16,269,185	59,302,314	75,571,499
Ispravka vrednosti						
– U dinarima	(763,996)	(1,987,661)	(2,751,657)	(536,328)	(1,956,993)	(2,493,321)
– U valuti	(245,859)	(918,864)	(1,164,723)	(347,593)	(611,677)	(959,270)
Ukupno ispravka vrednosti	(1,009,855)	(2,906,525)	(3,916,380)	(883,921)	(2,568,670)	(3,452,591)
Stanje na dan 31. decembra	15,500,625	50,202,770	65,703,395	15,385,264	56,733,644	72,118,908

U toku 2022. godine kamate na kredite klijentima Sektora poslovanja sa pravnim licima i javnim sektorom obračunavane su u zavisnosti od kreditnog rejtinga klijenta, vrste kredita i obezbeđenog kolaterala.

Kamata na kredite za obrtna sredstva pravnim licima odobrene u 2022. godini obračunavala se po kamatnoj stopi u visini EURIBOR-a uvećanog u proseku za marginu od 4,28% godišnje za indeksirane kredite, odnosno za dinarske kredite u visini BELIBOR-a uvećane u proseku za 2,91% (2021. godina: u visini EURIBOR-a uvećanog u proseku za marginu od 3,54% godišnje za indeksirane kredite, odnosno za dinarske kredite u visini BELIBOR-a uvećane u proseku za 2,97%).

Investicioni krediti pravnim licima u 2022. godini su odobravani maksimalno na period do 10 godina i prosečnom marginom od 4,09% uvećanoj za EURIBOR za indeksirane kredite, dok su dinarski dugoročni krediti odobravani u proseku od 40 meseci sa marginom od 4,25% uvećanoj za BELIBOR (2021. godina: dugoročni krediti pravnim licima u 2021. godini su odobravani maksimalno na period do 10 godina i prosečnom marginom od 3,78% uvećanoj za EURIBOR za indeksirane kredite, dok su dinarski dugoročni krediti odobravani u proseku od 70 meseci sa marginom od 3,37% uvećanoj za BELIBOR).

Nenamenski krediti stanovništvu vezani za RSD su u 2022. godini plasirani sa kamatnom stopom od 0% do 18% (2021. godina: od 4,9% do 18%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

(000 RSD)

	Licence i prava	Licence u pripremi	Ukupno
NABAVNA VREDNOST			
Stanje na dan 1. januara 2021. godine	2,411,559	47,662	2,459,221
Povećanje	-	125,619	125,619
Prenosi (aktiviranje)	136,526	(136,526)	-
Rashodovanje	(11,561)	(1,623)	(13,184)
Stanje na dan 1. januara 2022. godine	2,536,524	35,132	2,571,656
Povećanje	-	112,400	112,400
Prenosi (aktiviranje)	113,322	(113,322)	-
Rashodovanje	-	(5)	(5)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	2,649,846	34,205	2,684,051
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI			
Stanje na dan 1. januara 2021. godine	1,614,280	-	1,614,280
Amortizacija za tekuću godinu (napomena 13)	215,284	-	215,284
Rashodovanje	(11,561)	-	(11,561)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	1,818,004	-	1,818,004
Amortizacija za tekuću godinu (napomena 13)	213,784	-	213,784
Rashodovanje	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	2,031,788	-	2,031,788
NEOTPISANA VREDNOST			
- na dan 31. decembra 2022. godine	618,058	34,205	652,263
- na dan 31. decembra 2021. godine	718,520	35,132	753,652

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

(000 RSD)

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Građevinski objekti	318,242	323,363
Ulaganje u zakupljene objekte	58,193	83,595
Kompjuterska oprema	45,365	53,770
Ostala oprema	81,422	93,007
Ulaganja u pripremi	7,038	5,590
Nekretnine sa pravom korišćenja	349,954	439,323
Automobili sa pravom korišćenja	21,265	30,261
Ukupno	881,479	1,028,909

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

(000 RSD)

	Građevinski objekti	Ulaganja u objekte u zakupu	Kompjuterska oprema	Ostala oprema	Ulaganja u pripremi	Nekretnine sa pravom korišćenja	Automobili sa pravom korišćenja	Ukupno
NABAVNA VREDNOST								
Stanje na dan 1. januara 2021. godine	405,381	892,328	566,066	761,424	8,311	793,318	21,777	3,448,605
Povećanje	-	-	-	-	69,181	173,181	34,415	276,776
Prenosi (aktiviranje)	172	24,823	22,833	18,504	(66,332)	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(389,978)	(54,672)	(206,144)	(5,571)	(210,020)	-	(866,385)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	405,553	527,173	534,227	573,784	5,590	756,479	56,192	2,858,996
Povećanje	-	-	-	-	38,710	64,970	1,507	105,187
Prenosi (aktiviranje)	3,618	4,646	16,783	12,215	(37,262)	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(150)	(6,977)	-	(56,151)	-	(63,278)
Stanje na dan 31. decembra 2022.godine	409,171	531,819	550,860	579,022	7,038	765,298	57,699	2,900,905
ISPRAVKA VREDNOSTI								
Stanje na dan 1. januara 2021. godine	73,492	792,064	505,112	657,587	-	334,767	18,156	2,381,178
Amortizacija za tekuću godinu (napomena 13)	8,698	32,524	29,203	26,995	-	159,507	7,867	264,794
Otuđenja i rashodovanja	-	(381,010)	(53,857)	(203,805)	-	(177,118)	-	(815,885)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	82,190	443,578	480,458	480,777	-	317,156	25,931	1,830,087
Amortizacija za tekuću godinu (napomena 13)	8,739	30,048	25,187	23,800	-	145,471	10,503	243,748
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(150)	(6,977)	-	(47,282)	-	(54,409)
Stanje na dan 31. decembra 2022.godine	90,929	473,626	505,495	497,600	-	415,344	36,534	2,019,426
NEOTPISANA VREDNOST								
- na dan 31. decembra 2022.godine	318,242	58,193	45,365	81,422	7,038	349,954	21,265	881,479
- na dan 31. decembra 2021.godine	323,363	83,595	53,770	93,007	5,590	439,323	30,261	1,028,909

Banka poseduje građevinske objekte za obavljanje svoje delatnosti na šest lokacija: ekspozitura Bežanijska kosa, ekspozitura Hill Beograd, ekspozitura Bačka Palanka, ekspozitura Subotica i ekspozitura Kruševac, deo kuće u ulici Šekspirova u Beogradu.

Svi ostali poslovni prostori su zakupljeni i pozicija "Ulaganja u objekte u zakupu" se odnosi na opremanje i privođenje nameni zakupljenih poslovnih prostora.

Banka nije zalagala svoje objekte kao kolaterale.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
23. OSTALA SREDSTVA

(000 RSD)

	2022.	2021.
Potraživanja	523,283	568,400
Potraživanja od zaposlenih	281	346
Potraživanja od banaka po poslovima sa karticama	272,206	327,704
Dati avansi i depoziti	46,858	31,120
Potraživanja za plaćene obaveze klijenata	9,280	7,860
Ostale naknade i druga potraživanja	50,613	38,442
Potraživanja za zakupnine	11,076	10,966
Druga potraživanja	132,969	151,962
Ostala aktiva i AVR	228,093	185,908
Unapred plaćeni troškovi	213,468	165,097
Aktivna vremenska razgraničenja	642	918
Sredstva stečena naplatom potraživanja	2,329	8,240
Zalihe kancelarijskog materijala	11,654	11,653
Bruto ostala sredstva	751,375	754,308
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(26,300)	(56,568)
Ispravka vrednosti zaliha	(11,653)	(11,653)
Neto ostala sredstva	713,421	686,087

24. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

(000 RSD)

	2022.	2021.
Transakcioni depoziti u dinarima	118,632	332,162
Transakcioni depoziti banaka	14,946	20,488
Transakcioni depoziti drugih finansijskih organizacija	103,686	311,674
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	346,782	718,614
Transakcioni depoziti banaka	20,631	400,375
Transakcioni depoziti drugih finansijskih organizacija	326,151	318,239
Ostali depoziti u dinarima	3,012,357	2,118,714
Ostali depoziti drugih finansijskih organizacija	2,978,002	2,105,500
Obaveze za kamate i naknade	34,355	13,214
Ostali depoziti u stranoj valuti	1,047,820	564,478
Ostali depoziti drugih finansijskih organizacija	1,028,811	555,308
Obaveze za kamate i naknade i unapred plaćene naknade	19,009	9,170
Primljeni krediti	3,298,435	4,824,460
Stanje na dan 31. decembra	7,824,026	8,558,428

U 2022. godini kratkoročni krediti i depoziti su odobravani Bancii u evrima po kamatnim stopama u zavisnosti dospeća u rasponu od od 0,02% do 1,25% godišnje (u 2021. godini: od 0,6% do 0,75%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

24. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (nastavak)

(000 RSD)

	Valuta	Iznos u valuti	Datum dospeća	Kamatna stopa	31. decembar 2022.
EBRD - dugoročni krediti	EUR	2,857,143	4.12.2023.	1,40%	335,207
	EUR	1,428,517	4.12.2023.	1,40%	167,603
	EUR	1,428,517	4.12.2023.	1,40%	167,603
	EUR	6,000,000	24.06.2024.	1,05%	703,935
Ukupno dugoročni krediti					1,374,348
EBRD - kratkoročni krediti	EUR	6,290,000	06.01.2023.	0,75%	737,958
	EUR	2,760,000	28.02.2023.	0,75%	323,810
	EUR	2,150,000	30.03.2023.	0,75%	252,243
	EUR	2,790,000	11.04.2023.	0,75%	327,329
	EUR	960,000	15.06.2023.	0,75%	112,630
	EUR	1,450,000	22.06.2023.	0,75%	170,117
					1,924,087
					3,298,435

25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

(000 RSD)

	2022.	2021.
Transakcioni depoziti u dinarima	15,623,957	15,830,498
Transakcioni depoziti preduzeća	10,634,121	11,287,274
Transakcioni depoziti javnog sektora	292,413	244,995
Transakcioni depoziti stranih pravnih lica	-	56,409
Transakcioni depoziti drugih komitenata	649,655	361,540
Transakcioni depoziti stanovništva	4,047,768	3,880,280
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	20,568,628	24,134,319
Transakcioni depoziti preduzeća	5,857,521	6,418,087
Transakcioni depoziti javnog sektora	58,402	92,932
Transakcioni depoziti stranih pravnih lica	-	17
Transakcioni depoziti drugih komitenata	168,672	495,755
Transakcioni depoziti stanovništva	14,484,033	17,127,528
Ostali depoziti u dinarima	6,477,909	7,966,437
Ostali depoziti preduzeća	4,681,915	6,333,262
Ostali depoziti javnog sektora	803,228	730,319
Ostali depoziti drugih komitenata	896,141	868,219
Ostali depoziti stanovništva	-	500
Obaveze za kamate i naknade	96,625	34,137
Ostali depoziti u stranoj valuti	2,850,452	3,511,946
Ostali depoziti preduzeća	872,755	1,765,271
Ostali depoziti javnog sektora	1,762,424	1,662,819
Ostali depoziti drugih komitenata	1,926	1,930
Ostali depoziti stanovništva	49,354	41,530
Obaveze za kamate	163,993	40,396
Namenski depoziti u dinarima	455,339	522,512
Namenski depoziti pravnih lica	82,250	46,926
Namenski depoziti drugih komitenata	-	3
Namenski depoziti stanovništva	373,089	475,583
Namenski depoziti u stranoj valuti	1,153	164,821
Namenski depoziti pravnih lica	1,141	81,980
Namenski depoziti drugih komitenata	12	12
Namenski depoziti stanovništva	-	82,829
Štedni depoziti	23,745,807	16,793,301
Štedni depoziti u dinarima	3,624,137	1,689,782
Štedni depoziti u stranoj valuti	20,121,670	14,979,931
Obaveze za kamatu	-	123,588
Stanje na dan 31. decembra	69,723,245	68,923,834

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Na depozite po viđenju pravnih lica u dinarima i u stranoj valuti, Banka ne obračunava kamatu, osim u slučaju ugovaranja posebnih aranžmana što se definiše pojedinačnim ugovorima sa značajnim klijentima. U najvećem broju slučajeva, prilikom ugovaranja posebnih aranžmana, kamatne stope vezuju se za referentnu stopu Narodne banke Srbije. Na depozite po viđenju korisnika budžetskih sredstava lokalne vlasti Banka obračunava i plaća kamatu koja ne može biti niža od važeće eskontne stope Narodne banke Srbije.

Na oročene depozite klijenata u Sektoru poslovanja sa pravnim licima i javnim sektorom, Banka plaća kamatu čija visina zavisi od ročnosti i visine iznosa deponovanih sredstava. Visina kamatnih stopa se na inicijativu Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom, usklađuje sa kretanjima referentnih kamatnih stopa na tržištu i u toku 2022. godine i kretala se u rasponu od 1% do 3,5% za dinarske depozite na godišnjem nivou (transakcione, depozite po viđenju, oročene depozite, namenske depozite) odnosno 0% do 6,27% za devizne depozite (transakcione, depozite po viđenju, oročene depozite, namenske depozite).

U okviru navedenih raspona kamatne stope na:

- dinarske transakcione račune stanovništva kretala se u rasponu od 0,00% do 0,10% a za devizne transakcione račune u rasponu od 0,00% do 0,1%
- dinarsku štednju po viđenju stanovništva iznosila je 0,10% (cash-back račun), dok se na deviznu štednju po viđenju kretala se u rasponu od 0,00% do 3,00% (0,00%-0,10% na standardne depozite po viđenju, 0,00% do 3,00% na dečiju štednju)
- oročenu dinarsku štednju stanovništva (Standardnu oročenu štednju, štednju sa premijom, Kasica spasica oročenu štednju i Stepenu štednju) kretala se u rasponu od 0,10% do 6,5% godišnje, dok se kamatna stopa deviznu oročenu štednju stanovništva za ove proizvode kretala u rasponu od 0,10% do 5%,
- namenske depozite u dinarima iznosila je 0,00% dok se za namenske devizne depozite kretala u rasponu od 0,00% do 6,27%

Ročna struktura depozita i ostalih obaveza prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli po principu preostale ročnosti:

(000 RSD)

	2022.			2021.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni i	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Transakcioni depoziti	15,623,957	-	15,623,957	15,830,498	-	15,830,498
Ostali depoziti	5,794,041	587,243	6,381,284	7,499,967	432,333	7,932,300
Namenski depoziti	380,443	74,896	455,339	42,958	479,554	522,512
Štedni depoziti	3,193,894	430,243	3,624,137	1,684,573	5,209	1,689,782
Obaveze za kamate	56,438	40,187	96,625	162	50,712	50,874
Ukupno u dinarima	25,048,773	1,132,569	26,181,342	25,058,158	967,808	26,025,966
U stranoj valuti						
Transakcioni depoziti	20,568,628	-	20,568,628	24,134,319	-	24,134,319
Ostali depoziti	2,518,958	167,501	2,686,459	3,345,830	125,720	3,471,550
Namenski depoziti	1,153	-	1,153	96,393	68,428	164,821
Štedni depoziti	19,080,383	1,041,287	20,121,670	14,466,329	513,602	14,979,931
Obaveze za kamate i naknade	163,993	-	163,993	-	147,247	147,247
Ukupno u stranoj valuti	42,333,115	1,208,788	43,541,903	42,042,871	854,997	42,897,868
Stanje na dan 31. decembra	67,381,888	2,341,357	69,723,245	67,101,029	1,822,805	68,923,834

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
26. REZERVISANJA

Banka je izvršila sledeća rezervisanja:

(000 RSD)

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Rezervisanje za gubitke po garancijama	184,086	49,922
Rezervisanja po osnovu nepokrivenih akreditiva	100	1,247
Rezervisanja po preuzetim dugoročnim obavezama	78,453	9,050
Ukupno rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	262,639	60,219
Rezervisanja za sudske sporove	393,460	389,563
Rezervisanja za otpremnine	90,759	60,338
Rezervisanja za bonuse	18,786	23,753
	503,005	473,654
Stanje na dan 31. decembra	765,644	533,873

a) Rezervisanja za gubitke po garancijama, drugim potencijalnim obavezama i otpremnine

Banka je izvršila rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na teret rashoda u skladu sa svojom poslovnom politikom. Rezervisanja za druge potencijalne obaveze u iznosu od 393,460 RSD hiljada izvršena su po osnovu obračuna eventualnog gubitka koji bi pao na teret Banke u vezi verovatnog sudskog spora.

U skladu sa Pravilnikom o radu Banke, Izvršni odbor je sačinio predlog programa rešavanja viška zaposlenih koji je podnet Nacionalnoj službi za zapošljavanje. Sprovođenje pomenutih mera smanjenja zaposlenih će se obavljati na društveno odgovoran način. Prioritet je da se nađe sporazumno rešenje sa zaposlenima, tj. da se uskladi broj zaposlenih sa smanjenim brojem radnih mesta kroz dobrovoljno zaključenje sporazuma o raskidu radnog odnosa ili aneksa ugovora kroz premeštaje na nova radna mesta u okviru Banke. Tokom 2022. godine formirana su rezervisanja za otpremnine na ime prestanka radnog odnosa u ukupnom iznosu od 26,948 RSD hiljada.

Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara sa stanjem na dan bilansa stanja i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Polazne pretpostavke za navedeni obračun su sledeće:

- Podaci o zaposlenima (ukupan radni staž na dan 31.12.2022. godine, pol, starost);
- Tablice smrtnosti 2010-2012;
- Pretpostavljen rast bruto zarada 0%;
- kamatna stopa 3%;
- zarada u Banci za 2022. godinu po svakom zaposlenom.

Zakonom o radu ("Službeni glasnik RS" 75/2014) propisano je da je poslodavac dužan da isplati zaposlenom otpremninu pri odlasku u penziju najmanje u visini dve prosečne zarade, a tako isplaćena otpremnina ne može biti niža od dve prosečne zarade po zaposlenom u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Promene na računima rezervisanja su prikazane u narednoj tabeli:

(000 RSD)

	Garancije i druge vanbilansne stavke	Rezervisanja za sudske sporove	Otpremnine za prestanak radnog odnosa	Rezervisanja za penzije	Rezervisanja za bonuse	Ukupno
Stanje na dan 1. januara						
2021.	95,478	263,047	-	53,049	32,417	443,991
Ukidanje rezervisanja	(146,980)	(296,204)	(11,531)	(756)	(8,664)	(464,135)
Dodatno rezervisanje	111,721	422,720	11,531	8,045	-	554,017
Stanje na dan 31. decembra						
2021.	60,219	389,563	-	60,338	23,753	533,873
Stanje na dan 1. januara						
2022.	60,219	389,563	-	60,338	23,753	533,873
Ukidanje rezervisanja	(200,414)	(51,537)	-	-	-	(251,951)
Isplate	-	(122,338)	-	-	(15,521)	(137,859)
Dodatno rezervisanje	402,834	177,772	26,949	3,472	10,554	621,581
Stanje na dan 31. decembra						
2022.	262,639	393,460	26,949	63,810	18,786	765,644

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
26. REZERVISANJA (nastavak)
b) Sudski sporovi

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2022. godine vodilo se 6,248 sudskih sporova, čija ukupna vrednost bez troškova sudskih postupaka i obračunatih zateznih kamata, iznosi 34,531 EUR hiljada (4,051,321 RSD hiljada). Banka je na dan 31. decembar 2022. godine rezervisala na ime sudskih sporova iznos od 393,460 hiljada dinara.

Banka utvrđuje rezervacije za pravni rizik u skladu sa svojim internim aktima i međunarodnim računovodstvenim standardom, Procena uspešnosti u pasivnim sudskim postupcima vrši se na osnovu:

- Pravne osnovanosti tužbenog zahteva;
- Pravne analize toka svakog pojedinog sudskog postupka;
- Sagledavanja činjenica i dokaza koje je u toku postupka iznela protivnička strana i činjenica i dokaza koje je u sudskom postupku iznela ili koje može izneti Banka i međusobne zavisnosti i povezanosti ovih činjenica i dokaza;
- Poznate sudske prakse u istim ili sličnim sudskim postupcima;
- Mogućnosti da se sa protivničkom starnom postigne sudsko ili vansudsko poravnanje;
- Pravila i uslova za rezervisanje utvrđena Međunarodnim računovodstvenim standardom – MRS 37;
- Drugih elemenata koji mogu biti od uticaja na uspeh Banke u sudskom postupku.

Procena uspešnosti pasivnih sudskih postupaka vrši se po prijemu tužbe, prilikom unosa postupka u Pravnu bazu podataka, a formiranje rezervacija se vrši jednom kvartalno, najkasnije poslednjeg dana u mesecu pre isteka kalendarskog kvartala. Procena se vrši na osnovu pravnog i činjeničnog stanja na dan procene, a prilikom utvrđivanja iznosa rezervacija uzima se u obzir i zakonska zatezna kamata, kao i troškovi postupka koje bi Banka bila u obavezi da plati u slučaju gubitka spora.

Banka vodi veći broj izvršnih sporova protiv trećih lica, uglavnom radi naplate svojih potraživanja. Sva utužena potraživanja su ispravljena u skladu sa metodologijom Banke i za njih su terećeni rashodi Banke.

27. OSTALE OBAVEZE
(000 RSD)

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obaveze prema dobavljačima u dinarima	41,734	46,649
Obaveze prema dobavljačima u stranoj valuti	20,006	14,633
Prevmene uplate za dugovanja po kreditima	161,527	92,852
Obaveze za kratkoročne bonuse	98,559	100,770
Ostale obaveze u dinarima	237,208	148,286
Ostale obaveze u stranoj valuti	91,074	91,911
Primljeni avansi u dinarima	8,240	5,810
Obaveze za poreze i doprinose	12,534	16,859
Obaveze po poslovima sa karticama	92,941	153,174
Razgraničeni rashodi	171,285	140,961
Razgraničeni prihodi	34,754	19,399
Obaveze po osnovu sredstava sa pravom korišćenja	396,467	494,571
Ukupno ostale obaveze	1,366,329	1,325,875

Banka je u toku 2022. godine izvršila plaćanja obaveze po osnovu sredstava sa pravom korišćenja u iznosu od 165,106 RSD hiljada (2021. godina: 197,470 RSD hiljada) i plaćanje po osnovu kamate u iznosu od 11,402 RSD hiljada (2021. godina: 11,165 RSD hiljada). Iznos odliva gotovine po osnovu sredstava sa pravom korišćenja je prikazan u okviru Izveštaja o novčanim tokovima u okviru tokova gotovine iz poslovnih aktivnosti.

Obaveze po osnovu lizinga iskazane po ročnosti su sledeće:

(000 RSD)

	Glavnica	Kamata	Total
2023	24,694	150	24,844
2024	90,905	424	91,329
2025	155,324	855	156,179
2026	60,298	141	60,439
2027	63,565	111	63,676
	394,786	1,681	396,467

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
28. KAPITAL I REZERVE

Kapital Banke na dan 31. decembra 2022. godine obuhvata akcijski kapital, emisionu premiju, rezerve, rezerve fer vrednosti i akumulirani rezultat.

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako sledi:

(000 RSD)

	2022.	2021.
Akcijski kapital	17,517,484	17,517,484
Emisiona premija	3,027,810	3,027,810
Rezerve iz dobiti	2,104,903	2,104,903
Rezerve fer vrednosti	(1,161,148)	(115,325)
Gubitak zbog prve primene MSFI 9	(1,126,066)	(1,126,066)
Nerasporedjeni dobitak	<u>2,510,018</u>	<u>1,927,334</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>22,873,001</u>	<u>23,336,140</u>

a) Akcijski kapital i emisiona premija

Na dan 31. decembra 2022. godine, upisani i uplaćeni kapital Banke se sastoji od 8,758,742 obične akcija (31. decembar 2021. godine: 8,758,742 akcije) pojedinačne nominalne vrednosti 2,000 RSD po akciji. Svaka akcija nosi jedan glas. Sve emitovane akcije su u potpunosti plaćene.

Akcije su registrovane kod Komisije za hartije od vrednosti:

CFI kod: ESVUFR

ISIN broj: RSHYPOE 68424

Dana 27. marta 2014. godine sprovedena je promena većinskog akcionara Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd u Centralnom registru, depou i kliringu hartija od vrednosti. Umesto većinskog akcionara Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt, kao većinski akcionar upisan je Hypo SEE Holding AG Klagenfurt. Dana 30. oktobra 2014. godine Hypo SEE Holding AG promenio je naziv u Hypo Group Alpe Adria AG.

Na dan 31. decembra 2014. godine Hypo Group Alpe Adria AG, bila je vlasnik 7,159,669 akcija Banke, a Industrija kotrljajućih ležajeva u stečaju, Beograd vlasnik 73 akcije.

Dana 13. novembra 2015. godine Privredni sud u Beogradu odobrio je prodaju 73 akcije u vlasništvu stečajnog dužnika Industrija kotrljajućih ležajeva a.d. Beograd. Akcije je otkupila Hypo Group Alpe Adria AG i na taj način je posta jedini akcionar Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd.

Dana 30. decembra 2015. godine u Agenciji za privredne registre evidentirano je povećanje akcionarskog kapitala. U Centralnom registru je izvršeno povećanje kapitala izdavanjem XXIX emisije u iznosu od 1,599,000 običnih akcija nominalne vrednosti 2,000 RSD po akciji. Uplata akcija je izvršena konverzijom dela subordiniranog kredita u akcijski kapital u iznosu od 3,198,000,000 RSD.

Dana 08. jula 2016. godine rešenjem Trgovinskog suda u Beču br FN 350921k izvršena je promena poslovnog imena Hypo Group Alpe Adria AG u Addiko Bank AG, sa sedištem u Wipplingerstrasse 34/4 Beč, Austrija.

Banka nema upisanog, a neuplaćenog akcijskog kapitala.

Svaka akcija nosi jedan glas i nema ograničenja za isplatu dividendi koje proističu iz akcija.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2022. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Iznos u 000 RSD	31. decembar 2022.	
		% učešća	Broj akcija
Addiko Bank AG	<u>17,517,484</u>	<u>100%</u>	<u>8,758,742</u>
Ukupno	<u>17,517,484</u>	<u>100%</u>	<u>8,758,742</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
28. KAPITAL I REZERVE (nastavak)
a) Emisiona premija

Emisiona premija predstavlja razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti:

- a) U periodu od 2002. godine do 2008. godine formirana je emisiona premija u visini od 2,790,840 hiljada RSD;
- b) U toku 2008. godine posle izvršene dve emisije akcija formirana je emisiona premija u visini od 4,414,469 hiljada RSD;
- c) U martu 2009. godine emitovano je 392,205 akcija nominalne vrednosti 2,000 RSD koje su prodate po ceni od 8,500 RSD, pri čemu je ostvarena emisiona premija od 2,549,332 hiljade RSD;
- d) U julu 2010. godine emitovano je 584 akcija nominalne vrednosti 2,000 RSD koje su prodate po ceni od 8,500 RSD, pri čemu je ostvarena emisiona premija od 3,797 hiljada RSD;
- e) Na osnovu Odluke Skupštine banke br. 11866/16 od 26. aprila 2016. godine izvršeno je pokriće gubitka ostvarenog u 2015. godini u iznosu od 5,452,120 hiljada RSD;
- f) Na osnovu Odluke Skupštine banke br. 13115/17 od 28. aprila 2017. godine izvršeno je pokriće gubitka ostvarenog u 2016. godini u iznosu od 1,278,508 hiljada RSD, tako da emisiona premija na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 3,027,810 hiljada RSD.

b) Rezerve iz dobiti

Banka je u prethodnim godinama formirala rezerve iz dobiti u iznosu od 2,104,903 hiljada RSD.

c) Rezerve fer vrednosti

Pozitivni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava vrednovanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat formirani su kao rezultat svođenja vrednosti ulaganja u finansijska sredstva vrednovanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat. Ove rezerve su korigovane za efekte odloženih poreza (napomene 15 i 18).

Na dan 31. decembra 2022. godine negativne revalorizacije rezerve iznose 1,161,148 RSD hiljada (31. decembar 2021. godine: 115,325 RSD hiljada). Ispravka vrednosti po hartijama od vrednosti iznosi 239 RSD hiljada, umanjena za odloženi porez u iznosu od 36 RSD hiljada.

29. USAGLAŠENOST POSLOVANJA BANKE SA ZAKONSKIM PROPISIMA

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 31. decembra 2022. godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

Ostvareni nerevidirani pokazatelji poslovanja Banke prikazani su u sledećoj tabeli:

Pokazatelji poslovanja nerevidirani	Propisani Pokazatelji		
		2022.	2021.
1. Kapital	Min Eur 10 miliona	Eur 168 mliliona	Eur 175 miliona
2. Adekvatnost kapitala:			
- Adekvatnost kapitala	min 8 %	27.53%	26.10%
- Adekvatnost osnovnog kapitala	min 6 %	27.53%	26.10%
- Adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala	min 4,5 %	27.53%	26.10%
3. Ulaganja banke u lica koja nisu u fin.sektoru i u osnovna sredstva	max 60%	4.48%	4.99%
4. Zbir velikih izloženosti banke	max 400%	0%	0.22%
5. Pokazatelj likvidnosti:	min 1	2.60%	1.70%
- u prvom mesecu izveštajnog perioda	min 1	2.46%	1.67%
- u drugom mesecu izveštajnog perioda	min 1	2.40%	1.52%
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	min 1	2.34%	1.60%
6. Pokazatelj likvidnosti u užem smislu	min 0,7	2.09%	1.42%
- u prvom mesecu izveštajnog perioda	min 0,7	2.04%	1.38%
- u drugom mesecu izveštajnog perioda	min 0,7	1.89%	1.28%
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	min 0,7	1.86%	1.33%
7. Pokazatelj deviznog rizika	max 20%	1.20%	0.16%
8. Racio koncentracije	max 30%	16.14%	19.58%
9. Izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica	max 25%	0%	0.22%
10. Ulaganja banke u lica koje nije u finansijskom sektoru	max 10%	0%	0.00%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

30. POTENCIJALNE OBAVEZE

Sudski sporovi

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2022. godine vodilo 6,248 sporova (31. decembar 2021. godine: 6,311 sporova).

Ukupna vrednost ovih sporova, bez obračunatih zateznih kamata iznosi 4,051,321 hiljada RSD (31. decembar 2021. godine: 4,180,452 hiljada RSD). Navedena vrednost predstavlja vrednost označenu na tužbi, dok su vrednosti zahteva za isplatu u značajno manjem iznosu, odnosno 6,287 EUR hiljada (737,698 hiljada dinara) sa uključenim troškovima sudskih postupaka i obračunatim zateznim kamatama.

Kao što je obelodanjeno u napomeni 26 na dan 31. decembra 2022. godine formirana su rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz sudskih sporova u ukupnom iznosu od 393,460 hiljada RSD (31. decembar 2021. godine: 389,563 hiljada RSD).

Banka je učesnik određenog broja sudskih postupaka koji su često veoma složeni, oduzimaju dosta vremena i teško ih je predvideti ili proceniti. Dana 31. decembra 2022. godine Banka je imala 2,118 pasivnih sporova (tj. sporova u kojima je Banka tužena) za koje je procenjena verovatnoća odliva novčanih sredstava malo verovatna (pa samim tim nisu ni utvrđene rezervacije za pravni rizik) ukupne visine tužbenih zahteva od 11,6 miliona evra ili 1,360,939 hiljada RSD (bez obračunate kamate). Ishod takvih postupaka je teško predvideti ili proceniti sve do kasnije faze u samim postupcima, koji mogu trajati i nekoliko godina, Ipak, na osnovu pravnih mišljenja advokata, menadžment Banke procenjuje da će njihova odbrana u postupcima biti uspešna.

Od ukupnog iznosa od 11,6 miliona evra (bez obračunate kamate) 36,1% (ili 4,1 milion evra odnosno 481,021 hiljada RSD) odnosi se na sporove za naknadu štete. Preostali iznos se odnosi na određene ugovorne odredbe koje se uglavnom odnose na jednostranu izmenu kamatnih stopa, postupke za poništaj kolaterala, nedopustivost izvršenja ili na postupke u kojima pravna lica traže isplatu. U nastavku su ukratko opisana tri postupka u kojima je vrednost spora veća od milion evra:

- u jednom postupku tužilac traži naknadu štete zbog nezakonitog umanjavanja imovine po osnovu nerealizacije dva ekskluzivna ugovora sa poslovnim partnerima tužioca. Na osnovu pravnog saveta advokata, menadžment Banke procenjuje da će odbrana u postupku biti uspešna;

- u drugom postupku tužilac traži isplatu po osnovu neosnovanog obogaćenja po ugovoru o kreditu uz eventualni zahtev za isplatu jer je ugovor raskinut usled promenjenih okolnosti. Ovaj tužbeni zahtev je zasnovan na presudi u prethodnom sudskom postupku istog tužioca u kome je odluka poništena po vanrednom pravnom leku Banke i predmet ovog tužbenog zahteva se shodno tome mora odbiti ili izmeniti. Menadžment Banke procenjuje da će odbrana u postupku biti uspešna.

- u trećem postupku tužilac traži isplatu zbog materijalne štete i izgubljene dobiti. Na osnovu činjeničnog stanja i pravnog saveta advokata, menadžment Banke procenjuje da će odbrana u postupku biti uspešna.

Za deklaratorne postupke se ne priznaju potencijalne obaveze.

Iako ishod ovih sporova nije moguće sa sigurnošću predvideti, rukovodstvo Banke procenjuje da potencijalni gubici koji mogu nastati po osnovu njihovog ishoda neće imati materijalno značajan efekat na priložene finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
31. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA I ČLANICAMA ADDIKO GRUPACIJE

Jedini vlasnik Addiko Bank ad Beograd je Addiko Bank AG, u čijem se vlasništvu nalazi 100% akcija Addiko Bank a.d. Beograd.

a) Bilans stanja

Tabela ispod prikazuje transakcije sa povezanim licima na dan 31. decembra 2022. godina.

(000 RSD)

Finansijska sredstva 31.12.2022.	Addiko Bank AG Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Sarajevo	Addiko Bank Podgorica	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	80,339	-	-	12,775	12,526	-	105,640
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	946	-	-	-	946
Ostala sredstva	1	3,794	12,598	707	669	-	17,768
Ukupno finansijska sredstva	80,339	3,794	13,544	13,483	13,195	-	124,354
Finansijske obaveze 31.12.2022.							
Obaveze po osnovu derivata	-	-	2,126	-	-	-	2,126
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama	18,502	-	2,849	17,648	6,226	4,953	50,178
Rezervisanja	-	-	-	647	-	-	647
Ostale obaveze	9,472	-	-	-	-	-	9,472
Ukupno finansijske obaveze	27,974	-	4,975	18,295	6,226	4,953	62,423
Izdane platve garnacije bankama	-	-	-	62,181	-	-	62,181

Tabela ispod prikazuje transakcije sa povezanim pravnim licima na dan 31. decembra 2021. godine:

(000 RSD)

Finansijska sredstva 31.12.2021.	Addiko Bank AG Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Sarajevo	Addiko Bank Podgorica	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	119,502	-	36,772	7,437	8,308	4,575	176,594
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	3,459	-	-	-	3,459
Ostala sredstva	2,371,053	1,529	8,218	1,015	768	-	2,382,583
Ukupno finansijska Sredstva	2,490,555	1,529	48,449	8,452	9,076	4,575	2,562,636
Finansijske obaveze 31.12.2021.							
Obaveze po osnovu derivata	-	-	712	-	-	-	712
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama	14,179	-	22,621	9,897	337,992	55,115	439,804
Rezervisanja	-	-	-	2,416	-	-	2,416
Ostale obaveze	13,320	-	2,786	-	-	-	16,106
Ukupno finansijske Obaveze	27,499	-	26,119	12,313	337,992	55,115	459,038
Izdane platve garnacije bankama	-	-	-	62,319	-	-	62,319

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
31. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA I ČLANICAMA ADDIKO GRUPACIJE (nastavak)
b) Bilans uspeha
(000 RSD)

Prihodi za 2022. godinu	Addiko Bank AG, Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Sarajevo	Addiko Bank Podgorica	Ukupno
Prihodi od kamata	4,170	-	20,177	-	-	-	24,347
Ostali prihodi	108,886	35,394	38,213	14,892	12,901	7,063	217,349
Ukupno prihodi	113,056	35,394	58,390	14,892	12,901	7,063	241,696
Rashodi za 2022. godinu							
Rashodi od kamata	(12,247)	-	(28)	-	-	-	(12,275)
Rashodi naknada i provizija	(1,141)	(89)	(3,089)	(93)	(30)	(35)	(4,477)
Administrativni troškovi	(105,122)	-	(41,958)	-	-	-	(147,080)
Ukupno rashodi	(118,510)	(89)	(45,075)	(93)	(30)	(35)	(163,832)

Tabela ispod prikazuje transakcije sa povezanim licima za godinu koja se završila 31. decembra 2021. godine:

(000 RSD)

Prihodi za 2021 godinu	Addiko Bank AG, Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Sarajevo	Addiko Bank Podgorica	Ukupno
Prihodi od kamata	8,471	-	2,417	-	-	-	10,888
Ostali prihodi	157,572	25,527	37,090	7,446	8,710	7,437	243,782
Ukupno prihodi	166,043	25,527	39,507	7,446	8,710	7,437	254,670
Rashodi za 2021. godinu							
Rashodi od kamata	(20,375)	-	-	-	-	-	(20,375)
Rashodi naknada i provizija	(593)	(86)	(2,718)	(68)	(18)	(80)	(3,563)
Administrativni troškovi i ostali rashodi	(35,146)	-	(48,605)	(1,316)	-	-	(85,067)
Ukupno rashodi	(56,114)	(86)	(51,323)	(1,384)	(18)	(80)	(109,005)

c) Transakcije sa povezanim fizičkim licima

U toku 2022. godine članovima Upravnog odbora Banke za njihovo angažovanje isplaćena je bruto naknada u visini od 4,810 RSD hiljada (2021. godine: 3,793 RSD hiljada).

U toku 2022. godine članovima Izvršnog odbora Banke isplaćena je bruto zarada u visini od 93,106 RSD hiljada (2021. godine: 66,670 RSD hiljada).

U toku 2022. godine ključnom rukovodećem osoblju isplaćena je bruto zarada u visini od 160,469 RSD hiljada (2021. godine: 124,721 RSD hiljada).

Ključno rukovodeće osoblje su ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, direktno ili indirektno, uključujući sve direktore (bez obzira da li su izvršni ili ne). Osim ovih naknada, nije bilo plaćanja po ostalim vrstama naknada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine
32. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Banka je izvršila usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. oktobra 2022. godine, a sa najvećim klijentima usaglašavanje je vršeno i na dan 31. decembra 2021. godine putem IOS-a.

Od ukupno 13,741 poslatih izvoda otvorenih stavki (IOS) osporeno je 118.

Iznos neusaglašenih potraživanja i obaveza po poslatim IOS-ima: potraživanja u iznosu od 102,227 hiljada RSD i obaveze u iznosu od 199,016 hiljada RSD. Neusaglašeni iznosi se najvećim delom odnose na potraživanja za avanse i potraživanja u faktoring potraživanja i tekuće racune.

Banka i dalje preduzima aktivnosti da se potraživanja i obaveze usaglase sa klijentima i proces usaglašavanja je i dalje u toku.

33. VANBILANSNE STAVKE
(000 RSD)

	2022.	2021.
Ukupno garancije i preuzete obaveze	27,550,369	26,370,556
Plative garancije	4,347,215	5,021,382
Činidbene garancije	9,407,521	9,888,887
Nepokriveni akreditivi	22,593	533,337
Preuzete neopozive obaveze	791,414	742,636
Preuzete opozive obaveze za nepovučene kredite	8,981,626	10,184,314
Repo poslovi	4,000,000	-
Ukupno derivati	2,345,346	7,226,174
Potraživanja za prodane valute	1,172,122	3,612,537
Obaveze za kupljene valute	1,173,224	3,613,637
Ostale vanbilansne stavke	133,969,948	143,262,376
Plasmani u ime i za račun	960,494	1,000,824
Ostale preuzete obaveze	3,639,095	1,850,766
Primljena jemstva za obaveze	10,132,002	6,594,992
Evidencija kolateralna	108,187,043	123,674,815
Ostala vanbilansna aktiva	11,051,314	10,140,979
UKUPNO VANBILANSNE STAVKE	163,865,663	176,859,106

Na kraju svakog obračunskog perioda Banka vrši obračun rezervisanja za potencijalne i preuzete obaveze. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Pregled rezervisanja po vanbilansnim pozicijama prikazan je u napomeni 26.

Derivativni finansijski instrumenti

U vanbilansnoj evidenciji derivata su prikazani potraživanja i obaveze po osnovu po osnovu FX svopova. Svopovi predstavljaju ugovore između dve strane o razmeni plaćanja u nekom periodu pri čemu su iznosi plaćanja zavisni od promene relevantnog indeksa kao što je na primer, kamatna stopa ili devizni kurs.

Derivati, uključujući valutne ugovore, valutne svopove i druge izvedene finansijske instrumente, prvobitno se priznaju po fer vrednosti u vanbilansnoj evidenciji na datum potpisivanja ugovora i naknadno se ponovo vrednuju po fer vrednosti.

Početno priznavanje derivata vrši se u momentu kada je izvršeno ugovaranje derivativnog ugovora sa drugim ugovornom stranom (datum dogovora). Iznosi nominalne glavnice na koji su derivati ugovoreni evidentirani su vanbilansno.

Bilansno je u aktivi ili pasivi iskazana pozitivna ili negativna promena fer vrednosti derivata i prikazana u napomeni 17.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

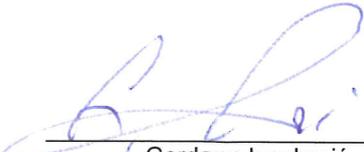
34. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2022. godine i na dan 31. decembra 2021. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine strane valute su:

	2022.	2021.
USD	110.1515	103.9262
EUR	117.3224	117.5821
CHF	119.2543	113.6388
GBP	132.7026	140.2626

35. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nije bilo drugih značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje.

_____
 Gordana Ivanković
 Direktor odeljenja računovodstva i
 izveštavanja

_____
 Vladimir Stanisavljević
 Zamenik predsednika Izvršnog
 odbora

_____
 Vojislav Lazarević
 Predsednik Izvršnog odbora

Ne možemo napredovati ako ne
pogledamo unazad.

Godišnji izveštaj za 2022.

Addiko Bank

KRATAK PREGLED

|||||

2

Razvoj poslovanja

- UDEO FOKUSNOG SEGMENTA u ukupnom portfoliju od 86%, što ukazuje na nastavak ispunjavanja strategije
- BROJ KLIJENATA IZ SEGMENTA STANOVNIŠTVA povećan za 304% međugodišnje
- NETO PRIHOD povećan 8% međugodišnje, uz dobre rezultate kod neto prihoda od kamata kojim je neto kamatna marža povećana na 3,89%, kao i dvocifren rast neto prihoda od naknada i provizija
- OPERATIVNI REZULTAT viši za 37% međugodišnje i iznosi 1,7 milijardi dinara
- OPERATIVNI RASHODI smanjeni 8% međugodišnje, sa odnosom troškova i prihoda od 57,6%, kao rezultat efikasnog upravljanja troškovima, bez obzira na repozicioniranje brenda i inflaciju

1

Ključni finansijski podaci

PRIHODI:

NETO DOBITAK	583 MIL RSD
NETO OPERATIVNI PRIHOD	5,7 MLRD RSD
NETO KAMATNA MARŽA	3,89%
ODNOS TROŠKOVA I PRIHODA	57,63%

STRUKTURA:

UKUPNA AKTIVA	102,6 MLRD RSD
KREDITI OD KLIJENATA	65,7 MLRD RSD
DEPOZITI OD KLIJENATA	69,7 MLRD RSD

KAPITAL:

POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA	27,53%
---	--------

3

Ključna postignuća

- POVEĆANA DOSTUPNOST KLIJENTIMA kroz POS partnerstva sa maloprodajnim objektima i mrežu posrednika za direktnu prodaju
- TRANSFORMISANA STRUKTURA PRIHODA I IZVORA FINANSIRANJA kojima je povećana profitabilnost i otpornost
- REPOZICIONIRANJE BRENDA uspešno obavljeno
- ESG STRATEGIJA I AKCIONI PLAN za ispunjavanje zahteva kod ESG izveštavanja i upravljanje procesom održivog razvoja

Ključni podaci

Rezultati poslovanja Addiko Bank a.d. Beograd

na osnovu finansijskih izveštaja sastavljenih u skladu sa MSFI

	2022.	2021.
Bilans uspeha (u hiljadama dinara)	01.01. - 31.12.	01.01. - 31.12.
Neto prihod od poslovanja	5.655.221	5.239.975
Neto prihod po osnovu kamata	3.986.077	3.766.493
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	1.669.144	1.473.482
Drugi operativni prihodi	95.485	394.765
Operativni rashodi	-4.060.350	-4.398.758
Operativni rezultat pre rezervisanja za kreditne rizike	1.690.356	1.235.982
Troškovi rezervisanja za kreditne rizike	-1.061.839	-395.829
Porez na dobitak	-45.833	-39.743
Rezultat perioda nakon oporezivanja	582.684	800.410
Bilans stanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.	31.12.2021.
Kredit i potraživanja od komitenata	65.703.395	72.118.908
Depoziti i finansijske obaveze prema komitentima	69.723.245	68.923.834
Kapital	22.873.001	23.336.140
Ukupna aktiva	102.560.461	102.681.350
Ključni pokazatelji poslovanja	2022.	2021.
Neto prihod po osnovu kamata/ukupna aktiva	3,89%	3,67%
Odnos troškova i prihoda (CIR)	57,63%	69,80%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	27,53%	26,10%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	27,53%	26,10%
Ukupan broj zaposlenih na dan izveštaja	533	546
Broj ekspozitura	34	36

Obraćanje predsednika Izvršnog odbora

Poštovani klijenti, partneri i kolege,

Iako je početak 2022. godine bio veoma perspektivan s obzirom da je svet najzad počeo da se oporavlja od uticaja pandemije Covid-19, uskoro su se pojavili novi izazovi. Negativan uticaj poremećaja lanaca snabdevanja i rastuće inflacije pojačan je usled ruske vojne invazije na Ukrajinu koja je stvorila nove nesigurnosti, kako u Evropi, tako i na srpskom tržištu. Ova previranja su se odrazila i na našu banku, ali smo mi ostali fokusirani na sprovođenje svoje strategije i razvoj svog partnerstva sa klijentima, pružajući im kontinuiranu finansijsku i savetodavnu podršku. Ovakav pristup nam je pomogao u povećanju otpornosti i ostvarivanju pozitivnih rezultata u ovoj izazovnoj, ali uspešnoj godini.

Izuzetna posvećenost partnerstvu sa svojim klijentima i stalno nastojanje da razvijamo i inoviramo svoje usluge su ostali naši ključni instrumenti za povećanje otpornosti i intenziviranje rasta poslovanja. U 2022, proširili smo dostupnost uspostavljanjem partnerstava sa maloprodajnim objektima, čime smo omogućili da naši klijenti imaju pristup našim uslugama kada god i gde god su im one potrebne, na najpovoljniji i najkomfortniji način. Pored toga, nastavljeno je pružanje kreditne podrške našim klijentima iz segmenta malih i srednjih preduzeća, uz obezbeđivanje održivih i povoljnih mogućnosti na osnovu novih ugovora sa američkom Međunarodnom razvojnom finansijskom korporacijom, Evropskom bankom za obnovu i razvoj i Srpskom fondacijom za preduzetništvo. Sve ovo je dovelo do značajnog rasta naše baze klijenata, naročito u segmentima poslovanja sa građanima i malim i srednjim preduzećima.

Addiko banka je ostala stabilna podrška privredi, kao pouzdan partner velikom broju građana i malih i srednjih preduzeća, pružajući im kontinuiranu kreditnu podršku i mogućnost štednje po veoma atraktivnim uslovima. To je rezultiralo poverenjem koje su nam klijenti dali, kako u kreditnom, tako i u depozitnom poslovanju. U narednom periodu, nastavićemo da uvećavamo svoju bazu klijenata, jačamo postojeća partnerstva i pružamo podršku svim svojim klijentima na visoko-profesionalan i praktičan način.

Efikasnost našeg poslovanja je bila jedan od naših najvažnijih ciljeva. Addiko banka je nastavila sa digitalizacijom svog poslovanja i veoma dobrim upravljanjem troškovima, uprkos jakim inflatornim pritiscima, čime je dodatno smanjen odnos troškova i prihoda na 58%. Istovremeno, dodatno smo ojačali svoju otpornost putem obazrivog upravljanja rizicima, uz nastavak diversifikacije svog portfolija, pažljivo praćenje okruženja u kojem klijenti posluju i pružanje podrške njihovom poslovanju.

Kao podrška našoj nameri da postanemo vodeća specijalizovana banka za kreditiranje građana i malih i srednjih preduzeća i radi veće prisutnosti u odnosu na klijente, uveli smo novi brend karakter koji se zove Oskar. Time je naša komunikaciona strategija dodatno unapređena, kao i naš marketinški pristup. Ovaj novi karakter služi kao ambasador Addiko brenda i najznačajniji način da se prenese poruka da mi simbolizujemo brzinu i fleksibilnost.

Generalno gledano, 2022. je bila izazovna godina za nas, sa mnogo nesigurnosti, ali i prilika.

Rezultati koje smo ostvarili ne bi bili mogući bez našeg izuzetnog tima - Addiko tima. Tim koji svakog dana u svakoj aktivnosti promoviše ključne Addiko vrednosti i koji je fokusiran na klijente, saradnju, efikasnost i odgovornost. Zahvaljujem se svim zaposlenima u Addiko banci na rezultatima postignutim u ovim izazovnim vremenima. Vaš profesionalizam je izuzetan.

U ime celokupnog višeg rukovodstva, iskreno se zahvaljujem i našim akcionarima na podršci u 2022. godini. Nastavićemo da radimo na uvećanju vrednosti za vas, naše klijente i naše zaposlene.

S poštovanjem,

Vojislav Lazarević,
predsednik Izvršnog odbora Addiko Bank a.d. Beograd

Ovaj Godišnji izveštaj je sačinjen u skladu sa članom 29. Zakona o računovodstvu (Službeni glasnik RS br. 62/13, 30/2018, 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon) i sadrži:

Godišnji izveštaj Addiko Bank a.d. Beograd za 2022.

Sadržaj

Ključni podaci	3
Obraćanje predsednika Izvršnog odbora	4
1. Osvrt na Addiko Bank	6
2. Repozicioniranje Addiko brenda	6
3. Kratak pregled finansijskog rezultata	7
4. Okvir Addiko banke za zaštitu životne sredine, socijalne politike i korporativno upravljanje	7
4.1. ESG strategija	8
4.2. Korporativno upravljanje u vezi sa ESG	8
4.3. Upravljanje rizicima i kontrola usklađenosti poslovanja u vezi sa ESG	8
5. Značajni događaji u 2022.	8
5.1. Naš poslovni model	8
5.2. Poslovanje sa građanima	9
5.3. Poslovanje sa malim i srednjim preduzećima	9
5.4. Alternativni kanali prodaje	10
6. Finansijski izveštaji	11
6.1. Analiza bilansa uspeha	11
6.2. Analiza bilansa stanja	12
7. Izveštaj o nefinansijskim aspektima	14
7.1 Zaštita životne sredine	14
7.2 Ljudska prava	15
8. Korporativno upravljanje	16
8.1. Upravni odbor i Izvršni odbor Addiko Bank a.d. Beograd	16
9. IT Strategija	17
10. Upravljanje ljudskim resursima	17
11. Sistem internih kontrola za računovodstvene procedure	19
12. Upravljanje finansijskim rizicima	20
12.1. Kreditni rizik	21
12.2. Rizik likvidnosti i kamatni rizik	21
12.3. Devizni rizik i ostali tržišni rizici	22
12.4. Rizik izloženosti	22
12.5. Operativni rizik	22
12.6. Adekvatnost sistema upravljanja rizicima	22
13. Izgledi	23
Organizaciona šema	24

1. Osvrt na Addiko Bank

Addiko Group je bankarska grupacija specijalizovana za pružanje bankarskih proizvoda i usluga građanima i malim i srednjim preduzećima koja posluje u Centralnoj i Jugoistočnoj Evropi. Grupa se sastoji od Addiko Bank AG, austrijske matične banke koja poseduje sve neophodne dozvole, registrovane u Beču, Austrija, čiji su regulatori austrijski organ za kontrolu finansijskog tržišta (FMA) i Evropska centralna banka, kao i od šest banaka-subsidijara koje su registrovane, licencirane i posluju u pet zemalja Centralne i Jugoistočne Evrope: Hrvatska, Slovenija, Bosna i Hercegovina (gde posluju dve banke), Srbija i Crna Gora. Addiko Group je javno listirano privredno društvo u vlasništvu diversifikovane grupe investitora. Putem svojih banaka, grupa ima oko 0,8 miliona klijenata, u okviru mreže od 154 ekspozitura i modernih kanala digitalnog bankarstva.

Na osnovu svoje strategije, Addiko Group se repositionirala u bankarsku grupaciju specijalizovanu za poslovanje sa građanima i malim i srednjim preduzećima (MSP), sa fokusom na rast kreditiranja građana i malih i srednjih preduzeća, kao i platnih usluga (svoje „fokusne segmente“), i nudi neobezbeđene kreditne proizvode za fizička lica i kredite za obrtna sredstva za MSP. Ove osnovne aktivnosti se u velikoj meri finansiraju iz depozita stanovništva. Portfoliji stambenih kredita, kredita javnog sektora i velikih korporativnih kredita Addiko Group (nefokusni segmenti) se nalaze u procesu ubrzanog smanjivanja, čime se obezbeđuje likvidnost i kapital za rast finansiranja građana i MSP.

Addiko Group obezbeđuje savremeno iskustvo u poslovanju sa klijentima, u skladu sa svojom strategijom. Bankarski proizvodi i usluge su standardizovani, naročito u segmentima poslovanja sa građanima i MSP, u cilju povećanja efikasnosti, upravljanja rizicima i održavanja kvaliteta aktive. Ovaj specijalizovani pristup se kontinuirano prilagođava potrebama klijenata i tržišnom okruženju.

Addiko Bank AG je izašla na Bečku berzu 2019. godine. Oko 56,9% njenih akcija cirkuliše slobodno, a ostatak akcionara je dobro diversifikovan, sa širokom geografskom raspodelom i različitim investicionim strategijama. Institucionalni investitori potiču prvenstveno iz Zapadne Evrope i Severne Amerike.

Dana 17. avgusta 2022, agencija Moody's je potvrdila rejtinge Ba3 za dugoročne depozite Addiko Bank AG i povećala izgleda za ove rejtinge sa stabilnih na pozitivne.

Dodatne informacije se mogu naći na internet prezentaciji odnosa sa investitorima Addiko Group <https://www.addiko.com/investor-relations/>, uključujući i finansijske i ostale informacije namenjene investitorima.

2. Repozicioniranje Addiko brenda

Addiko sprovodi transformaciju koja se bazira na procesima, sa jasnom vizijom rasta i proširenja svoje finansijske platforme u veći ekosistem gde klijenti pronalaze jednostavna i brza rešenja za finansiranje svih potreba u okviru svog životnog stila. Strategija specijalizovane banke, svrha i obećanje brenda Addiko banke su usklađeni radi ostvarivanja ovog cilja.

Repositioniranje Addiko brenda je započeto na svih šest tržišta u maju 2022. godine putem marketinške kampanje koja je obuhvatala sve kanale, a intenzivirano je medijskim i PR aktivnostima.

Novodefinisana svrha Addiko banke jeste: „Olakšati život klijentima, pomagati im u nepredvidivim situacijama i pomagati im da dobiju stvari koje žele“. Ova jednostavna rečenica će predstavljati usmerenje, naročito u okviru aktivnosti na transformaciji. Na osnovu toga, novo obećanje brenda će biti: „Kao stručnjaci za kreditiranje građana i MSP, mi simbolizujemo brzinu i fleksibilnost i obećavamo da ćemo biti uz vas u svim situacijama, kada god i gde god vam je potrebna ta dodatna podrška.“ Prevedeno na svakodnevni život, to znači da banka želi da bude uz klijente i da im pruži podršku kada im je potreban kredit, bilo to, na primer, za kupovinu nove mašine za pranje suđa, ili bicikla za dete.

Novi brend karakter, Oskar, zamenjuje prethodni simbol trougla. Od maja 2022, Oskar služi za prenošenje poruka Addiko banke, kako eksterno potencijalnim i postojećim klijentima, tako i interno zaposlenima, u cilju dodatne podrške usmerenosti na klijente. Brend karakter Oskar govori na svakom tržištu lokalnim jezikom i pojavljivao se u svim medijskim kanalima kao što su TV reklame, bilbordi, društvene mreže, digitalno i mobilno oglašavanje na svim tržištima gde posluje Addiko banka tokom 2022.

Oskarova poruka je upućena postojećim klijentima i govori o tome da Addiko banka obećava da će obezbediti gotovinu brzo i jednostavno, kada god i gde god je klijentima neophodna dodatna podrška, i da će se zalagati za njih. Nove i potencijalne klijente, Oskar poziva da isprobaju Addiko banku i navodi da banka takođe podržava i mlade zaposlene, penzionere, preduzetnike-početnike i digitalno-usmerene ljude.

3. Kratak pregled finansijskog rezultata

Iako je 2022. godina bila izazovna usled produženih negativnih efekata izazvanih pandemijom i poremećajem lanaca snabdevanja, uz dodatni uticaj nesigurnosti usled sukoba u Ukrajini i inflatornih pritisaka, Addiko banka je uspela da ojača svoju otpornost i ostvari pozitivne rezultate, uz neto dobitak od 583 miliona dinara.

Neto bankarski prihod je iznosio 5,6 milijardi dinara, što je za 8% više u odnosu na prethodnu godinu. Ovaj rast potiče od segmenata poslovanja sa građanima i MSP, na osnovu dvocifrenog rasta broja klijenata ostvarenog putem diversifikacije naših proizvoda, usluga i povećane dostupnosti kroz partnerstva sa maloprodajnim objektima.

Razvoj fokusnog portfolija je nastavljen tokom cele godine, što je na kraju rezultiralo udelom fokusnih segmenata poslovanja sa građanima i MSP od 86% u neproblematičnom portfoliju i generisalo 78% prihoda od kamata. U kombinaciji sa smanjenjem nefokusnog portfolija od 5,3 milijarde dinara u 2022, to ukazuje na intenzivnu posvećenost Addiko banke sprovođenju definisane strategije.

Profitabilnost je ostala stabilna, uz povećanje neto kamatne marže na 3,89% iako su depoziti postali skuplji, a kamatni rashodi povećani za 294 miliona dinara. Generalno gledano, Addiko banka je završila godinu sa stabilnom bazom finansiranja po osnovu rasta depozita klijenata (fizičkih, pravnih lica, javnog sektora i računih ostalih finansijskih organizacija) od 1,4 milijarde dinara, prevashodno usled rasta deviznih depozita u segmentu poslovanja sa stanovništvom.

Na strani rashoda, nastavljeno je međugodišnje smanjenje operativnih troškova uprkos inflatornim pritiscima. U odnosu na 2021, ostvarene su uštede prevashodno kod IT troškova i upravljanja imovinom, kao rezultat fokusiranosti na kontinuiranu optimizaciju procesa, dok su, sa druge strane, personalni rashodi bili veći. U 2022, pravni troškovi su bili manji za 0,2 milijarde dinara u poređenju sa prethodnom godinom zbog smanjenog priliva tužbi za naknade za obradu kredita. Sve ovo je dovelo do značajnog smanjenja odnosa troškova i prihoda na 57,63%, a operativni rezultat je povećan za 0,45 milijardi dinara u odnosu na prethodnu godinu.

Odgovorno upravljanje rizicima obezbeđuje stabilno poslovanje. Rashodi za kreditne gubitke imaju uzlazni trend usled odluke Addiko banke da unapredi modele rizika i da u rezervacijama prizna post-model korekcije koje odražavaju efekte povezane sa pandemijom, usporavanje privredne aktivnosti koje predstoji i povećanje kamatnih stopa sa očekivanjima rasta nesigurnosti budućeg razvoja.

4. Okvir Addiko banke za zaštitu životne sredine, socijalne politike i korporativno upravljanje

Addiko banka podržava sve veći značaj i važnost pitanja zaštite životne sredine, socijalnih politika i korporativnog upravljanja (eng. *environmental, social and governance - ESG*), a naročito klimatskih promena na njeno poslovanje i okruženje.

Stoga je Addiko banka osnovala formalnu radnu grupu za ova pitanja koju čine predstavnici iz segmenata rizika, korporativnog upravljanja i kontrole usklađenosti poslovanja sa ciljem upravljanja, razvoja i implementacije ESG pitanja iz strateške perspektive u odnosu na zahteve u pogledu izveštavanja, kao i upravljanja procesom održivog razvoja u okviru Addiko banke. U saradnji sa našom Addiko grupom, ova radna grupa je usmerila svoje aktivnosti na razvoj prve Addiko ESG strategije i dodatno podizanje svesti na nivou celokupne banke.

ESG okvir Addiko banke se sastoji od 3 strateška stuba:

4.1. ESG strategija

S obzirom da predstavlja ključnu tačku na putu Addiko banke ka održivosti, formulisana je ESG strategija, koja je kreirana tokom ovog perioda izveštavanja i odobrena od strane Upravnog odbora Addiko Group u januaru 2023.

Ova ESG strategija je blisko povezana sa strategijom Addiko Group za poslovanje i upravljanje rizicima, u nastojanju da obezbedi organizovani pristup ESG-u i održivosti. ESG strategija pruža podršku u inkorporiranju ESG pitanja u korporativno upravljanje, odobravanje kredita, upravljanje rizicima, odluke o finansiranju i izveštavanje članica grupe. Pored toga, njome se definiše koji klimatski i ekološki rizici mogu imati uticaj na poslovnu strategiju i kako se ovi rizici odražavaju u okviru implementacije strategije.

U okviru svoje ESG strategije, Addiko banka takođe definiše konkretne ciljeve održivog razvoja i svoju posvećenost ispunjavanju ovih ciljeva sprovođenjem 15 inicijativa na nivou Grupe koje podstiču svest i postignuća u vezi sa ESG u okviru Addiko Group.

4.2. Korporativno upravljanje u vezi sa ESG

Dodatno, uspostavljen je stabilan okvir korporativnog upravljanja kako bi se obezbedilo da strateški ciljevi budu sveobuhvatno promovisani na nivou banke.

Stoga je osnovana posebna radna grupa za ESG sa ciljem integrisanja ESG u poslovne segmente i ključne procese Addiko Group i redovnog praćenja aktivnosti Addiko banke na upravljanju ESG rizicima. Radnom grupom za ESG predsedava član Izvršnog odbora Grupe zadužen za rizike koji ima krajnju nadležnost za ESG agendu i koji obezbeđuje strukturisanu diskusiju i redovno izveštavanje na nivou Izvršnog odbora i Upravnog odbora.

4.3. Upravljanje rizicima i kontrola usklađenosti poslovanja u vezi sa ESG

Još jedan značajan element ESG okvira jeste integrisanje ESG u okvir upravljanja rizicima i kontrole usklađenosti poslovanja. Sa aspekta upravljanja rizicima, Addiko banka nastavlja da identifikuje faktore ESG rizika (prvenstveno klimatske i ekološke rizike), uz procenu njihovog značaja i uključivanje u postojeće vrste rizika umesto u pojedinačnu, zasebnu vrstu ESG rizika.

Sa aspekta kontrole usklađenosti poslovanja, dinamična kretanja regulatornih zahteva u vezi sa standardima iskazivanja ESG se prate i inkorporiraju na odgovarajući način kako bi se obezbedilo ispunjavanje svih obaveznih zahteva u pogledu iskazivanja ESG.

Trenutno, Addiko Group iskazuje nefinansijske informacije u skladu sa Direktivom o nefinansijskom izveštavanju i ispunjava zahteve u pogledu iskazivanja pokazatelja „zelene“ imovine na osnovu Uredbe EU o taksonomiji.

5. Značajni događaji u 2022.

5.1. Naš poslovni model

Strategija Addiko Bank a.d. Beograd predviđa ponudu modernih bankarskih rešenja za fizička lica, poslovne klijente i poljoprivrednike.

U okviru svakodnevne saradnje sa našim klijentima i poslovnim partnerima, Addiko banka se fokusira na proizvode koji ispunjavaju osnovne potrebe klijenata putem kredita, platnih usluga, štednje i kartica, koji se komuniciraju jednostavno i transparentno i pružaju efikasno putem hibridnog pristupa distribuciji koji podrazumeva fizičke ekspoziture i moderne digitalne kanale.

U segmentu poslovanja sa stanovništvom, fokus je prvenstveno na kreditiranju, kao i na paketima računa, redovnim transakcijama i karticama. Addiko banka takođe ulaže značajne napore u kontinuirano unapređenje digitalnih kapaciteta i prepoznata je na svojim tržištima kao snažan digitalni konkurent, sa digitalnim proizvodima i uslugama kao što su web-kredit, m-kredit i kapaciteti za online otvaranje računa. Radilo se na razvijanju različitih kanala za klijente koji im omogućavaju da podnesu zahtev za kredit bilo kada i bilo gde.

U segmentu poslovanja sa malim i srednjim preduzećima, fokus je prvenstveno na kratkoročnijem finansiranju, kao i na transakcionom bankarstvu i proizvodima dokumentarnog poslovanja. Banka odobrava kredite, daje garancije, otvara akreditive, pruža transakcione usluge, prikuplja depozite i trguje hartijama od vrednosti u cilju ostvarivanja svojih poslovnih ciljeva.

Fokus je i dalje na ponudi atraktivnog predloga vrednosti za kreditne proizvode kroz digitalne kanale i online samouslužnih kapaciteta kojima se dodatno smanjuju troškovi pružanja usluga klijentima Addiko banke. U 2022. je dodatno intenziviran fokus na neiskorištenim nišama mikro i malih preduzeća kojima je potrebno finansiranje. Bez obzira na smanjivanje kreditiranje srednjih preduzeća sa većim iznosima i manjom dodatom vrednošću, Addiko banka nastoji da uveća ukupni kreditni portfolio u ovom segmentu, uz podsticanje rasta prihoda od kamata i prihoda od naknada i provizija.

5.2. Poslovanje sa građanima

Strategija Addiko banke podrazumeva ponudu modernog bankarstva, sa fokusom na zauzimanje pozicije primarne banke za ispunjavanje svakodnevnih bankarskih potreba naših klijenata na jednostavan, digitalan način.

Klijentima se pružaju neobezbeđeni krediti, platne usluge i kartice, komunicira se jednostavno i transparentno, na osnovu efikasnog hibridnog pristupa distribuciji koji podrazumeva fizičke ekspoziture, moderne digitalne kanale i finansiranje na prodajnim mestima. Fizička mreža Addiko banke se sastoji od 34 ekspoziture koje su uglavnom locirane u urbanim oblastima i 85 bankomata. Mreža ekspozitura je optimizovana u 2022. (sa 36 ekspozitura u 2021. na 34 ekspoziture u 2022.), u skladu sa sve većim prisustvom u digitalnom segmentu i partnerstvima.

U segmentu poslovanja sa građanima, fokus je prvenstveno na neobezbeđenim kreditima, kao i na paketima računa, redovnim transakcijama i karticama. Inovativne kampanje za digitalne web kredite i veće prisustvo na prodajnim mestima je doprinelo pridobijanju više od 27.000 novih klijenata za keš kredite, što predstavlja međugodišnji rast od 304%. U drugoj polovini 2022, značajan fokus je bio usmeren na privlačenje novih depozita građana, što je rezultiralo rastom od 39,5 miliona evra u ovom periodu. U 2022. je prodato 28% više kreditnih kartica u odnosu na prethodnu godinu, što ukazuje na poverenje klijenata i prihvatanje ponude kreditnih kartica na rate.

5.2.1. Digitalna transformacija i korisničko iskustvo

Addiko banka ulaže znatne napore u kontinuirano unapređenje digitalnih kapaciteta i prepoznata je kao snažan digitalni konkurent, sa proizvodima i uslugama kao što su web-kredit, m-kredit, m-prekoračenja, m-depoziti, online otvaranje računa i novouvedene web-kreditne kartice kojima se klijentima omogućava da podnesu online zahtev za kreditnu karticu.

Klijenti Addiko banke prepoznaju vrednost digitalnih bankarskih rešenja, a Addiko mobilna aplikacija ima prosečnu ocenu 4,6. U 2022. godini, rast digitalnih klijenata je iznosio 6,5%. Digitalno inicirani krediti imaju međugodišnji rast od 9% i ideo od 27% u ukupnom broju prodatih kredita. Od toga, m-kredit koji se u potpunosti realizuju digitalno su imali međugodišnji rast od 13,5%, putem Addiko mobilne aplikacije, što ukazuje na praktičnost za klijente. Ovaj trend će očigledno biti nastavljen u narednom periodu.

Addiko banka će nastaviti da inovira svoje poslovanje i ulaže u najmodernija digitalna rešenja. Vrhunsko korisničko iskustvo predstavlja značajnu vrednost za Addiko banku, pa će stoga ona nastaviti da unapređuje svoje servise i procese, kako bi mogla da ispuni sve veća očekivanja klijenata. Addiko banka redovno meri korisničko iskustvo putem globalno prihvaćene metrike Net Promoter Score, koja je iznosila 69 u 2022. i prevazišla vrednosti sa kojima je poređena.

5.3. Poslovanje sa malim i srednjim preduzećima

Addiko banka je jedan od lidera u segmentu digitalne transformacije, brzini i jednostavnosti, sa fokusom na segmente standardnih - malih i srednjih klijenata. Kontinuirano unapređenje sveobuhvatnog - E2E procesa omogućava stabilnu tržišnu poziciju i jedinstvenu ponudu - jednostavno i brzo.

Transformacija segmenta poslovanja sa privredom podrazumeva optimizaciju modela prodaje - promene u pružanju usluga klijentima specijalizacijom menadžera za rad sa klijentima (specijalista za Appian za standardni segment, specijalista za MSP).

Isto tako, rukovodioci ekspozitura su uključeni u prodaju u standardnom segmentu, s obzirom na našu nameru većeg prisustva na delu tržišta u Srbiji koji obuhvata prihode pravnih lica do 1,5 miliona evra godišnje.

Sa namerom popunjavanja niša koje nisu dovoljno pokrivene, pronalaženja novih mogućnosti i proširivanja obuhvata, primenjeni su novi pristupi u akviziciji klijenata:

- Partnerstvo
- Teleprodaja i direktno obraćanje klijentima (koji su unapred odabrani)
- Web obrasci za podnošenje zahteva
- Pozivi od strane rukovodilaca ekspozitura i specijalista za Appian.

Banka je takođe imala uspešnu saradnju sa međunarodnim (finansijskim) institucijama čiji je cilj obezbeđivanje i povećanje izvora finansiranja (Evropska banka za obnovu i razvoj) i programa garancija (npr. Američka agencija za međunarodni razvoj - USAID i Razvojna finansijska korporacija) tokom 2022, sa istom namerom i za 2023. Takođe, u 2022, Addiko banka je uspostavila saradnju sa Srpskom fondacijom za preduzetništvo kojom se obezbeđuje dodatno pokrivanje rizika naših klijenata u zavisnosti od njihovih poslovnih aktivnosti od 60% do 75% za segmente standardnih i MSP klijenata.

Održivost naših prihoda u ovom segmentu jeste krajnji cilj - na osnovu pozitivnog trenda rasta ugovorenih kamatnih stopa i stabilnog prihoda od naknada i provizija, uz korišćenje dodatnih poslovnih mogućnosti kod postojećih klijenata i povećanje broja novih klijenata.

5.4. Alternativni kanali prodaje

Alternativna prodaja je organizovana na osnovu tri glavna stuba koji podrazumevaju široko nacionalno prisustvo uz niske tekuće troškove, izuzetno brzu i pouzdanu uslugu, akviziciju novih klijenata i vrhunski proces uspostavljanja poslovnog odnosa.

Tim za finansiranje na prodajnim mestima je u potpunosti formiran i započeo je sa ispunjavanjem prethodno navedenih očekivanja u drugoj polovini godine. U 2022, Addiko banka je sklopila 30 ugovora sa velikim maloprodajnim objektima i naša ponuda je uvedena na 210 trgovačkih lokacija širom zemlje. Ovim prisustvom je stvorena mogućnost za pružanje podrške našim klijentima putem finansiranja na najpogodniji način za njih, gde god i kada god im je ona potrebna, što je rezultiralo akvizicijom od skoro 15.000 novih klijenata. Dalja strategija za 2023. podrazumeva nastavak povećanja prisustva širom zemlje, kao i rezultata. Addiko banka ima nameru da postane tržišni lider u partnerskim aktivnostima u narednim godinama.

Nakon jedne pune godine prisustva na tržištu, Addiko tim posrednika za direktnu prodaju je izgradio reputaciju agilnosti, brzine i komfora, kako za klijente, tako i za partnere za direktnu prodaju. Model direktne prodaje je ostvario izvrsne rezultate od 10% udela u ukupnim neto gotovinskim isplatama u okviru prodaje u segmentu stanovništva i 100% akvizicije novih klijenata. Trenutna strategija je usmerena na povećanje prisustva i aktivnosti ovog tima i pokrivanje većeg segmenta, kao kompenzacija za manje prisustvo banke na srpskom tržištu.

Tim za telemarketing je bio u potpunosti posvećen komuniciranju svih planiranih aktivnosti klijentima iz segmenta stanovništva, kao i privrede, i obavljeno je više od 137.400 dolaznih poziva i 23.600 odlaznih poziva. U 2022, ostvareno je takođe više od 73.400 prodajnih poziva i generisano 4.556 zahteva za kredit, a ukupni iznos isplata kredita je iznosio preko 5 miliona evra. Rezultati su bili u skladu sa planiranim, a očekuje se da ovaj tim nastavi pružanje podrške planiranim aktivnostima upravljanja odnosima sa klijentima u 2023, sa intenzivnim fokusom na klijente ostvarene putem partnerstava i uspostavljanje poslovnog odnosa sa njima.

Nastavlja se fokus Addiko banke na partnerstva, uz brze i pouzdane proizvode koji su dostupni klijentima gde god su im oni potrebni.

6. Finansijski izveštaji

6.1. Analiza bilansa uspeha

	u 000 dinara		
	2022.	2021.	Promena
Prihodi od kamata	4.899.769	4.386.457	11,70%
Rashodi od kamata	-913.692	-619.964	47,38%
Neto prihod po osnovu kamata	3.986.077	3.766.493	5,83%
Prihodi od naknada i provizija	1.884.294	1.655.929	13,79%
Rashodi od naknada i provizija	-215.150	-182.447	17,92%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	1.669.144	1.473.482	13,28%
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-154.048	-3.223	4679,65%
Neto dobitak po osnovu reklasifikacije finansijskih instrumenata	0	7.012	-100,00%
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	0	51.075	-100,00%
Neto rashod od kursnih razlika i negativni efekti ugovorene valutne klauzule	-9.077	-15.407	-41,09%
Neto rashod po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-1.061.839	-395.829	168,26%
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-66.927	0	0
Ostali poslovni prihodi	261.928	259.909	0,78%
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD	4.625.258	5.143.512	-10,08%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-1.279.892	-1.272.681	0,57%
Troškovi amortizacije	-457.531	-479.851	-4,65%
Ostali prihodi	63.609	95.399	-33,32%
Ostali rashodi	-2.322.927	-2.646.226	-12,22%
DOBITAK / (GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA	628.517	840.153	-25,19%
Porez na dobitak	-6.090	0	100,00%
Gubitak po osnovu odloženih poreza	-39.743	-39.743	0,00%
DOBITAK / (GUBITAK) NAKON OPOREZIVANJA	582.684	800.410	-27,20%

Addiko Bank a.d. Beograd je ostvarila **neto dobitak od 583 miliona dinara**, što predstavlja godišnje smanjenje od 218 miliona dinara.

Prihodi od kamata su dostigli nivo od 4,9 milijardi dinara, uz međugodišnji rast od 513 miliona dinara. Najznačajniji doprinos potiče od fokusnih segmenata i on iznosi 78%.

Rashodi od kamata su povećani za 294 miliona dinara kao posledica rasta portfolija depozita klijenata, naročito u stranoj valuti, zajedno sa uvećanim oročenim depozitima (učesće oročenih depozita iznosi 49%, dok je prošle godine ono iznosilo 42% na kraju godine).

Neto prihod od naknada i provizija je zabeležio rast u 2022. u iznosu od 196 miliona dinara ili 13% u odnosu na prethodnu godinu. Najveći rast je ostvaren kod prihoda od platnih transakcija, prihoda od održavanja računa i prihoda od deviznog poslovanja usled značajno proširene baze klijenata.

Rashodi za kreditne gubitke kod finansijskih sredstava su iznosili 1,1 milijarde dinara, u odnosu na 396 miliona dinara u 2021, kao posledica odluke Addiko banke da u rezervacijama prizna post-model korekcije usled rasta volatilnosti ekonomskog okruženja (rezidualni efekti povezani sa pandemijom, inflacija, povećanje kamatnih stopa, pogoršanje poslovne klime i nesigurnosti u vezi sa kretanjima u budućnosti).

Poslovni rezultat pre promene umanjenja vrednosti je iznosio 1,7 milijardi dinara, što predstavlja povećanje u odnosu na 2021. za 454 miliona dinara, prvenstveno po osnovu rasta prihoda od kamata kao i naknada, čime su kompenzovani negativni rezultat iz trgovanja i finansijski rezultat.

Generalno, Addiko banka je ostala profitabilna, uz **povećanje neto kamatne marže na 3,89%** i **smanjenje odnosa troškova i prihoda na 57,63%** zbog povećanja poslovne efikasnosti.

6.2. Analiza bilansa stanja

	31.12.2022.	31.12.2021.	Promena
Gotovina i sredstva kod centralne banke	15.246.913	9.751.850	56%
Potraživanja po osnovu derivata	946	3.459	-73%
Hartije od vrednosti	13.418.512	13.454.383	0%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5.738.623	4.824.007	19%
Kredit i potraživanja od komitenata	65.703.395	72.118.908	-9%
Nematerijalna ulaganja	652.263	753.652	-13%
Nekretnine, postrojenja i oprema	881.479	1.028.909	-14%
Odložena poreska sredstva	204.909	60.095	241%
Ostala sredstva	713.421	686.087	4%
UKUPNO AKTIVA	102.560.461	102.681.350	0%

Ukupna aktiva Addiko Bank a.d. Beograd je ostala na sličnom nivou kao prošle godine.

Ukupna aktiva se prevashodno sastoji od **kredita i potraživanja od komitenata** koji imaju udeo u ukupnoj aktivni od 64%. Addiko banka je nastavila sa sprovođenjem svoje strategije nastavka ubrzane promene sastava svog poslovanja od kreditiranja velikih korporativnih klijenata, stambenih kredita i javnog sektora sa manjom maržom na kreditiranje sa većom dodatnom vrednošću u fokusnim segmentima poslovanja sa građanima i malim i srednjim preduzećima. To je dovelo do dodatnog povećanja udela ova dva segmenta, što odgovara udelu fokusnog portfolija od 86%. Najznačajniji godišnji rast od 293 miliona dinara je ostvaren u segmentu poslovanja sa građanima. U skladu sa strategijom banke, zabeleženo je **smanjenje nefokusnog portfolija u 2022.** za 5,3 milijarde dinara, a najveća smanjenja su ostvarena u segmentima velikih korporativnih klijenata i javnog sektora.

Rezidualna sredstva se prevashodno sastoje od **gotovinskih rezervi i dužničkih hartija od vrednosti**. Sredstva kod Narodne banke Srbije su veća na kraju 2022. po osnovu investicija u repo hartije od vrednosti.

Ostala sredstva su povećana za 27 miliona dinara. Povećana su i odložena poreska sredstva po osnovu hartija vrednovanih kroz kapital za 145 miliona dinar.

	31.12.2022.	31.12.2021.	Promena
Obaveze po osnovu derivata	2.126	3.200	-34%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7.824.026	8.558.428	-9%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitetima	69.723.245	68.923.834	1%
Rezervisanja	765.644	533.873	43%
Tekuće poreske obaveze	6.090	0	100%
Ostale obaveze	1.366.329	1.325.875	3%
Akcijski kapital	20.545.294	20.545.294	0%
Dobitak	2.510.018	1.927.334	23%
Gubitak	-1.126.066	-1.126.066	0%
Rezerve	943.755	1.989.578	-53%
UKUPNO PASIVA	102.560.461	102.681.350	0%

Ukupna pasiva je tokom 2022. ostala na sličnom nivou.

Jedan od najznačajnijih zadataka Addiko Bank a.d. Beograd je bio stvaranje stabilne baze depozita klijenata u cilju podrške rastu aktive. Rast portfolija depozita potiče od rasta u fokusnom segmentu od 2,3 milijarde dinara u 2022. prethodno po osnovu povećanja deviznih depozita u segmentu poslovanja sa stanovništvom, dok su dinarski depoziti ostali na sličnom nivou. Sa druge strane, depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama su smanjeni za 9%.

7. Izveštaj o nefinansijskim aspektima

Najznačajnije stavke obuhvaćene ovim odeljkom jesu pitanja zaštite životne sredine i usklađenost poslovanja na nivou Grupe (uključujući i kodeks poslovnog ponašanja i etike, sprečavanje korupcije, sprečavanje mita, privatnost klijenata i bezbednost informacija). Upravljanje ljudskim resursima Addiko banke je detaljnije prikazano u odeljku 10.

7.1 Zaštita životne sredine

Iako se direktni uticaj banaka na životnu sredinu može smatrati dosta ograničenim i ne toliko značajnim kao u drugim oblastima, Addiko banka prepoznaje svoju odgovornost za očuvanje životne sredine.

Addiko banka se bavi zaštitom životne sredine smanjenjem otpada, unapređenjem energetske efikasnosti i unapređenjem direktnih i indirektnih uticaja banke na životnu sredinu.

Tokom protekle godine, zaštita životne sredine i aktivnosti u oblasti održivosti su bile fokusirane na odgovorno upravljanje resursima. U 2022, nije bilo slučajeva kršenja ekoloških propisa.

7.1.1 Tekuće aktivnosti Addiko banke u vezi sa zaštitom životne sredine

Optimizacija prostora

Tokom 2022, nastavili smo sprovođenje jedne od dugoročnih mera Addiko banke - optimizaciju prostora, koja predstavlja inicijativu usmerenu na smanjenje prostora koji se koristi za obavljanje osnovnih poslovnih aktivnosti Addiko banke.

Kancelarijski prostor koji se koristi za centralu je smanjen za 390m² u 2022.

Ovaj pristup je koristan u smislu upotrebe sistema za grejanje i hlađenje i daje pozitivne ekološke efekte u vidu smanjenja potrošnje struje i vode.

Ušteda energije

Addiko banka nastavlja da podstiče smanjenje potrošnje energije i primenom energetske efikasne rešenja u okviru svih renoviranja i investicija.

Instaliranje LED osvetljenja kao rešenja za uštedu energije predstavlja standard za celu mrežu Addiko banke. U zgradi koja se koristi za back-office poslovanje, postojeća rasveta je zamenjena LED osvetljenjem čime je smanjena potrošnja električne energije u ovoj zgradi za oko 20%.

Sve više pažnje se poklanja kupovini obnovljive energije.

Prema podacima JP „Elektroprivreda Srbije“, 35% kapaciteta za proizvodnju struje potiče od 16 hidrocentrala. Ukupna potrošnja energije je iznosila oko 1,67 GWh u 2022, što je za 7% manje u odnosu na 2021.

Smanjenje emisije ugljen-dioksida

S obzirom na činjenicu da je Addiko banka posvećena ostvarivanju pozitivnog uticaja na razvoj životne sredine i klimu, električna vozila i punjivi hibridi predstavljaju visok prioritet.

Planira se povećanje udela ovih vozila, svakako u skladu sa raspoloživom infrastrukturom u zemlji. Predlog je da se krećemo u tom pravcu - do kraja 2023, udeo ovih automobila će iznositi 10% i ovaj trend treba da bude nastavljen do udela od najmanje 50% u 2027.

Sistem upravljanja dokumentacijom

Addiko banka kontinuirano unapređuje svoje interne procedure u cilju veće efikasnosti i uštede resursa (naročito hartije) kada god je to moguće.

Osim u slučaju određenih organizacionih jedinica koje imaju zakonsku obavezu korišćenja štampane dokumentacije, ostala dokumentacija je u potpunosti digitalizovana kao rezultat prethodnih inicijativa za optimizaciju upravljanja dokumentacijom Addiko banke.

Smanjenje upotrebe papira i održivo štampanje

Optimizovano upravljanje štampanjem dokumentacije ne podrazumeva samo uštedu papira. Njime se takođe znatno utiče na otpad kod tonera i potrošnju energije.

Addiko banka koristi konvencionalne, višenamenske velike štampače koji su klasifikovani u kategoriju A energetske efikasnosti. Standardna podešavanja štampača podrazumevaju dvostranu, crno-belu štampu.

Addiko banka je obezbedila kartonske kante za recikliranje u poslovnom prostoru. Kartonske kante za recikliranje su idealno rešenje za isplativo i ekološki prihvatljivo zasebno recikliranje u našem poslovnom prostoru. Pošto su napravljene isključivo od kartona, kartonske kante za recikliranje se mogu lako reciklirati kada dođu do kraja svog veka trajanja.

Opšta svest o zaštiti životne sredine

Addiko banka se stara o životnoj sredini.

Stoga, uvek uzimamo u obzir povezane ekološke efekte proizvoda i usluga koje nudimo. Učešće u transakcijama ili projektima kojima se životna sredina izlaže riziku trajnih negativnih efekata nije u skladu sa našom poslovnom politikom. Naš cilj jeste svodenje negativnog uticaja naših poslovnih aktivnosti na životnu sredinu na najmanju moguću meru i kontinuirano unapređenje ekološkog aspekta našeg portfolija proizvoda i usluga.

7.1.2 Upravljanje dobavljačima

Politika za nabavku Addiko banke je dopunjena definisanjem naših očekivanja od dobavljača u smislu zaštite životne sredine.

Naši dobavljači imaju obavezu da poštuju osnovna prava, zdravlje i bezbednost svojih zaposlenih i primenjuju propise o sprečavanju korupcije. Komercijalni, stručni/tehnički, pravni i opšti parametri u vezi sa budućom saradnjom sveobuhvatno se analiziraju i procenjuju u okviru procene dobavljača.

7.2 Ljudska prava

Addiko banka poštuje zaštitu međunarodno priznatih ljudskih prava. Addiko banka podržava osnovna ljudska prava svojih zaposlenih i očekuje od svojih dobavljača, partnera i ostalih lica koja pružaju usluge u ime Addiko banke da se pridržavaju istih visokih standarda.

Addiko banka podržava radno okruženje bez seksualnog, rasnog i ostalog nezakonitog uznemiravanja i bez pretnji, nasilnih akata i fizičkog zastrašivanja. Ponašanje koje je zlonamerno, uznemiravajuće ili uvredljivo na drugi način je neprihvatljivo, bez obzira da li je verbalno, fizičko ili vizuelno.

Vrednosti i ponašanja Addiko banke su zasnovani na poverenju, poštovanju i integritetu. Addiko banka je poslodavac koji daje podjednake šanse i koji bazira svoje odluke o regrutovanju, zapošljavanju, razvoju i unapređivanju isključivo na sposobnostima i potencijalu osoba u odnosu na potrebe posla.

Sprečavanje mita i korupcije

Addiko Bank a.d. Beograd primenjuje princip nulte tolerancije mita i korupcije. U tom smislu, svi zaposleni na svim organizacionim nivoima primenjuju standarde i politike Grupe.

Strogo su zabranjeni svi oblici mita i korupcije, uključujući i davanje ili obećavanje, direktno ili indirektno, bilo čega što ima vrednost bilo kom zaposlenom ili državnom predstavniku (uključujući i državna preduzeća) ili pripadniku političke partije, kandidatu za funkciju ili licu koje vrši javne dužnosti ili državne funkcije u cilju sklapanja ili zadržavanja posla ili obezbeđivanja neprikladne prednosti u odnosu na bilo koji segment poslovanja Addiko banke.

Pokloni i pozivi moraju uvek biti srazmerni i ne smeju da proizvode sukob interesa ili njegovu percepciju. Addiko banka očekuje isto od svojih klijenata, poslovnih partnera i trećih lica. Mito i korupcija nisu prihvatljivi ni u kom obliku.

Strogo je zabranjeno tražiti, primati ili nuditi bilo koji oblik tajnih plaćanja, nezakonitih plaćanja radi olakšavanja posla, mita, kompenzacija ili drugih neprikladnih plaćanja ili izraza zahvalnosti u vezi sa poslovnim troškovima ili prodajom roba ili usluga.

Addiko banka zahteva da svi ugovori sa trećim licima sadrže odredbu o poštovanju važećih zakonskih propisa o sprečavanju korupcije.

U 2022. godini, Addiko banka nije otkrila niti zabeležila ni jedan događaj korupcije.

Uzbunjivanje

Addiko banka podržava kulturu u okviru koje svi zaposleni mogu slobodno da ukazuju na neprihvatljivu praksu i neprikladno ponašanje, pa je stoga uveden proces uzbunjivanja - kao sistem ranog upozorenja - kojim se zaposlenima omogućava da ukažu na potencijalne rizike u vezi sa ozbiljnim nepravilnostima (uključujući i neetičko, nezakonito, koruptivno i drugo neadekvatno ponašanje) putem različitih kanala kao što je imejl, pošta, intranet, internet itd.

„Uzbunjivači“ neće trpeti nikakve negativne posledice kao rezultat uzbunjivanja koje izvrše. Addiko banka strogo zabranjuje sprovođenje osвете protiv bilo kog lica koje vrši uzbunjivanje sa dobrom namerom, bez obzira na koga se prijava odnosi.

Ovakve prijave se uvek tretiraju kao strogo poverljive, detaljno se analiziraju i sa njima se postupa uz dužnu pažnju.

Sukob interesa

Na osnovu svog Kodeksa poslovnog ponašanja i etike, Politike za kontrolu usklađenosti poslovanja i Politike za sprečavanje sukoba interesa, povezanih smernica i važećih zakonskih propisa, Addiko banka je u mogućnosti da identifikuje potencijalne ili stvarne sukobe interesa i upravlja njima na adekvatan način.

Od zaposlenih Addiko banke se očekuje da upravljaju međusobnim odnosima, u okviru Addiko banke i van nje, nepristrasno i pošteno, u cilju ostvarivanja najvišeg mogućeg nivoa integriteta.

Zaposlenima je zabranjeno da koriste svoje pozicije radi sticanja lične koristi. Po pravilu, svi zaposleni moraju da izbegavaju i otkrivaju etičke, pravne, finansijske i druge sukobe interesa koji uključuju Addiko banku, odnosno njene klijente, odnosno treća lica, kao i da se izuzmu sa pozicija odlučivanja ukoliko postoji bilo kakva situacija sukoba interesa koja uključuje Addiko banku. Pravilnici o radu Izvršnog odbora i Upravnog odbora predviđaju posebna pravila za članove ovih odbora.

8. Korporativno upravljanje

8.1. Upravni odbor i Izvršni odbor Addiko Bank a.d. Beograd

Upravni odbor čine pet članova: Ganeshkumar Krishnamoorthi na poziciji predsednika, Sanela Pašić na poziciji zamenika predsednika i Jozefina Trnavska, Marija Desivojević-Cvetković i Velimir Lukić na pozicijama članova Upravnog odbora.

Odbor za reviziju se sastoji od četiri člana: Ganeshkumar Krishnamoorthi na poziciji predsednika, Sanela Pašić na poziciji zamenika predsednika, Marlene Schellander-Pinter i Velimir Lukić na pozicijama članova Odbora za reviziju.

Izvršni odbor čine tri člana, od kojih funkciju predsednika ima Vojislav Lazarević (CEO & CMO), funkciju zamenika predsednika ima Mirko Španović (COO), a Vladimir Stanisavljević ima funkciju člana Izvršnog odbora (CFO & CRO).

Upravni odbor Addiko Bank a.d. Beograd je dana 22. novembra 2022. doneo odluku o imenovanju Miloša Nedeljkovića za novog člana Izvršnog odbora. Ova odluka je stupila na snagu 3. marta 2023. na osnovu dobijene saglasnosti Narodne banke Srbije.

9. IT Strategija

U skladu sa definisanom poslovnom strategijom, u 2022. godini, informacione tehnologije su bile usmerene na dalji razvoj digitalnih inicijativa i ekspanziju digitalnih usluga prema klijentima.

Ekspanzija digitalnih usluga u segmentu poslovanja sa stanovništvom je bila usmerena na implementaciju internet rešenja Webcard za online podnošenje zahteva za kreditne kartice i implementaciju internet rešenja Webloan za obradu online zahteva za kredit podnetih putem kanala trećih lica.

Ekspanzija digitalnih usluga u segmentu malih i srednjih preduzeća je bila usmerena na implementaciju unapređenog rešenja e-Banking usluge sa prilagodljivim funkcionalnostima kojima se obezbeđuje komfornije korišćenje e-Banking rešenja za klijente, na mobilnim uređajima.

U skladu sa regulatornim zahtevima, fokus u 2022. godini je bio na implementaciji rešenja za e-fakture, u sklopu inicijativa za digitalizaciju u našoj zemlji.

U vezi sa IT infrastrukturom, sprovedena je nadogradnja operativnog sistema na serverima, kao i obnavljanje IT opreme koju koriste zaposleni banke.

U okviru sajber bezbednosti, u 2022. godini, u fokusu je bio projekat implementacije alata PAM (upravljanje privilegovanim pristupom), kao i ublažavanje utvrđenih slabosti na infrastrukturi kao redovan zadatak.

Sve navedene aktivnosti su se sprovodile uz strogo poštovanje i usklađenost sa svim regulatornim okvirima kojima se uređuje infrastruktura finansijskog sistema.

U 2023. godini, digitalni razvoj će biti usmeren na dalji razvoj sistema kojima se omogućava ponuda bankarskih proizvoda u digitalnom okruženju, sa fokusom na poslovanje sa stanovništvom i malim i srednjim preduzećima kao primarnim segmentima, kao i na unapređenja u domenu sajber-bezbednosti.

10. Upravljanje ljudskim resursima

Strategija ljudskih resursa predstavlja najznačajnijeg činioca kulture Addiko banke.

HR procesi Addiko banke su kvalitetni i odnose se na upravljanje radnim učinkom, selekciju i regrutaciju, razvoj talenata, edukaciju i razvoj leaderskih veština u cilju obezbeđivanja agilnosti stavova i sposobnosti zaposlenih.

Procena radnog učinka i upravljanje talentima su bili ključni procesi za identifikovanje, razvoj, vrednovanje i prepoznavanje visokokvalitetnih zaposlenih i talenata. Na ovaj način, Addiko banka teži uspostavljanju kvalitetnog radnog okruženja kako bi postala jedan od najpoželjnijih poslodavaca, privukla talente i pružila zaposlenima mogućnosti za dalji karijerni razvoj.

Kao nekonvencionalni bankari, naši zaposleni predstavljaju sastavni deo naše banke kojim se definišu veštine, kulturni kodeks i uspeh. Zadržavanjem i angažovanjem kvalifikovanih zaposlenih, uz privlačenje novih talenata, omogućava se uspešna transformacija banke.

Kultura učenja uz saradnju je demonstrirana putem Addiko Programa mentorstva kao jedne od ključnih inicijativa kojom se pruža podrška našim kulturnim vrednostima, uz Izvršni odbor koji upravlja agendom. Zaposlenima Addiko banke je na raspolaganju veliki broj mogućnosti za učenje na radu, učenje putem formalne nastave i učenje u digitalnom obliku tokom njihove karijere. Takođe, aktivno podstičemo zaposlene da konkurišu za interne pozicije i podržavamo prelaske zaposlenih na nivou organizacionih delova.

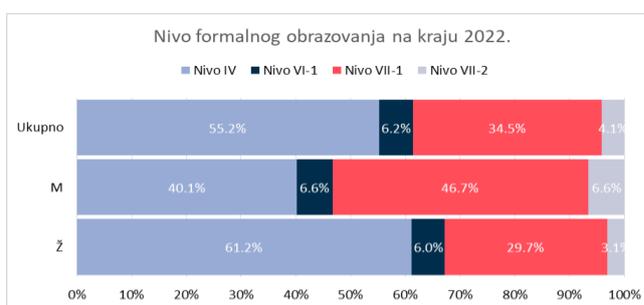
Procenat interne popunjenosti rukovodećih pozicija iznosi 56%.

Struktura zaposlenih

Sa stanjem na kraju 2022. godine, Addiko Bank a.d. Beograd je imala ukupno 533 zaposlena.

Većina zaposlenih Addiko banke ima radni odnos na puno i neodređeno radno vreme.

Vrsta ugovora		Radno vreme	
NEODREĐENO	ODREĐENO	PUNO	SKRAĆENO
91.56%	8.44%	94.56%	5.44%
488	45	504	29

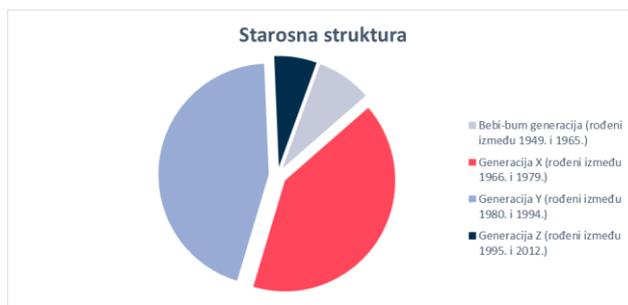

Starosna struktura i dužina radnog staža

Prosečna ukupna starost zaposlenih Addiko banke iznosi 41,08 godina. Prosečna starost u 2021. je bila 40,9 godina. Takođe, tokom godina raste broj zaposlenih koji pripadaju „generaciji Z“. Prosečna dužina radnog staža u Addiko banci iznosi 7,01 godina.

Pregled starosne strukture na kraju 2022. godine

Starosna struktura	Žene		Muškarci	
	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%
Bebi-bum generacija (rođeni između 1949. i 1965.)	30	5.6%	12	2.3%
Generacija X (rođeni između 1966. i 1979.)	143	26.8%	61	11.4%
Generacija Y (rođeni između 1980. i 1994.)	164	30.8%	70	13.1%
Generacija Z (rođeni između 1995. i 2012.)	44	8.3%	9	1.7%

Stepen obrazovanja

Prema stepenu obrazovanja u Addiko banci, više od 44,8% zaposlenih ima diplomu osnovnih studija ili višeg nivoa.

Statistika ukazuje na razlike u stepenu obrazovanja prema kojoj oko 39% zaposlenih ženskog pola i oko 60% zaposlenih muškog pola ima fakultetsko obrazovanje.

Dobrobit zaposlenih

U 2022. godini se zadržava fokus na dobrobiti zaposlenih. Zaposlenima je omogućeno korišćenje internet platforme Rezilient kojom se pruža podrška u segmentima posla, porodice, uma i tela.

Omogućena je i psihološka podrška za zaposlene sa ciljem pružanja pomoći u ostvarivanju ravnoteže između privatnog i poslovnog života.

Diverzitet i jednake mogućnosti

Addiko banka je posvećena uspostavljanju diverziteta i inkluzije u okviru svojih zaposlenih među kojima se ne prave razlike u odnosu na pol, rasu, nacionalnu pripadnost, veroispovest, nacionalno poreklo, etničko poreklo, LGBTIQ seksualnu orijentaciju, godine, boju, bračni i roditeljski status.

Kraj 2022 (Pol, tip ugovora)	Polna struktura		
	UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
Procenat	100.00%	71.48%	28.52%
Ukupno	533	381	152

Principi diverziteta i inkluzije su ugrađeni u korporativnu kulturu Addiko banke, a reflektuju se u načinu sprovođenja selekcije, regrutovanju, razvoju, naknadama, prepoznavanju talenata i internim unapređenjima.

Addiko Banka Srbija je nastavila saradnju sa Forumom mladih sa invaliditetom i u 2022. godini, putem programa radne prakse. Forum mladih sa invaliditetom je organizacija koja pruža pomoć u inkluziji lica sa svim oblicima invaliditeta u radno okruženje.

Tokom 2022. godine, nije utvrđeno postojanje ni jednog slučaja diskriminacije.

Prepoznavanje i nagrađivanje

U 2022, Addiko banka Srbija je dobila prestižno priznanje za najboljeg poslodavca „Mamforce“ koje ima podršku Evropske unije. „Mamforce“ sertifikat je nagrada koja se daje kompanijama koje aktivno promovišu i sprovode diverzitet i inkluziju u okviru svog radnog okruženja. Ovo priznanje se dodeljuje na osnovu detaljne analize metrike, politika i prakse određene kompanije.

Addiko banka nastavlja da radi na svojoj reputaciji sa ciljem da bude prepoznata kao atraktivan poslodavac. Na osnovu sertifikata „Poslodavac-partner“ kojeg dodeljuje grupacija SELECTIO, Addiko Bank Srbija je prepoznata kao kompanija koja primenjuje visoke standarde u upravljanju ljudskim resursima i pozicionirana je među najboljim poslodavcima u Srbiji.

11. Sistem internih kontrola za računovodstvene procedure

Addiko banka ima sistem internih kontrola računovodstvenih procedura u okviru kojeg su definisane i implementirane adekvatne strukture i procesi na nivou celokupne organizacije.

Cilj sistema internih kontrola Addiko Bank a.d. Beograd jeste obezbeđivanje efektivnog i efikasnog poslovanja, adekvatne identifikacije, merenja i ublažavanja rizika, razboritog poslovanja, pouzdanosti finansijskih i nefinansijskih informacija u okviru internog i eksternog izveštavanja i poštovanja zakona, propisa, supervizorskih zahteva i internih pravila i odluka.

Sistem internih kontrola se sastoji od seta pravila, procedura i organizacionih struktura čiji je cilj sledeće:

- obezbeđivanje sprovođenja strategije poslovanja,
- ostvarivanje efektivnih i efikasnih poslovnih procesa,
- očuvanje vrednosti poslovne imovine,
- obezbeđivanje pouzdanosti i integriteta računovodstvenih i upravljačkih podataka,
- obezbeđivanje usklađenosti poslovanja sa svim važećim pravilima i propisima.

Posebni ciljevi u vezi sa računovodstvenim procedurama Addiko banke podrazumevaju da sistem internih kontrola osigura blagovremeno, ispravno i jedinstveno evidentiranje svih poslovnih transakcija u računovodstvene svrhe. Implementacija sistema internih kontrola procesa finansijskog izveštavanja je takođe definisana internim pravilima i propisima.

Sistem internih kontrola Addiko banke u Srbiji se zasniva na procesno orijentisanom pristupu. Addiko banka sprovodi kontrolne aktivnosti na osnovu procesne dokumentacije koja obuhvata praćenje i dokumentovanje svakog procesa, uključujući i informacije o toku procesa na osnovu interno definisanih smernica za upravljanje procesima.

Sveukupna efektivnost internih kontrola se prati kontinuirano. Praćenje ključnih rizika spada u svakodnevne aktivnosti Addiko banke, a sprovode se i periodične procene od strane poslovnih segmenata, funkcija interne kontrole, upravljanja rizicima, kontrole usklađenosti poslovanja i interne revizije.

Uspostavljeno je redovno praćenje sistema internih kontrola i blagovremeno izveštavanje o nedostacima internih kontrola, kao i eskaliranje prema nadležnim subjektima (npr. odborima). O nedostacima internih kontrola, bez obzira da li su utvrđeni od strane određenog poslovnog segmenta, interne revizije ili druge kontrolne funkcije, se blagovremeno obaveštavaju odgovarajući nivoi upravljanja radi daljeg odlučivanja i brzog rešavanja.

Interna revizija vrši nezavisne i redovne provere usklađenosti sa zakonskim zahtevima i internim pravilima.

Sistem internih kontrola sam po sebi nije statičan sistem, već se permanentno prilagođava novom okruženju. Implementacija sistema internih kontrola se u osnovi zasniva na integritetu i etičkom ponašanju zaposlenih. Izvršni odbor i leaderski tim aktivno i svesno prihvataju svoju ulogu predvođenja primerom ponašanja kojim se promovišu visoki standardi etike i integriteta i uspostavlja kultura svesti o rizicima i kontroli u okviru organizacije koja na svim nivoima ističe i ukazuje na značaj internih kontrola.

12. Upravljanje finansijskim rizicima

Sistem banke za upravljanje rizicima ima za cilj da se putem poštovanja i primene principa, politika i procedura za upravljanje rizicima obezbedi da se rizici kojima je banka izložena u svom poslovanju svedu na najmanju moguću meru, da svi aspekti poslovanja budu stabilni i u najmanjoj mogućoj meri osetljivi na negativne interne i eksterne faktore, kao i da profil rizika banke u svakom trenutku bude takav da zadovoljava zahteve opreznog bankarskog poslovanja.

Strategija za rizike banke proizilazi iz njene poslovne strategije i opisuje planiranu poslovnu strukturu, strateški razvoj i rast uzimajući u obzir procese, metodologije i organizacionu strukturu relevantnu za upravljanje faktorima rizika. Ona definiše okvir za praćenje, kontrolu i limitiranje rizika kojima se banka izlaže u svom poslovanju, dok ujedno osigurava adekvatnost internog kapitala, poziciju likvidnosti, poziciju solventnosti i ukupnu profitabilnost. Politike i procedure upravljanja pojedinačnim rizicima se temelje na zahtevima zakonske i podzakonske regulative Narodne banke Srbije, kao i na smernicama, principima i relevantnim aktima Addiko grupe.

Banka je uspostavila sveobuhvatan sistem za upravljanje rizicima koji je integrisan u sve njene poslovne aktivnosti i koji obezbeđuje da profil rizika banke bude kontinuirano u skladu sa utvrđenom izjavom o sklonosti ka rizicima i toleranciji prema rizicima (*eng. Risk Appetite Statement - RAS*). Okvir za upravljanje rizicima definiše nivo rizika koji je banka spremna da prihvati. Mere kojima je definisana RAS su kalibrisane uzimajući u obzir Plan poslovanja, Strategiju za rizike i Plan oporavka koji predstavljaju okvir za pravilno unutrašnje upravljanje i kontrolu rizika.

Osim toga, u sklopu strateškog upravljanja rizicima, sprovodi se još jedan od ključnih procesa - proces interne procene adekvatnosti kapitala (*eng. Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP*) radi utvrđivanja nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih materijalno značajnih rizika kojima je banka izložena. ICAAP služi kao alat za procenu adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil banke, te sprovođenje strategije primenjene radi očuvanja adekvatnog internog nivoa kapitala.

Tokom 2022, u upravljanju rizicima (identifikovanje rizika, merenje/procena rizika, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i praćenje rizika) aktivno su učestvovali:

- Organi banke i drugi odbori propisani Zakonom o bankama - Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i Kreditni odbor;
- Radna tela Izvršnog odbora banke - Savetodavno telo za kontrolu rizika, Savetodavno telo za praćenje klijenata (*Watch List*), kao i Savetodavno telo za upravljanje operativnim rizikom;
- Organizacioni delovi banke - Odeljenje kontrole rizika, Sektor za upravljanje kreditnim rizikom, Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom, Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja i po potrebi drugi organizacioni delovi banke.

Ključni rizici kojima je banka izložena proizlaze iz samog poslovanja, kao i iz tržišnih uslova, a manifestuju se u vidu kreditnog rizika, rizika likvidnosti, kamatnog rizika, tržišnih rizika, operativnog rizika i ostalih rizika kao što su rizik ulaganja u pravna lica i osnovna sredstva i rizik zemlje.

12.1. Kreditni rizik

Proces procene i praćenja kreditnog rizika na nivou pojedinačnog klijenta i grupe povezanih lica se sprovodi u skladu sa usvojenim politikama i procedurama kojima su utvrđena pravila i kriterijumi za odobravanje novih plasmana, definisanje aktivnosti koje se preduzimaju, kao i obaveze i odgovornosti lica uključenih u proces praćenja kreditnog rizika.

Tokom 2022, banka je analizirala mogući uticaj promena u makroekonomskom okruženju i uslovima poslovanja na poslovanje i kreditnu sposobnost klijenata i u skladu sa rezultatima ove analize sprovodila odgovarajuće korekcije kriterijuma i uslova za odobravanje novih kredita, kao i načina praćenja i strategija izloženosti kod postojećih klijenata, a sve u cilju smanjivanja potencijalnih neželjenih posledica eksternih faktora i održavanja željene sklonosti ka rizicima.

Proces identifikacije, procene, merenja i upravljanja kreditnim rizikom se sprovodi na kontinuiranoj osnovi i obuhvata ukupan portfolio banke koji podleže kreditnom riziku.

Metodologija za obezvređenje po MSFI 9 je u 2022. godini dodatno unapređena primenom novih makroekonomskih predviđanja verovatnoće neizmirenja obaveza i ažuriranjem i razvojem sledećih modela: gubitak usled nastanka neizmirenja obaveza (LGD), faktor kreditne konverzije (CCF) i prevremena otplata.

Tokom 2022. godine, banka je u potpunosti bila usklađena sa Bazel III standardima u pogledu adekvatnosti kapitala. Na dan 31. decembar 2022, ukupni kapitalni zahtev za kreditni rizik je iznosio 4,9 milijarde dinara, pokazatelj adekvatnosti kapitala je iznosio 27,53%, dok je pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (koji je jednak vrednosti pokazatelja osnovnog kapitala) iznosio isto 27,53%.

12.2. Rizik likvidnosti i kamatni rizik

Sistem upravljanja rizikom likvidnosti temelji se na merama i kriterijumima propisanim od strane Narodne banke Srbije i fokusiran je na kratkoročnu i strukturalnu likvidnost, uz implementaciju adekvatnog sistema limitiranja i politika i procedura za rano upozorenje usklađenih sa okvirom ICAAP i ILAAP (*eng. Internal Liquidity Adequacy Assessment Process*), kao i principima upravljanja rizikom likvidnosti Addiko grupe.

Aktivnosti upravljanja rizikom likvidnosti banke u toku 2022. godine bile su usmerene na merenje, praćenje i izveštavanje o projekcijama priliva i odliva likvidnosti, rezervi likvidnosti u različitim scenarijima redovnog poslovanja i potencijalnih kriza likvidnosti, kao i na praćenje i redovno izveštavanje organa banke i ALCO odbora o dinamici kretanja regulatorno propisanih pokazatelja likvidnosti (pokazatelj likvidnosti, uži pokazatelj likvidnosti, pokazatelj pokrivanja likvidnom aktivom - *eng. Liquidity Coverage Ratio - LCR*), kao i drugih pokazatelja likvidnosti po internoj metodologiji banke ili Bazel III standardu (*Loan to Local Stable Funding Ratio - LLSFR, Net Stable Funding Ratio - NSFR*).

Tokom 2022. godine, svi pokazatelji likvidnosti, kako regulatorni, tako i indikatori definisani internim aktima, u vezi sa upravljanjem rizikom likvidnosti su bili usklađeni i iznad propisanih limita. Vrednosti pokazatelja likvidnosti propisanih regulativom Narodne banke Srbije na dan 31. decembra 2022. iznose: pokazatelj likvidnosti: 2,45, uži pokazatelj likvidnosti: 1,96 i pokazatelj pokriva likvidnom aktivom (LCR): 178%.

Sistem upravljanja kamatnim rizikom banke zasniva se na principima propisanim od strane Narodne banke Srbije i Addiko grupe sa fokusom na analizu, merenje, praćenje i izveštavanje o kamatnom riziku iz bankarske knjige. U toku 2022. godine, svi pokazatelji izloženosti banke kamatnom riziku su bili usklađeni i u okvirima utvrđenih limita definisanih politikama i procedurama Banke u vezi sa upravljanjem kamatnim rizikom.

12.3. Devizni rizik i ostali tržišni rizici

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke, banka je dužna da pokazatelj deviznog rizika, kao odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije i kapitala, održava tako da ukupna neto otvorena devizna pozicija, uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana, ne bude veća od 20% njenog kapitala. U toku cele 2022. godine, banka je imala usklađen pokazatelj deviznog rizika sa zahtevima Narodne banke Srbije, a na dan 31. decembra 2022. godine, pokazatelj je iznosio 1,20%.

Upravljanje tržišnim rizicima banke je regulisano odgovarajućim politikama kojima se definiše način sprovođenja kriterijuma i mera koje propisuje Narodna banka Srbije i usvojenim principima Addiko grupe za kontrolu i upravljanje tržišnim rizicima i koje, na predlog Izvršnog odbora, usvaja Upravni odbor banke. Banka je tokom 2022. godine upravljala i kontinuirano imala usklađen nivo izloženosti cenovnom riziku koji proističe iz ulaganja banke u dužničke hartije od vrednosti, a izloženost je u najvećem delu generisana ulaganjem banke u državne hartije od vrednosti Republike Srbije.

12.4. Rizik izloženosti

Rizik izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica kontrolisan je i praćen formiranjem jedinstvenih baza podataka o povezanim licima, aktivnim praćenjem, kao i u okviru postupka regulatornog izveštavanja.

U toku 2022. godine, banka nije imala prekoračenja regulatorno propisanih limita izloženosti prema jednom licu, odnosno grupi povezanih lica, a o tome se redovno izveštavalo Savetodavno telo za kontrolu rizika i organi banke.

12.5. Operativni rizik

Sa ciljem sveobuhvatnog praćenja izloženosti operativnom riziku, sistem upravljanja operativnim rizikom zasniva se na standardnim principima identifikovanja kroz prikupljanje i klasifikovanje podataka o događajima operativnog rizika i gubicima po tom osnovu, primeni i praćenju mera za otklanjanje i ublažavanje i redovnom izveštavanju organa banke i Savetodavnog tela za upravljanje operativnim rizikom, sa fokusom na blagovremenu analizu uzroka i predlaganje mera za minimizaciju izloženosti banke operativnom riziku.

Tokom 2022. godine, banka je nastavila da vrši i procenu operativnih rizika koji mogu nastati prilikom uvođenja novih proizvoda i iz aktivnosti koje je poverila trećim licima, kao i procenu sistema rizika i internih kontrola u ključnim procesima banke (*eng. Risk and Control Self-Assessment*).

Za obračun kapitalnog zahteva za operativni rizik, banka koristi pristup osnovnog indikatora po kome kapitalni zahtev za operativni rizik banke na dan 31. decembra 2022. godine iznosi 820 miliona dinara.

12.6. Adekvatnost sistema upravljanja rizicima

Tokom 2022. godine, sistem upravljanja rizicima je bio adekvatan, imajući u vidu da je u tom periodu:

- Banka je održavala regulatorne i interno definisane pokazatelje izloženosti značajnim rizicima u okvirima propisanih limita i redovno pratila i izveštavala organe upravljanja i radna tela banke, uključujući i pokazatelje predviđene važećim Planom oporavka;
- Banka je redovno pratila izloženosti prema nekoliko tipova rizika u odnosu na regulatorne i interno postavljene limite i blagovremeno definisala mere za sprečavanje prekoračenja limita;

- Banka je sprovodila ICAAP proces redovno i održavala usklađenost svih izračunatih vrednosti u vezi sa kapitalom sa interno i regulatorno propisanim ograničenjima;
- Banka je izvršila unapređenja svog sistema integrisanog upravljanja rizicima, što je za poslednji finalni rezultat imalo smanjenje u okviru procesa supervizorske procene (*eng. Supervisory Review and Evaluation Process - SREP*) definisano putem preporuka dostavljenih od strane Narodne banke Srbije. Banka je kontinuirano ispunjavala minimalni zahtev za kapitalom i podobnim obavezama (MREL) utvrđen od strane lokalnog regulatora na osnovu rezultata iskazanih u kvartalnim izveštajima, kao i procenta na osnovu SREP dokumenta;
- U okviru kontinuirane primene standarda MSFI 9 za obračun obezvređenja finansijskih sredstava, banka je primenila nova makroekonomska predviđanja i ažurirala verovatnoću neizmirenja obaveza po MSFI 9 i ažurirala i razvijala modele LGD, CCF i prevremene otplate;
- Banka je u potpunosti ispunila sve sve zahteve regulatora u vezi sa primenom vanrednih zahteva po osnovu moratorijuma (Odluka o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u portfoliju poljoprivrednih kredita u uslovima otežane poljoprivredne proizvodnje doneta od strane Narodne banke Srbije).

13. Izgledi

Za globalnu ekonomiju, umnogome pozitivna kretanja zabeležena u prvoj polovini 2022. godine su bila u velikoj meri poništena posledicama ruskog rata u Ukrajini i previranjima na tržištima energije zbog uvođenja zapadnih sankcija protiv ruskih petrohemija.

U zemljama gde posluje Addiko grupa, rat u Ukrajini se odražava u velikoj meri kroz inflaciju, sve veće troškove kredita i pad eksterne potražnje. Najznačajnija posledica ovog rata je i dalje inflacija koja nastavlja da podriva realne prihode. S obzirom da centralne banke povećavaju kamatne stope, ekonomija EU bi mogla da uđe u recesiju sa negativnim posrednim efektima po zemlje u kojima posluje Addiko grupa. Cene energenata koje naglo rastu će uticati na rezultate energetski intenzivnih industrija i moguće dovesti do zatvaranja nekih kompanija. Lošije poslovno raspoloženje će takođe uticati na smanjivanje investicija, kako od domaćih, tako i od stranih kompanija, što će dodatno doprineti ekonomskom usporavanju.

U Srbiji se očekuje usporavanje ekonomske aktivnosti uz projektovani BDP od 1,9% u 2023. Očekuje se i da će nezaposlenost nastaviti da opada postepeno, sa stopom od 9% u 2023.

Povećanja minimalne zarade i zarada u javnom sektoru od strane države tokom 2022. godine su pospešila rast realnih zarada. Najavljena su i dodatna povećanja u narednom periodu, što bi trebalo da spreči da inflacija podriva realne prihode. Inflacija u Srbiji se pokazuje kao otpornija nego što se prethodno mislilo, ali se i dalje nalazi među najnižima u regionu.

Cene osnovnih prehrambenih proizvoda su i dalje zamrznute, cena struje je takođe ograničena, a cena goriva je intenzivno regulisana, što takođe doprinosi stabilizaciji cena. Na osnovu navedenog, prognoze za inflaciju za 2023. iznose 8%.

Addiko grupa namerava da nastavi ubrzavanje sprovođenja svoje kompetitivne specijalističke strategije na tržištima Centralne i Jugoistočne Evrope u 2023, sa fokusom na održivi poslovni rast u segmentima poslovanja sa građanima i malim i srednjim preduzećima, i sa posebnim fokusom na mikro i mala preduzeća i generalnu ambiciju da postane vodeća specijalizovana banka za ove segmente u Centralnoj i Jugoistočnoj Evropi. Obazrivi pristup rizicima od strane Addiko banke ostaje ključna potpora strategiji generisanja rasta kredita.

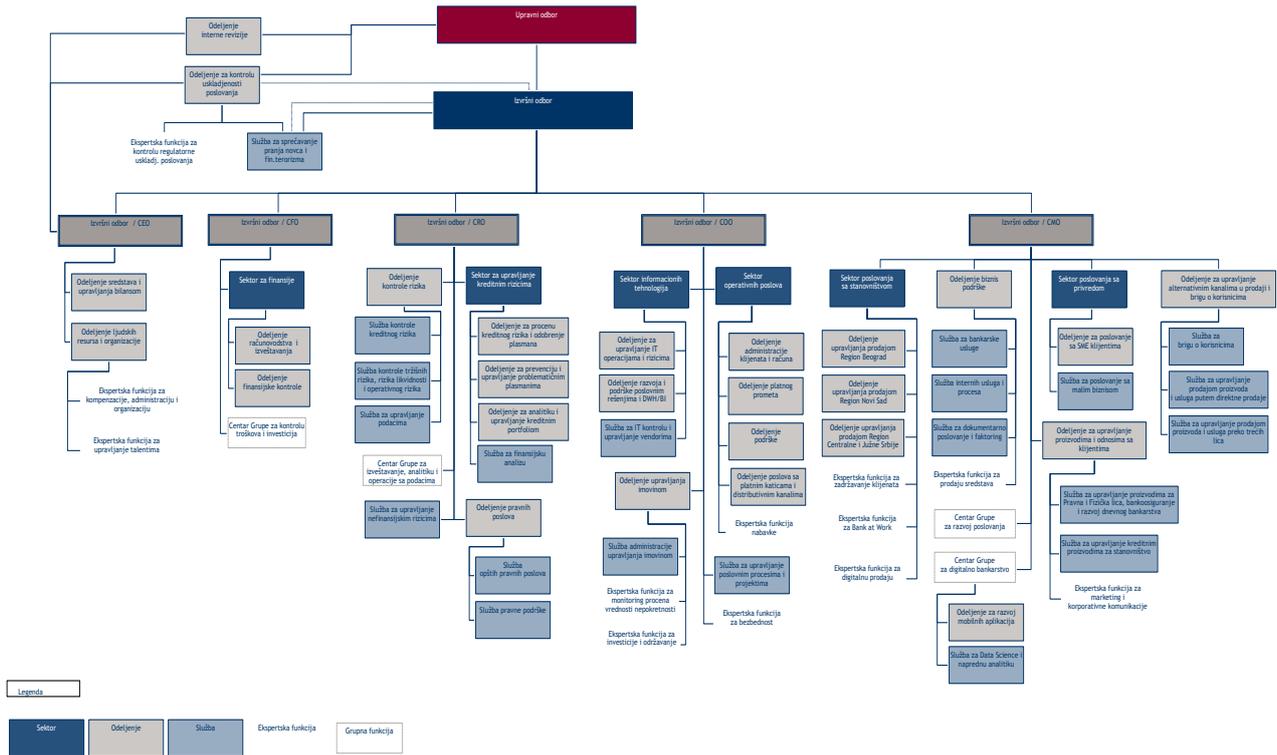
Jasan fokus na poslovanje sa građanima i malim i srednjim preduzećima će ubrzati transformaciju bilansa stanja Addiko banke prema ovim segmentima koji donose veću vrednost. U tom kontekstu, Grupa će nastaviti da razmatra mogućnost obezbeđivanja kapitala putem bržeg smanjenja nefokusnih segmenata. Addiko banka smatra da će smanjenje nefokusnog portfolija dugoročno doneti vrednost većim usmeravanjem fokusa na ključne segmente i oslobađanjem kapitala iz nefokusnih kredita koji nose veći rizik.

Jedno od kratkoročnih nastojanja Addiko banke jeste dodatno unapređenje efikasnosti smanjivanjem troškova i složenosti i racionalizacijom svog operativnog modela. Addiko banka će nastaviti sa primenom mera za efikasnost u cilju ostvarivanja održivog i vidljivog uticaja na bruto uštede.

Organizaciona šema

Organizaciona šema banke na dan 31. decembar 2022. je prikazana sledećim dijagramom:

Addiko bank a.d. Beograd
 Mirova Milankovića, IV
 11000 Beograd, Srbija

U Beogradu, 21. marta 2023.

Addiko Bank a.d. Beograd

IZVRŠNI ODBOR

Vojislav Lazarević
predsednik Izvršnog odbora

Vladimir Stanisavljević
zamenik predsednika Izvršnog odbora

Miloš Nedeljković
član Izvršnog odbora